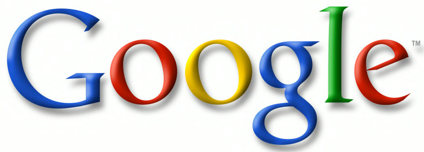
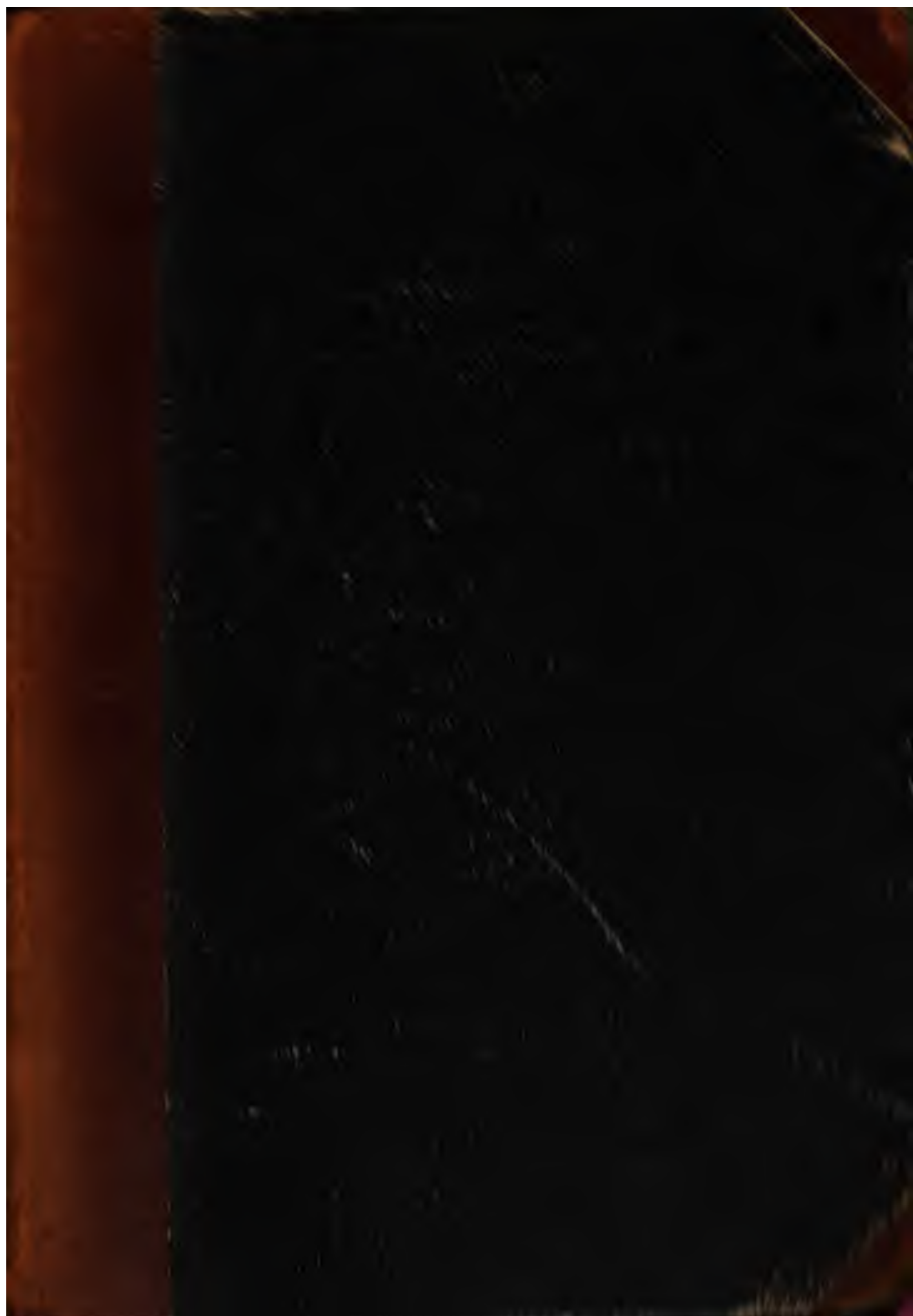
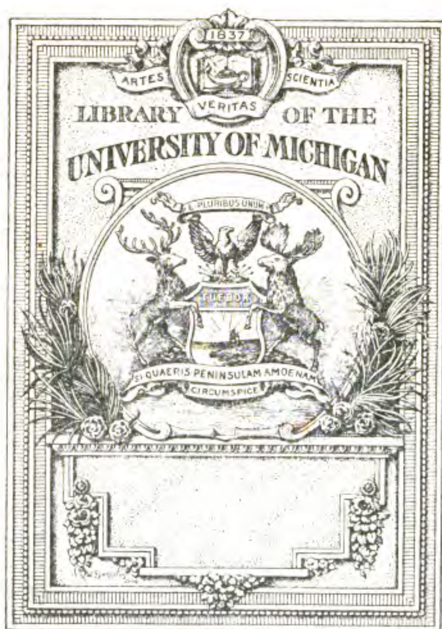
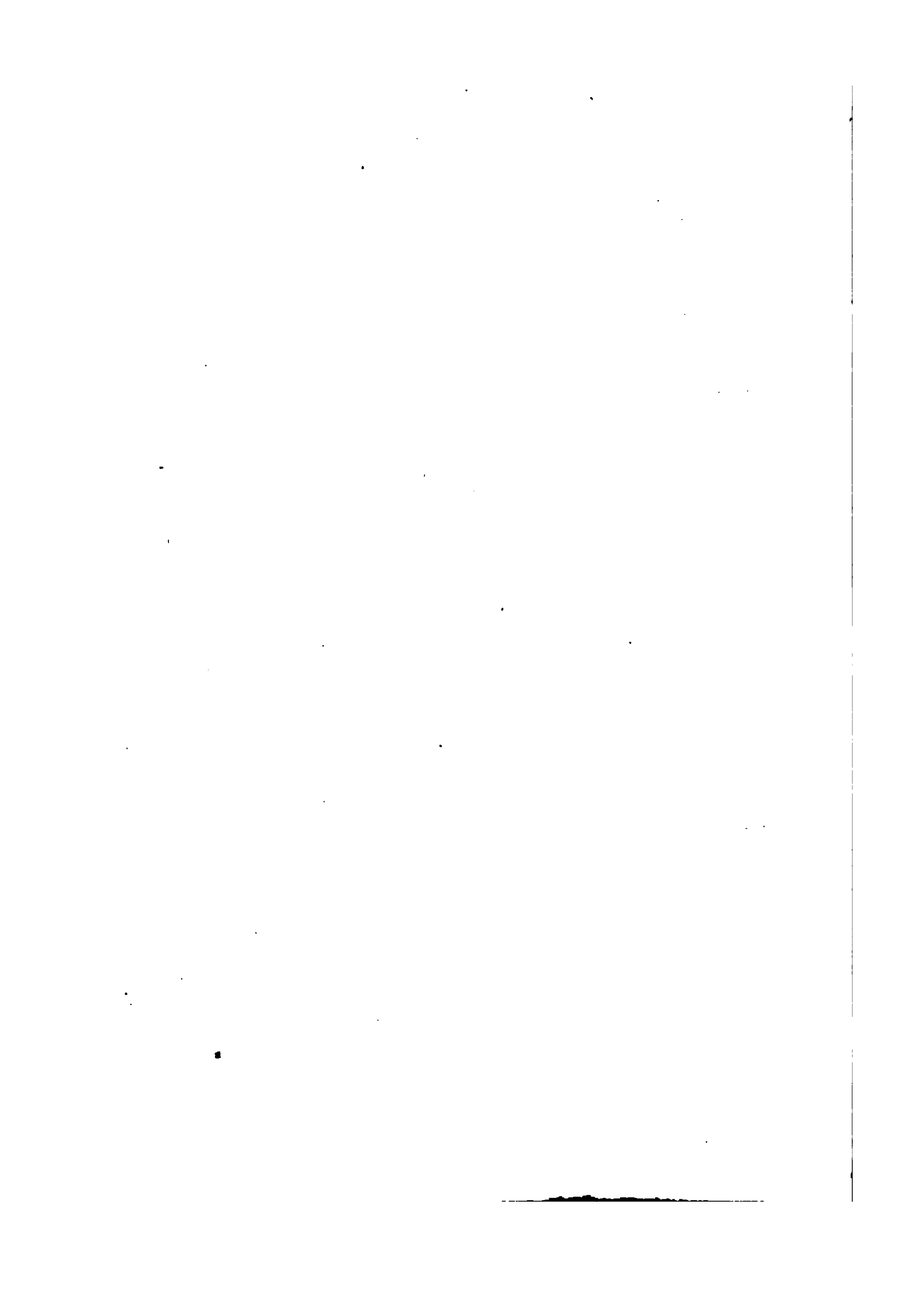

Google

1837
ARTES
SCIENTIA
LIBRARY
VERITAS
OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
E PLURIBUS UNUM
TUEBOR
SI QUAERIS PENINSULAM AMOENAM
CIRCUMSPICE

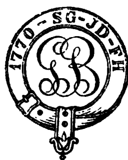

SAMLEDE SKRIFTER

AF

J. S. WELHAVEN.

TREDIE BIND.

KJØBENHAVN.
FORLAGT AF DEN GYLDENDALSKE BOGHANDEL (F. HEGEL).
TRYKT HOS J. H. SCHULTZ.
1867.

BLANDEDE DIGTE.

FØRSTE BOG.

Indhold.

BLANDEDE DIGTE.

FØRSTE BOG.

Digte,

udkomne 1839.

Nu vilde vi Tyve fra Huset skræmme,
og satte en Tjener til Varetægt.
Hver Løverdag skulde han negte os hjemme,
og det var den prægtige Kløver-Knegt.

Der stod vore Stuer i sirlige Rækker;
men Huset var underlig dunkelt og lukt.
Vi tittede ind gjennem Fuger og Sprækker,
og længtes og tænkte: hvor der er smukt!

Da fandt vi paa Raad, da blev der en Gammen:
da vilde vi aabne Vindve og Dør;
men ak, da styrtede Bygningen sammen,
og Kortene laa der i Dynger som før.

II.

Paa Torvet i min Fødeby
der hørtes et lysteligt Vaabengny:
med Trommer og Piber og dragne Sværd
drog over Pladsen den stolte Hær.
Hvor herligt det gik i sluttet Orden,
det drønede fast som en dæmpet Torden,
de blinkende Vaaben lig blaalige Lyn
slog blendende ned i det stærkeste Syn.
Der var en forskrækkelig Tummel i Staden:
Enhver vilde løbe og se paa Paraden.

Vi Smaadrenge vare med Lyst paafærde,
vi sade i Klynger paa Trappe og Gjerde,
af Kamplyst gløded vort unge Blod,
vi trampede Takten med spæden Fod;
vi stilled os siden i lange Rader,
marscherede tappert i Byens Gader;
vi plyndrede Søstrenes Dukkeskrin
og gjorde Mundurer af Silke og Lin.

I Krigsraadet taltes med megen Vegt
om Fiendens Stilling og skjulte Planer;
paa Chefens Commando vi stormede kjækt
med Skillings-Trompeter, Karduspapirs-Faner.
Vi drog vore Glavind af Fyrretræ,
og huggede løs paa hvert levende Kræ;
mod Katte og Hunde, mod Ænder og Gjæs
gik hver en Bataille med stor Succes.
Omsider blev dog den Spektakel for broget;
da kom der en Vægter og standsede Toget.

Vi arme Smaadrenge saa stivt paa hinanden;
der stod han, den Strenge, med Skilt for Panden,
med Morgenstjerne, og sort som Fanden!
Vi sagde, vi vare godt Folks Sønner;
vi strakte Gevær under fromme Bønner.

III.

Smaadrengene staa paa en meiet Ager,
og stirre mod Himlen med henrykt Sind;
mens Træerne suse for Høstens Vind,
i Luften svæve de lette Drager.

I Tankerne sidder hver Dreng deroppe
og rider i Skyen paa Dragens Ryg,
og skuer og speider saa fri og tryg
over Sø og Eng, over Fjeldets Toppe.

Se Dragen, hvor deiligt den daler og stiger;
det gaar i Gallop fra Sky til Sky:
som Potteskaar ligger den gamle By,
og Taarnet kneiser saa stort som et Spiger.

Se, Skibene seile ved nøgne Strande;
nu ere de trætte, nu vil de hjem.
Men Dragen gaar høit over alle dem;
de glide og gynge som Fjær paa Vande.

Hvor selsomt knitrer dens Vinger og Hale;
der flyver en Fugl, — hvor den er angst!
Og flux er Drengen paa Fuglefangst,
og jager paa Høg og paa Spurv og Svale.

Men ak, nu slappes og bugter sig Snoren;
nu er det ude med Vindens Magt,
og Drengen er, midt i sin høie Jagt,
stødt ned med Sorrig og Harm til Jorden.

Og Dragen hænger paa Kirketaget,
og hænger der endnu i Slud og Sne;
men da har Drengen forglemt sin Ve:
da er han inde i Snebold-Slaget.

IV.

Nu falder Sneen i tætte Lag,
og Drengen har ingen Hvile.
Det blev nok en Hoben Mile,
hvad han kan løbe den hele Dag.

Her slæber han Gaarden af Sne-Blokke fuld,
og former Soldater drøie;
det volder ham Slid og Møie.
Han giver Soldaterne Øine af Kul.

Saa ruller han Sneen med al sin Kraft,
mens Kæmperne staa der og kneise;
han vil dem et Brystværn reise.
Til Landse han gi'r dem et Kosteskaft.

Og nu er han færdig, og nu er han mat;
hans Hænder er frosne og ømme.
For alle de stærke Drømme
faar Drengen vist en urolig Nat.

Man hører ham juble, den lille Mand:
„Imorgen skal Slaget stande!"
Da løse sig Himlens Vande,
og alle hans Kæmper blive til Vand.

V.

Jeg stødte ud fra Landet
mit Skib med egen Haand;
det blæste kun lidt paa Vandet,
og Skibet var kun en Spaan.

Jeg drog til Skotlands Klipper,
og for med megen Bram;
jeg var kun en fem-aars Skipper,
og Søen var kun en Dam.

Der kunde jeg seilet længe;
jeg havde en deilig Dag,
og Skibet skulde ei krænge
for Storm eller Bølgeslag. —

Det var de tamme Ænder,
der gjorde mig sorrigfuld;
jeg stod og vred mine Hænder:
de seiled mit Skib omkuld.

VI.

Sæbe-Blærer, — se her deres Art:
I Førstningen ere de ganske smaa,
tunge i Bunden og lysegraa;
men bare Du blæser, voxe de snart.

Sæbe-Blærer med Farveskjær:
lette Kloder, Verdner i Smaat,
med Bjerg og Sø, med Kirke og Slot,
med Høider og Sletter og grønne Træ'r.

Hold dem ei længer; det nytter lidt:
Luften favner dem lun og mild,
Solen lægger sin Guldglands til.
Lad dem stige og svæve frit!

Stige og svæve med lettere Gang,
bæres fra Støvet paa Blomsters Duft,
gløde og tindre i tyndere Luft;
Livet er kort, og Veien lang!

Sæbe-Blærer med gylden Kant, —
de glimre og briste, de har intet Hjem.
Alt som de steg, deres Farver svandt:
Jordens Billed sluktes i dem.

En Erindring.

Jeg satte mig i Krogen
og nynnede et Kvad,
og læste saa i Bogen,
og var saa hjerteglad.

Da randt mig i Sinde
min Barndoms Ve og Lyst,
og mangt et halvslukt Minde
steg fra sin Taagekyst:

Min Fader sad i Haven
og saa min Barnefryd.
Da bar man En til Graven
med Sang og Klokkelyd.

Og ved den sorte Baare
gik tvende Børn og græd;
den ene græd saa saare,
den anden var saa spæd.

Da blev min Fader stille,
og tog mig paa sit Skjød:
„O, tak din Gud, Du Lille,
din Fader er ei død!“

Da sank en angstfuld Tanke
i Barnets klare Sind;
da trilled Taarer blanke
ned paa den røde Kind.

Da græd jeg fromt og længe,
gjemt i min Faders Favn;
bad for de arme Drenge,
og delte deres Savn.

Nu er jeg langt fra Haven, —
nu har den tabt sit Løv, —
og ak, saa langt fra Graven,
der tog min Faders Støv.

Saa sad jeg taus i Krogen
min Vinteraften hen,
og læste vel i Bogen, —
men Taarer faldt paa den.

Liremanden.

Stakkels blege Liremand,
Pilgrim fra et bedre Land!
Gjennem Torne, høie, hvasse,
gaar Du med din Lirekasse.

Stakkels blege Liremand,
sig mig, hvad Du spille kan!
Ak, det er jo gamle Sager:
Sehnsuchtswalzer, Elskovsklager!

Stakkels blege Liremand!
Længes Du til Hjemmets Strand,
der, hvor Vaaren evigt bygger
i Orangelundens Skygger?

Stakkels blege Liremand!
Du maa sørge med Forstand;
muntert maa Du Spillet røre:
douce Musik vil Ingen høre.

Havets Stemme.

Der sidder en Dreng ved Stranden
og angler de vevre Fiske;
og Bølgerne trille paa Sanden,
og nynne saa smaat og hviske:

Liden Fisker med Lokker gule,
lad nu vore Fiske være!
Det koger i Dybets Hule,
og Stormene ere nære.

Farvel, vi har gjemt dit Billed,
og gjettet og fulgt din Tanke;
naar Fisken ved Snoren spilled,
vi hørte dit Hjerte banke.

Vi love at være tilstede,
naar her dine Taarer trille
ved Mindet om al den Glæde,
Du nød, da Du var lille.

Fuglens Drømme.

En Fugl har sat sig ved Søen
i Ly bag Platanens Blad;
den ser paa de grønne Bølger,
og lytter til Havfru-Kvad.

Da skimter den fjernt i Østen
en blaanende Klippe-Ø;
did flyve de stærke Gribbe
høit over den vilde Sø.

Den sidder i smukke Drømme,
mens Bølgen mod Stranden slaar;
den er paa de fjerne Kyster,
og skuer en ukjendt Vaar.

Der eier den alt en Palme
med glødende Frugter paa;
der bygger den alt sin Rede
af Blomster og gyldent Straa.

Og Kronduens unge Datter,
hun daler mod Palmen ned,
og sætter sig nær ved Reden,
og lover ham Kjerlighed.

Da kan den ei længer styre
sit higende Hjertes Slag;
den hæver de vevre Vinger
og flyver fra Hjemmets Tag.

Og under den kæmper og stønner
den mægtige Bølgehær;
foroven vil Skyen dække
det smilende Morgenskjær.

Og stærkere bruser Stormen,
og Bølgen gaar mere hvid;
det verker i Fuglens Vinger,
snart kastes den hid og did.

Da ser den Fregatten skride
paa Bølgerne, rank og kjæk;
den sænker sit trætte Hoved,
og kaster sig paa dens Dæk.

Den lurvede Kok staar færdig,
og griber sit Bytte fat;
den lader sig rolig fange, —
dens Vinge er altfor mat.

Extremer.

Gud trøste den, der sidder ene,
naar han maa se
paa Livets vexelrige Scene
med Længsels-Ve.
De glade Toner trænge
sig til hans Vraa;
med dem hans Hjertes Strenge
vil sammenslaa.

De vil saa gjerne, — men der mangler
han ved ei hvad;
der fattes Klang til Rangler,
og Klang til Kvad.
Og Verden kan ei skue
hans Livs Forlis;
snart heder han en Skrue,
og snart en Vis.

Gud trøste ham, naar Vaaren kommer
med Lys og Lyst,
i Svanesky'r og Blommer
og Lærkers Røst, —
og naar den kolde, blege
Vinter er nær,
med Dands og Spil og Lege
og Juletræ'r.

Gud trøste den, der har et Sæde
i broget Lag,
blandt fabrikeret Glæde,
dresseret Nag;
hvor man er sød og sindig,
hvor man er from, —
og dog saa mat og vindig
og sjeletom.

Og stræber han sin Tvang at bryde,
og bliver hed, —
det er den største Lyde,
som Nogen ved.
Hans Hjertes Melodier
og Aandens Ild
dør 'hen i Parodier
og Maskespil.

Gud trøste ham, naar man forlader
sit Vinterbur,
med Vrøvl om Promenader
i Guds Natur, —
og naar man midt i Sneen
er øm og kvik,
med Kvalm i Soireen
og Kunstkritik.

En Sommersang.

Fagre Dal, lyse Sommer!
Her er Marken fuld af Blommer,
Fjorden bringer Kjøling her;
Duft og Løv til Lunden vinke,
i hvis grønne Hvælving blinke
Straaleglimt som Stjerners Hær.

Fandt jeg Dig skjult herinde,
Du mit Hjertes Tryllerinde,
da blev Dagen dobbelt smuk;
og da vilde Birkens Grene
ei som nu, mens jeg er ene,
hviske i mit Ly med Suk.

Blomsterduft, liflig Sommer,
Vift, som mildt fra Bølgen kommer,
gyder Vemod i min Hu.
Ak, thi af et dunkelt Fjerne
er Du skjult, min Sol og Stjerne;
i min Drøm kun skinner Du.

Vandring og Ensomhed.

Juli-Solens Middagshede
ruged paa den rige Egn,
og jeg gik med Kval og Lede
bag et Tjørnehegn.
Straalerne faldt frie ned,
Veien havde ingen Skygge,
og jeg vandrede og led.

Hisset paa den høie Slette
Fyrreskoven vinked mig.
Søde Hvile for den Trætte,
duftfuld, skyggerig!
Fra din bløde Moseseng
kan jeg frit i Dagen skue
over Ager, over Eng.

Men jeg fik en anden Tanke
under Skovens høie Træ'r.
Stammerne stod røde, ranke
som en Søilehær;
fra det grønne Tempeltag
flød en traurig Skumring mellem
Solglimt af den ydre Dag.

Gjennem Skovens dunkle Kroner
strømmed der en sagte Klang,
og den blide Luftnings Toner
lød som dæmpet Kirkesang;
intet Gny af Dagens Lyst
trængte til det høie Tempel,
ei engang en Fuglerøst.

Og de sære Stemmer kaldte
mig ved Navn i Skovens Fred,
og de hvisked og fortalte
hvad kun jeg og Himlen ved;
og fra Hjertets bange Slag
kom en Taareskumring over
Blikket paa den klare Dag.

Skumring.

Hvor roligt Havet hviler
i Rosendæmring under Himlens Bue,
og Aftenstjernen smiler
mod Dybet til sin Dobbeltlue,
og Bølgen skjelver ved det underfulde Skue.

Hist, lig en ensom Svane,
hentryllet paa de dybe Purpurstrømme,
gaar hvide Seiler ad sin dunkle Bane.
Fjernt mine Længsler svømme,
og følge Skibet under vemodsfulde Drømme.

Ak, vingeklædt er Sjelen;
men Burets Gitter Flugten binder,
og Livet er en kvalfuld Dvælen,
en Higen mod de fjerne Tinder,
hvor Dagen fødes og hvor Aftenrøden svinder.

Tys! Vestenvinden vifter,
og Taagesløret gaar fra Klippens Pande,
og Himlen Farve skifter.
Svagt glimter Seilet mellem fjerne Strande,
og Nattens Aander dale paa de dybe Vande.

Nattergal og Papagøi.

En Nattergals Klædning er askegraa,
hans Disk er de grønne Blade;
Papagøien har skinnende Toga paa,
og spiser af Sølverfade.

Naar Mørket synker paa Skov og Eng,
han sidder saa lunt paa Pinden;
men Sangeren har sig en Gren til Seng,
der gynger i Nattevinden.

Blidt sværme i Elskov og Sommerlyst
en Nattergals Fantasier;
dybt Tonerne gribe hvert ædelt Bryst,
al Verden lytter og tier.

I Ovnskrogen sat for sin Levetid,
Papagøien med Snak sig piner;
Filisteren studser ved al den Flid,
og ler ad hans dumme Miner.

Papagøien sidder i hundred Aar
med Hæder og Gunst i Stuen;
naar Døden den gamle Tunge naar,
da græmmer sig Herren og Fruen.

I Skoven er Sorrig en liden Stund,
naar Sangerens Kvad forstummer;
men Ingen freder hans sidste Blund,
og Ingen har delt hans Kummer.

Paa Fæstningsvolden.

Det gule Løv fra Træet synker,
paa Søen ruger Mørket brat;
blandt Strandens Stene Maagen klynker:
vi faa en kold og stormfuld Nat.

Hist lyder Sang fra Bølgespeilet,
med Takt af tunge Aareslag.
Det er et Skib med Bak i Seilet;
se, Baaden trækker det med stærke Drag.

Nu falder Ankeret, Havn er vunden!
I Mulmet klinger Kjædens Gang.
Lanternen slukkes; sød er Blunden,
hvor Stormens Røster kun er Vuggesang.

I Havnen er det atter roligt;
derinde ligger, Rad ved Rad,
den sorte Masteskov fortroligt,
lig Drømmesyner for den trætte Stad.

Hvor Alt er mat og søvnberuset,
selv Vindens Suk i Voldens Træ'r!
Soldaten staar i Skilderhuset
saa stiv og stum som hans Gevær.

Men Himlen bærer mørke Tanker;
deroppe kæmper Sky mod Sky.
Snart rykker Skibet i sit Anker;
snart lyder Stormens vrede Gny.

Maaneskin.

I Vesten stod det sidste Skjær
af Aftensolens Luer,
og Sky ved Sky, lig Engles Hær,
med røde Kinder, gyldne Fjær,
laa samlede i Buer.
I Østen stod alt Maanen blank,
og Taagen bævede og sank
fra Fjeldets lyse Tuer.

Og Somren i sin Drømme-Krog
laa hyllet halvt af Taagen;
saa salig mat den aabned dog
det slummertunge Øielaag,
og titted frem af Krogen.
Den lignede et dysset Nor,
som Eventyrets sære Ord
har atter tryllet vaagen.

Saa kvægende var ingen Dag
som denne Aftenhvile;

de blide Alfers Vingeslag
formildede mit Hjertenag,
og fjerned Sorgens Pile.
Jeg saa, hvor Graneskovens Fe,
der bærer Nordens Savn og Ve,
til Slutning maatte smile.

Det røde Skjær om Vestens Kyst
med Skyers Englevinger,
det minder om min korte Lyst,
der bævende og øm og tyst
sin Afskeds-Hilsen bringer.
Men Natten bliver dog ei mørk;
thi over Fjeldets steile Ørk
sig Sølvermaanen svinger.

Og i det blide Maaneskin
staa min Erindrings Lunde;
der vandrer jeg med lettet Sind,
mens Duggen falder fra min Kind
paa blomsterrige Grunde.
Jeg ved en Røst, som hvisker der:
„Din dybe Vemod vilde her
ei slumre, om den kunde."

I Stormen.

Stormen gaar sin Kæmpe-Gang;
Havet vaagner af sin Dvale.
Hører Du den brudte Klang?
Dybets Torden-Røster tale.
Tør Du kjæk ved Roret staa,
ride paa den høie Raa?
Eia! frit lad Støvets Evne
svulme i det vilde Stevne.

Hæv Dig i den stolte Dyst
paa din Snekkes Ørnevinge!
Snart Du skal med Guddomslyst
Nattens dunkle Magter tvinge.
Seiren hviler i din Arm, —
Bølgen brister i sin Harm;
Hjemmets Strande, grønne, smukke,
frem i Morgenrøden dukke.

Den Ensomme.

I den dunkle Stue
sidder han og drømmer,
medens Tanken svømmer
paa Erindrings Vove:

Deilige unge Kvinder
svæve forbi og nikke;
deilige Smil og Blikke
voldte ham Hjertevunder.

Ingen af dem stod stille,
til han fik samle Modet;
Angsten er nu i Blodet,
Kummer hans Ægtefælle.

Tabte er Vaarens Dage,
Somren har fulde Reder,
Lunden har nye Glæder;
ensomme Fugl maa vige.

Ak, det er Ve og Smerte;
Hjertet skal ukjendt bløde,
Veien er mørk og øde,
Haabet er dødt og borte.

Ensomme Vandrer blunder
glemt i de Dødes Have;
trindt paa de andre Grave
spire de smaa Kjerminder.

Foraarsdigte.

1.

Smaa Zefyrer dandse, svinge
med den klare, luftblaa Vinge,
glødende i Middagsglandsen;
Bølgen nynner smaat til Dandsen.

Gjenfødt Markens fagre Spæde
smutter fra sit Vuggeklæde,
smiler, glemmer Nattens Gruen;
der er lunt og lyst i Stuen.

Skovens Gubbe grubler over,
om han vaager eller sover,
føler sine Lemmer matte;
Barnets Fryd han ei kan fatte.

O, men snart skal Vaaren vinde
mangen Krands om Sorgens Minde;
snart skal tusind Blomster skjule
Lokker graa og Lokker gule.

2.

Af Haab og Liv er alle Knopper fulde, —
de tør ei briste, skjønt de gjerne vilde;
thi Vaaren kæmper end med Vintrens Kulde.

De brudte Straaler over Marken spille,
og Blomsten svulmer i sit snevre Kammer,
og drikker Lyset længselfuld og stille.

Den aner Maiens underbare Flammer,
naar alle mørke Vinterskyer vige,
naar ingen Kulde Hjertebladet rammer.

April, min Ven, er Navnet paa din Pige:
snart kolde Blik, snart hemmelige Pile;
Du ved ei endnu ret, hvad de vil sige.

Ak, hendes Hjerte har ei heller Hvile;
af Frygt og Uro vexelvis det banker, —
men Læben er dog villigst til at smile.

Snart kysser Mai de længselfulde Ranker,
i Luften svæve Elskovsguder glade;
da tør Du nævne dine skjulte Tanker, —

da viser Blomsten sine Hjerteblade.

3.

Vaaren kommer, Alt er Glæde,
Vintrens Nød er gjemt;
o, men Harpen i mit Indre
klinger dog vemodig stemt.

Tryller Dig Naturens Blomstren,
saftfuld, farverig?
Ak, det er et luftigt Teppe
over Millioner Lig?

Kan Du glemme, hvad Du tabte,
over denne unge Pragt?
Husk, med hver af dine Roser
er en Orm af Søvne vakt.

Se, af Dagens Gløden stiger
Aftnens drømmerige Luft,
Blomstens hemmelige Vemod
løser sig i Dug og Duft.

Lad det Svundnes dunkle Skygger
blandes med din Foraars-Lyst,
og bevar det hele Billed
i dit minderige Bryst.

Da skal intet Haab Dig skuffe,
ingen Vinter skrække Dig;
da er Vaaren i dit Indre
fager og uvisnelig.

4.

Zefyr legede med Grenen,
Bækken over Stenen sprang;
ved mit Vindve, i Syrenen,
sad en lille Fugl og sang.

Og den saa med kloge Blikke
Vaarens Længsel i min Hu,
og den spurgte: „Har Du ikke
kaaret Dig en Brud endnu!“

Mangen Gang i Somrens Hede
vented jeg min Fugl igjen; —
ak, da sad den i sin Rede,
Rosen skygged over den.

5.

I Skovens Ly jeg sidder
ved Birkens Rod;
blandt Vaarens Lyst og Kvidder
synker mit Mod.

Men her, bag disse Skygger,
jeg fandt et Skjul;
i Birkens Grene bygger
en stille Fugl.

Jeg skal en Vaardag huske
med varigt Savn;
da klang fra alle Buske
et deiligt Navn.

Der er en Rune ristet
i Birkens Hud;
den har sin Krone mistet,
er gaaet ud.

Druer og Berberisser.

Mellem Berberisser
stod en enlig Ranke,
og de sure Vexter
fik en kløgtig Tanke:

„Ranken er en Praler;
se, hvor stolt han strækker
sine Bugter over
vore fulde Hækker.

„Hvilke grove Blade,
hvilke kaade Snirkler!
Derfor maa vi Andre
danne faste Cirkler.

Da skal Gjækken ærgres
ved vort Selskabs Gammen,
hver Gang vi vil drikke
Dug og Straaler sammen.“ —

Men de sure Vexter
kvaltes i Forliget;
med de skarpe Tagger
blev der lønlig kriget.

Ranken kunde bade sig
frit i Solens Luer,
og om Høsten hang den fuld
af de søde Druer.

Sympathier.

Der falder Regn fra Linden
over den golde Sten;
det kommer af Nattevinden,
der bæver i Lindens Gren.

Sin Graad kunde Linden holde,
da Veiret over den skred;
men siden kan Sukke volde,
at Taaren triller derved.

Der sidder en Fugl og synger
over den slumrende Eng;
thi Natviolen klynger
sig duftende til dens Seng.

Den længtes, og søgte sin Mage
i Dagens brændende Luft;
men nu først lyder dens Klage,
vakt af Violens Duft.

Der vandrer en Ridder alene
i Parkens dunkle Gang,
mens Regnen drypper fra Grene,
og Fuglen nynner sin Sang.

Han lader sin Harpe zitre,
hans Vise er sorrigfuld;
hans Taarer falde saa bitre
paa Strengenes klare Guld.

Til Borgens Høielofts-Stue
hensvæver hans Tone mat;
der sysler den strenge Frue
med Datterens Brudeskat.

„Min Datter, Du lade din Terne
ende sin Nattesang;
jeg hører kun lidet gjerne
saa drøvelig Harpeklang.“

„Min Moder, derude sukker
den svævende Nattevind,
og Fuglen fløiter og klukker
sit Kvad af et traurigt Sind.

„Og Stemmen, der klager saa saare, —
den er ingen Ternes Røst;
og derfor triller min Taare,
og derfor skjelver mit Bryst.“

Lotos-Planten.

En Lotos-Plante blomstrer over Vandet;
i Bølgers Leg den hæver sig og daler,
i Vindens Vift den sine Kinder svaler, —
da hører den en Spotter-Røst fra Landet:

„O svage Blomst, Du skabtes ei til Andet
end til et Varsel for den tomme Praler:
din Glands er endt, naar Vinden det befaler;
snart er Du kvalt og ødelagt og strandet“.

Men Lotos-Planten svarede den Kloge:
„Min Rod er skjult for dine Blikkes Taage;
dens Liv er friskt, urokkeligt og roligt.

„Men just fordi jeg fjerned mig fra Skoven,
og just fordi jeg vugger mig paa Voven,
mit Øie er med Stjernerne fortroligt.“

Kilden.

Havet slaar
høit mod Fjeldet;
Klangen naar
Kildevældet.

Hvilket Spil,
hvilke Kræfter!
Kilden vil
lytte efter.

Og sin Arm
siden øve,
Havets Larm
overdøve.

Og den laa
taus og grunded,
og dens blaa
Bølge blunded.

Paa dens Bred
Blomst og Blade
skued ned
i dens Flade.

Og dens Il
var forsvunden,
af et Smil
tryllebunden. —

Uden Drøm,
uden Billed,
var dens Strøm,
da den trilled.

Klar og mild
vil den hvile;
Blomsten vil
kjerligt smile.

Søfuglen.

En Vildand svømmer stille
ved Øens høie Kyst;
de klare Bølger spille
omkring dens rene Bryst.

En Jæger gaar og bøier
sig i den steile Ur,
og skyder saa for Løier
det smukke Kreatur.

Og Fuglen kan ei drage
til Redens lune Skjød,
og Fuglen vil ei klage
sin Smerte og sin Nød.

Og derfor taus den dukker
dybt i den mørke Fjord,
og Bølgen kold sig lukker,
og sletter ud dens Spor.

I Søens dybe Grunde
gror Tangen bred og frisk;
derunder vil den blunde, —
der bor den stumme Fisk.

November.

Solen skinner bleg og mat.
Skyen iler mørk og truer;
al Naturen gruer,
lig en Vandrer mod den nære Nat.

Taus er Lundens Buegang;
Spurveflokken klynker ene
i de tætte Grene,
hvor den glade Sangers Tone klang.

Træet hæver sig forladt,
som et Gjenfærd, i sin Blomsterhave.
Paa Kjerminders Grave
gror der Skimmel nu og Paddehat.

Over Land og over Sø
Haabets sidste Smil er slukket;
Høstens Fe har dukket
med sit sidste Smykke under Ø.

Bag den nøgne Nøddehæk
ligger Skibet træt i Havnen;
Maagen kun og Ravnen
holder Udkik paa det øde Dæk.

Hvilestunden nærmer sig;
medens Jorden syg sig vaander,
komme Søvnens Aander,
svøbt i Taagens dunkle Flig.

Søvnen klæder Jorden smukt,
med de mange sære Drømme;
der er Demantstrømme,
der er Sølverskov og Perlefrugt.

Ved Havet.

Der voxer ingen Busk paa denne Klippe;
dens Væg er lodret mod de dybe Vande.
Herfra mod Vest Du øiner ingen Strande;
her alle Skranker, alle Grændser slippe.

Hvor kjøligt vifter Luften over Voven,
og letter kvægende Dig Stoffets Lænker,
mens Dagens Stjerne sig i Havet sænker,
og Aftenstjernen tænder sig foroven.

O, se den stille, deilige Forsoning,
hvor Hav og Himmel mod hinanden gløde,
og begges Grændser i det ømme Møde
forsvinde i en purpurvarm Fortoning.

Saaledes daler i dit varme Indre
en himmelsk Anelse, mens Hjertet bæver;
Du ved ei, om Du vandrer eller svæver,
og Rummets Ørken kan ei mer Dig hindre.

Nu Havet aander slumrende. Hvor ømme
henglide dog dets sommerlune Vover!
thi nu har Himlen gydt sin Mildhed over
dets underbare, vexelfulde Drømme.

Dog drager endnu i den dybe Stilhed
et dæmpet Drøn, en Sukken gjennem Rummet;
og, ser Du, hisset glimter Bølgeskummet,
og bruser endnu med den gamle Vildhed.

Du aner, at en Klippebanke skjuler
sin mørke Jettekrop, hvor Bølgen fraader;
Du ved ei, hvilken Trolddoms-Magt der raader
i denne Klippes hemmelige Huler.

Ak, selv Du bærer paa en lønlig Smerte;
om Himlens Klarhed over Barmen daler,
om Haab og Kjerlighed din Kummer svaler, —
den voxer dog fra Bunden af dit Hjerte.

En stjerneklar Nat.

Naar Natten svæver om de tause Strande,
og Millioner Sølverkjerter lue,
og Rummet straaler som en Tempelbue,
og himmelsk Kjøling vifter om din Pande, —

o, lad da Farten kjækt fra Jorden stande!
Hvad Tanken aner, skal den henrykt skue,
og svæve atter ned, lig Noahs Due,
med Trøstens Olieblad fra Fredens Lande.

I Solens Glød maa Døgnets Kræfter gjære,
og svulme stolt i tryllende Gestalter,
og atter slukkes med de kvalte Flammer;

men Livet, der fra Evigheden stammer,
skal stige lutret fra det slukte Alter,
en hellig Offerdamp, mod Hjemmets Sfære.

Fred i Kamp.

Et Liv, hvor Individet
ser sine Blomster dødes,
og agter det kun lidet, —
hvor Herren aabenbares,
hvor alt det Spredte mødes,
forsones og forklares, —

et Haab, der rækker over
hver Alpetop af Viden,
og gjennem vrede Vover,
i Regnskyl og i Tørke,
ser Clair-Obscur i Tiden,
hvor Øiet kun har Mørke, —

det er de gyldne Stempler,
hvormed Alfader fæster
til Kvad i Lysets Templer,

til Kamp, naar Templer falde,
Profeter, Helte, Præster
og luevarme Skalde.

Hvor Barmen angstfuldt banker,
hvor Øiet nedad skuer,
hvor Sjelen kun har Tanker
og Stræben for sin Slummer
paa Bolstre eller Tuer,
i Jubel eller Kummer, —

hvor Hjerner og hvor Arme
af Muld og Flitter hildes,
og hente Liv og Varme
fra denne Glød, der slukkes,
fra denne Kraft, der spildes,
naar Kistelaaget lukkes, —

der gaa de krumme Gange,
der kryber Frø og Øgle,
og Øiet stirrer bange
paa hvert et Fjed, der flyttes,
og tusind Irlys gjøgle,
og tusind Snarer knyttes.

Og Dagens Farveluer
med Verdens Fryd og Smerte,
og Nattens Stjernebuer,

hvor Cherub-Vingen vifter,
er for dit matte Hjerte
kun Tidens faste Skifter.

En Barm, hvor Universet
i al sin Skjønhed daler,
et Blik, der ser fra Merset
San Salvador fremtræde,
kan glemme tusind Kvaler
for denne rene Glæde.

Med Spot fra Avinds Læbe,
med Hadets krumme Sværde,
Du kan ei Gnisten dræbe,
Du kan ei Skjoldet kløve,—
Du kan blot Kraften hærde
til Heltemodets Prøve.

Før og Nu.

Jeg kunde engang synge
om al min Ungdomsfryd;
jeg sang i Venners Klynge
blandt Larm og Bægerlyd.

Og frem af Druens Bølge
steg, som en gylden Sol,
i lyse Alfers Følge,
mit Tankelivs Idol.

Det fløi med mægtig Vinge,
jeg vidste ei hvorhen,
jeg vilde mig kun svinge
i Ætheren med den.

Jeg saa Orangelunde
ved Sølveraaens Bred;
der, tænkte jeg, man kunde
til Slutning dale ned.

Hvor høit og vidt jeg iled,
jeg sang med Lærkens Mund,
og naar min Vinge hviled,
min Ro var Fuglens Blund. —

Nu skyr jeg vilde Stemmer
og høie Jubelraab;
jeg har et Savn, der gjemmer
Erindringer og Haab.

Og hver Gang jeg er ene,
betragter jeg min Skat;
den aabner Dagens Scene,
den skinner i min Nat.

Til stille, lune Drømme
betror jeg nu mit Savn;
de flyve ei, de svømme
som Svaner blidt i Havn.

Med alle Vaarens Ranker
jeg smykker deres Tog;
men ak, til disse Tanker
har Læben intet Sprog.

Og naar min Stemme kalder
dem fra det tause Hjem,
da tvivler jeg, da falder
en Taage over dem.

Løvfald.

Om Høsten gjærer der i Træets Kviste
en stille Spirekraft, en lønlig Glød;
bag gulnet Løv er der en Kime fød,
og da maa Træet sine Blade miste.

Dryadens Savn var lettet, da hun vidste,
at Livet atter steg fra hendes Skjød;
hun følte det, da Høst-Orkanens Stød
forkyndte vildt den Sorg, hun skulde friste.

O, søde Billed i det mørke Veir:
Der er en Vinding og en Trøst forborgen
i hvert et Tab, i hvert et Sorgens Bud.

Det sunkne Mod kan tænke paa en Seir,
og vente Straalerne fra Vaarens Morgen,
og holde Vinternattens Kvaler ud.

Høstsang.

Vingede Skarer
fly de sorte Skove.
Under dem farer
Storm paa vildest Vove;
over dem blinker
Stjernen mildt, og vinker
Toget til Palmernes Ly.

Ak, om jeg kunde
følge Fuglens Baner,
vilde jeg blunde
dog blandt mørke Graner;
hist i det Fjerne
vinker ingen Stjerne
saa sødt som Drømmene her.

Her, hvor min Glæde
klang fra alle Dale,
her, hvor min spæde
Blomst er lagt i Dvale,

her vil jeg sprede
om min dunkle Rede
Vingen, og vente min Blund.

I mine Drømme
gror der Liljer fagre,
der ser jeg ømme
Foraars-Alfer flagre;
af mine Grave
danne de en Have,
vække mig smilende der.

Ved Karmø.

Mørke Skyer dække Himmelbuen,
Havet skinner hvidt blandt sorte Klipper,
Himlens Konning skjuler sig med Gruen,
dybt i Vest den sidste Straale slipper.

Taageskarer seile vildt i Stormen:
Helteskygger søge Norges Fjorde,
hist gaar Jernbarden, hisset Ormen;
Ravnen flagrer om de høie Borde.

Tause Skygger stande høit i Stavnen,
Lynet blaaner fra de brede Sværde.
Hæv Dig, Ludurhorn, fra Klippehavnen!
Kampens Møer er i Nat paafærde.

Hist de blege Taagesnekker lande,
Dragens Vinger flagre under Øen.
Lydt i Stormen, fra de nøgne Strande
Skjoldebraget runger over Søen.

Stærk, alvorlig, over Jettesalen,
der, hvor Heltelig paa Skjoldet hvile,
staar en Bauta-Fylking høit paa Valen, —
did de store Kæmpeskygger ile.

Vildt de tumle sig i Hildes-Legen,
slagne Skygger synke brat i Jorden;
se, den sidste Helt i Høi er stegen, —
over Valen gaar en dæmpet Torden.

Stormen tier, Jettekraften sover,
Fiskerbaaden seiler under Stranden,
sagte risle Nattens dunkle Vover,
Maanen hilser dem fra Himmelranden.

Bergens Stift.

Nu gaar Østenvinden
med et Suk igjennem Linden,
og mod Vesten glider Skyen blidt,
og min Længsel følger
til de fjerne Bølger,
hvor min Barndom gyngede saa tit.

Mine Barndoms-Dage
er en billedsmykket Sage,
i hvert Billed er en Tone lagt.
I min Drøm paa Fjeldet,
under Fossevældet,
har en Huldre mig sin Harpe rakt.

Kjender Du de svale,
mørke, kirkestille Dale,
uden Arner, uden Sti og Navn?

Ved de sorte Elve
Taarebirke skjelve;
de har nævnt mig alle mine Savn.

Har du seet Skoven
hænge frodigt over Voven,
fra det lune, farverige Fjeld?
Der, blandt Blomsterbede,
under Droslens Rede,
sprang min dybe Sjeleglædes Væld.

Ved mit Edens Gjerde
er en Kæmpevagt paafærde:
vilde Jøkler splitte Skyen ad;
men i Styrkens Belte
om de barske Helte
har en Dise virket Rosens Blad.

Der er nøgne Strande,
hvor de klippestore Hvaler lande,
under Tordners og Orkaners Gny;
der er dybe Bugter,
hvor de røde Frugter
gro ved Bredden af din Snekkes Ly.

Der har Herren stillet
for din Ringhed Almagts Billed,
der er Orgelklang fra Fjeld og Fjord;

der vil Droslens Tone
kvæge og forsone
i det klippehvalte Tempelchor.

Der var godt at blunde
i de lyse, duftopfyldte Lunde,
hvor min Vugge overskygget stod;
for hver kvalfuld Slummer
for hver vaagen Kummer,
er min Vuggegave Lægerod.

Hil Dig, Norges Bringe!
Under Stormens vinterlige Vinge
er Du hærdet til din Jettedyst;
men bag Pandsrets Bue
blusser Fromheds Lue,
banker Hjertet mod Naturens Lyst.

Maria.

1.

En Somnambul jeg stod paa Fjeldets Brink,
og havde Udsigt til de fjerne Strande,
hvor Solen leged over stille Vande
med brede Straalebrud og gyldne Blink.

Og Egnen var saa svulmende og rig;
thi hver en Skraaning havde friske Skove,
og alle Floder havde sølvklar Vove,
og Flag og Vimpler havde hver en Vig.

Da hørte jeg din smertelige Røst;
mit Navn Du raabte, — Drømmen var forsvunden,
og derfor styrted jeg til Klippegrunden,
og derfor hviler Stenen paa mit Bryst.

2.

Maria! se, hvert Lindeblad
har tabt sin friske Glands,
og Stormen spiller op til Dands,
og splitter Løvet ad.

Maria! se, det visne Løv
har tabt sin søde Fred;
det flagrer uden Maal og Med,
og bliver Rusk og Støv.

Vi sade under Lindens Tag,
og drak dens Blomsterduft,
og Lærken kvad i skyfri Luft
om vore Hjerters Slag.

Men Somrens Glæde vared kort;
nu banker Hjertet mat,
nu skal vi flagre mangen Nat,
og dandse Mindet bort.

3.

Jeg lytter, mens Liren spiller,
og Melodien bringer
det Svundne til Liv igjen;
et Billede klart sig skiller
fra Mulmet, mens Tonen klinger,
og gyder sin Sjel i den.

Jeg er i det lyse Kammer,
hvor Aftensolen skinner
paa Rosernes rige Flor;
de flygtige Purpurflammer
farve Marias Kinder,
hvor ellers kun Liljen gror.

Men Viggo, min lille Kæmpe,
har sluppet Chasseur, sin Fange,
og kaster sig til mit Bryst;
han kan ei sin Hulken dæmpe,
han beder mig tusind Gange
at blive hos ham i Høst.

Maria gaar til Pianet
og rører de klare Strenge,
og røber sin Angst for dem;
hun røber, hvad jeg har anet
og baaret i Hjertet længe
og drømt i mit stille Hjem.

Og Blomsterne ser jeg nikke,
jeg hører Pendulen stamme:
„Farvel!“ fra sit dunkle Skjul;
med selsomme Afskedsblikke
ser ned fra den gyldne Ramme
Provstindens Portræt af Juel.

Paa Tonernes milde Svæven
de viede Hjerter mødes,
og vugges i Vemods Favn,
og føle med navnløs Bæven,
at Ømhedens Vaar skal ødes
i Grublen og lønligt Savn.

Og medens vor Høstsol daler,
Maria sin Drømmen ender,
og spiller just denne Vals;
da slutter jeg Aftnens Kvaler,
og løser min Viggos Hænder,
der holde sig om min Hals.

4.

Nu Fuglen sidder bag Løvet,
og tier;
Naturen er sødt bedøvet
af Aftenens Fantasier.

Fra grønne Høider og Strande
hensvæver
en Duft paa de stille Vande,
hvor kun en Luftning bæver.

Hist sortner en Skov af Master
bag Øen,
en enkelt Stjerne kaster
sit Sølverskjær paa Søen.

Til Haabet, der ligger for Anker
i Sundet,
har Smerten mit Hjertes Tanker
med Tryllekjæder bundet.

Her svømmer en Baad paa Voven
og iler
i Skyggen af Graneskoven,
hvor Sorgen iaften hviler.

Der sidder en Dame bøiet
i Baaden;
hun holder sin Haand for Øiet,
hun stræber at skjule Graaden.

„Farvel, o gjem i Haabet
„mit Billed,
„Farvel!“ — Jeg hører Raabet:
„Let Anker, gjør klart ved Spillet!“

Et Tilbageblik.

Den unge Kæmper skal fra Hjemmet drage;
nu er han vakt af Barnefredens Blund.
Det er en Høitid mellem Livets Dage,
naar hver en Nerve venter Prøvens Stund;
selv Ømhedstaaren, der skal Afsked tage,
er Vaardug kun i Haabets Rosenlund.
Begeistring letter alt den unge Vinge;
det er saa skjønt fra Buret sig at svinge.

Men alt som Verden svulmer ham imøde,
fremspire Verdner i hans eget Bryst,
med skjære Farver fra hans Morgenrøde,
med Trylleformer fra hesperisk Kyst;
mod dem er alle Kløvermarker øde,
og Vaaren der er lig en vandkold Høst.
Han gjemmer stolt, som fangne Idealer,
de skyggeløse Billeder, han maler.

Ak, Ideal . . . . Husk, da Du hæved Sløret
den første Gang for denne Tankens Brud,
og Tidens Røster hvisked Dig i Øret,
at hun var falmet, saa enfoldig ud!
Du trodsed og Du vaklede, som Røret,
og saa i Livèt Taager kun og Slud,
og fik den tunge Mening i dit Ho'de,
at Du stod ene paa den vide Klode.

O bitre Sorg! Du er en kraftig Amme
til hver en mandig, hver en skjøn Bedrift;
der er en Lægedom, en Livsens Flamme
i Skuffelsernes tidligt nydte Gift.
For hvert Fantom, der brister i sin Ramme,
har Øiet aabnet sig en større Rift,
hvori det skuer, som bag spredte Taager,
den rene Dag, der over Mulmet vaager.

Den unge Stræben, der med glade Taarer
gi'r en Fortegning Idealets Krands,
den dunkle Higen i de hede Aarer,
er dog den samme underbare Sands,
som Himlen engang til sit Vidne kaarer
i Harpers Vellyd og i Farvers Glands.
Da har den gjennembrudt sin sidste Hindring,
og Skuffelsen staar fjern som en Erindring.

Der er en Leder, som med aaben Pande
din Fart vil styre gjennem Tidens Strøm;
han kjender Bugten, hvor din Baad skal lande, —
se, det er Englen fra din Ungdoms Drøm.
Hvor Løvet hænger i de klare Vande,
og Fuglens Sang er smeltende og øm,
der vil han atter, naar din Middag brænder,
et Leie rede Dig med milde Hænder.

Det var hans dybe, hemmelige Stemme,
hvortil din Barndom lytted første Gang;
det første Nyn, din Læbe kunde nemme,
det var hans Hvisken i din Vuggesang;
det søde Minde, som Du sidst vil glemme,
det har han digtet, mens din Rangle klang; —
men da de blide Glæder vare endte,
en større Flamme i din Barm han tændte.

Da følte Du, hvor underbart han vakte
en Hær af nye Syner for dit Blik;
en Krands af unge Roser han Dig bragte
for hver en Knop, der blegned og forgik;
i hver en glandsfuld Blomsterkalk han rakte
Dig Længslens bittersøde Luedrik, —
en navnløs Fryd han lod dit Hjerte ane,
og Haabet stod som Vished ved din Bane.

O, de var fjerne, selv for Modets Vinger,
de Skatte, som Du drømte Dig saa nær.
De ligne Smykket, som en Dronning bringer
den bedste Kæmper i en tapper Hær;
hvor hundred Helte laa med brudte Klinger,
der maa han seire med det tunge Spær.
Se, Damen vinker fra sit høie Sæde; —
en Kampplads skiller ham fra Palmens Glæde.

Dog, naar den farverige Krands er vunden,
da vil med Et dens Tryllekræfter dø;
men naar den falmer, naar dens Duft er svunden,
den kaster ud igjen et vinget Frø,
og Længslen følger det fra Klippegrunden,
og ser det falde paa en ensom Ø,
hvor Duggen rigere i Kalken daler,
hvor Blomstens Purpur dybere sig maler.

Jeg saa engang blandt Neldeklynger hænge
en sjelden Puppe med et gyldent Skin;
jeg maatte djervt igjennem Krattet trænge
og tænkte alt: nu er den sikkert din;
men, nær ved Maalet, saa jeg Psychen sprænge
den lyse Skal, der leded mine Trin;
den folded ud sin Pragt for mine Blikke,
jeg fulgte den, — men naaede den ikke.

Saaledes fjernes Maalet for din Møie
ved hver en Vinding paa den steile Sti;
hvert Tryllesyn, der glimrer for dit Øie,
er Moder til et større Trylleri;
men naar det fødes, ser Du ganske nøie
det førstes Ynde slukke sig deri;
det nye Billed er saa skjønt at eie, —
og atter færdes Du paa bratte Veie.

Og dog er denne Higen i dit Indre
din Vandrings Ledetraad og Støttepunkt;
Du haaber kun, fordi Du tør erindre, —
i Tidens Vexel er dit Hjerte ungt.
Tilsidst Du har en Glæde, der kan lindre
hvert Savn, der synes nagende og tungt:
Du ved, at Skuffelsen, hvor Døgnet gjærer,
ei gjelder Livet, som dit Indre nærer.

Da staar din Engel atter ved din Side,
og hvad han loved, har din Stræben bragt.
Du saa i hver en Dyst, Du maatte stride,
et gyldent Glimt af Idealets Pragt;
men Lønnen for det Alt, Du maatte lide,
var kun at kjende Grændsen for din Magt;
naar den er fattet, er din Higen svalet, —
da har din Vandring naaet Idealet.

En Sommerdrøm.

En Vandrer hvilte i Skyggen
af duftende Heggetræ'r;
ved Summen af Humlen og Myggen
han søvned og drømte der.

Han syntes, han gik ad Skovens
omskyggede, bugtede Sti,
og lytted til Kildevovens
og Droslernes Melodi.

Og mellem de gamle Stammer,
og under det høie Krat,
der hvælved sig mangt et Kammer,
der ruged en halvklar Nat.

Men Blade og unge Stilke
og Blomster paa Urt og Gren,
de glindsed som spunden Silke,
og straaled som Ædelsten.

Libeller og Papilloner
med Vinger af Morgenskjær,
de flagred om Skovens Kroner
og over Konvallers Hær.

Og Fiskene smutted trygge
og vevre i deres Bæk,
og svam i den kjøle Skygge,
hvor Vidjen slog ud sin Hæk.

Og Vandreren faldt i Tanker,
og gik med bevæget Sind,
og Blomster og lyse Ranker,
de kyssed hans røde Kind.

Men alt som han fremad vandred,
han tabte den sikre Sti,
og Skoven stod flux forandret,
som bunden ved Kogleri.

Her turde ei Triller klinge
bag Træernes tætte Skjul,
her rørte sig ingen Vinge,
ei Zefyr, ei Sommerfugl.

Her hvilede Skovens Kilde
blandt Blomsterne, taus og klar,
og Fiskene stode stille,
som under et slebet Glar.

Og Vexternes tause Rige
laa drømmende, svøbt i Duft;
det var som man saa den stige
i Sommerens varme Luft.

Men pludseligt lød der Toner
saa sagte som Alfesang;
det klang gjennem Skovens Kroner,
den deilige Kilde klang.

Fra Vedbendens lange Lokker
det lød som et Strengespil,
og Blomster med Kalke og Klokker,
de klingede svagt dertil.

Og hist paa den grønne Slette,
i Skovens dæmrende Hal,
der rørte sig Fødder lette,
der holdtes et luftigt Bal.

De blussende, ranke Dryader
var samlede der i Flok,
og dandsed i Klynger og Rader
med flagrende, skinnende Lok.

De dandsed i lette Ringe
som Voven, der slaar mod Strand,
de dandsed som Vindens Vinge,
der bøier en Vidjevand.

De dandsed mod Skovens Kilde,
hvor Vandreren henrykt laa;
de bøied sig glade, milde,
og dybt i hans Øine saa.

De plukked ved Kilderanden
Hyperikum ungt og purt;
de slyngede ham om Panden
den kraftige, friske Urt.

Af Irisen og Narcissen
de samlede Duggens Bad,
og heldte ham over Issen
dens Væld af et Skreppeblad.

Og Duggen, der kjøligt trilled,
den kraftige, friske Krands,
de klared hvert Tankens Billed,
og lutrede hver en Sands.

Han syntes, han kunde tømme
af Planterne Livsens Saft;
han syntes, han kunde svømme
i Luften med Ørnens Kraft.

Da vinked de lette Dryader;
da gik han fra Kildens Bred,
og vandred i deres Rader
med friere, svævende Fjed.

Hvor Dagslys som Stjerner tindre
i Løvtaget klart og blidt,
i Urskovens tause Indre
de standsede deres Skridt.

Alvorlig og høi og stille
stod Hæren af Kæmpetræ'r;
det var som man maatte spilde
dens Ro ved at aande her.

Her groede store Planter
med selsomme, stærke Skud,
med taggede, skarpe Kanter
og glindsende, dunkel Hud.

Og Træer og grønne Buske,
de blussede underbart
med Frugter og Blomsterduske
af svulmende Kæmpe-Art.

I Ly af Jasminers Hække
den studsende Vandrer laa,
og under ham var et Dække,
brodert med Violer smaa.

Her smuttede Nymfernes Klynge
bag Blomsters og Rankers Flor;
da hørte han Skoven synge,
og fattede hvert et Ord.

Det lød ei som Sus af Vinden,
det var ingen sagte Klang,
det hørtes, med Stigen og Svinden,
som mægtige Strubers Sang:

— „Velkommen i Skovens Haller,
Du salige Menneskesjel!
Hør, Vexternes Stemme kalder, —
o, lyt til vort Kvad og dvæl!

En nagende Smerte huser
hvert spirende Planteliv;
den røbes, naar Egen suser,
den hvisker fra hvert et Siv.

En kvælende Vellyst brænder
igjennem vor Livsens Saft,
naar Solen sin Straale sender
med manende, rastløs Kraft.

Den dybeste Jordens Længsel
vil gjennem vor Aare gaa,
og sprænge sit dunkle Fængsel,
og svales af Himlens Blaa.

Den gjærer og syder og higer
og svulmer i Plantens Skjød;
i Blomsternes Kalke stiger
den mægtige Længsels-Glød.

Men ak, naar den Solen møder,
da zitrer, da vaander den sig;
vor Pragt, der blinker og gløder,
ligner et angstfuldt Skrig.

O, kunde vor Higen sprænge
de vældige Straalers Aag,
der vil vore Sukke trænge
igjen under Jordens Laag!

O, kunde vort Øie tindre,
naar Stjernerne glide frem, —
o, kunde vi dog vort Indre
aabne for alle dem!

De hviske, naar Alt er stille,
over den blomstrende Dal:
„Din Sol er din Længsels Kilde,
og Kilden til al din Kval".

Vor Taare svulmer og skjelver,
vi ane kun Stjernens Glands;
men Natten sig dunkel hvælver
over vor lukkede Sands.

I Dage, der glimte fjerne,
fra Oldtidens Straalebrud,
fløi fra en glandsfuld Stjerne
til Skovenes Dyb en Gud.

Om Spiren i Jordens Grube,
ved Skabningens Moderbryst,
han lærte den tonende Strube
at synge med klarere Røst.

Og gjennem de klingende Tanker
en duftende Aande gled;
det var som om blomstrende Ranker
var spændte i Strengenes Sted.

Og Vexternes Bøn blev baaren
mod Stjernerne rent og smukt,
og Somren var sval som Vaaren
af alle de Toners Flugt.

Ak, nu er Skovene øde,
Forsoningens Baand er brudt;
ved Morgen- og Aftenrøde
vort Suk er fortabt, forskudt.

Vi saa dine Stjerneblikke,
Du salige Menneskesjel;
velkommen, forlad os ikke,
o, lyt til vort Kvad og dvæl!

Vi lod vore Sjele stige
af Stammernes tvingende Baand;
i Skovens dandsende Pige
saa Du en Plantes Aand.

Vi vied ved Kildens Vove
din Pande med Krands og Bad,
og derfor kan Urter og Skove
bringe Dig deres Kvad,

og tolke Dig deres Smerte
med bævende, susende Røst,
og fordre af Menneskets Hjerte
vingede Svar og Trøst."

Saa nynnede Skoven og klaged,
og hvilede taus paany; —
det var et Minut, — da braged
hvert Træ med et rædsomt Gny.

Det klang gjennem alle Lunde
fra Skovens inderste Skjød,
det raabte med tusind Munde:
„Den straalende Pan er død".

Da vaktes den trætte Sover,
men laa dog i Drømmen halv;
et Klageskrig Egnen over
endnu i hans Øre skjalv.

Studentersange.

I. Forbundet.

(1832.)

Der hvile Sky'r om Klippens Tinde,
der bygge Ravne ved dens Barm,
og hvor dens klare Kilder rinde,
der vaier Lyngen svag og arm.
En Helt den stod i Seklers Mørke,
og Syden skjalv for Kæmpens Staal;
men Syden sløvede hans Styrke
og rakte ham sin Valmu-Skaal.

Skal Kæmpen stige karsk fra Dvalen,
da bryd hans Drøm om Skjoldets Brag!
Der staar en anden Kamp paa Valen,
en Kamp for Mørkets Dommedag.
Thi bort med Styrkens vilde Brammen, —
den skal ei kue Aandens Flugt;
den skal ei dæmpe Guddoms-Flammen,
der bryder frem i Blomst og Frugt!

Op Brødre! Os har Klippen baaret,
vi skylde Gubben al vor Lyst;
og os har Nornens Vilje kaaret
at sprede Mulmet fra hans Bryst,
at slynge trindt om Kæmpens Plader
en Blomsterflor mod Rust og Veir,
og plante stærke Landserader
af Laurer til en evig Leir.

Og mens vi tømme Festpokalen
til Minde om et ærligt Med,
mens Glæden runger høit i Salen,
ei glemme vi vort Forbunds Ed:
Vi sværge varmt, ved Druens Gløden,
den lede Raahed evigt Had;
vi sværge Klippen Tro til Døden,
og Enighed i Brødres Rad!

II. Balvise.

(1835).

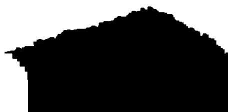
I Brødres Kreds, hvor Bægret klinger,
henveires Døgnets Nag,
og under Jublens brede Vinger
slaar Barmen høie Slag;
men ak, dens bedste Melodi
forglemmes, dør deri.

Den glade Ynglings Foraars-Tanker,
hans Hjertes søde Savn,
har ei sit Med blandt fulde Ranker,
og ei i Vennens Favn, —
han drømmer om en Svanebarm,
der banker mere varm.

Og kun hvor Genier fremsvæve,
som i hans drømte Lyst,
kan Hjertets bedste Toner bæve
og stige i hans Bryst;
ved Paukers Klang, ved Kjerters Glands,
de bære ham i Dands.

Og naar den raske Stund er svunden,
er mangen Fryd bered;
vor Broder har Akkorden funden,
hans Kind er luehed,
hans Drøm er mere klar og sød,
hans Morgen rosenrød.

For Jordens fagre Tryllerinder
vi tømme vor Pokal.
I Bægret svømmer Haab og Minder
og Fryd og lønlig Kval;
men Summen af det rige Væld
er Livets bedste Held.

III. Frilufts-Vise.

(1835).

Her er det deiligt
at bo og bygge;
her staar beleiligt
vort Telt i Skygge,
og Marken spreder saa grøn og frisk
sit Teppe under vor brede Disk.

Her er et nydeligt
Landskabsstykke;
her se vi tydeligt
Thomles Løkke,
og lidt til Venstre, paa bakket Grund,
en ganske statelig Fyrrelund.

Hist Solglimt klare
paa Borgen bæve;
han staar da bare
paa Stads, den Gjæve,
og skotter fornemt, med Taarn og Spir,
til Pipervigen og til Algier.

Her blaaner Søen,
med Sølvmor blandet,
fra Hovedøen
til Næsod-Landet;
det friske Syn er Dig halvt et Bad,
naar Solen gløder paa Blomst og Blad.

Ja, her er Sommer,
det kan man mærke,
og her er Blommer
og to Slags Lærke;
ja se, vor Dug er en frodig Jord:
der voxer Ranker paa dette Bord.

Hvad Druen syder
ved Somrens Straaler,
se, her det flyder
i fulde Skaaler,
og det skal flyde om Hjertets Rod
og gyde Somren i Marv og Blod.

O, lad da Solen
i Byen brænde
paa Bogreolen,
paa Blæk og Penne!
Her vil vi tone vort Glædesflag,
her er en smilende Hviledag.

En skuffet Elsker.

Du valgte Dig en Kjereste til Trøst og Tidsfordriv,
fordi hun var saa blomstrende og havde smekkert Liv.

Du gik med din Engel ved Sølverbækkens Rand;
hun speilede sit Ansigt i det rolige Vand.

Du saa paa mange Blomster i dette Floras Hjem,
men mest dog paa din Kjereste, den smukkeste blandt dem.

Og purpurrød var Kjolen; men om Bryst og Hals og Arm
hun havde kun et Flor-Net, thi Dagen var varm.

Du lod dit Øie glide over Sølverbækken hen,
da saa Du en Libelle, der svæved over den.

Den havde Purpurkjole og Florvinger paa,
og svaiede for Vinden paa et tyndt, gulnet Straa.

Og længer hen paa Marken der laa en hæslig Myr;
der fandtes intet Fæste for Træer eller Dyr.

Men i det løse Teppe over dette falske Kjær
der voxed mange. giftige, purpurrøde Bær.

Og hist ved Bækkens Udspring der duftede en Lund;
der var det godt at hvile i den klare Aftenstund.

Men midt i denne duftende, blomstrende Natur
stod paa den lyse Grønning et snedigt Fangebur.

Og husk, i Buret sad der en Lokkefugl paa Vagt,
med honningsøde Triller og skinnende Dragt.

Der kom en Irisk flyvende ved dette søde Spil,
og hoppede i Buret, og da faldt Døren til.

Nu er det længe siden; det Hele er forbi, —
nu har Du ingen Kjereste, — og nu er Fuglen fri.

Et Genrebillede.

Sin Søndags-Hvile nyder
den travle By;
men intet Solglimt bryder
den mørke Sky,
og Regnen i Strømme flyder.

Matronen sidder med Briller
i Kirkens Krog,
og bruger, mens Orglet spiller,
sin Psalmebog,
og hendes Taare triller.

Men Datteren er hjemme,
og har det slemt.
Pianet vil ikke stemme;
hun er beklemt.
Hun kan ei Studenten glemme.

Studentens fattige Rede
er paa et Loft.
Naar Vindens og Veirets Vrede
slaar ud for grovt,
han ønsker sig længer nede.

Hvor Katten med Musen spøger,
Studenten bor.
Der sidder han nu og smøger,
mens Skjegget gror.
Paa Bordet gabe hans Bøger.

Han ser over Byens Tage,
som Fugl paa Kvist,
og savner de gode Dage,
og bliver trist,
og ønsker dem varmt tilbage.

Madamen gav Jettes Frier
en skjøn Kredit,
og Punsch til hans Kortpartier,
og Kaffe frit, —
se, det er hans Fantasier!

Til Frøken E. med en Samling Brodermønstre.

Samlingen er lidt kaotisk:
pompejansk, chinesisk, gotisk;
men i mangen Dames Indre
er Forvirringen ei mindre,
og som disse vredne Ranker
gro den lille Daares Tanker:

Snart chinesisk stive, tvære, —
da vil hun fornuftig være.
Alle Mandariner sukke;
men hun sidder som en Dukke,
og for alle Mandariner
neier hun med strenge Miner,
og hun har et Segl for Munden,
og hun er koket i Grunden.

Men nu knæler der en Ridder.
hvor den stive Dame sidder,
og til andre Damers Naade
beiler han i lige Maade,

og han er saa yderst flygtig,
men for Restėn kjæk og dygtig.
Da er hun med Et urolig,
og hun vælger en Fortrolig,
og hun kunde gjerne bygge
i en Klosterhaves Skygge,
naar blot Ridderen paa Borgen
tog en grundig Del i Sorgen, —
naar han blot, bag Slottets Piller,
sad som Toggenburg hos Schiller.

Har han nu til sin Madonne
kaaret denne blege Nonne,
bliver hun i den Anledning
flux en overgiven Hedning.
Nu er Tankerne vulkanske,
farverige, pompejanske;
bittersøde, røde Frugter
titte frem af Løvets Bugter,
løierlige Fugle gynge
i en smidig Blomsterslynge;
snart er Grenen let og vindig,
snart fordreiet, egensindig.
Alle Herrens raa Meriter
stænger hun bag dette Gitter,
og hun driller ham og gjekker
ham, saa længe Dagen rækker.

Arabesken hænger over
Leiet, hvor Personen sover,
og hans Ro er ganske liden,
kommer først paa Morgensiden.

Ædle Frøken, De betragter
Striden kun; i Dem jeg agter
en af de neutrale Magter.
Derfor voved jeg at skjemte
med den svævende, beklemte,
overgivne, ubestemte
kvindelige Krig, hvor mangen
stridbar Ridder gi'r sig fangen.

Her er da en fin Beregning
i hver enkelt lille Tegning;
her er listige Symboler
til Dormøser, Kraver, Kjoler;
her er Tanker, naar man laver
Fødselsdags- og Nytaars-Gaver.
Løier over alle Løier!
Paa de fine, klare Tøier
kan De nu med Naalen prente
Alt hvad Damen har *in mente*.

Lodsen.

1.

Den gale Jens er en ærlig Svend,
han gjør ei et Kryb Fortræd;
han standser ved Hytten, og gaar igjen,
og siger saa blidt „Guds Fred!“

Og Børnene komme med Skrig og Støi,
og slippe ham ei saa let;
han gjør dem istand deres Legetøi,
og sladrer, naar han er træt.

Han vandrer ofte i Hede og Støv,
og beder Enhver til Gjest,
og plukker ved Veien en Haandfuld Løv
til Pynt ved hans Bryllupsfest.

Han siger, at Anna, hans unge Brud,
har været i Nøkkens Hal,
og faaet til Festen et havblaat Skrud
og Perler i Tusindtal.

Da sukker han atter, og sætter sig mat, —
'da har han sin gamle Dyst, —
og knuger den smykkede Søndags-Hat,
og siger med dæmpet Røst:

„Min Brud har siddet i mange Aar
og grædt ved den vilde Strand,
fordi hun ei af sit gule Haar
kan vride det salte Vand.

„Om Morgenen kommer den sorte Stær
til Stranden fra Kirkens Tag,
og siger, at Klokkerne ringe der
og melde vor Bryllupsdag.

„Om Aftenen kommer fra Bølgen blaa
de hæslige Maagers Flok,
og skriger og piber: Du kan ei gaa
til Kirken med dryppende Lok.

„Jeg lytter paa Stranden til Maagernes Skrig,
jeg søger i Storm og Slud;
da hulker hun høit, da skjuler hun sig
dybt under det havblaa Skrud.“

2.

Den gale Jens har sukket og lidt,
og bødet ved Nat og Dag,
og vandret i Mørket de tungeste Skridt
med dybeste Hjertenag.

En Rædsel, der stjal ham et kort Sekund,
et Hvin fra den mørke Fjord,
har splittet hans Hjerte, og lagt paa hans Mund
de drømmende, vilde Ord.

Der fandtes paa Havet ei djervere Svend,
naar Bølgen gik hvid og hul;
han gled i dens Favn, og han fløi over den
saa let som en Ederfugl.

Naar Skipperen drev mod de blinde Skjær,
og peiled i Mulm og Skræk,
da fløi han i Stormen, da var han nær,
og daled paa Skibets Dæk.

Da hilsed han Kysten med stolte Nik,
og greb i det tunge Rat;
da klang hans Stemme, da kløved hans Blik
den rugende Uveirs-Nat.

En Aften han gik med sin Anna i Baad;
det kulede skarpt fra Nord,
og Stormen pisked det hvide Fraad
hen over den mørke Fjord.

De kom fra Præsten, og hastede hjem;
og Fiskerne stode ved Strand
og hvisked: „nu skal der lyses for dem,“
og ønsked dem vel i Land.

De glede paa Dybet; men Stormen steg.
De seiled med levende Skjød;
kun Skummet lyste, da Dagen veg, —
de seiled paa Liv og Død.

De naaede Kysten; men Bølgen jog
mod Landet i rædsom Flugt,
og atter tilbage dens Hvirvler slog
og raste i Strandens Bugt.

„Sid stille, min Anna! Her springer jeg ud,
her finde vi lavere Vand,
jeg vader til Stranden; jeg haaber, med Gud,
at trække vor Baad iland.“

Han greb i Linen med al sin Magt;
hans Pande var luehed,
hans Hjerte banked. — Det var fuldbragt;
han stod paa den faste Bred.

Da brusede Søen med nytændt Harm,
og splittede Toug og Stavn.
Han saa ei sin Brud, men i Bølgernes Larm
hun kaldte ham høit ved Navn.

Han sank tilbage paa Strandens Grus
ved Styrtningens vilde Slag.
Da hørte han Skriget i Stormens Sus;
han hørte det knagende Vrag.

Da isned hans Hjerte, da standsed hans Blod;
han stirred med brustent Blik.
Han sprang ei i Havet, — han havde ei Mod;
hans inderste Kraft forgik.

Man fandt ham ved Stranden,—han mærked det ei;
hans Tanke var brudt af Kval.
Han fulgte et Gjenfærd, — han søgte sin Vei
i Drømmenes Taagedal.

Der gaar et Sagn, at hans dunkle Liv
maa huse hans Annas Sjel,
fordi hun mangler, blandt Tang og Siv,
den viede Kistefjel.

De blide Folk paa den vilde Kyst
har vogtet hans travle Fjed,
og budt ham Haanden med traurig Lyst,
og Arnen at hvile ved.

Den gale Jens har sukket og lidt,
og bødet ved Nat og Dag,
og vandret i Mørket de tungeste Skridt
med dybeste Hjertenag.

Gravsange og Mindedigte.

I. Caroline Stenersen.

(1834).

I Livets fagre Morgenrøde
gaar Barnets Leg paa Edens Kyst;
dens Roser paa dets Kinder gløde,
thi Himlen hviler i dets Bryst. —
Ak, i vor Middags Flammepragt
bor Glimtet fra Cherubens Vagt.

Fra Børnevennen i det Høie
nedsvæver Engle til de Smaa,
og mangt et glandsfuldt Barneøie
ser Englevingen i det Blaa;
da glemmer Barnet Blomst og Frugt,
og følger Englen paa hans Flugt.

Naar Nattens Kulde os omfatter
og slukker Kraftens sidste Glød,
da sender Børnevennen atter
den tabte Lille til vort Skjød;
da lærer den sin faldne Ven
at blive barnefrom igjen.

Mens Kjerlighed ved Kisten græder,
har Haabet skjult den med sin Krands,
og se, i æther-rene Klæder
staar Barnet for din indre Sands,
og hvisker: „glem det korte Savn,
til Englen flyver i din Favn!“

II. Andreas Arntzen.

(1834).

Om Livet hurtigt segner,
og om det langsomt blegner,
vi lege, vakle ved vor Stav,
dog mellem Vuggen og en Grav.

Ved hvide Vuggeklæder,
ved sorte Kistebræder,
ved Morgenglands, ved dunkle Nat,
er Haabet dog vor bedste Skat.

Ved Barnets røde Kinder
et jordisk Haab oprinder;
men ak, det skuffer dog saa let,
og Hjertet kan ei glemme det.

Men Gud vil Sorgen lindre,
og skabe i vort Indre
ved Livets Kamp, ved Smertens Daab,
en stille Trøst, et himmelsk Haab.

Andreas, elskte Lille!
Her staar din Vugge stille;
men Krist erstatter Dig dit Savn,
og vugger Barnet i sin Favn.

III. Bentine Heiberg,

født Motzfeldt.

(1835).

Den Syge har en grufuld Nat;
men Haabet bor i Hjertets Rod,
og Bønnen gaar til Naadens Fod,
mens Lampen brænder svag og mat.

Den hulde Fader skuer ned
til Barnet i den bitre Dyst,
og Angsten viger fra dets Bryst,
og Smerten brænder mindre hed.

Den Syge ser, som i en Blund,
al Jordens Glands i Taager lagt;
men over den, i himmelsk Pragt,
staar Paradisets Palmelund.

Og Herren aabner mildt sit Skjød,
og Aandens Længsler ile did.
Ak, dette er den sidste Strid;
vi græde, kalde Seiren — Død.

O, skulde da den fromme Aand,
omspændt af Smertens tunge Arm,
forsmægte i den syge Barm,
fortvivle i de haarde Baand?

Mens Graven vinker, mørk og sval,
og mangen Barm er sorrigfuld,
vi takke Dig, vor Fader huld,
der korted hendes Længsels-Kval.

IV. Bergmester H. C. Strøm.

(1836).

Glem-mig-ei og Egeløv
smykker mangen snever Tinding,
og paa mangt et daadløst Støv
synker denne fagre Vinding.
Ser Du, dette ædle Lig
har kun Svøbets nøgne Flig.
Ak, hans Foraar og hans Sommer
var saa arm paa Løv og Blommer.

Og i Hjertets dunkle Vraa
maatte han sit Eden dølge;
der hans Psyche bunden laa,
som en Lotos paa sin Bølge;
men i mangt et selsomt Ord
dufted Sjelens rige Flor;
hver en Straale fra det Høie
fik sin Afglands i hans Øie.

Og han stod med klarnet Blik
i sin Grubes Tempelhaller,
medens Minens Orgel gik
under Hvælvingens Krystaller;
hver en Alf i Dybets Favn
hvisked ham sin Fryd, sit Savn,
der, hvor Jordens Hjerte banker,
svulmer under Herrens Tanker.

Men de stille Alfer bandt
Kogleriet til hans Tale,
naar han vilde purt og grant
sine dybe Syner male.
Verdnen i hans rige Barm
knugedes af Livets Larm;
over Tankens klare Strømme
sank en Sky af syge Drømme.

Vandreren gaar kold forbi
Klippen med de skarpe Kanter,
stirrer fra sin brede Sti
paa de smukke Glimmerplanter.
Ingen ser i Klippens Spalt
Stenens lysende Gehalt;
Ingen ved, hvad Bruddet lover:
Tornebusken gror derover.

Men en Engel, sendt fra Gud,
har det skjulte Leie fundet;
Faklens Glød er gaaet ud,
men den gyldne Skat er vundet.
Fra den stille, dybe Skakt
Ertsen er for Dagen bragt;
Herren selv Klenodet kjender,
veier det med milde Hænder.

V. Til Lektor Motzfeldt ved hans Kones Grav.

(1837).

1.

Lad Smertens hede Kilde strømme,
det er den sidste bitre Kval;
snart skal dens Bølger, milde, ømme,
bedugge Mindets Skyggedal,
hvor Blomster spire paa dens Bred,
og stirre sødt i Dybet ned.

Ak, naar det sidste Baand skal briste,
bor Livets Skumring i vor Barm.
Med Blikket paa den rige Kiste
staar Trøstens Engel taus og arm.
Naar Liget er i Graven lagt,
den hvisker kun: Det er fuldbragt!

Fuldbragt! — Dit Offer er annammet.
Du sank i Støvet for din Gud;
men hvor din Smertes-Ild har flammet,
slaar en Cherub sin Vinge ud.
O se, nu er hun dobbelt smuk;
til Himlen bærer hun dit Suk.

2.

Nu vinker Livet med kjerlig Haand;
dit Fjed er fulgt af en salig Aand.

I Kammeret, hvor dine Vugger gaa,
hun bøier sig over de elskte Smaa.

Naar Sorgen løses i Vemods Lyst,
det er hendes Vinge, der naar dit Bryst.

Hun vinker i Morgnens og Aftnens Skjær,
og Himlen tykkes Dig mere nær.

Da seirer den hellige Kjerlighed,
da bytter Du Savnet med stille Fred.

Tilsidst hun kommer saa klar og øm,
og kalder Dig bort i en fager Drøm.

VI. Johan Storm Munch.

(1837).

Nu har Smerten Freden øinet;
nu skal Sorgen stille vugges,
med det dybe Savn fortrolig.
Nu er Gravens Tue høinet;
nu kan Blomsten gro og dugges
paa din snevre, lukte Bolig.

O, men Hjertet vil ei glemme,
hvad vor Ømhed maatte friste,
hvad der brast i Sorgens Time.
Alt hvad Vaarens Knopper gjemme:
Blomstens Pragt og Frugtens Kime,
ligger visnet i din Kiste.

Af dit Hjertes slukte Flammer,
af din Pandes kvalte Higen,
kan vi ingen Idræt mane.

I dit dunkle Sovekammer
gaar din Drøm paa Himmelstigen
over Jordens Hædersbane.

Hvor dit Støv blev lagt i Dvale,
vifte Lundens mørke Kroner;
der tør Fuglen Rede bygge.
Intet Løv kan bedre svale
dine Elskte med sin Skygge;
der har Fuglen søde Toner.

Mangen Kveld, naar Lyset daler,
tænke de paa Mødets Morgen,
skimte den med salig Bæven;
thi for Engles høie Svæven
bruser Luften i Koraler,
og Jehova aabner Borgen.

Og de tro, at han vil skikke
Dig med Livets Liljestengel
did, hvor dine Elskte dvæle;
og Du aabner deres Blikke,
og de følge deres Engel,
tør med ham for Herren knæle.

VII. Andrea Arntzen,

født Motzfeldt.

(1838).

1.

Hvor higende og varm
er dog en Moders Barm!
En Engels Hjerte vilde
slaa høit ved hendes Tanker;
en dobbelt Livsens Kilde
i hendes Indre banker.

Sin bedste Gavepragt
har Jorden hende rakt.
Blandt hendes spæde Blommer
et Livs Forhaabning bygger;
ak, skal da hendes Sommer
gaa ud i Gravens Skygger!

Det er vor bitre Ve,
at Gud lod dette ske.
Mens Barnets Morgen smilte,
vor Taare maatte dugge
en Moders Lig, der hvilte
ved Siden af en Vugge.

2.

Vi staa med Savnets Kval
i Livets Taagedal;
men medens Taaren rinder,
vi tør til Graven træde
med Blus paa vore Kinder
og ane hendes Glæde.

Hun har i Himlens Fred
en Barm at hvile ved;
en Fryd er hist oprunden
af hendes Modersmerte:
Andreas, Du er funden
og lagt til hendes Hjerte!*)

---

*) Se foran, Side 116.

VIII. Statsraad Christian Adolph Diriks.

(1838).

Naar Landets Sorg er tolket ved en Kiste,
hvortil et Ry har knyttet Mængdens Blik, —
naar Døgnets Mund har sagt os, hvad den vidste
om Mandens Idræt og hans Leveskik, —
da er hans Verk en opsummeret Liste,
en liden Gren af Landets Statistik.
Til Slutning kommer man med Æresgaven,
og sætter ham lidt Støbegods paa Graven.

Er dette Løn? — Skal heri søges Lindring,
naar Tanken bæver i en anet Gru,
naar Kraften synker for den sidste Hindring,
og Verden graaner sammen i et Nu,
naar hvert et Nag og hver en mørk Erindring
med tifold Pine rinder Dig i Hu,
naar Alt er Tant og Skyggeverk i Livet
mod hvad din Ømhed eiet har og givet?

Den Ædle skjenker Frugten af sin Møie
til Livets Tummel, der har modnet den;
men for det matte, aftendunkle Øie
staar Hjertets Minde som den sidste Ven.
Naar alle Straaler slukkes i det Høie,
den har et Smil, der gjør det lyst igjen;
den har en Trøst: „Jeg vaager Natten over, —
Du drømmer i mit Favntag, mens Du sover.“

Og derfor priser jeg den ædle Døde,
hvis Skygge jeg vil mane med min Sang
til Hjemmets Tærskel, til et stille Møde,
hvor Savnets Glød gjør Vinterdagen lang.
Den tause Kreds, hvis Eden ligger øde,
skal atter høre Lyden af hans Gang,
og skimte atter, gjennem milde Taarer,
et Billed, der vil læge, mens det saarer.

Jeg priser ham, fordi han kunde sprede
om sine Elskte denne søde Fred,
mens mørke Skyer over Hjemmet skrede,
og mens han ude kæmpede og led.
O, det er lunt, hvor Fuglen i sin Rede
ei kjender Tornen, som den hviler ved,
hvor Dagens Straale mildere sig maler,
hvor Ømheds Vinge skygger og husvaler.

Jeg ser ham atter, hvor han trygt forbinder
de Elsktes Kreds med Varmen i sit Bryst,
saa deres Haab og Hjertefryd og Minder
gro mildt og dufte paa den samme Kyst.
Og han kan sidde, mens hans Aften svinder,
i denne blide, drømmerige Lyst,
der ser, hvor Himlen over Hjemmets Egne
neddaler ømt i Straalerne, der blegne.

Hans Grav skal smykkes over andre Grave,
thi Blomster elsked han med vaarlig Sands;
han bar sin Ætling til sin Blomsterhave,
og bandt med Barnet Kjerlighedens Krands.
Ser I ham komme med sin Foraarsgave,
mens Barnets Glæde blander sig med hans?
O, I vil mindes det, naar Vaaren vinker,
og Duggens Perle over Graven blinker.

Lad Æren krandses, lad dens Stjerne tindre,
hæv Dagens Helte over Døgnets Rus!
Men agt den Ædles Hjerteliv ei mindre!
Se, Folkets Øie dvæler ved hans Hus;
det deler Sorgen i det knuste Indre,
hvis Ømhed dufter over Lykkens Grus,
hvor Mindets Harpe toner blidt og længe,
mens Hjertesukket bæver i dens Strenge.

Festsange.

I. Til Kong Carl Johan.

(1837).

Da Mulmet·dækked Olafs Rige,
og Folket stod paa Nattevagt,
saa det en Glands bag Klippen stige,
der brød de tunge Skyers Magt;
af Heltens Sol, hvis Straale tindred
i Middagsglands fra Fjeldets Borg,
gik der et fagert Skjær, der lindred
de dunkle Dales dybe Sorg.

Og se, den lyste over Norden,
mens Mulmet veg med sagte Flugt,
og Sæden faldt i Agerjorden,
og Snekken gled fra Fjord og Bugt.
Den gød sin Ild i Folkets Barme,
den vakte Løvens Mod paany;
en Æresvagt med frie Arme
omhegned atter Mindets Ry.

Nu skue vi dens Aftenrøde,
og nu gryr Norges Morgensol;
det er det høitidsfulde Møde,
der skinner over Nordens Pol.
I Glæden over Morgenflammen
og over Aftnens Herlighed
slaa Folkets Hjertebølger sammen
og bringe Ham dets Kjerlighed.

Og denne smeltende Forening
har Himlen til et Varsel sat,
at nu har Drotten i Forlening
en Glands, der trodser Livets Nat,
en Glands, der evigt sig fornyer,
der gløder gjennem Landets Liv,
der blinker under Kampens Skyer
fra Dølens Øie og hans Kniv.

Nu blide Aander trindt sig leire
og vaage om den kronte Helt,
mens Minderne om Kamp og Seire
fremsvæve i hans Kongetelt.
Hans Sølverlokker Kronen bære,
og Vaaren leger om hans Fjed.
Et Bæger, Brødre, til hans Ære,
og for hans Aftens søde Fred!

II. Til Dronning Desideria.

(1837).

Sydens klare, sommerlune Zone
gød sin Glands om hendes fagre Vaar;
Alfer fletted, under Lærkens Tone,
Skjønheds Krone i det dunkle Haar.

Nordens Engel vinkede den Hulde
bort fra Hjemmets blomsterrige Grund,
bandt om Sydens Krands det straalefulde
gyldne Smykke i sin Granelund.

Og hun saa med moderømme Tanker
Norges Eden med dets Sølverflod,
glemte Sydens luerøde Ranker
blandt Kjerminderne ved Birkens Rod.

Mangt et Billed fra de dybe Dale
skal med Ømhed følge hendes Fjed,
sige hende med en stille Tale,
at hun eier deres Kjerlighed.

Birkens Løv skal krandse hendes Minde,
milde Roser dølge Kronens Vegt;
ren som Morgenskjær paa Fjeldets Tinde,
nordisk Tro skal vogte hendes Slægt.

III. Til Oehlenschläger i Norge.

(1833).

En hellig Stund er lys oprunden
om Norges gamle Klippeslot,
thi hæderkront i Granelunden
staar Nordens ædle Sangerdrot.
Dit Høikvad i vort Indre hviler
med Mindet om vor bedste Lyst,
og derfor Jubeltonen iler
at hvirvle sig til Skaldens Bryst.

De blege Nordlys svagt sig brøde
i matte Skjær fra Sydens Dag;
da steg i glandsfuld Morgenrøde
din Engels høie Vingeslag.
Du vakte Nor af Seklers Dvale,
og lærte ham ved Harpens Klang
at lytte til den dybe Tale
i Fossens Larm og Stormens Gang.

Alfaders Borg laa dybt begravet
i Ragnarokes skumle Damp,
og Valas Kvad gik over Havet,
og nynned sært om Jettekamp.
Da slog din Barm ved Guders Smerte,
Du trodsed Nastronds vrede Lyn,
og Valhal steg af Skaldens Hjerte,
et underfuldt Morganasyn.

Og først blandt dine gjæve Helte
vort elskte Norges Kæmper gik,
med Styrkens drabelige Belte,
og Fromhed i det lyse Blik.
Du bød dem frem af Høien stige
i Vaabendands, med Skjold og Skaft,
at værne om det elskte Rige,
og egge Dalens Søn til Kraft.

Og derfor favner gamle Norge
sin elskte Sanger moderøm,
og aabner Dig de Klippeborge,
Du skued i din gyldne Drøm.
Gak ind, Du høie Skaldekonning,
og stem din blanke Strengeleg!
Der venter Saga Dig, din Dronning,
med Kronen fra den norske Eg.

IV. Til Ole Bull.

(1837.)

Hvor sødt at favnes af Aftnens Fred,
naar Droslen fløiter i Skoven,
og Birken suser ved Elvens Bred,
og Nøkken spiller i Voven!
  Der er en vemodblandet Fryd,
  som Nordens Alfer male,
  med dæmpet Kvad, med Harpelyd,
  med Suk i dunkle Dale.

Han stod og lytted en Sommerkveld,
og havde stemt sine Strenge;
da gik Akkorden fra Skov og Fjeld
og over duggede Enge.
  Og alle Strenge klang dertil
  med underbare Toner,
  som Droslens Kluk og Nøkkens Spil
  og Sus af Birkekroner.

Og al den Smerte, al den Lyst,
der bor i Nordens Zone,
har lagt sig drømmende til hans Bryst,
og zitret gjennem hans Tone.
O, hør den stille Melodi,
der dæmper Stormens Harme!
Din Barndom vugger sig deri
paa ømme Liljearme.

Det er den deiligste Strengeklang,
der letter Længselens Vinger;
da nynner Hjertet sin egen Sang,
mens Strengen bæver og klinger.
Der er ei Savn, der er ei Nag,
som ei hans Streng kan lindre;
han vækker med sit Trylleslag
en Vaardag i dit Indre.

O, hil Dig, salige Toneskald,
med Guddomsmagt i din Bue!
Fra Dig gaar Jubelens Fossefald;
Du tænder Andagtens Lue.
Naar Verden lytter til dit Kvad,
og bæver ved din Vælde,
da skjelver Glem-mig-ei'ens Blad
af Fryd paa dine Fjelde.

Reisedigte.

(1836).

I. Storm.

Solen har hævet sin blodrøde Skive;
Alle paa Dækket, voxende Blæst.
Tungt over Bølgerne Skyerne drive,
Styrmanden ser jeg i Logbogen skrive:
Klosrebet Mersseil, Storm af Sydvest.

O, hvilket Veir! Gjennem Tougverket stryge
splittede Stormhyl med Piben og Brum;
jagede Fugle om Vanterne fyge,
skarpt som en piskende vinterlig Byge
hviner om Skibet det glimrende Skum.

Skyerne kæmpe. I vildeste Klynger
styrte de frem mod den blussende Sol.
Se, over Ossas og Pelions Dynger
stiger Titanen og knuger og slynger
Armen om Jupiters vaklende Stol.

Nu er det ude! I tættere Skarer
storme de harmfulde Jetter paany;
frem af de mulmdækte Fylkinger farer
døvende Torden, og Havbunden svarer:
Kaos skal herske, og Lyset skal fly!

Skibet er grebet af Rædsel; der hviner
Stønnen og Suk fra dets Ribber og Bryst;
zitrende svaie dets Stænger og Liner,
medens de vældige Havets Laviner
styrte med Hyl over Boug, over Røst.

Ha, hvilken Sø! Som et Dovre den hænger
høit over Skandsen med Tinder og Bræ'r.
Rædsomme Nu! Over Siden den trænger!
Skibet er kastet; det raver og krænger,
ligger i Hvirvlerne dødt som et Skjær.

Herlige Brig! Kan de rasende Magter
lamme din skridende, trodsende Fod?
Har Du ei nys, paa de stormfulde Vagter,
medens Du seirede forud og agter,
hørt vore Jubler, der priste dit Mod?

Hurra! Den reiser sig atter, og kaster
Skummet tilside med skjærende Kam,
hæver mod Skyen de knagende Master,
spiler sin Vinge i Stormen, og haster
hen over Havet med kneisende Bram.

Hisset paa Himlen Kronion har taget
atter sin Trone, og vundet en Seir.
Jetternes Klynge er splittet i Slaget.
Ser Du Titanen, der rammet og jaget
styrter sig ned fra sin vaklende Leir?

Bygen er over, og jevnere skrider
atter vor Storm fra det klarnede Blaa.
Stoltere Skibet paa Havryggen rider;
Søgutter klatre ad Reisningens Sider,
løse et Reb fra den bævende Raa.

Dagen er skjøn, og dens Straale forjetter
deilige Syner i Braadsøens Dands;
se, hvor Smaragden med brede Facetter
klarer dens Bryst, medens Skummet sig fletter
over dens Bryn til en tindrende Krands!

O, lad det storme! Det letter og kvæger.
Tag mine Drømme, Du brusende Hav!
Djervt med din Bølge sig Sagnet bevæger;
her vil jeg tømme til Mindet et Bæger,
kaste Pokalen paa Vikingers Grav.

Hil Dig, Normannens Turnerplads og Leie,
vældige Nordhav med Hvirvler og Gny!
Vil Du paa skummende, stormsnare Veie,
bringe ham atter hans Odel og Eie:
hærdende Kampe og straalende Ry!

II. Varsler.

Vi sad en skyfuld Aften
og saa over Søen hen;
og der kom hvide Maager
og svævede over den.

De hvide Maager meldte
med Piben og hæse Skrig,
at nu var Havet fuldt af
drivende Vrag og Lig.

Og Maanen trak bleg og traurig
paa Vagt i det øde Rum;
da saa vi en ensom Planke,
der drev i det vide Skum.

Men Stormen for atter nordpaa
i Ryttermantel graa;
naar Skipperen nikker søvnig,
den lader Reveillen gaa.

III. Aftenhvile.

Der stod en Sky i Vesten
med gylden Kant;
vor Luft var klar for Resten,
og Vinden standsed næsten,
mens Solen svandt.

Og Bølgens Triller løde
i rolig Takt.
Vi saa vor Aftenrøde
udfolde sig og gløde
med navnløs Pragt.

Vort Skib lod Linen spille
paa slappe Seil;
tilsidst kom Taager milde
og daled ganske stille
paa Havets Speil.

Vor Kveld var Fredens Billed,
saa ren og skjøn;
husvalet og formildet
vort Mandskab holdt ved Spillet
sin Aftenbøn:

„Mod Dybet Solen iler
med raske Trin,
og Havets Vove hviler
i Aftenro og smiler
med Rosenkind.

„Og Hjertets Vove svulmer
som ved en Daab,
og hvert et Nag, der ulmer,
blidt vugger sig og dulmer
i Tro og Haab.

„En stormfuld Dag er svunden,
med Kamp og Nød;
en Seir er atter vunden,
en Trøst er atter runden
af Havets Skjød.

„Vor Gud, lad Haabets Vinge
ei vorde mat,
naar dine Tuber klinge,
naar Stag og Skjøder springe
i Mulm og Nat!“

IV. Emigranterne.

(Havre de Grace).

Den brune Yankee svinger
sin begede Lærreds-Hat;
han heiser Fregattens Vinger,
og dreier det blanke Rat.

Og Skibet gaar stolt af Havnen,
med skinnende Skands og Bak;
Huronen staar støbt i Stavnen,
med Kølle og Tomahak.

Det kom fra de dybe Skove,
hvor Kæmpe-Egen gror;
i Missisippis Vove
har Kaimanen fulgt dets Spor.

Det drog fra de rige Bugter,
hvor Livet er friskt og ungt,
hvor Løvet er skjult af Frugter,
hvor Kornet er fuldt og tungt.

Og se, under Lynets Flamme,
i Bølgernes vilde Dyst,
det bar uden Plet og Skramme
sit skinnende Cederbryst.

Mod Øst, mod det dybe Fjerne,
det for gjennem Stormens Brag,
og Friheds og Haabets Stjerne
stod tindrende i dets Flag.

Mens Seileren fløi mod Stranden
med skingrende Hurraraab,
der stimlede ud paa Sanden
en bævende Folkehob.

Sin knudrede Vei den bytter
med Brændingens vrede Skum,
og Stalde og aabne Hytter
med Seilerens mørke Rum.

Den kom fra de syge Lande,
hvor Løgen og Roen gror,
hvor Junkerens Jægerbande
i Kornet har Hjortens Spor; —

hvor Himlen varmer og dugger
det marvløse Agerland,
hvor tusinde fulde Vugger
gynge i Lyng og Sand.

Den fattige Folkevrimmel
har gruet ved Hjemmets Navn,
og stirret mod Vestens Himmel,
og naaet den fjerne Havn.

Og Faderen vandred bøiet,
med Krammet i et Aag,
og vogted med Sorg i Øiet
paa Børnenes sene Tog.

Sit dyreste, bedste Eie
tog Moderen med ombord:
hun bar over tunge Veie
det skrigende, spæde Nor.

Hvor selsom er denne Trængsel
paa Seilerens brede Dæk, —
hvor maler sig Haab og Længsel
og Mismod i tusind Træk!

Hvor mangt et Øie stirrer
hen paa den sidste Baad,
til Blikket sig forvirrer
i Taager af stille Graad!

Paa Ruffet sidder en Kvinde,
med Barnet i sin Arm;
men Barnet kan ei finde
Lise ved hendes Barm.

Hun ligner den gamle Moder
Europa, der hvisker tyst,
at snart vil Livets Floder
standse i hendes Bryst.

V. Dômen i Rouen.

1.

Hyllet i Morgentaagen
staar Dômen i Rouen.
I Byen er Hanen vaagen,
og synger sin gamle Sang.

De sortegraa Tempelmure
har tusinde spidse Buer,
og Troner og trange Bure
for hellige Mænd og Fruer.

Cheruber og Drager glide
af Kæmpeliljens Blad;
under Gesimset ride
Helte til Davids Stad.

Mod Skyen sig Taarnet hæver,
med luftige, smaa Kapeller;
Ravnen og Kragen svæver
gjennem de aabne Celler.

I Søvne ligger Staden
og Seinens travle Strøm,
og Kirken staar mørk i Gaden
som en forstenet Drøm.

En Drøm, hvor gamle Tider
vil trænge sig op mod Dagen,
mens Trolde og Eumenider
ruge paa Sarkofagen.

En Drøm, hvor Sjelen iled
i Fabeldyrets Fjed,
og saa, hvor dets Afkom hviled,
og gruede ei derved.

Men Vandreren kan ei tvinge
sin lønlige Angst og Gruen;
der daler en iskold Vinge
over hans tause Skuen.

2.

Nu aabnes de smalle Døre,
og Hallen er sval og trang.
Der er ingen Lyd at høre,
ei Psalmer, ei Orgelklang.

Den rødmende Morgen brænder
paa Vindvet, blandt Kirkens Buer,
og alle de graa Legender
vaagne i Farveluer.

Der knæler Klerk og Ridder
i Glarets brogede Glød;
Maria i Skyen sidder,
med Barnet paa sit Skjød.

Fra hvert et Billed spiller
et Gjenskin af Farveglandsen
paa Hvælvingens høie Piller,
paa Orgelet og Monstrantsen.

Det tyder, at Kraften svinder
ei sporløs og overbrat;
det ligner de fjerne Minder,
der dæmre i Tidens Nat.

3.

Der vandrer en Helt af Garden
i Kirken med strenge Miner;
han vogter med Hellebarden
det hellige Chors Gradiner.

Men Krigeren har ei længer
sin Pragt fra den kjække Færd;
paa Schweitzer-Livreet hænger
det minderige Sværd.

Han kjender de gamle Rester
af Brynjer og Bispestave,
hvor Kæmper og fromme Præster
slumre i deres Grave.

Han viser Dig hist i Krogen
et smuldrende Sakristi;
der hviler i Marmor-Brogen
Robert af Normandie.

Af Krønikens dunkle Skrifter
den gamle Gardist fortæller
om Sankt Ludoviks Bedrifter,
om Rolf og hans Vaabenfæller.

Og mellem de fjerne Minder
han maler sin egen Dyst,
hvor Moren fra Akres Tinder
drev Pilen i hans Bryst.

Og mangen Erindring svømmer
til Et med Legendens Scene;
han gaar som en stille Drømmer
blandt Hvælvingens Mindestene.

VI. Place Vendôme.

Aftnen synker over Byen,
slører Boulevardens Linde;
Solens sidste Glimt fra Skyen
zitrer paa Paladsets Tinde.
Trikolorens bolde Flag
svøber sig i stille Slummer;
gjennem Luften, tung og lummer,
drøne fjerne Tordenslag.

Alvorsfuld Kolonnen kneiser
mod den dunkle Aftenhimmel.
Skyen nær, den stærke Keiser
skuer over Byens Vrimmel.
Byen er hans faste Leir;
Dagens hede Kamp er over,
Slaget vundet, — Ingen vover
røve ham den stolte Seir.

Mod hans Bryst med Hadets Vildhed
flammed tusinde Kanoner;
men han slog med evig Stilhed
deres høie Tordentoner.
Og hans Helteskarer trak
Malmen hid til Leirens Gade,
reiste ham det djerve Stade
for hans høie Bivuak.

Trindt omkring Kolonnen slynger
stolt og steil sig Heltebanen,
hvor de tætte Krigerklynger
stræbe opad mod Altanen.
I den stjerneklare Nat
der han lytter til Parolen.
Al hans Pragt er Overkjolen
og den lille, kjække Hat.

Se, i disse Fantasier
blander sig et livfuldt Billed:
tyve Garde-Kompagnier
er paa Boulevarden stilled.
— „Fremad!“ — Marschen trækker hid;
Sværde blinke, Trommer larme,
Fanen i de stærke Arme
bølger folderig og sid.

Nu gaar Garden over Pladsen.
O, hvor er dens Rækker ranke,
og hvor kraftigt mod Kyradsen
maa det tapre Hjerte banke!
Barskere gaar Trommens Larm,
tolker, hvad Gardisten skuer;
Blikket under Hjelmen luer,
Værget skjelver i hans Arm.

VII. Kirken St. Germain-l'Auxerrois.

Just vis-à-vis for Louvres Kolonnade
med ydmyg Kummer staar det gamle Hus;
fast overalt har Kirken taget Skade,
dens Gavl og Taarne ligge halvt i Grus;
dens Helgner staa i Marter ved dens Porte:
hist mangler Foden, her er Haanden borte.

Du staar ved Louvre, læner Dig mod Gitret,
og ser paa Kirken med en Drømmers Blik.
Er det fordi at Sekler har forvitret
den Mur, der grundedes af Chilperik?
Er det fordi Normannen var paafærde,
og skjænded den med Luer og med Sværde?

Du har maaske i Helligdommen dvælet
en selsom Time, da din Tro var stærk,
og Kirkens Børn har ved din Side knælet,
mens Hymnen bruste fra dens Orgelverk?
Du har maaske beundret Prækestolen,
én af de herligst skaarne under Solen?

Ak, her har Tiden dannet ny Ruiner,
og gjennemfuret Kirken med en Skrift,
der dølger Krønikens devote Miner
og Vikingens barbariske Bedrift;
her klang en Storm af friske Melodier,
der overdøver alle Litanier.

Da Juli-Kampen raste gjennem Staden,
og Røgen slørede det hvide Flag,
klang imod Louvre djervest Kanonaden;
her under Kirken stod det værste Slag.
Til Høitid kimede de gamle Klokker;
en Blod-Daab sank paa Menighedens Lokker.

Da gik fra Louvres Vinduer og Luger
den skarpe Hagl-Orkan af Jern og Bly;
og Kirkens Kvader brast af sine Fuger,
og Muren dirrede i Kampens Gny.
Og atter dirred den i Jubelbraget,
da Slottets Værn var splittet ad og taget.

Og derfor stirrer Du paa Stenens Revne,
og maner stille for den indre Sands
de unge Helte i det store Stevne,
og Trikolorens gjenoprundne Glands.
Du ser en Sæd, der spirer efter Torden,
en vaarlig Luft, der smiler over Jorden.

Ak, mangt et Blik, der faldt paa Kirkemuren,
har taget Varsler for den nye Jord,
hvis Friheds-Ager dølger under Furen
den sidste Kirkes sammensunkne Chor.
Det er en Drøm; dens Febergys skal virke,
at Slægten vaager mellem Slot og Kirke.

VIII. Champs Élysées.

Mens Linden dufter, Nattergalen kvæder,
jeg føler Sangens Evne i mit Bryst
og denne Fylde af dædalisk Lyst,
der er elysisk over alle Glæder.

Jeg iler over Torve, gjennem Stræder,
til min Mansard, hvor Alt er lunt og tyst;
der skal min Psyche vinde Liv og Røst
og Vingepragt og æther-lette Klæder.

Men ak, — paa Veien, i den travle Gade,
der tygge, vrøvle, skraale tusind Munde,
og Omnibus og Vare-Karrer knage.

Champs Élysées — en deilig Promenade.
Det er det Hele, — Drømmen gik tilgrunde;
jeg har en maadelig Sonnet tilbage.

IX. Obelisken fra Luxor.

Den stod i Ørknen. I Vidunder-Landet,
blandt Templers Gjenfærd, har den hævet sig,
hvor Samums Aande gløder over Sandet,
hvor Livets Gud, Osiris, ligger Lig.
De dunkle Skrifter paa dens haarde Flader
er præged af en Stamme, der forgik,
mens strenge Sfinxer laa i lange Rader
og læste dem med gruelige Blik.
Mod denne Ligsten klang kun Stormens Hvin,
og dybt fra Nilen Klynk af Krokodiller,
og Skriget af den vilde Beduin,
men ingen Sangfugls trøsterige Triller.
Dog engang brused Tumlen om dens Fod;
den saa Sesostris' glimmerfulde Dage,
den saa de fjerne Folkeslægter drage
med bundne Hænder langs den mørke Flod:
Der gik med sænket Blik, i Harm og Vaande,
den stolte Jøde, rammet af sin Gud,

den plumpe Neger, og den høie, blonde
Hyperboræ med tatoveret Hud,
og Baktrianen, den forvovne Rytter,
og Surasaten i sin Skjønheds Glands,
med Pandserskjorte og med Fjæderkrands,
og Roxolanen, og den kjække Skyther.
Det vilde Sistrum klang i Templets Gange,
Isis og Apis stod i Fakkelskin;
og med den bundne, blomstersmykte Fange
skred stumme Præster over Altrets Trin.
Der stod Sesostris, huggen i Granit,
med Ammons-Hornet om sin brede Pande,
en vældig Guddom, fra hvis faste Skridt
gik Angst og Bæven over mørke Lande.

Men efter lange Seklers dybe Drøm
en ny Sesostris stod ved Nilens Strøm;
han drog i Ørknen som et Tordenveir,
og Mulmet veg for Skinnet af hans Leir,
og intet Jetteverk stod længer fast,
naar det var truffet af hans Øiekast.
Se, Ligsten-Oldet er for stedse endt
trindt hvor hans Blik har sine Straaler sendt;
den nye Tid er ved hans Tryllemagt
til Livet knyttet med en evig Pagt.
Den kan ei glemmes under Sten og Kalk;
nu Slægtens Daad er Slægtens Katafalk.

Europas Slægt har stirret, sløv og blind,
i et ægyptisk Dødningmørke ind,
og muret Helligdom og Skolehus
af sunkne Graves og Kolonners Grus.
Ak, mange Ætlæg maatte først forgaa,
før Slægten atter vaagnede og saa.
Hvor Vestens Folk har sat sit Friheds-Træ,
staar Obelisken nu, en stolt Trofæ;
den maatte flytte, som en tung Tribut,
fra Ligene, hvis Herredom er brudt.

Nu bruser atter om dens Kæmpefod
al Verdens Folkeslag i broget Vrimmel;
men Blikket maaler den med freidigt Mod,
og ser den pege mod en vaarlig Himmel.
Paris! Fra Trælleverdnens gyldne Tid
har Du et Vidne til din gode Strid.
Lad Frihed seire over Mulmets Rester!
Vis dine Fanger! — det er glade Gjester.
Den lette Skare iler frit og trygt,
af Vaaren favnet og med Krandse smykt,
med Dig til Livets og til Lysets Fester.

X. Jardin des plantes.

1.

Giraffen, den største Stutzer,
man hidtil har iagttaget,
saa ned paa Traner og Strudser
som Dilettanter i Faget.

Dens Holdning var strunk og vindig;
dens Tanker var hen i Taaget.
Man siger, den er letsindig,
og gider ei lære Noget.

Den smidige, glatte Pariser
har kortet den mangen Time,
og givet den mange Beviser
paa Kjerlighed og Estime.

Men Herrernes Lune skifter,
og deres Besøg blev rare;
til Bjørnenes raa Bedrifter
man vilde sin Hyldest spare.

Da kunde Giraffen ane,
at nu var den snart af Mode,
men bar dog af gammel Vane
mod Skyen sit lille Ho'de.

Den stred med de lange Dage;
den hørte Platanen suse;
den stirred paa lave Tage
af Stalde og Hønsehuse.

Da skulde det netop hende,
et Gjerde blev repareret;
der bag laa Giraffens Frende
Kamelen, og havde dineret.

Den eied en Ørk i Haven,
som hjemme i Palmelandet;
den laa saa bekvemt paa Maven
og tyggede Drøv i Sandet.

Giraffen kunde betragte
Kamelens Husholdning nøie;
da skjalv den, og sukkede sagte,
og lagde sig ned med Møie.

„Du elskede, varme Steppe,
der fødte vor stolte Race, —
jeg sprang paa dit bløde Teppe,
jeg hvilte paa din Oase!

„I Palmernes høie Toppe
stod Spirer, friske og unge, —
jeg var med mit Blik deroppe,
og napped dem med min Tunge."

Giraffen blev syg af Længsel;
dens Liv var jo tomt og øde. —
Da blev der igjen en Trængsel:
„Mon Dieu, — om Giraffen døde!"

2.

Blandt alle Træer i den rige Have
jeg har til Yndling Pomerantsen kaaret;
mens Livet vexler, ældes gjennem Aaret,
den bringer trøstende Dig Vaarens Gave.

Naar Høstens Aande suser i dens Grene,
og Frugtens Fylde dem mod Jorden tynger,
udspringe atter blandt de gyldne Klynger
de hvide Blomster, duftende og rene.

Jeg hørte grant den smilende Dryade
i Løvets Hvislen sagtelig forkynde:
„Mit Væsens Guddom er en vaarlig Ynde;
den maa florere mellem visne Blade." —

Med dette Billed hilser jeg min Sommer;
jeg vil bevare Vaaren i mit Hjerte,
at den kan dufte gjennem Tidens Smerte,
og smykke Frugterne, naar Høsten kommer.

XI. Republikanerne.

Ved Barrière de la Santé
ligger en ydmyg liden Kafé.
En gammeldags Stue er al dens Plads;
der er ei Forgyldning, der bruges ei Gas.
Den har en Søgning, der sjelden brister,
af Etudianter og smaa Artister;
og kommer ei disse, da eier den dog
en stillere Gjest i sin dunkle Krog.
Der vandrer omkring i den straalende Stad
en skibbruden Flok, der aldrig er glad.
Der møder dem Ingen med Smil eller Nik;
de færdes i Sværmen med slukkede Blik.
Pauvres honteux! De søge et Hjem;
en ringe Kafé er det bedste for dem.
Nu er det Midnat; der sidder en Gjest
endnu ved sit Bord med en Sukkervands-Rest.
Hans Ansigt er falmet, hans Dragt er grov,
hans Linned er rent, og hans Hænder er smukke.

Han støtter sit Hoved, som om han sov.
Der er saa tyst; man kan høre ham sukke.

Dog, mens han sidder i dette Ly,
aabner man Døren med Bulder og Gny.
Det er en Skare af Ungersvende
med stærke Moustacher, med Øine, der brænde.
De fløite og nynne en smuk Melodi,
en Sang af Den Stumme fra Portici.
Nourrit har iaften fra Scenen vakt
de fyrige Toners koglende Magt.
De rulle den jublende Flók gjennem Blodet;
nu har den igjen Republiken i Ho'det.

De sætte sig matte; men atter fra Stolen
springer der En og bestiger et Bord.
Han siger med rungende, vingede Ord:
„Forsamling, giv Agt, jeg vil tale om Polen!"

Det var en Tale som flammende Krudt;
o, der blev stormet og spiddet og skudt!
De Franskes Konge og Raad og Kammer
gik op med Kreml i de samme Flammer.
Men frem af de kolde russiske Grave
steg atter en Hær af Napoleons Brave;
de kæmpede med, de rystede Jorden,
med Faner som Storm, med Ørne som Torden.
Paa Varschaus Mure stod atter Fama

og læste for Verden et fransk Proklama,
at nu var Historiens sidste Knude
løsnet for evigt, og Stykket ude.
Den frie Mand og den frie Kvinde
blev proklameret i alle Vinde.
Europas Kongres forsamled sig bedst
i Polens Skjød, mellem Øst og Vest;
i Varschau reistes Kongressens Salon,
og dertil en Støtte for Saint Simon.

Da jublede Flokken, og atter det lød:
„Champagne, Garçon, paa Tyrannernes Død!"
Men just da de løste den skummende Drik,
saa de en Fremmed med studsende Blik;
thi Proppen fløi mod den selsomme Mand,
der sad i en Krog med sit Sukkervand.
„Drik," raabte de Alle, „Champagnen er god,
vort Bæger er helligt; drik, har Du Mod!"

„Jeg drikker ei Vin, om stærk eller mild;
dens Sødme er vammel, jeg hader dens Ild.
Jeg sidder med Gru paa mit Livs Ruin.
Mit Bæger er tømt; jeg drikker ei Vin."

Da blev der et Gny; de kaldte ham Træl,
de raabte paa Skjændsel, paa Hevn og Duel. —
Han viste sit Bryst, — hvor det var skrammet,
af streifende Kugler, af Klinger rammet!

— „I Daarer! Det er Ostrolenkas Mærke.
Har I vel fattet, hvor det kan værke?
Der er ingen Lise for denne Kval;
den kan ikke blunde for Sladder og Pral.
Der er ingen Gjæk saa vindig og svag,
han sminker sig jo med mit dybeste Nag;
min hedeste Bøn, mit eneste Gode,
er kommen paa lallende Tunger i Mode.
Tilside, Drenge, giver mig Rum!
Himlen har Stjerner, — Natten er stum.“

De saa paa hverandre. Han vandred sin Vei.
De havde Champagne, men rørte den ei.

XII. Fontainebleau.

Høie, vaarlig-grønne Skove,
klare Sø med Marmorbred,
hvor den milde, bløde Vove
gynger mellem Blomsterbed!
Gamle Slot, hvor Slægter sove
blidt og trygt med friske Miner,
bag baldyrede Gardiner,
i en fager Ensomhed!

I har skjenket mig en rolig,
glandsfuld Sommer-Aftenstund;
og hvor hjemlig var min Bolig
under Parkens Fyrrelund!
Aftnen bragte mig fortrolig
min Erindrings bedste Smykke;
Billedet af al min Lykke
malte den paa Rosengrund.

Fra det øde Slots Alkover
svæved Skygger mig forbi,
og de gled med Ømhed over
i mit Hjertes Drømmeri.
Alfer lig, paa Luftens Vover
svævede de lette Skygger
did, hvor Nattergalen bygger,
hen ad Skovens dunkle Sti.

Se, — hvor blege Minder smile,
og hvor Nuet glemmer sig,
bliver Sommer-Aftnens Hvile
tankefuld og drømmerig.
Da kan Fantasus henile
til det dunkle Billedkammer,
løse fra de tunge Rammer
Scener, der fortrylle Dig:

Ridderen til Kamp skal ride
med Turennes stolte Hær,
og til Afsked skal den blide
Elskov vie Heltens Sværd.
Frøknen vandrer ved hans Side,
og den strenge Moder følger;
Heltens Page halvt sig dølger
bag de rankedække Træ'r.

Ridderen sit Værge drager,
sværger Troskab luevarm;
og den høie Frue tager
Sløifen af sin Datters Barm.
Bruden er saa rank og fager;
men hun staar med blege Kinder,
mens Matronen Smykket binder
til den pandserklædte Arm.

Nu forandrer sig vor Scene:
Helten naaet har sin Løn.
Nu gaar Moderen alene
med den bolde, kaarne Søn;
men bag Kæmpebøgens Grene
Pagens unge Kinder gløde; —
Frøknen iler ham imøde,
og nu er hun dobbelt skjøn.

Mod hans Bryst i Bølger milde
falder hendes Lokkers Strøm;
Nattergalens første Trille
hilser dem saa klar og øm.
Aftnens Glimt paa Søen spille,
hvor den stolte Svane dukker,
mens Nymfæens Kalk sig lukker
til en deilig Sommerdrøm.

Lad de fagre Syner svinde!
Natten kommer, blid og lun.
Hist fra Slots-Alleens Linde
klinger Gardens Sølvbasun.
Over Kilderne, der rinde
sagte fra Najadens Urne,
gaar den smeltende Nokturne
til mit stille Skovpaulun.

XIII. Fra Rhinen.

Paa Dækket var Fryd og Gammen;
vi drak vore Damers Skaal,
vi sade og sladred sammen
i brogede Tungemaal.

Vi rullede nedad Rhinen,
— en magelig, yndig Vei —;
da standsed vi Dampmaskinen,
og lytted til Lorelei.

Vi saa paa den mørke Klippe,
og husked, hvad Sagnet siger,
at Lorelei er et Knippe
af syv forstenede Piger.

Vi hørte en bævende Trille,
og kunde vor Lykke prise;
thi Bølgerne bleve stille,
og Lorelei sang sin Vise.

Ved Midnat hørte jeg atter
i Drømme den sære Klang;
der var baade Hulken og Latter
i Loreleis vilde Sang:

„Hvi standse I? — Vil I Noget?
Hvad er det, I stirre paa? —
I tro nok, vi staa i Taaget,
fordi vi er gamle og graa.

Naar Klokken i Wesel ringer,
da klinger det i vort Bryst;
og Bølgen os daglig bringer
et Bud fra den grønne Kyst.

Vi vide, at Ingen freder
om Borgens vaklende Mur;
vi vide, at Ravnen reder
sin Seng i vort Jomfrubur.

Paa Borgens luftige Tinder
vi sade i gamle Dage;
og aldrig har skjønnere Kvinder
lyttet til Elskovs Klage.

Der kunde dog Ingen bøie
vort Hjerte til Ømheds Lyst;
vi kvægede kun vort Øie
ved Beilernes grumme Dyst.

Vi lode dem hugge og stikke;
de seired med liden Frugt.
Med Haan og med kolde Blikke
vi drev dem igjen paa Flugt.

Men Fyrsten af Finisterræ
kom atter med Brødre sex;
han trak paa en gylden Kjærre
sin Moder, der var en Hex.

Hun blandede Tryllevinen;
da fik vi Brødrene kjer.
De førte os ud paa Rhinen,
og lode os sidde her.

Et gudeligt Middel findes
mod Trolddommens strenge Magt;
ak, vil der da Ingen mindes,
hvad Bispen af Kølln har sagt?

Vil Ingen vor Fred bevirke,
og fremme sit eget Vel;
vil Ingen bygge en Kirke
af Stene fra dette Fjeld?

Vi synge forgjæves; vi høre
kun Latter og Leg og Fryd.
Der dirrer ei i vort Øre
en eneste ærbar Lyd.

I unge Kvinder! I pine
os bitrere nu end før,
med dristig, letfærdig Mine,
med lokkende Flagreslør.

For Eder er Kirken en Fabel,
med Helgner og hellige Kar;
I ere Prindsesser af Babel,
og Koner til Potifar.

Vi skræmme Jer dog paa det Sidste;
vi styrte med Bulder og Drøn.
De skjæreste Møer briste
af Blusel over sit Kjøn."

XIV. En Aften ved Alsteren.

Ved de lyse Pavillon'er
samles der et broget Lag.
Derfra hører jeg Gongon'er
lyde mellem Harpeslag.
Men paa dette dunkle Stade,
ved den blaa
klare Aa,
har den tomme Promenade
kun et Suk fra Lindens Blade.

Og jeg vil ei Foden flytte
fra mit hemmelige Ly.
Det er godt at kunne lytte
til en dæmpet Jubels Gny.
Mens det bruser fjernt og svinder,
har det huldt,
vemodsfuldt,
født en Drøm, hvori Du finder
dine søde, glemte Minder.

Ak, hvor Glæden stærkest klinger,
trænger Vemods-Sukket frem;
det er dette Nyn, Du bringer
fra din Jubel til dit Hjem.
Naar Du lytter ensom, stille,
til en varm
Glædes Larm,
hører Du i hver dens Trille
sagte Klagetoner spille.

I den skjønne Aften svæver
Klangen blidt i Egnen hen;
Vindens Vinge svagt sig hæver,
vifter, og er gjemt igjen.
Hist de nære, lave Strande,
i et let
Taage-Net,
vil sig nu med Himlen blande,
graane hen som fjerne Lande.

Her, hvor Dagens Skranker vige,
vakle mellem Fjern og Nær,
finder jeg min Længsels Rige
i det blide Aftenskjær;
og lig Lundene, der daane
i en sød
Skumrings Skjød,
vil min Sjel et Leie laane,
hvor de sidste Høie graane.

Did er Farten skjøn og banet:
Aaen hviler lun og tyst;
som en Fryd, der kun er anet,
zitrer Lyset paa dens Bryst.
I dens Bugter fagre, ømme
Rosenbed
skue ned;
i dens Skjød vil Egnen tømme
alle sine dybe Drømme.

Og den sender, mens jeg hviler,
en af sine Svaner hid.
Fuglen svømmer, og den spiler
Vingen skinnende og hvid;
her, hvor Taarepilen sover,
naar den træt
til min Plet;
og den hvisker: „Vil du over?
følg mig paa de lune Vover!“

Minder og Haab

den 4de November.

(1836).

Himlen fornemmer, mens Uveiret truer,
Slægternes Raab,
sender dem Engle i Storme og Luer,
kalder til Daab;
gjendøber Hjerner, der bruse og larme,
mærker med Korset de bankende Barme,
favner dem atter med kjerlige Arme,
signer det gjenfødte Haab.

Dvergen og Jøtunen bøier sig over
Vielsens Hegn,
strør i de lysende, lutrende Vover
koglende Regn, —
iler med Gny til de arvede Fjelde,
hamrer et Værn for sin truede Vælde,
nedslynger Uren, hvor Klipperne helde,
over den drømmende Egn.

Men i den viede, signede Pande
hersker en Gud;
over de bugtede Dale og Strande
flyver hans Bud,
flyver, hvor Loke sin Vingeham matter,
kalder til Strid under Dvergenes Latter,
fegter og segner og hæver sig atter,
fegter det endelig ud. —

Derfor skal Nuet forglemme sin Skade,
Kæmpen sit Saar;
Slægterne falde, som visnede Blade, —
Stammen bestaar,
kan ei de gjærende Saft-Aarer standse,
strækker sin Gren til en stærkere Landse,
hilser med friskere, seirende Krandse
atter den jublende Vaar.

Norge! Du stiger af Ragnaroks Dampe.
Folket er døbt;
og med de truende, nagende Kampe
Haabet er kjøbt.
Kommende Slægter skal skue dit Billed,
frit paa sin mægtige Marmorfod stillet,
kjækkere formet og aandig formildet,
sikkert og skinnende støbt.

Svithjod! Din Grande, der saa dine Carlers
straalende Færd,
har kun de høilagte Kongers og Jarlers
smuldrende Sværd.
Men over Høien, hvor Birkene vifter,
svulmer hans Kræfter mod unge Bedrifter,
evige Kræfter i Tidernes Skifter,
Stemplet paa Forbundets Værd.

Og han tør træde i Ro ved din Side,
gjorde sin Lænd,
medens de splittede Mulmskyer glide
over hans Mænd.
Pagten skal stande i Tryghed bag Kjølen,
fæstes som Kraften, der voxer hos Dølen,
rolig og stille, med Sten-Egens Nølen,
tæt i sin Kjerne som den.

O, hvis din Strand til en Fostbroder-Prøve
kaares af Skuld,
springer den hvilende, vældige Løve
atter fra Muld,
løfter sit Værge, det hvasse, det blanke, —
Øiet er lyst af en brændende Tanke,
Bringen er bred, og den flagrende Manke
skinner som flammende Guld.

En Tribut til Kunstforeningen.

(1836).

Vi trænge her — hvad ofte jo er sagt —
i Stoffet for vor jordiske Fortæring
til nogle Krummer af ambrosisk Næring,
som Mange tale om, og Faa har smagt.

Men Zeus's Ørn hidbringer os dem ei,
det er ei nok, at snappe dem med Gafler,
hver Gang de falde fra de høie Tafler;
ak, de maa komme paa en anden Vei, —
komme som Frugter af en indre Trang,
som vil forskjønne Stoffet, der er givet,
og stræbe opad mod en bedre Rang,
til Glandsen af det Evige i Livet.

En Larves Stræben er det halve Liv;
thi først naar Sandsen vendes mod det Indre,
og Driften i det Ydre synes mindre,
faar Dyret Vinger til sin Tidsfordriv.

Og Mennesker og Stater er kun Larver,
før deres Selvbetragtnings Time slaar,
og Sjelen vugger sig i Lys og Farver
som Markens Psyche i den klare Vaar.

Men husk, en Frister overalt sig sniger,
og hemmer idelig det gode Verk.
Han er en Skalk, og derfor dobbelt stærk;
Du maa vel kjende ham, — hans Navn er Smiger.
Som Mundskjenk knæler han ved Tronens Trin,
hvor Drotten sidder med de mørke Blik;
han fylder Bægret med en sødlig Drik,
og rækker Herskeren sin Slummervin.
Og Folket reiser sig med Had og Harm,
og raaber „Frihed!“ i de kvalme Gader,
og stormer Borgens stærke Palissader,
og vækker Herskeren med Blus og Larm.
Nu vil det blotte disse gamle Løgne,
nu vil det bryde Despotiets Nat;
som Jetten Argus med de mange Øine
vil Folket vaage over Lysets Skat.
Men Smiger iler til den nye Trone;
som Hermes kommer han med Fløitespil, —
og Argus lytter til den søde Tone;
og ved ei, naar hans Øine falde til.

O, negt det ei! Vort Norge har fornummet
den hule Smigers væmmelige Pral;

for Spurvetriller og for Gjøges Gal
er Droslens Klage i vor Skov forstummet.
Det sære Tungemaal fra Hav og Ur,
fra mørke Graner og fra stride Sarper,
den dybe Tone i vort Lands Natur,
der gav sin Klang til Hedenoldets Harper,
er overdøvet af en fremmed Røst,
der lod Basunen om vor Storhed melde,
og tog et Ekko af de gamle Fjelde,
men ingen nordisk Vemod eller Lyst.

I Fjeldet bor vor Kunst og Poesi;
den drømmer der endnu i Landets Bringe,
der har den vist os Glimtet af sin Vinge
i Dalens Sagn, i Dalens Melodi.
Men for det unge, nylig vakte Folk
den trænger til en Leder, til en Tolk,
der i Naturens haardeste Forstening
har fattet denne himmelbaarne Gnist,
der klarer sig, og hæver sig tilsidst,
og giver Formerne en aandig Mening.

Se, Kunstneren har med sin egen Aand
udfriet Aanden af de haarde Stene,
og dannet Egnen med en kjerlig Haand
til dine hemmelige Længslers Scene:
Her Solen nys er gleden under Voven,
og Fuglen slumrer vel i Graneskoven,

og alle Blomster sig mod Jorden bøie;
og over Sletter, over Sø og Høie
den milde Skumring sine Vinger slaar.
Fra Taagens Slør, der svæver over Egnen,
fra Himlens smeltende, violblaa Blegnen,
det stille Afskeds-Suk til Hjertet gaar.
Sprogløs og dæmpet er Naturens Smerte,
og derfor søger den dit varme Hjerte.
Forskyd den ikke, — lad dens Sukke trænge
did, hvor dit Bryst har sine Harpestrenge,
hvor Sorgens Aander i dit Indre bor!
Dit Haab, der slukkedes, skal atter ulme,
og denne Smerte i din Barm skal dulme,
og løse sig i Toner og i Ord.

Saaledes digter Dig vor gjæve *Dahl*
en sjelfuld Stemning i Naturens Skifter;
i Himlens Smil, i Uveirs-Skyens Rifter,
han maler kjækt din Glæde og din Kval.
Saaledes adler Dig den gyldne Kunst
de dunkle Timer af din travle Vandring,
og fanger Øieblikkets korte Gunst,
og redder den i Tidernes Forandring.

Et skjønt Moment, der glimrer og forsvinder,
opstaar forklaret under Kunstens Bliv;
og fra de dunkle, halvforglemte Minder
det træder freidigt i det friske Liv.

Det la'r en Straale i dit Indre strømme,
det leger i din Tankes Drømmeri;
og naar dit Hjertes Banken er forbi,
det spirer lige friskt i Slægters Drømme.

Jeg saa engang et underdeiligt Billed:
en Park med rige Træ'r og Blomsterbed,
og fjernt bag Stammerne en Flod, der gled
med Vover, hvorpaa Aftenrøden spilled.
Den lune Baggrund røbede mig blot
en taaget Skov og Glimtet af et Slot.

I denne Haves rummelige Gang
var der et Selskab under Løvets Kroner:
en livfuld Ungdom, glade Børn, der sprang,
bøiede Gubber, kneisende Matroner.

I Stykkets Forgrund stod et stille Par,
adskilt fra Vrimlen, bag de tætte Grene;
og Aftnens Lysning hvilte mild og klar
paa denne smukke, sværmeriske Scene.
Hun legede med Blomsten paa sit Bryst;
hun stod som om hun lytted til hans Røst,
og Blikket sænked sig saa let, saa ømt,
som om dets Ild kun dæmpet var paa Skrømt.
Hans Arm var udrakt, villig til et Favn,
hans Læbe aaben til et deiligt Navn,

hans Hoved mildt mod hendes Skulder bøiet;
Savn og Forventning brændte ham i Øiet.

Det var et Nu, som naar en Rosenknop,
af Vaarens Aande lunet og bedugget,
af Zefyrs milde Æthervinge vugget,
vil slaa sit varme Purpurbæger op,
og i sin Foraars-Ynde tryllebunden
kan dufte ufuldendt og aldrig svunden.

Det skjønne Glimt, der slukker sig i Livet,
har Kunsten Uforkrænkelighed givet;
og derfor trylled Billedet min Sands
som Immortellen i en falmet Krands.
Kun Snittet her i en forældet Dragt
elegisk hvisked: „det er længst fuldbragt", —
mens Aftnens Aander i den blide Luft,
og Blomst og Blade med en synlig Duft,
forkyndte Hjertet med en lønlig Tale
det ømme Sprog, som Penslen ei kan male.

O, spørg ei Rosen om dens Levnetsløb!
I næste Nu gaar Trylleriet bort,
og Sommerfuglen er der inden kort,
og danner Bladet til en Larves Svøb.
Tænk heller paa det hede Sværmeri,
der i et Nu har vundet Livets Smykke,
og ønsker sig i Lynet af sin Lykke

endnu et Held: at kunne dø deri, —
dø, før den bitre Skuffelse er vakt,
og Tiden kommer med sin lunkne Lindring,
og Vintren kommer med sin strenge Magt,
og med en blegnet, kummerlig Erindring.

Et saadant Ophør i det rette Nu,
hvor Livet rører sig i Lys, i Mørke,
i Nydelse, i Kummer eller Gru,
er Kunstens Sjel og underbare Styrke.
Hver Livets Tilstand har et flygtigt Lyn,
hvori dens fulde Væsen strømmer ud;
og til at gribe dette Stjerneskud
vil Kunsten øve Nerven i dit Syn.
Fordi den standser Tiden i dens Il,
og er dens Optrins sande Aabenbaring,
den lærer Dig en dybere Forklaring
af Øieblikkets Taarer og dets Smil.
Da er dets fine Blomst din Eiendom;
Du lever hel i fyldige Sekunder,
hvor Mængdens Øie blendes eller blunder, —
og Verden er Dig ingensinde tom.

Men dette kvægende, almene Gode
er her et dunkelt, halvforstaaet Savn,
skjønt man har lært at nævne det ved Navn,
og ved, at Tingen holder sig i Mode.
Man savner det som Samfundslivets Kit,

hvor Politiken sondrer og minerer,
og — hvad der hender overmaade tit —
man savner det, hvor Ingenting passerer.
Naar Dagens Kram med hver en Stump af Nyt,
og hvert et Fnug af Rygtets Bagateller
i hvad man vrænger og paa Skrømt fortæller,
er snappet, gransket, sammenbagt og nydt;
naar Tankens Bly, af Drenge og Geseller,
er i den sidste Kandestøbning gydt, —
da er det stille; Taffel-Uret pikker,
mens Herren smøger og hans Frue strikker.

Hvis engang Frugten af vor Kunstforening
formilder Ørknen i en saadan Pause,
og giver Tankerne en ny Forgrening,
hvor Døgnets Vind og Munde ere tause, —
da er en Udsigt i det Frie vundet,
da er der Dag for mangt et Indre rundet,
hvor nu Olympen hænger som i Dvale
i rige, mulmopfyldte Billedsale.

Byens Kirkegaard.

Løverdags-Aften. Veiret er skjønt.
Lundene vifte, tætte og svale;
Aftenens Straaler funkle, og male
Buske og Træ'r med et friskere Grønt.
Dagen vil end med sin mildeste Evne
lokke Dig ud til et kvægende Stevne,
lutre dit Sind, før den synker i Dvale.

Her er det stille; her færdes og vanker
Vemoden, fulgt af den tause Erindring.
Ydmygt og tro, som Konvolvlernes Ranker,
hænge ved Graven de brændende Tanker,
hige kun her mod en Dugdraabes Lindring.
Kapløb og Kæmpen paa Livslykkens Veie
endses ei her blandt de skyggede Høie,
her, hvor de stolteste Nakker sig bøie,
her, hvor et Tab er det dyreste Eie.
Har Du en Skat bag de traurige Linde,
Ingen vil gribe og dele din Vinding;
Ingen vil sno om sin higende Tinding
Krandsen, der hænger paa Korset herinde.

Derfor staar Niddet og Hadet ved Gjerdet,
sænker sit Vaaben og bruger det ikke, —
her er et Eden; Cheruben med Sværdet
kyser dem blot med de sorgfulde Blikke.

Kirkegaards-Fred! Dine grønne Pauluner
aabner Du mildt for den fremmede Gjest.
Ingen af Sorgens Guirlander og Runer
kalder ham hid til Erindringens Fest.
Ude, hvor Livsglæden synger sin Vise,
voxer i Dalen hans Savn og hans Kummer;
ude, hvor Livsbølgen svulmer og skummer,
har han et skinnende Seil at forlise.
Ene de Sørgendes hellige Fred
søger han her paa de viede Stier, —
hviler sin Tanke, hvor Døgnlarmen tier,
vandrer i Ømhedens lydløse Fjed.

Hid til de fredede, høinede Grave
bringes iaften et Offer af Sorgen:
skinnende Smykker af Sommerens Flor.
Blomsten skal slumre, til Søndagens Morgen
vækker dens Duft i den ensomme Have,
hæver dens Kalk over Kummerens Spor.
Himlen har ladet paa Vaarskyer dale
kvægende Tanker i Blomsternes Indre;
derfor, naar Kalkene aabnes og tindre,
hvisker fra Bladet en hemmelig Tale.

Blomsten er Tolk, hvor den rastløse Spørger
søger fra Dybet et trøstende Svar;
Blomsten slaar ud, mens han higer og sørger,
viser sin Farveskrift stille og klar.
Ude, hvor Livet har tusinde Munde,
fattes ei Sproget i Blomsternes Rige;
her, hvor de jublende Toner maa vige,
her, hvor de travleste Tunger maa blunde,
mærker Du først, hvad en Blomst har at sige.

Løverdags-Aften. Den larmfulde Uge
er med sin Stræben og Tragten forbi;
Mindet er gjenvakt, og Længselen aner.
Sænkede Vinger, der samles og ruge
over de gjærende jordiske Planer,
hæve sig atter lette og fri.
Nu er det Tid. Til det kjerlige Møde
Aftnen har prydet den rolige Scene:
under de skjermende, løvfulde Grene
lyser dens Glands blandt de ventende Døde.

Vennerne komme med Sommerens Gaver.
Smaabørn er med og vil sysle ved Graven;
Børnene se kun i Kirkegaards-Haven
Gravenes Rækker som deilige Haver.
Her har de glemt deres kjereste Dukke,
her tør de plante og vande i Sommer,
her tør de gjemme de skjønneste Blommer;

blot om en Nat er de dobbelt saa smukke.
Medens de lege ved Gravenes Muld,
høster Du Smil, hvor din Taare har trillet;
Mørket gaar over i Morgenens Billed, —
Dagen vil atter være Dig huld.

Hist er en Lund af Spiræ og Jasminer;
Graven er dobbelt i dette Kapel.
Hvide Levkøier og røde Lupiner
hilse Dig der i den skinnende Kveld.
Nærm Dig i Stilhed: en sørgeklædt Pige
sidder derinde med foldede Hænder.
Endnu, før Aftenens Lys-Engle vige,
har hun et Suk og et Budskab, og sender
endnu en Bøn til det himmelske Rige.
Forrige Sommer hun smykked sin Lund
blot under Leg, som en Alf i sin Rede;
nu er der atter en Gravhøi at frede,
nu har hun naaet Betragtningens Stund.
Skyer er lagt paa den rolige Pande,
lagt paa en Himmel, der hvælver sig over
Drømmenes Eden med luftklare Vover,
duftende Bredder og glimrende Lande.
Himlen kan aldrig igjen vorde lys;
Skyerne voxe ved Dage og Nætter,
voxe og true, som Drager og Jetter,
sænke sig dybt med et vinterligt Gys.
Havde Du blot, som den sørgende Lille,

endnu et Vaarglimt blandt Skyernes Vrimmel,
da sad Du ofte, forsonet og stille,
stirred, som hun, i den aftnede Himmel.
Kan Du, igjennem din Strid og din Daad,
redde det barnlige Skjær til det Sidste,
da har Du Regnbuen over din Graad,
da har Du Glorien over din Kiste.

Mellem de smykkede Stene og Høie
hæver sig ældede, halvglemte Minder,
ligger der Tuer, arme og lave.
Ingen gaar did med et speidende Øie;
Krandsen er visnet, og Indskriften svinder.
Nelderne gro paa de navnløse Grave.
Mindet maa pleies med kjerlige Hænder;
har kun sit Liv, mens din Ømhed er rig.
Skjules dit Savn under Glemselens Flig, —
slukkes din Ild, der paa Alteret brænder,
staar det i Gravlunden selv som et Lig.
Ak, selv det fredede Minde har Graven
viet til Glemsel med kortvarig Frist;
bankende Hjerter, der bringe det Krandse,
kunne den skridende Vinter ei standse,
visne som Løvet i Kirkegaards-Haven,
ligge der alle og slumre tilsidst.
Da er det faldende, gulnede Blad
ene det Smykke, Kolonnen skal eie;
da staar den ensom i Gravenes Rad,

arm som den ukjendte Pillegrims Leie.
Ukjendte Pilgrim har Intet at miste;
Blomster var aldrig paa Graven at skue.
Lærken har kun paa den fattige Tue
sunget de smukkeste Triller, den vidste.

Aftnen har alt med sin svalende Fred
dæmpet i Egnen de larmende Toner.
Skumringen slører alt Træernes Kroner;
snart glider Solen bag Granerne ned.
Her er en Høide, der hæver sig blidt
over de Jordedes Celler og Minder.
Landskabet aabner sig yndigt og vidt;
Fjeldene vige med duftige Tinder.
Her kan Du skue den dalende Stjerne,
hilses af Soløiets bristende Blik,
kvæges af Luftningens kjølende Drik,
hvile, og se i det drømmende Fjerne.
Aftenens Skjær, lig en blød Melodi,
glider fra Fjeldet og gynger paa Fjorden.
Duftskyer virke et Telt over Jorden;
Himlen og Jorden formæles deri.
Her kan Du lade dit Hjertenag blunde;
her gro Kjerminderne fagert og rigt.
Her, over Gravenes viftende Lunde,
vaktes mit lille, vemodige Digt.

Den første Kjerlighed.

Stundom ser man lyse Blik
bæve mellem le og græde,
under Gjenskin af en Glæde,
som i Blomstringen forgik.
Kampen er i Hjertet vakt.
Skal det gjemme Sorgens Skygge?
Tør de milde Alfer bygge
under Savnets tunge Magt?

Ofte sad min Ven Emil
rugende paa bitre Minder,
og jeg syntes, at hans Kinder
havde tabt det sidste Smil.
Engang, i en Vaarkvelds Fred,
sagde han: „Mens Solen daler,
skal Du høre mine Kvaler
fra min første Kjerlighed.

„Det var Sommer. Aftnens Skjær
gød sig paa vort Landskabs Grunde,
der laa smykkede med Lunde
af de nydeligste Træ'r.
Vestens rosenrøde Luft
spillede paa Søens Vove,
og de fjerne Graneskove
dæmred hen i blaalig Duft.

Dunkle Længsler, dybe Savn,
vaktes ved vor Aftenscene;
Birkens alfelette Grene
hvisked mig et elsket Navn.
Dette rosensprængte Blaa,
disse dybe, lange Skygger
minde Dig, hvor Haabet bygger,
om en Fryd, Du ei skal naa.

Paa den sommerfriske Mark
stod en bladrig Lindebue;
trindt omkring man kunde skue
en naturlig engelsk Park.
Under disse Lindes Ly
var vort Selskab smukt placeret;
Himlens Glands blev admireret,
Damerne holdt op at sy.

Og de Skjønnes hvide Dragt,
med det røde Shawl omvunden,
blinkede saa smukt i Lunden
mod den mørkegrønne Pragt.
Medens Aftnens dybe Fred
nedsank over Lundens Kroner,
lød vort Selskabs muntre Toner;
Fuglen vaagnede derved.

Og man greb den gamle Strid
om de fire Aarets Tider,
og jeg sagde: „Vaaren glider
her i Norden lidet blid;
først vil Knoppen aabne sig,
saa vil Sneen grumt den lukke,
og vil Du Violer plukke,
ser Du mange spæde Lig.

Somren skiller Folket ad;
Solen skinner hedt paa Gaden,
Amor smutter bort fra Staden,
mer vemodig stemt end glad.
Klagende i Busken slaar
Droslen med den bløde Stemme;
intet klangfuldt Bryst kan glemme
Tabet i den kolde Vaar.

Falmet Blad og moden Frugt,
disse tvende høre sammen.
Løvets farverige Brammen
klæder dog et Landskab smukt.
Og til Livets Afskeds-Suk,
i Naturens lange Daanen,
smiler dobbelt sølvklar Maanen,
rødmer Himlen dobbelt smuk.

Vintren er Naturens Død;
men vi er en Trækfugl-Skare,
ile til den kjerteklare
Trylleverdens rige Skjød.
For hvert Savn, Du nylig led,
skal Du her et Gjensyn nyde;
Fløiter og Basuner lyde
ved den nye Herlighed.“

„Vintren er den bedste Tid“,
sagde her vor ranke Skjønne,
mens hun hvilte i det Grønne,
rosenrød og liljehvid, —
„og vi har alt·faaet hjem
Strausses ny Kompositioner.
O, der skal I høre Toner, —
tænk, at dandse efter dem!“

Denne Dame havde jeg
kaaret til mit Hjertes Dronning.
Hendes Røst var sød som Honning,
hendes Blik var Glem-mig-ei.
Engang, i en vaarlig Stund,
gav hun mig en Blomst og sagde,
at hun haabede, jeg lagde
Skatten paa min Kistebund.

I mit Bryst fra denne Dag
maatte jeg et Billed dølge,
med dets underlige Følge:
Haab og Grubleri og Nag.
O, det er, som naar vi se
Solglimt paa en Blomstervrimmel,
sendte fra en skyfuld Himmel, —
er det Glæde eller Ve?

Hemmelige Varsels-Ord,
hviskede i Haabets Øre,
naar dets Vinger Dig vil føre
did, hvor dine Roser gror; —
Tvivl, der drillende og kjæk,
naar din Længsels fagre Billed
kjerligt er i Dagen stillet,
maler Parodiens Træk!

Hvo kan skildre denne Dyst
i et Hjertes varme Tragten,
før det hviler under Magten
af en salig, udelt Lyst, —
eller før Du skuer ned
paa din Kamp, dit Hjertes Minde,
mens din Aftens Timer svinde
i en dunkel, haabløs Fred?

Hjertets Liv er Poesi;
denne første raske Luen,
denne længselsfulde Skuen
er kun anet Harmoni.
Kan Du bære Tankens Kval,
tør Du kæmpe, tør Du vaage,
skal maaske den sidste Taage
svinde fra dit Ideal.

Her, i dette grønne Ly,
under Kredsens Spøg og Latter,
kom den gamle Grublen atter,
sad jeg drømmende paany.
Spørgende, min Dames Blik
ved mit stille Alvor hvilte;
og hun nynnede og smilte,
sendte mig et flygtigt Nik.

Aftenrødens Purpurflig
var alt længst fra Himlen svunden,
og med sagte Greb i Lunden
Nattevinden nærmed sig;
med en Vinge som af Dun
strøg den os saa mildt om Kinden,
og man fandt da strax: at Vinden
var saa overmaade lun.

Og hvor lys var denne Nat!
Her var ingen Uveirsnykker.
Duggen kun de klare Smykker
spredte over Eng og Krat.
Og vi kunde endnu ei
skilles fra vort smukke Sæde,
hvor den blide Sommerglæde
gav os mangen Glem-mig-ei.

Savnet er i stadig Pagt
med vor Lyst, vor travle Higen,
til den kjøles under Fligen
af den sidste hvide Dragt.
Glæden leger som et Barn,
som en Amor den sig svinger;
og vi vil, skjønt den har Vinger,
tvinge den i vore Garn!

Glæden kommer som en Drøm,
dækker gjøglende vor Kummer,
skaber Tummel af en Slummer,
vild og brændende og øm, —
og vi vil med rastløs Hu,
naar dens Spil er aabenbaret,
se den bunden og forklaret
i det virkelige Nu!

Glæden er en Knop, hvis Ild
klingende sit Dække bryder,
og mens Kronens Pragt Du nyder,
lukker den sig atter til.
Lad den hvile! Den er død.
Vil Du atter vække Tonen,
falde Bladene af Kronen,
blege, visne, i dit Skjød.

Under Lindens mørke Tag
sad vi næsten ganske stille,
og det var, som om vi vilde
vente paa et Trylleslag.
„Kun Champagne mangler her“,
sagde vore Spøgefugle, —
„Proppen skulde, som en Kugle,
ramme disse triste Træ'r“.

Og man talte om, hvor smukt
Lamper her i dette Dunkle,
blaa og røde, vilde funkle
som en prægtig, selsom Frugt —
Men mit længselsfulde Sind
ganske andre Tanker vakte:
Kunde Du, som Løvet, sagte
kysse hendes fine Kind!

Vilde hun til Afsked blot
give Dig et Tegn, en Gaade,
som Du drømmende kan raade
i din Længsels Trylleslot!
Se, Guitaren hænger hist;
ved dens ømme, bløde Strenge
kan det smukke Varsel trænge
til din Barm med kjerlig List.

Og jeg rakte hende den,
og jeg sagde: „Giv den Stemme!
I vort Hjertes dybe Gjemme
vil den klinge tit igjen.“
Og hun prøved Strengens Klang,
og vor lille trætte Klynge
raabte: „Herligt, — hun vil synge!“
Og hun spillede og sang:

„Anna gaar bag Krat og Tjørn
ved den gamle Borgs Ruiner;
se, da kommer der en Bjørn, —
den har ingen grumme Miner.

Opreist som en Pudelhund
standser den, med fromme Blikke,
og den siger: „Hør mig kun,
skjønne Dame, ængst Dig ikke!“

Se, jeg lægger om din Hals
denne Kjæde i min Smerte;
al min Rigdom er tilfals
for dit lille, søde Hjerte.

Og om Du vil være min,
er den sære Trolddom svunden,
og i Fløil og Hermelin
ser Du mig igjen i Lunden.

Nu er Anna glad og rig,
hersker som en mægtig Frue;
hver en Ridder bøier sig
for den stolte Rosenlue.“

Vintren kom med Larm og Stads,
og med travle Morskabs-Planer:
Fart paa Kjelker og i Kaner,
Bal og Skuespil og Fjas. —
„Under Vintrens Frost og Slud
kan man først Talentet bruge;
o, da gjelder det at ruge
kloge Tankefugle ud.“

Dette er ei mine Ord;
det var just min Dames Tale
engang i vort Bal-Lokale
ved det lange Spisebord.
Ja, hun havde tusind smaa
Paafund i sit smukke Ho'de;
hun fik strax en Leg paafode,
naar vor Glæde gik istaa.

Mangen Gang jeg syntes dog,
naar man raabte: „Hun kan hexe!“,
at hun remsed som en Lexe
Gaader, Vers og Tankesprog:
Fugle uden Flugt-Natur
var dog disse kloge Løier;
det var idel Papagøier,
der sad brammende i Bur.

O, med hvilken Hjertens Kval
har jeg dvælet ved og prøvet
denne Magt, min Dame øved
i en broget Selskabssal.
Alle priste hendes Smag,
hendes Vid og meget Andet;
men min Glæde var dog blandet
med en Tvivlers bitre Nag.

Hvad en Hovedstad har lagt
bort som en kasseret Vare,
ser man Smaastadsfolk bevare
til Forlystelse og Pragt.
Hvad en Kreds, der er naiv,
kalder friske Fantasier,
er i fine Koterier
en fortærsket Tidsfordriv.

Til Adspredelse, til Gavn,
til Forstandens bedre Næring,
fik min Dame sin Belæring
nogle Aar i Kjøbenhavn.
Og hun havde brugt sin Tid;
om hun nu var mere yndig
end talentfuld, fin og kyndig,
derom var der megen Strid.

Ak, det er et slemt Bedrag,
naar det lette Skum, der spiller
paa Kulturens dybe Kilder,
tages som en Hovedsag;
og det er en mægtig Feil
paa den glatte Prunkebane,
naar man ei formaar at ane
Dybet under Fladens Speil.

Hvad min Dame havde lært,
kunde hun til Punkt og Prikke.
Men jeg tænkte: Kan Du ikke
Noget, der er mere svært?
Kan Du ei, mens Dagens Vind
suser om din laante Have,
bringe os en duftfuld Gave
af dit eget stille Sind?

I dit Øie, livligt, smukt,
ser jeg Kjerteglandsen spille;
men det kan dog, lyst og stille,
dvæle ved en Engels Flugt?
Røde, lattermilde Mund,
naar nu Verden synes øde,
o, da kan Du vel forsøde
med dit Smil en traurig Stund!

I et flagrende Gevandt
nylig som en Fe Du svæved;
o, men Du er dog vel hævet
over Flagrelivets Tant?
Ak, hvor prægtig er din Dragt,
paa dit Bryst Safirer tindre;
men Du ved jo, at det Indre
gjemme maa den bedste Pragt?

Tvivlen vil dog hurtigt fly;
og med Anger den bortiler,
naar et deiligt Øie hviler
paa den lette Kummersky.
Der skal Ingen studse ved
denne ufuldendte Grunden:
Hun var smuk, og jeg var bunden
af min første Kjerlighed.

Og hvert lønligt Blomsterfnug,
hvert et Frø, mit Indre næred,
vaagnede ved den og gjæred
som ved Vaarens Sol og Dug.
Sjelen vuggede sig stor
ved mit Hjertes hede Banken;
derfor var hun Et med Tanken
om mit Væsens Blomsterflor.

O, naar Tvivlen var forladt,
stod jeg paa min Lykkes Tinde,
og jeg smykked min Gudinde
med min Tankes bedste Skat;
jeg lod Sjelen smelte hen
i den Elskeliges Billed,
og jeg tog den klar, formildet,
i et Rosensmil igjen.

Efter Jul var Savnets Ve
med min Glæde stadig blandet;
hun var borte, kom fra Landet
først mod sidste Assemblée.
Ja, hun kom, det ranke Rør,
Sommerfugl og Rosenlilje,
Alfen paa den blanke Tilje,
mere straalende end før.

Og med Hjertets dybe Trang
gik jeg til det kjere Møde.
Mellem Kveld og Morgenrøde
var den næret mangen Gang;
og i disse Nætters Favn
fandt jeg Tvivlens Skyer lette:
Stjerners Tindren er den rette
Lysning for et lønligt Savn.

I den Længselsfuldes Hjem
glider gjennem Nattens Stilhed
med Fortrolighed, med Mildhed,
Tryllerindens Billed frem.
Intet hemmer Tankens Strøm;
og mens hele Verden blunder,
sidder han endnu og grunder,
i en broget, vaagen Drøm.

Hvilke Taler har jeg holdt,
naar jeg saadan sad alene!
Ballet var min Svadas Scene;
jeg var modig, varm og stolt.
Og min Ømhed laa saa klar
i de fagre Ord, jeg sagde;
i min Dames Mund jeg lagde
søde, sværmeriske Svar.

Men da Mødets Time kom,
stod jeg bævende i Larmen,
med en Smerte, som om Barmen
nu med Et var bleven tom.
Modets Planer, Ømheds Røst,
og de smukke Dialoger,
løste sig i Kvalm og Taager,
under Kredsens Sus og Lyst.

Ak, men hun var let og glad;
og om disse Øines Luer
fløi Dansørerne som Fluer,
hvor hun stod og hvor hun sad.
Ved hver Dands, hun loved bort,
blev den travle Flok ømfindtlig;
men hun var saa høist forbindtlig
mod Enhver af denne Sort.

„Jeg beklager, — det er trist;
jeg er opta't hele Tiden.“ —
„Grusomt! Faar jeg da en liden
stakkels Extradands tilsidst?“
„Meget gjerne, — tusind Tak!“
Og hun havde Smil tilrede,
og hun lytted uden Lede
til den maadeligste Snak.

O, jeg haded denne Dands,
denne Nærhed uden Lindring,
denne evige Forhindring,
denne Favnen uden Sands.
Savn og Higen efter Takt,
Stønnen mellem ømme Sukke,
og med hver en pyntet Dukke
Speiderblik og lønlig Vagt!

Her, i denne lyse Hal,
ved min Længsels fundne Stevne,
ønsked jeg en Rises Evne,
for at ende dette Bal,
splitte denne Larm og Tvang, —
og tilsidst, naar Alt var stille,
gribe hendes Haand, og skille
Hjertet ved den dybe Trang.

Ak! — Da Laget skifted Plads,
og man sad om Spisebordet,
tog min Dames Onkel Ordet,
og han bad om fulde Glas. —
„Har den Ære“, sagde han,
„et Parti at proklamere:
min Niece og Monfrere
Nikolai, min Sidemand.“ —

Og man hvisked: „Det er net,
slig en Træmand kan hun lide!“
Men jeg følte Taaren glide,
kunde ikke hindre det.
Ja, han var et daarligt Rov,
ganske uden Præg og Farve;
men det hed, han skulde arve
Skibe, Møllebrug og Skov.

Og med Angst jeg stirred hen,
hvor hun sad, den fagre Dukke,
og jeg fik de samme smukke
Blik og Rosensmil igjen.
O, da vidste jeg det godt:
denne Ømhed var Methode;
det var blot en Smile-Mode,
brugt i Fleng til Stort og Smaat.

Derfor er mit Nag saa tungt,
derfor eier min Erindring
intet Punkt, hvor der er Lindring.
Hjertet var for varmt og ungt!
O, jeg sad i mange Døgn,
fredende om Sjelens Spirer;
men de vred sig til Satirer
mod den ene grove Løgn.

Jeg har kæmpet og fortrudt,
kvalt min Ve med Haan og Latter,
og forsøgt at stige atter
med en Vinge, der var brudt.
Men i Hjertets Helligdom
har jeg Ofrets Spor tilbage;
hun har dræbt mig Vaarens Dage:
hun var smuk og sjeletom.“

Sisyphos.

De lykkelige Skygger kunne vandre
i lummer Halvdag ved de tause Floder,
og kjede sig elysisk med hverandre,
og nyde om igjen de nydte Goder.

Om Sisyphos' uendelige Kvaler
ved de et Sagn, som deres Ro forhøier,
mens Lundens matte Viften dem husvaler,
og Rankens Løv sig over Lethe bøier.

En Flok af Skygger hvile i det Grønne,
og andre skride døsigt over Scenen,
og høre fjerntfra Æoliden stønne
hver Gang han atter gaar tilfjelds med Stenen.

„Hvad kan han ville med sin Sten deroppe?
Vil han et Tempels Fundamenter sætte?
en Varde reise mellem Klippens Toppe,
til Tegn for Fjedet paa den øde Slette?“

Den arme Sisyphos! Med Haand og Skulder
han ruller modigt Stenen i det Høie; —
men ak, da styrter den med uhørt Bulder,
og just paa Toppen spotter den hans Møie.

Den arme Sisyphos! De strenge Guder
har lagt en rastløs Higen i hans Indre.
Saa længe Fjeldet over Sletten luder,
kan ingen Ro hans Jette-Møie lindre.

Han har en Trøst: han kæmper ei forgjæves!
Naar Stenen styrter i den steile Bakke,
og naar den atter gjennem Uren hæves,
den knuser stedse dog en Øgles Nakke.

Æbletræet.

Naar Æbletræet viser Dig sin Skat,
og Frugten hænger adspredt paa dets Grene,
da vil Du tælle Æblerne, og mene,
at Du kan gjemme Høsten i din Hat.

Du ønsker Mere af den gyldne Sort;
Du har ei talt de lysegrønne, unge,
gjærende Frugter, som en Larves Tunge
i Somrens Glød har graadig naget bort.

Og under Træet staar Du paa en Grav;
Du har ei talt de halvt udsprungne Blommer,
der aldrig følte Varmen af en Sommer,
og som en vaarlig Storm har plukket af.

Glaukos.

Naar Sirius opsteg i gylden Pragt,
og kasted sin Glands ved Ægæerhavet,
og Hellas' Kyst i sin Sommerdragt
laa higende, duftfuld, og rigt begavet;
naar Vindenes Chore fra Bølgen drog,
at kjøle de blussende Øer og Strande,
da lytted den grublende Mystagog,
da hørte han Suk fra de dybe Vande.
Han tænkte paa Glaukos, der ligger bunden
i Dybets Hule, med Savn og Harm,
og sukker og stønner, og slaar mod Grunden,
og længes til Bugten ved Laurbær-Lunden,
hvor Voven spiller saa lys og varm.

Der melder et gammelt, mystisk Kvad,
at Glaukos var hellig og tryg i sin Bølge;
han svam under Ø i Tritonernes Følge,
han vogtede Nymfernes lønlige Bad.

Men engang, da Sirius, stærk og klar,
gik frem paa den skyfrie Safir-Himmel,
og Straalerne trængte til Havets Vrimmel,
og Søen laa som et gyldent Glar,
da følede Glaukos et bittert Nag:
han skued de deilige Fiske bramme
med Purpur og Guld mod den klare Dag;
men Glaukos var grim og af Haiernes Stamme.

Han dukkede under, han søgte mod Dybet,
til Nattens Hjem, til Korallernes Skove.
Hvor Straalerne svinde, hvor Bølgerne sove,
der vilde han bygge og herske blandt Krybet.

Da glædedes Zoofyternes Hær;
thi alle er satte i Mulm og Fængsel,
og hige dog alle mod Dagens Skjær,
og strække de tusinde Arme af Længsel.

De neiede dybt for den stærke Svømmer,
og tænkte i Mulmet paa al den Lyst,
at sidde saa trygt paa hans Ryg, paa hans Bryst,
og følge ham opad, hvor Bølgen strømmer
med klarere Væld ved den grønne Kyst.

Og Glaukos laa i sin Hæders Rus,
og rørte sin Finne med naadige Miner;

og alle Mollusker og Koralliner,
de strakte sig frem mellem Tang og Grus.
Men over hans Fryd i det nye Rige
Erindringen øved en stærkere Magt;
da vilde han atter bæres og stige
paa lunere Vover mod Lysets Pragt.

Det var for silde. Den hele Skare
af selsomme Dyr hang fast ved hans Side,
og kunde sig dog ei fra Klipperne slide,
og vilde dog med gjennem Bølgerne fare.

Da maatte han grue. Han kæmpede vildt;
men alt som han vred sig paa Dybets Grund,
han følte Polypernes knugende Arm,
han følte Aktiniens sugende Mund,
han følte Asterien gro ved sin Barm.
Da var han bunden, hans Kraft var spildt.

Og Bølgerne trillede sommerklare,
og Guldfisken leged saa fri og smuk;
men Glaukos laa i den stærke Snare,
og Guder og Mennesker hørte hans Suk.

Naar Hellas' Folk ved Persephones Fester
omdandsed Gudinden, der atter blev baaret
fra Mulmets Gru og kronede Aaret,

da lød der et Kvad fra de strenge Præster
om Glaukos, som Krybet har lænket og daaret,
om Glaukos, der ligger med Savn og Harm,
og sukker og stønner, og slaar mod Grunden,
og længes til Bugten ved Laurbær-Lunden,
hvor Bølgen spiller saa lys og varm.

Goliath.

Liden Goliath lod til at blive en Rise;
Filisterne gave ham Drikke og Spise.
Og Goliath voxte, blev drøi og lang;
en Væverbom var hans Landsestang.

Filisterne tænkte, blandt meget Andet:
„Nu har vi da faaet en Rise i Landet.“
Og hvor han gik med Bulder og Bram,
Filisterne saa sig store paa ham.

Og Goliath tænkte: „Jeg giver Jer Fanden;
man er ei for Intet i Risestanden.
Jeg lader dem gabe; de tør ei kny:
jeg hersker i Gasa, den rige By.“

Filisterne plyndred i Judas Dale;
den Mindste af dem kunde bramme og prale.
Men Judas Folk gik sammen i Leir;
da saa det ud til et Hagelveir.

Filisterne tænkte: „I la'r Jer nok skræmme;
vi har jo en Rise i Kost derhjemme."
Da gave de Goliath Hjelm og Skjold;
da saa de først, hvad han var for en Knold.

Og Goliath tænkte: „Det lønner Umagen;
nu kommer min Glorie rigtig for Dagen.
Jeg ta'r Tabernaklet, det er mit Rov;
de Andre ta'r Resten, — jeg giver dem Lov."

Filisterne tænkte: „Nu kan vi da vise
den hele Indretning med saadan en Rise.
Vi gaa bag hans Ryg, vi puffe ham frem;
da hugger han om sig med Fynd og Klem."

Og frem tren Goliath, gram og bister;
han var den største blandt alle Filister.
Da fik han et Ram, hvor Panden var bar;
han faldt overende saa lang han var.

Filisterne tænkte: „Hvor kan det dog hænde,
at saadan en Karl falder plat overende?"
Men tretten Fod, det bandte de paa,
var Risens Længde fra Top til Taa.

Møkkurkalv.

Da Thor skulde kæmpe i Jetternes Land
mod Hrungner, der var deres gjæveste Mand,
da grued de alle, og saa skinbarlig,
— saa nødig de vilde — at Kampen var farlig.

Skjønt Hrungner var arrig og mundkaad nok,
han stod dog og skjalv i Jetternes Flok.
Der var ingen Marv i hans drøie Ben;
han havde en Pande af Flintesten.

Men En af Flokken — man ved ei, hvilken —
faldt paa at danne et stort Skabilken;
og Jetterne sagde: „Lad Hrungner stride!
Vi sætte vor Møkkurkalv ved hans Side.“

De slagted en Hoppe, tog Hjertet af Dyret,
og satte det dampende ind i Uhyret,
og dette gav Verket en større Fynd;
thi hele Figuren var æltet af Dynd.

Her var det ei Spøg at kaste sin Handske;
thi Hrungner var Jetternes Holger Danske,
og Møkkurkalv, den nye Person,
blev stillet som Jetternes Opinion.

Flyvefisken.

I Havet er der blandt Fiskeflokken
idelig Kæmpen paa Død og Liv.
Af Stenbiden, Haien, Doraden og Rokken
yppes dernede den værste Kiv.
Om Tumlen er stor, det er ei rart;
hver søger sin Redning efter sin Art:
Kjæver mod Haler,
Brygder mod Hvaler;
Monodon fælder sit lange Spær,
Xiphias viser sit hvasse Sværd,
Smaafiske smutte i Tang ved Strand.
De hytte sig alle saa godt de kan.

Flyvefisken vil ei være med,
har kun Brusk i Tændernes Sted.
Han vil op over Vandets Flade,
se Kampen an fra et høiere Stade.

Han holder sin Finne stiv og spændt,
og Tingen ser ud som en Vinge omtrent;
men skinner Solens Straale paa den,
da maa han ned til Haien igjen.
Og dvæler han lidt paa Flyvebanen,
da kommer dog Maagen og Pelikanen.
Han kan ikke fegte mod nogen af dem;
Fuglen ta'r ham og bærer ham hjem.
Han bruger sig hverken som Fugl eller Fisk;
han sluges ved Fuglens og Fiskens Disk.

Et Landskabsstykke.

Paa Marken ligger der Is og Sne;
det er et Landskab af simpel Sort.
Af Baggrunden er der ei stort at se;
det bliver ei bedre, før Taagen gaar bort.

Der løber en Bæk mellem Tjørn og Krat;
men Isen har lagt sin Bro over den,
thi Faldet er ei særdeles brat.
Se, Kværnhjulet hviler, — hvor skal det hen?

Man har ikke megen Staffage her.
Der staar nogle Træer paa Bakken hist,
og Kragerne holde sin Samling der,
og Sneen ruger paa hver en Kvist.

Her er et Gjerde, der luner lidt
for Snoen, der stryger saa skarp fra Nord.
Her virker alt Solen, og viser dig blidt
en Strimmel af spirende, grønklædt Jord.

I Landskabet har den et snevert Sted,
det er kun et ganske lidet Parti;
men Vandreren falder i Tanker derved:
det melder, at Vintren er snart forbi.

Nehemias.

I Nehemiæ den Mundskjenks Bog
er gjemt en Saga med fyndigt Sprog:

Jerusalems Slót var sunket i Grus;
der var intet Værn for Jehovas Hus.

Og Nehemias blev stærk af Sorg,
og lovede Gud at bygge en Borg.

Men rundt-om truede Hedningers Flok,
der dyrkede Øgle og Sten og Stok.

De truede Verket, og lovede frækt
at lægge ham øde med al hans Slægt.

Da kaldte han sammen de bedste Mænd,
og sagde: „Nu tage I Sværd ved Lænd!

Og have I Glæde af dette Verk,
da bygger paa Muren i Pandserserk.

Den ene Haand skal mure med Flid,
den anden skal holde et Sværd til Strid.

Skal Muren engang dække jert Bryst,
I dække den nu med en aaben Dyst!“

Da fremmed de Verket; de stode i Staal.
Da naaede Muren det rette Maal.

Og Fienderne saa det med Kval og Harm,
og vovede ei at røre en Arm.

Der staar en Skræk af byggende Mænd,
som vælge at mure med Sværd ved Lænd.

Den sidste Septemberdag.

Dryaden bragte os sit Afskedsnik,
mens Vinden leged med de gule Blade;
vi sade i den luftige Arkade,
og nød vor Udsigt efter gammel Skik.
Den blege Høstsol mellem Skyer gik,
og gav sit Streiflys til vort frie Stade,
og sendte end en Gang et livfuldt Blik
til Glimmerblomsten paa den grønne Flade.

Vor mørke Graneskov bag Markens Hegn
gled ud i Bugtens sølverklare Vande,
og Fjeldet hævede saa mildt sin Pande,
som om det signede den smukke Egn.
En duftfuld Taage, Efteraarets Tegn,
hang over Aasen og de stille Strande,
og dugged Marken med en sagte Regn; —
det var lig Fryd, hvori sig Angster blande.

Og Ingen kunde spøge eller le
her i vor unge, overgivne Klynge;
det var, som hvert et Høstblad kunde tynge
det fulde Hjerte med en anet Ve.
Naar denne Egn er stivnet under Sne,
vil da din Glæde atter sig forynge? —
Ak, Høstens Gjenfærd er igjen at se,
naar Vaarens Lærker hæve sig og synge.

Lad Smerten mildnes, være skjult og glemt,
den er dog ei beseiret og forsvunden.
Den har sit Leie i dit Hjerte funden;
der kan den slumre, — men dens Brod er gjemt.
Du sidder ofte stille og beklemt;
din Graad vil rinde, og Du ved ei Grunden.
Da har din Vemod Mindeharpen stemt;
da drømmer Smerten i sin dybe Blunden.

September! Sværmerske med falmet Kind,
med Flagreklæder brogede og smukke!
Vi hørte dine smertelige Sukke
i Løvets Raslen og i Aftnens Vind.
I Taageslør Du stod paa Fjeldets Tind,
og kunde ei din Taarekilde lukke,
og saa i Graneskovens Mørke ind,
og saa din Sol i Sølvervoven dukke.

Hvad kan Du ville med din Asters-Krands,
hvori din Taare gjennemisnet bæver?
Hvad kan Du ville, naar Du let hensvæver
med Somrens Gjenfærd i en stakket Dands?
Ak, Du er tryllet af det Svundnes Glands,
hver Gang et Sollys Mindets Forhæng hæver;
og Vaaren leger endnu for din Sands,
mens Boreas din sidste Rose kræver.

Amata, straalende og smerterig!
I Høstens Scene skued jeg dit Billed;
jeg saa din Taare atter, hvor den trilled
i Dandsens Hvirvel over Silkens Flig.
Ak, hvor dit Haab laa visnet som et Lig,
har Du en døvende Allegro spillet,
og vakt min Sorg, der vilde glemme sig,
og vakt mit Hjertes Længsel, der var stillet.

Efter Soiréen.

Nu er der ensomt i Salen og Stuen;
Lysene slukkes, men Lamperne brænde.
Frøknen har neiet for Herren og Fruen;
nu kan de sidde og tale om hende, —
nu er der Fred, nu er Festen tilende.

Fruen bemærker: „Jeg tænker, vor Datter
lægger sig neppe saa snart til at sove;
nu kan hun hænge ved Tankerne atter.
Ofte ved Nat — hvad jeg aldrig tør vove —
vaager hun taus i den mørke Alkove.

Syg er hun ikke, — den Kummer er lettet;
ak, men jeg bliver ei klog paa Fredrikke.
Ja, Du kan tro, jeg har grublet og gjettet,
speidet med Flid hendes Miner og Blikke.
Tror Du, hun elsker? — Jeg fatter det ikke.“

Herren har hørt paa sin Frues Beretning,
uden at tænke for grundigt ved Sagen;
skorter det her med en moderlig Gjetning,
bringer vel Manden ei Meget for Dagen.
Hør, hvad han siger, — det lønner Umagen:

„Ser Du, jeg skrev som Kopist Elegier;
og skjønt jeg kritisk blev flenget og garvet,
røres jeg endnu, og sidder og tier,
blot ved en Blomst, der er nydelig farvet.
Denne min Orm har nok Frøkenen arvet.

Endelig ved Du jo godt, at der findes
selsomme Griller hos dannede Damer;
Alt hvad de føle og mene og mindes,
giver det drømmende Blik Panoramer,
danner sig let til Romaner og Dramer.

Lad hende sværme en Smule og vaage!
Kommer først Amor med Sukke og Smiger,
da vil det Hele gaa bort som en Taage;
da vil hun se, at hun straaler blandt Piger, —
da vil hun sove paa Dagens Intriger.“

Frøkenen sidder, mens Sladderen føres,
ensom og taus i den mørke Alkove.
Ranken ved Vindvet af Høstvinden røres,
Maanen ser ned paa den bævende Vove;
Egnen er øde, og Skovene sove.

Se, hendes Aasyn er blidt og vemodigt;
Hovedet hviler mod Sofaens Hynde,
Lokkerne bølge sig dunkelt og frodigt,
Maanen forhøier med smeltende Ynde
Alt hvad de skjønne Konturer forkynde.

Sangmøens Blikke den Deilige fulgte,
saa hendes Ve, da hun blussed i Vrimlen.
Digtet tør røbe, hvad Læberne dulgte,
vælge blandt Sukkenes talløse Stimlen
hendes, der steg som en Due mod Himlen.

„Hellige Midnat, som Tummelen fjerner,
se, jeg maa savne din kvægende Slummer;
hellige Midnat med flammende Stjerner,
Verdeners Smerte din Moderfavn rummer, —
tag da min ensomme, lønlige Kummer!

Atter en Aften med kvalfulde Minder,
atter et Nag i mit bævende Indre,
atter mod disse forræderske Kinder
saa jeg hans forskende Ildblikke tindre,
Blikke, der ængste og martre og lindre.

Ak, kan de lindre? — de har ingen Varme!
Hjertet forsager og isner og gruer;
Haabet, der bar mig paa ømmeste Arme,
vakler og dør, naar han speider og skuer
Ømhedens dæmpede, nagende Luer.

O, hvilken Fryd blot at smykke hans Dage,
frede hans Hjem som en syslende Terne,
gjette hans Savn og hans lønlige Klage,
følge hans Fjed i det ødeste Fjerne,
tage hans Byrde og bære den gjerne!

Nu skal jeg dølge min dybeste Tanke,
grue ved Alt hvad mit Hjerte vil gjemme,
kæmpe, naar Barmen vil stige og banke,
se i hans Øie og høre hans Stemme, —
kæmpe med Savn, som jeg aldrig kan glemme!“

Sørgende Engel! Han lider ei mindre.
Vaagen, som Du, medens Høstnatten glider,
har han et Nag i sit bævende Indre:
En af de vindigste Byens Sylfider
eier hans Hjerte saa længe hun gider.

Ak, hvis han kjendte din hellige Vilje,
hørte det Suk, Du til Stjernerne sender,
sank han paa Knæ for den bøiede Lilje,
bortkyssed Taaren, der svulmer og brænder,
lagde sit Liv i de deilige Hænder.

Natten er omme, og Stjernerne slukkes;
smilende Drømme i Halvlyset glide,
gjøgle om Øiet, der sagtelig lukkes.
Ak, skal hun daares, og ømt ved hans Side
sige ham Alt hvad hun nys maatte lide?

Moderen kommer, og holder for Lampen,
ser paa sin Datter med vaarlige Minder.
Væk hende ikke! Hun hviler fra Kampen.
Moderen bøier sit Hoved, — der rinder
Taarer endnu paa den Sovendes Kinder.

Theater-Prolog.

(1838).

For Nordens Folk er det en stakket Lyst
at nyde Dramet paa Naturens Scene.
Kun Norden fatter denne sære Røst,
der i September gaar fra Lundens Grene,
og hvisker traurig: Ak, nu er det Høst!

Men ved Naturens hemmelige Klage
er mangen lindrende Betragtning vakt.
Naar tunge Skyer over Egnen drage,
og Skoven sørger i en falmet Dragt,
da virker dobbelt Sympathiens Magt,
og lover, under vinterlige Tage,
en vaarlig Lyst af vore Hjerters Pagt.

O, det er Himlens Kald til Nordens Slægt,
at den skal frede om de milde Dyder,

der ty til Arnestedets Varetægt,
naar Dagen graaner, Høstbasunen lyder.
Om Nordens Pol har Skaberhaanden spændt
et deiligt Telt, et kraftigt Firmament,
saa rigt paa Stjerner og paa gyldne Luer,
til Trøst og Fred, naar Vinternatten truer,
til Tegn, at Livet over Jordens Tuer
er altid vinkende og altid tændt.
Lad Vintrens Vinger dale paa vort Hjem;
i deres Susen er en Røst, der siger,
at vi skal kjerligt samles under dem,
og dele Glæderne, til Mulmet viger.
Da er der Ly og Læ ved vore Barme
for Livets bedste Blomsterflor og Frugt;
da er der Lindring under Skyens Harme,
naar Somrens Glød er veiret hen og slukt;
da hilser Englen i vort varme Indre,
med klare Tanker og med modig Flugt,
de høie Stjerner, der i Natten tindre.

Ak, om vi veiede den hele Skat,
hvoraf vor Higen digter Livets Lykke,
hvert gyldent Frø, hvortil vort Haab er sat,
hvert arvet Gode og hvert borget Smykke, —
hvor meget var der da, vi vilde bytte
for hine purpursvangre Rosenskud,

hvori vort eget Hjerteblad slog ud,
for denne Vaar, der vaagner paa vort Bud
ved Mindets Drømme i vor egen Hytte?
Ved Hjemmets Dør er Tryllenøglen gjemt,
der aabner alle lyse Paradiser;
der er ei Sti, som Dig til Maalet viser,
naar Veien did fra Hjemmet er forglemt.
O, Du kan haabe, forske eller hige,
og hæve Dig paa Seklernes Ruin, —
men tænk, ved Hjemmet staar din Himmelstige,
og Hjemmets Tærskel er dens første Trin.

Og derfor er der i Naturens Død
et Varsel, der vil lede vore Tanker
did, hvor ei Vintren rækker med sin Nød,
hvor Livets Frugt paa immergrønne Ranker
af Hjertets Varme voxer rig og sød.
Hvad Somren splitted ad med broget Glands,
hvert blegnet Blad af vore Minders Krands,
hvert fagert Billed, der i Sjelen vaktes,
skal atter samlet stilles for vor Sands
i Hjemmets Fred, og dybere betragtes.
I Venners Kreds, ved vore Arners Lue,
skal Tanken frydfuld til sit Eden vandre;
da flytte gode Aander til vor Stue,
da dele vi det Bedste med hverandre.

For Scénens Kunst er det den rette Hæder,
at Livets Billed klares i dens Leg.
Vor rige Sæd af Sorger og af Glæder
den samler og bevarer os i Neg.
Den mørke Fletning af vor Skjebnes Traade,
hvorved vor Kraft stod famlende og veg,
er her, hvor Billedet af Mulmet steg,
naar Teppet falder, en forklaret Gaade.
Den første Blomstring af vort Hjertes Vaar
staar fredet her, og trodser Tidens Kaar;
den søde Lyst, naar vore Roser gløde,
vil her, hvor Skyggen falder let og mildt,
hvor intet Lys er splittet eller spildt,
med dobbelt Ynde dufte os imøde.

Se, som en Genius med Lyst og Lys
vil Kunsten lette os, mens Mørket raader,
det gode Verk, at trodse Vintrens Gys
og speide Dagen gjennem Livets Gaader.
Her har de milde Sympathiers Magt
dens Tempel hævet under Vintrens Skyer;
fra Folkets Arner hented det sin Pragt,
i Hjemmets Ly dets Virken sig fornyer. —
Ak, Scenen her har intet Trylleslag,
hvorved dit Indre jubler eller bæver;
og hvor dit Øre Sølvertoner kræver,

vil Stemmen ofte klinge mat og svag.
Dog, — mangt et Bryst vil søge dette Tag
ved hver en Pagt, ved hver en bitter Brydning;
thi Nordens Scene har en hellig Sag:
at lære Folket, paa en mulmfuld Dag,
ved Billeder af Glæde og af Nag,
et Samlivs Lykke og et Hjems Betydning.

En norsk Alpedal.

1.

Blandt Jøkler i dybe Dale
er Sommeren varm og kort;
men Vaaren er lagt i Dvale
og sover sin Morgen bort.

Thi Vintren er gram i Sinde,
og trodser, og lider ei godt,
at Alfer og lune Vinde
nærme sig til hans Slot.

Han strækker i lange Nætter
mod Egnen sit tunge Skaft;
de stærkeste Landevætter
maa bøie sig for hans Kraft.

Og hører han fra sin Trone
— den steileste Klippeblok —
i Dalen en klagende Tone,
da ryster han vild sin Lok,

og sender sin Svend, Lavinen,
til Rædsel i Dybet ned;
den knuser med Bulder og Hvinen
Skoven under sit Fjed.

Tit lægger den Dalen øde,
og fylder dens Mark med Grus.
Kun Gjeden har der sin Føde;
der stiger ei Røg af Hus.

2.

Blandt File-Fjelds steile Tinder
jeg kjender en ensom Dal;
i Dybet Aaen rinder,
stille og sort og sval.

Ved Bredden gror Rosentjørnen,
der kryber et Vidjekrat;
over dem svæver Ørnen,
og stirrer i Flodens Nat.

I Dalen er Veien spærret
af Lyngens brede Leir;
der svulmer og gløder Bærret,
og plukkes af Vind og Veir.

Paa Klippernes vilde Rygge
rider den barske Bræ;
for Klippernes vilde Skygge
bøier sig Birkens Knæ.

Der hviler en Trolddom over
den ensomme Klippeborg;
og Aaen har ingen Vover,
og Fuglen er stum af Sorg.

Men havde blot Huldren Tunge,
og satte sig høit paa Sten,
den skulde en Saga sjunge
om Bagler og Birkeben.

Den skulde med tunge Klager
forkynde, hvad den saa,
da Marken laa grøn og fager,
med duftende Graner paa.

3.

I gamle, gamle Tider
var Dalen en Hirdmands Hjem.
Fra Klippernes bratte Sider
vældede Løvet frem.

Og trindt paa den dybe Slette
bølgede Agrens Guld,
laa Kvæget i Klynger tætte
over den rige Muld.

I Øst, paa en deilig Skraaning,
var Høvdingens Bolig lagt, —
en statelig, tømret Vaaning,
med vældige Heller takt.

Der hvilte den gamle Kriger
under den aabne Lyr,
og mindedes fjerne Riger
og Kampe og Eventyr.

Men Gubben, med bøiet Nakke,
var endnu saa karsk og kjæk,
som da han med Erling Skakke
rydded Dromundens Dæk.

De gjæveste Oplands Helte
gjested den Gamles Hus;
der spændte de ofte Belte
under en natlig Rus.

Men flux fra det rige Gilde
den blodige Tummel veg,
naar Høvdingens Datter Hilde
rørte sin Langeleg.

Og Kæmpen med Kniv i Næven
kom ofte i Angst og Nød,
naar Hilde med stille Bæven
rakte ham Øl og Mjød.

Han kunde ei Ordet hitte,
han saa kun enfoldig ud;
han frygtede for at smitte
den deilige Liljehud.

At støde med Sværd og Landser
er Kæmpernes Liv og Lyst;
men Freia har intet Pandser
over sit hvide Bryst.

4.

Blandt Jubel og Larm og Latter,
blandt Tummel og Vaabengny,
gik Høvdingens skjønne Datter
stille og taus og bly.

De støiende, vilde Skikke
kunde ei hylle ind
Himlen i hendes Blikke,
Vaaren i hendes Sind.

Hvor skummende Elve skride,
hvor Alpen staar gold og graa,
spirer der stundom blide
Planter i Klippens Vraa.

En Alf har stille baaret
den ensomme, fagre Urt.
Hvor yndigt er Bladet skaaret,
skinnende, fint og purt!

Dens Blomster-Stjerner tindre
over den dunkle Plet;
der stiger fra dens Indre
et duftende Aandedræt.

Og Huldren og Flodens Nøkke
har kaaret den til Ven;
sit reneste Demant-Smykke
har Duggen givet den.

Men Høvdingens Datter Hilde
var Planten i Klippens Rift, —
saa yndig, saa from, blandt vilde
Kæmper og raa Bedrift.

5.

Naar Solen paa Fjeldets Ranker
spredte sin Morgenpragt,
hun saa det med glade Tanker,
af venlige Drømme vakt.

Saa rene som Klippens Strømme,
saa lette som Maiens Vind,
de smilende Foraars-Drømme
leged i hendes Sind:

I Dalen gaar Hjordens Flokke,
hvor Kløver og Vikker gro;
hun hører den fjerne Klokke,
hun kjender sin hvide Ko

Da ser hun, en Dør er aaben
under det mørke Bjerg;
der sidder i Blyants-Kaaben
den venlige, kloge Dverg.

Ved Siden, paa Marmel-Stenen,
hviler hans lille Viv;
der spinder hun Guld af Tenen,
og slynger det om sit Liv.

De venlige Smaafolk nikke;
hun kjender dem begge godt.
De vinke, — hun frygter ikke,
og nærmer sig deres Slot.

Dverginden Kvæget signer,
og smykker det med Løv;
hun giver det Mel, der ligner
Dynger af gyldent Støv.

Hun hvisker i Hildes Øre
et hemmeligt lille Ord, —
og Hilde kan neppe røre
sin Fod fra den grønne Jord.

Hun føler sit Hjerte banke
af Angest og af Lyst;
et Billed, en fager Tanke
lever i hendes Bryst.

Men Dvergen det Hele fatter, —
han smiler, den lille Skjelm,
og lægger for Gubbens Datter
et Sværd og en gylden Hjelm.

Dverginden nynner og dandser,
mens Pigen i Tanker staar;
hun hopper paa Sten, og krandser
sin bævende Yndlings Haar.

De Syner, Drømmen stilled
i Nattens trygge Fred,
fløď over i Dagens Billed
om Hildes lette Fjed.

Hun bar alt dybt i Sjelen
den deilige, vaagne Drøm,
der speiler med salig Dvælen
sin Himmel i Tidens Strøm.

Hun kunde alt længe hviske
med alle de spæde Lam,
med alle de gyldne Fiske,
der stille i Floden svam.

Og hvad hendes Hjerte vidste,
det røbed hun mangen Gang
til Fuglen, der sad paa Kviste
og frittede med sin Sang.

6.

En Aften i Skjærsommer,
mens Granen dufted sødt,
og alle de skjære Blommer
blundede lunt og blødt, —

da klang der fra Bjergelien
en klagende, dæmpet Lur;
og Hilde gik hen ad Stien
over den golde Ur.

Hun kjendte en Hal i Fjeldet,
hvor Birken med smidig Gren
leged med Kildevældet,
der sprang over Mos og Sten, —

hvor Fyrren i Klippens Revne
knugede Roden fast,
og dækked det ømme Stevne
med rigeligt Skyggekast.

Hun kjendte en Bueskytte,
der ventede hende her,
mens Klippe og Sæterhytte
lued i Aftenskjær.

De sad ved hinandens Side,
hun hvilede ved hans Bryst;
i Afskedens bitre Kvide
bævede deres Røst:

„Se, Skyerne drive fra Norden,
og Svalen har ingen Ro;
min Drage i Sognefjorden
vil hæve sin Ankerklo.

Jeg kysser din hvide Pande,
jeg kysser din røde Mund;
paa Hav og i fjerne Lande
jeg tænker paa denne Stund.

Min Blomme! Blandt Englands Helte,
hvor Slaget paa Heden staar,
jeg henter dit Brudebelte,
og adler mit Bondekaar.“

Men Hilde sukker og skjelver,
og slynger sin trinde Arm
om Brynjen, der blank sig hvælver
over den Elsktes Barm:

„Ak, Bjarne, naar Du er borte,
da frygter jeg Dverg og Trold,
og Skyerne ere sorte,
og Klippen er barsk og kold.

Om Vintren, naar Stormen tuder
og ryster vort stærke Tag,
da holde de gamle Guder
i Skyen et rædsomt Slag.

Da klinge min Faders Skjolde,
og vække ham af hans Blund;
da løse de grumme Trolde
vor arrige Lænkehund.

Da komme de slemme Drømme,
da hører jeg vilde Skrig;
da ser jeg Dig blegne og svømme
i Stormen, blandt Vrag og Lig.

Om Julen, naar Glæden flytter
til Hytte og Jomfrubur,
da sidder jeg taus, og lytter
efter din klare Lur.

Da hører jeg Ravnen skrige
her paa vort kjere Fjeld,
hvor Droslen har hørt os sige
et bævende, langt Farvel".

7.

Hvor Fjeldet med bratte Sider
skygger den dybe Vang,
hvor Fuglen ved Sommertider
nynner en traurig Sang, —

der slutter i Folkets Hjerte
sig tættere Blomstens Knop,
og gjennem dets Fryd og Smerte
den lukker sig varligt op.

Men medens den gror derinde,
og samler sin Kraft i Løn,
den trodser de barske Vinde,
og arter sig mere skjøn.

Den folder ei ud sit Bæger
i Dagen med Bram og Pral;
men finder Du den, da læger
dens kvægende Duft din Kval.

Den nordiske Elskov gjemmer
sin Glød som en bly Konval, —
den sødeste Blomst, der glemmer
Vintren i Klippens Hal.

Dens higende Aande røber
Dig Stengelens Klokkerad;
men over sin Ynde svøber
Konvallen det brede Blad.

Mens Skummet af salten Bølge
sused om Bjarnes Stavn,
sad Hilde og kunde dølge
sin Længsel og sit Savn.

Og ingen af Dalens Kvinder
gjettede, hvad hun led;
hun havde de søde Minder
at lindres og hvile ved.

Saa ofte hun maatte gyde
i Hornet den brune Drik,
kunde dog Ingen tyde
Kummer i hendes Blik.

Saa ofte for Kæmper stærke
hun rørte sin Langeleg,
kunde dog Ingen mærke,
at Barmen daled og steg.

Men gik hun i Skygger blide,
i Alfernes grønne Hjem,
da drog hendes Tanker vide, —
da spirede Taaren frem.

8.

Naar Høsten i kolde Lande
daler mod Fjeldets Borg,
da hviler paa Folkets Pande
en underlig Sky af Sorg.

Men Vinterens stærke Vinge
vifter den atter klar,
mens Bjelderne lystigt klinge,
og Isen er blank som Glar.

Blandt Nordens Gilder og Fester
straaled den glade Jul;
da spared ei Bondens Gjester
paa kostelig Mjød og Sul.

Om Julen hos Hildes Fader
lød Hallen af Leg og Fryd;
de drukke paa Bænkerader
til Gigers og Trommers Lyd.

Paa Høvdingens Bænk, blandt Helte,
sad der en hædret Gjest;
han havde ei Kniv ved Belte,
thi Gubben var Dalens Præst.

Han sang over Mad og Drikke,
til Lykke og Tidsfordriv;
han dæmped med Ord og Blikke
saa mangen en blodig Kiv.

Thi selsomt i Norden brødes
den gamle og nye Tro;
der vilde af Kampen fødes
en lindrende, sydlig Ro.

Men Korset i røde Flammer
dækked ei Asers Spor;
det lignede stærkt en Hammer,
og minded om Aukathor.

Fra Asernes knuste Alter
steg der en Galdre-Røst;
den klang gjennem Davids Psalter,
og egged til blodig Dyst.

Naar Klokkerne fra Kapellet
klang hen i en vild Natur,
da lød det igjen fra Fjeldet
som Toner af Heimdals Lur.

Og gjennem den stille Uge,
til Præsternes fromme Sang,
gik som en Orgelfuge
rungende Skjoldeklang.

Om Julen maatte der raade
en rigelig Hedningerest;
da feirede Norden baade
Valhallas og Krybbens Fest.

Og derfor blandt stærke Gjester,
hvor Jubelen drøned vildt,
sade de kloge Præster,
og virkede jevnt og snildt.

Ved Høvdingens rige Borde
lyttede Kæmpers Rad,
naar Præsten tog høit tilorde
og tolkede gamle Kvad:

„I Mænd, der sidde og drikke
med Bulder i kristnet Hal, —
o, dæmper de barske Skikke,
og tænker paa Asers Fald!

Der gik gjennem Nordens Nætter
en nagende Angst og Gru;
thi Aser til onde Jetter
bøiede Sind og Hu.

Sin Kraft og sit dyre Værge
mistede Thor derved;
de argeste Trold og Dverge
gjækked ham, mens han stred.

Der raadede Seid og Galder
ved Guders og Jetters Pagt;
den bedste blandt Aser, Balder,
blev derfor paa Baalet lagt.

Da vaktes i Valhals Sale
Grumhed og Had og Strid;
og over de grønne Dale
rugede Vintertid.

Men Krist har kæmpet og seiret,
og straalet af Mulmet frem;
og nu har Aserne leiret
sig alle i Jotunheim.

De fnyse af Had og Harme,
og haane den fromme Krist,
og kogle i Folkets Barme
Hedninge-Had og Tvist.

I Klippernes høie Haller
raser den grumme Thor;
og Skredet styrter, og falder
paa Bøndernes Agerjord.

Fra Hulernes mørke Porte
svinger sig Odins Fugl,
at spilde med Skrig og sorte
Varsler den kristne Jul.

Og Freia, den træske Frue,
flyver i Ørneham,
og jager den fromme Due,
og griber de spæde Lam.

Men naar de i Dalen skue
Kors over Kirkedør,
da bæve de stærkt og grue,
og bøie sig som et Rør."

9.

Nu drøned i Egebordet
et drabeligt Næveslag;
og Præsten beholdt ei Ordet
til Fremme for Kirkens Sag.

Der reiste sig flux i Gildet
en Kæmpe, blussende rød;
hans Øie var grumt, forvildet,
og brændte af megen Mjød.

En Grif var over hans Bringe
baldyret i Ager-Uld;
han havde hamrede Ringe
om Læg og om Arm, af Guld.

Hans brogede Silkekofte
var sømmet med gylden Snor;
der glindsede ved hans Hofte
et Hjalte af Perlemor.

„I Kæmper, lad Sværdeodden
ei volde jer Ve og Verk!
Nu trives I bedst ved raaden
Snak af en raget Klerk.

I lade nu af med Bulder!
det gjelder jer dyre Hud.
Ha, skjuler den brede Skulder
i drøveligt Munkeskrud!

I Mænd! Jeg tør slaa paa Skjoldet,
og melde det uden Sky:
Jeg ønsker, at Asa-Oldet
skinned i Nord paany.

Med Hjelme for Munkehætter,
med Lurklang for Messeskrig,
med Galder af Aser og Jetter
for lurende Præstesvig.

Naar Thor i de høie Fjelde
slynger sin Klippeblok, —
da lærer han mig med Vælde
at knuse en Fiendeflok.

Naar Ravnen flagrer i Dalen,
og hæver sit hæse Kvad, —
da kalder den mig til Valen,
at skjære den der en Brad.

Lad Freia som Ørnen ile,
og jage paa Due og Lam, —
hun sørger for Heltens Hvile,
sit Bytte hun giver ham.

Se, — her, i vor Julestue,
har Freia været mig nær,
og sendt mig en fager Due
med skinnende Rosenskjær.

Du Gamle paa Gaffelbænken!
Jeg tømmer et Horn med Vin,
og rækker Dig Gyldenlænken
til Smykke for Datter din.

Jeg fæster din Datter Hilde
med Guld og Karfunkel-Sten.
Til Borgen i dette Gilde
æsker jeg Hver og En“.

10.

Da bæved den gamle Herre,
blev rød og atter hvid;
han harmedes aldrig værre
paa Valen i Fordums-Tid.

Han kunde ei Hornet holde;
han raabte med skummende Mund:
„Saa ramme Dig alle Trolde,
Du pralende Baglerhund!

Du listed dig træsk i Laget;
jeg taalte Dig som min Gjest, —
skjønt heller jeg saa Dig jaget
til Ulvenes Julefest.

Du tænkte, at Ingen kjendte
den vældige Helt, der gad
lure ved Nat, og brændte
Hallen paa Alreksstad.

Men Du skal vide, jeg kjender
i Bergen den steile Mur,
hvor Nidingen skar sine Tænder,
og sad som Ræv i Bur.

Da husked Kong Sverres Mildhed
din Fader, der var hans Mand, —
og lod Dig løbe i Stilhed,
og bød Dig at rømme Land.

Du spotter med Tro og Love,
Du bryster Dig uden Blu;
der findes i sorte Skove
ei grimmere Dyr end Du."

Da blev der en Larm i Stuen,
de svingede Stang og Kniv;
de vilde i Arneluen
øde Baglerens Liv.

Der melder en gammel Vise,
at Præsten har hindret det.
De standsed; de hørte ham prise
Gjestens hellige Ret.

Og Bagleren gik af Gaarde;
men først han kasted paa Bord
sin Handske, og brugte haarde
Trusler og frække Ord:

„Jeg kommer igjen, — jeg lover
at sidde her næste Jul.
Mens Gubben i Høien sover,
jeg bruger hans Mjød og Sul." —

11.

Man havde det travlt med Vaaben
under den Gamles Tag;
i Dalen lød Vagternes Raaben
baade ved Nat og Dag.

Men Vinteren var forleden,
og svunden den korte Vaar;
og endnu hvilede Freden
om Høvdingens rige Gaard.

Hvor Klinger og Pile hærdes,
og Varden brænder rød, —
hvor Mændene travle færdes,
der agtes ei Kvindens Nød.

Ak, hun maa sysle og bringe
Hvile i al den Larm,
mens Hjertet vil standse og springe
af Kummer i hendes Barm.

Den fromme, deilige Hilde
havde en Ternes Lod,
og følte dog tidligt og silde
den bitreste Smertes Brod.

Hun tænkte paa Bjarne, — hun sukked:
„Min Elskte, Du kommer først,
naar Dalen er spærret og lukket —
o kom, naar Nøden er størst!"

12.

Det var ved Olsok-Tide,
at Hornet i Dalen klang;
i Skoven paa Fjeldets Side
Bagleren Spjudet svang.

Han eggede Gubbens Vrede
med tærende, blodig Spot:
„Du vogter din lurvede Rede,
Du skjermer din Unge godt.

Kom hid, Du krogede Gubbe!
se, her er det rette Sted;
her har Du en Granestubbe
at hvile din Krumryg ved."

Da blussed den gamle Kæmpe,
og følte sig ung igjen;
han kunde ei Vreden dæmpe,
han stormed med sine Mænd.

Men Baglerne lagde i Skoven
Flammer om alle Træ'r;
skjønt Gubben var vild, forvoven,
han maatte dog vige her.

Og Ilden gnistred og braged,
og Røgen drev ham imod;
hans gjæveste Mænd forsaged,
og faldt over Sten og Rod.

Mens atter den arrige Gamle
skred over Sletten hen,
kunde han neppe samle
en Haandfuld irrende Mænd.

Men frem bag Grene og Tuer
steg der en Bagler-Hær,
med hvinende Slynger og Buer,
med fældede, hvasse Spær.

Da fegtede Gubben med Vælde,
som Bjørnen med Labben slaar.
Det er ingen Lyst at melde:
de gave ham Banesaar.

Da Baglernes Herre atter
stod i den Gamles Borg,
han skotted til Høvdingens Datter,
der sad som et Lig af Sorg.

Han sagde til Kæmper vilde,
der ventede paa hans Bud:
„I vogte den fagre Hilde!
hun er Eders Høvdings Brud.

Mens Sverre ved Tønsberg fegter,
jeg vender mig helst mod Nord;
jeg gjester hans Skuder og Jægter,
der ligge i Trondhjems-Fjord.

Her planter jeg atter min Fane, —
jeg bringer Jer Vinterkost;
vi tømme paa Sverres Bane
et Horn af hans egen Most."

13.

Hun sad i sit Indelukke,
og lytted til Droslens Kvad;
hun syntes, det var hendes Sukke,
der bæved fra Birkens Blad.

Naar Elskov i Hjertet bygger,
dæmper den Angstens Gys;
under de mørkeste Skygger
den spreder et vaarligt Lys.

Da eier Sjelen en Vinge,
der voxer i Fængslets Tvang;
der kan intet Gitter tvinge
dens mægtige Flyvetrang.

Den søger det elskede Hjerte,
og selv til den fjerneste Kyst
den iler med al sin Smerte,
og finder det rette Bryst.

O, dette er Sagnets Mening
med Freia i Falke-Dragt,
at Elskov er sød Forening
selv under Savnets Magt.

Den deilige, fangne Hilde
sendte sin Sjel paa Flugt;
den fløi over Fjelde vilde,
den fløi over Fjord og Bugt.

Hvor Bjarne kæmped og hviled,
den kaldte ham ømt ved Navn,
og dalede der, og iled
klagende i hans Favn.

Og Bjarne saa Alt i Drømme;
han hørte den bævende Røst, —
han følte de brændende, ømme
Taarer dugge sit Bryst.

Da sank der i Heltens Bringe
snigende Angst og Nag;
da vilde hans Pandser-Ringe
briste ved Hjertets Slag.

Han saa paa sit rige Bytte,
der laa under Dragens Tjeld.
Ak, heller som Bjørneskytte
han skred over File-Fjeld!

14.

Nu Vintren var atter kommen,
og Baglernes Helt med den.
Da ventede Hilde Dommen;
den Deiliges Haab svandt hen.

I Hallen var Gjester i Vente;
paa Gulvet var strøet Halm,
og Tyristagerne brændte,
røde, med Larm og Kvalm.

Paa Bordet var der en Hoben
af Rovet bredet ud:
blinkende, dyre Vaaben,
Smykker og Silkeskrud.

Og Kæmpernes vilde Herre
gik pralende op og ned,
og sendte den syge Sverre
til Helved med Bagler-Ed.

Da sprang han til Hildes Sæde,
og sagde: „Det træffer godt;
nu har jeg en Bryllups-Glæde,
nu raadner din Klerke-Drot."

Og Baglerne sade ved Gruen,
og skotted af Krogen frem,
som Høgene skotte til Duen,
naar Ørnen er over dem.

Men tys, — da greb der med Vælde
en Studsen den grimme Hob;
der lød mellem tause Fjelde
en Lur som et Klageraab.

Men Hilde kjendte saa nøie
det selsomme Tonefald;
det sortnede for hendes Øie, —
hun sank i den skumle Hal.

15.

Bjarne var vendt tilbage.
Hans Higen mod Kamp var slukt;
hans skinnende, lange Drage
laa i en ensom Bugt.

Han brugte de korteste Veie;
han skred over øde Mark,
han fulgte, som Jægerne pleie,
Mærker i Sten og Bark.

Det gik over Ur, over Tue,
og over den styrtende Sti;
han var som en Fugl at skue, —
han fløi paa de glatte Ski.

Og endelig kunde han stige
atter paa dette Fjeld,
hvor Droslen hørte ham sige
et bævende, langt Farvel.

I Dalen var Alting stille,
og Luften var blid og skjær,
og Maanen kasted sin milde
Glands over Mark og Træ'r.

Og Bjarne steg høit i Uren,
og skued det kjere Tag, —
og sendte en Hilsen fra Luren
med skjelvende Aandedrag.

Han kunde ei Længslen tæmme, —
der gaves ei Tegn eller Svar!
og atter lød Lurens Stemme,
men rungende, stærk og klar.

Da dirrede Luften, og skilled
Sneen fra Alpens Tind;
de flygtige Masser trilled,
som drevne af Nordenvind.

Til Fjeldets vældige Skulder
drog Sneen ved Lurens Gjald,
og styrted med Hylen og Bulder,
med Il som et Fossefald.

Og Træer og Klippeblokke
den rullede vildt afsted;
Alt hvad der lod sig rokke
maatte i Dybet ned.

Og Stormen drog med, og hasted
i Hvirvler mod Væg og Tag,
og rysted og splitted og kasted
Huset med Tordenslag.

Som Havet i Høst-Orkanen
gik Dalen i Bølgegang.
I Luften tørnede Granen
mod Bjelker og Gjerdefang.

Og Alt hvad aanded dernede
meiedes hurtigt af,
og nye Laviner skrede
over den vilde Grav.

Men siden er Dalen øde;
der stiger ei Røg af Hus.
Kun Gjeden søger sin Føde
mellem det golde Grus.

Man viser en Sten, der kneiser
frit i den steile Ur;
naar Bonden paa Fjeldet reiser,
han skotter til „Bjarnes Lur."

Der hviler en Trolddom over
den ensomme Klippeborg;
og Aaen har ingen Vover,
og Fuglen er stum af Sorg.

J. S. WELHAVEN's

SAMLEDE SKRIFTER.

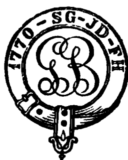
FJERDE BIND.

SAMLEDE SKRIFTER

AF

J: S. WELHAVEN.

FJERDE BIND.

KJØBENHAVN.
FORLAGT AF DEN GYLDENDALSKE BOGHANDEL (F. HEGEL).
TRYKT HOS J. H. SCHULTZ.
1868.

BLANDEDE DIGTE.

ANDEN BOG.

(1839—1848.)

Indhold.

Side.

Side.

II.

III.

Til Hjalmar Kjerulf.*)

Den 15de November 1844.

Du var mig nær, mens mangt et hjemligt Billed
stod for min Sjel og aanded i min Sang;
Du ved, at Sangen fremfor Alt har villet
hos Dig bevares i sin Efterklang.

Nu, da jeg savner Dig i mørke Dage,
Du faar min Hilsen dog fra Hjemmets Kyst;
thi nu vil Sangen som en Trækfugl drage
med sine kjendte Toner til dit Bryst.

*) Tilegnelse med „Nyere Digte“.

I.

For den rette Farvesands,
der kan tyde Blomstersproget,
vil en mangefarvet Krands
stundom synes mindre broget.

Suttungs Mjød.

Den bedste Drik ved Guders Gilde,
i Odins Borg, var Suttungs Mjød,
og Sangens Magt i Brages Snille
fra denne rige Kilde flød.

Alfader selv har hentet Mjøden,
hvor den i Dybets Kjelder stod,
og dertil havde han fornøden
sin hele Kraft, sit Asa-Mod.

Han blanded stærke Runer siden
i denne dyrebare Saft;
med Funker af sin Kløgt og Viden
gav Odin Mjøden dobbelt Kraft.

Paa Blomst og Løv i Eng og Skove,
paa Vildt og Tamt i hver en Egn,
paa Fjeld, paa Sky, paa vilden Vove
stod hemmelige Runetegn.

Men Odin løste dog dem alle
fra Luft, fra Jord, fra Havets Skjød,
og signed dem, og lod dem falde
som Perledug i Suttungs Mjød.

Derfor maa alle Skalde tømme
et Bæger af den rige Drik,
og hvad der før var svøbt i Drømme
staar da i Glands for deres Blik.

Ved Havet.

Ved det mægtige Hav, hvor Kysten er steil,
er Verden lukt ude; der ser Du i Speil
dit Tankeliv.
Af Havet kan stige
et Længselens Rige
ved Aandens tryllende Bliv.

Mens Bølgerne glide og nynne dertil,
kan Du vugges og bæres saa langt Du vil
i Tankens Baad;
ja, langt fra de trange
Døgn-Tummelens Gange,
med al deres Latter og Graad.

De Syner, der stige af Vandenes Skjød,
skal farves og aande i Morgenens Glød
og mildere Luft;
ja, Fjelde og Taarne,
af Bølgerne baarne,
skal svøbes i Rosernes Duft.

Langt ude, hvor Palmerne møde dit Blik,
der voxer en Drue med lindrende Drik
for al din Kval.
O, bring den tilbage,
naar hjem Du maa drage
til Savnets lukkede Dal!

Elveløbet.

Elven er aldrig saa kjæk og strid,
den kan dog sin Art forandre;
hvor Dalen aabner sig lav og sid,
maa den lemfældigt vandre,
standse sin Larm og give sig Tid.

Den gaar tilside, den skyder Bugt
med sagteglidende Vover;
den tornede Gren med den fattige Frugt
strækker sig derudover.
Dalen er stille og indelukt.

Og sjelden kan det styrtende Væld
sin tindrende Glands bevare;
i Dalen luder det golde Fjeld,
derunder skal Elven fare,
hvor Dagen ligner en stadig Kveld.

Den kvægende Sol kan ei skinne ned,
hvor Fjeldet paa Vagt er stillet;
det kaster i Elven, fra Bred til Bred,
sit truende sorte Billed,
den glidende Strøm maa tage det med.

Jeg gik ved Elven en Sommerdag,
og kom til de lave Enge;
der banked dens Bryst med mattere Slag,
der stod jeg ved Bredden længe,
hvor Fjeldet strakte sit Skyggetag.

Jeg kan ei glemme den dæmpede Sang
af Bølger og Aspeblade.
Min Sjel har fulgt med Vandenes Gang
og bævet som Elvens Flade,
og Hjertets Harpe har givet Klang.

En Vaar-Nat.

Vaar-Natten stille og sval
favner den slumrende Dal;
Elvene nynne de lange
dæmpede, dyssende Sange.
Alfer sukke
for de smukke
Liljer: „O, tager os tilfange!“

Fjeldtoppens sølvblege Skjær
viser, at Maanen er nær;
over de samlede Graner
Skyerne svæve som Svaner.
Snart vil blide
Straaler glide
over al den Herlighed, Du aner.

Luk dog ei Øiet inat;
vaag med Erindringens Skat!
Her, mens du sidder alene,
aabner sig Mindernes Scene.
Her vil fromme
Skygger komme
vinkende blandt maanelyse Grene.

Hør, hvor de hviske Dig ømt
Alt hvad din Længsel har drømt;
se, hvor de bringe tilbage
Gjenskin af fagrere Dage!
Lad det tindre;
det vil lindre
Smerten i dit Savn og i din Klage.

Hvile i Skoven.

I Graneholtet ved Middagstid,
naar Sommersolen brænder,
svæver en Luftning hid og did,
og kjøler din Pande, og er saa blid
som et Vift af vinkende Hænder.

Der er i den fagre Ensomheds Skjød
lindrende Ro at finde;
den blommede Grund er fløielsblød,
og frisk og slummerbringende sød
er Granernes Duft derinde.

Og inden Du lukker dit Øie til,
vugges Du alt i Drømme.
Du hører en Klang, saa forunderlig mild;
der blandes Toner af Klokkespil
og raskt henrislende Strømme.

Du hører Sus af den viltre Elv,
som Orekrattet dølger,
hvor Huldrens Kvæg under Løvets Hvælv
søger et Ly, og vogter sig selv,
og drikker af klare Bølger.

Der hvisker et Sagn for din tryllede Sands
igjennem dit Sovekammer.
Den dybe Skygge, den gyldne Glands
vexler i sagte, sitrende Dands
paa hundrede ranke Stammer.

Og se, bag den tætteste Granerad
sidder den fagre Huldre;
hun blotter sin Barm i Straalernes Bad,
og kjøler med Vift af et Skræppeblad
de deilige nøgne Skuldre.

Hun eier Lunden og har den kjær,
og derfor er den fredet,
og Øxen tør aldrig klinge der,
og Ingen tør komme det Gjemsel nær,
hvor Aarfuglens Seng er redet.

Men vandrer Du did, for at søge Fred,
da er der trygt at hvile;
Du mærker en Lyd som af sagte Fjed,
der lede Dig hen til et Skyggested,
hvor tusinde Blomster smile.

Og hviler Du der ved Middagstid,
naar Sommersolen brænder,
da svæver Luftningen hid og did,
og kjøler din Pande, og er saa blid
som et Vift af vinkende Hænder.

Den forladte Kirke.

Aftnen laa i Fjeldelien
glandsfuld over Løv og Stene,
og der faldt paa „Kirkestien“
Blomster-Sne fra Abildgrene.

Droslen drog mig med sin Trille
til en Lund af Hængebirke,
og da stod jeg ved den lille
længst forladte Love-Kirke.

Ingen Sjel i Dalen vidste,
naar dens sidste Messe hørtes;
Ingen husked, naar den sidste
Døde hid til Graven førtes.

Her kun Duggens Taarer rinde
i de Dødes glemte Have;
Kirken er det sidste Minde
mellem disse sunkne Grave.

Kun Naturens milde Virken
smykker dette Glemsels-Øde,
og forkynder under Kirken
Livets Budskab blandt de Døde.

Thi paa Klynger der af Nelder,
og paa stive Tidselgrupper,
hænge over Dødens Celler
tusind Sommerfugle-Pupper.

Og hvor Ingen Graven freder,
og hvor Psalmen aldrig klinger,
har dog i de lune Reder
unge Lærker faaet Vinger.

Her, hvor Kirken, mørk, forældet,
ruger lukket paa sin Gaade,
har et vaarligt Liv paa Fjeldet
aabenbaret Himlens Naade.

Og jeg har andægtig dvælet,
og har hørt mit Hjerte banke,
hvor Naturen laa besjelet
af den dybe Guddomstanke.

Svindende Haab.

I Efteraaret,
naar Mørket falder ind,
da aabnes Hjerte-Saaret
hos mangt et halvlægt Sind.
Men sortest Mørket kommer
og gjør beklemt,
naar ingen Krands af Blommer
fra Glædens Tid er gjemt, —
naar Vaar og Sommer
var taaget og forstemt.

I Vaarens Kulde
vi skabte os en Trøst
ved Tanken om den hulde
og lange Sommerlyst.
I Somrens øde Dage,
i Regn og Blæst,

vi standsede vor Klage
og vented Høstens Fest;
den stod tilbage
som vor Forhaabnings Rest.

Nu kan vi sige
vort lyse Haab Farvel;
nu snart i Nattens Rige
indkogles Norges Fjeld.
I stride Taarer badet,
kun halvt i Flor,
faldt Georginebladet
i denne Høst til Jord.
Vort Haab har ladet
sit Liv i dette Spor.

Ja, Norden kjender
dog dybest Haabets Art:
hvor vidt det Vingen spænder,
naar Fjeldet synes klart,
og paa hvor arme Kviste
dets Bolig er,
naar alle Blade miste
det karske Farveskjær.
Ak, det vil friste
som Fuglen Livet der.

Som den maa lede
omsonst paa mangen Kyst
om Plads til Ly og Rede
ved Klippens haarde Bryst,
saa gaar fra dunkle Egne
vort Haab mod Sky,
og søger allevegne
et Solglimt og et Ly,
til det maa segne
i Vinterveirets Gny.

Troubadouren.

En Hal af grønne Linde
stod lunt ved Borgens Mur;
til Harpen sang derinde
Bernart af Ventadour.

Han sang for ædle Kvinder
om Hjertets Drøm og Haab,
der over Liljekinder
kan gyde Rosendaab.

Han fik fra Læber røde
de søde Smiger-Ord,
og hvide Hænder strøde
om Harpen Somrens Flor.

Da kvad han blidt og sagte:
„Det var ei Blomsters Pragt,
det var ei Ros, der vakte
de dybe Toners Magt.

Men naar jeg Harpen stemmer,
den hviler Hjertet nær,
og Troubadouren gjemmer
en visnet Rose der“.

Alfernes Hvisken.

Det er en deilig Sommerdag;
den friske Lund har reist sit Tag,
og lader Løvet suse.
I Luften flagre Alfer om,
og hviske blidt: „O skynd Dig, kom
til vore Lundehuse!

Der er saa lunt, der er saa tyst,
der falde Blomster paa dit Bryst
fra rige Lindegrene;
og ønsker Du at drømme sødt,
da kan Du hvile ganske blødt
paa mosbelagte Stene“.

Jeg vandrer, ved det milde Bud,
paa skyggefulde Stier ud
til Skovens grønne Kammer;
der hører jeg et sagte Gny,
der hviske Alferne paa Ny
bag rankedække Stammer.

De spørge mig, ved hvert et Fjed:
„Hvi har Du ei din Elskte med,
hvor Skovens Sanger bygger?
Ved Træet her er Plads til To,
og over Stedet falder jo
et Slør af tætte Skygger.

Hun er saa smuk, hun er saa øm;
vi svæve tit om hendes Drøm
i disse lyse Nætter.
Hun skulde her, naar blot Du bad,
bekræfte rødmende og glad
Alt hvad din Længsel gjetter“.

O søde Røst, hvi vækker Du
min hemmelige Smerte nu
i disse stille Lunde?
Min Mund er lukt, mit Aag er tungt,
der findes intet Hvilepunkt,
hvor Savnets Orm kan blunde.

Paa Fjeldet.

Nu sidder Huldren paa Tue
og blæser i Luren og er saa glad;
thi Aftenhimmelens Lue
spreder sit Guld paa det bævende Blad.

Naar Huldren spiller i Lien
sin gamle Vise en Sommerkveld,
da gjenklinger Melodien
langt borte i Bygden, fra Fjeld til Fjeld.

Og frem bag mosede Stene
titter den blomstrende vilde Lind,
og suser med sine Grene,
og strør sine Blomster i Aftnens Vind.

Og Fossen i Klippefuren
nedstyrter mod Dybet med stærkere Magt,
og dandser saa vildt til Luren,
og ryster sin tindrende Sølvmorsdragt.

Paa Skrænten ved Sætervangen
staar Gjætergutten i Aftnens Glands,
og lytter til Huldreklangen,
og trylles og dysses af Fossens Dands.

Han dysses, til han vil blunde
og hvile sit Hoved hvor Lyngen gror;
han tænker: ak, hvem der kunde
være derinde, hvor Huldren bor!

Da kommer hun let og stille,
og kysser i Fjeldet den brune Dreng,
og lærer ham sødt at spille
paa guldvunden Lur og paa Silkestreng.

Ængstelig Forventning.

En lummer Middagsro er udbredt over
den ynderige, skyggefulde Egn,
en Ro, der grunder paa, hvad Himlen lover
med sine Solglimt mellem Uveirstegn.
Thi over Graneskovens lyse Toppe
udfolde sig de sorte Skyer nu.
Den strenge Magt, som ruster sig deroppe,
har fyldt Naturen med en stille Gru.

Paa Lundens Kroner og paa Eng og Ager
hviler endnu det sommervarme Lys.
Men gjennem disse Løv-Pauluner drager
det korte Vindstøds ængstelige Gys,
og Fuglen standser nu sin bløde Trille,
og smutter dybest i det grønne Ly,
mens Draaber falde enkeltvis og stille
paa Lindebladet fra den mørke Sky.

Alt er Forventning og tungsindig Anen,
og Livet drager her sin Aande tungt.
Just nu, da Solen vil gaa nedad Banen,
staar Dagens Skjebne paa sit Vendepunkt.
I denne tunge, smertelige Pause
hvert lille Plantehjerte angstfuldt slaar;
i Markens pludselige Duft det tause,
bønlige Suk fra Blomsterlæben gaar.

Jeg sidder selv i Tanker under Løvet,
og deler Egnens hemmelige Nød;
thi Angst og Bæven, som min Sjel har prøvet,
fandt her sit Speil i Ensomhedens Skjød.
Med ydre Ro, lig den, jeg her betragter,
hvor ingen Skabning nyder Livet trygt,
hilsed jeg tit de skjebnesvangre Magter,
der holde Sjelen mellem Haab og Frygt.

Aftenscene paa Søen.

Søvinden vifter, og Solen vil dale,
Aftnen er varm.
Lad nu vort Seil over Bølgerne svale
hæve sin Barm!
Se dog, hvor stolt vor bevingede Karm
lader sit Flag over Blaadybet prale.

Nu skal vor Snekke, den lette Svanhvide,
gjøre sig fri;
snart mellem Seilernes Vrimmel vi glide
Øen forbi,
og paa vor vexlende, flygtige Sti
løbe den hurtigste Seiler om Side.

Men til de vinkende Lunde vi sende
spottende Blik.
Styrmanden raaber alt: „Klar til at vende!“
Hurra, det gik!
Snekken har her med sit yndigste Nik
givet sin Glæde paa Bølgen tilkjende.

Og medens nu over skinnende Planker
Skummet slaar ind,
drage de gladeste, flygtigste Tanker
gjennem vort Sind.
Ingen vil her, mens der lufter en Vind,
løbe i Havn eller ligge for Anker.

Kjender Du Baaden, hvor Valdhornet klinger?
Reis dig, min Ven,
sving med din Hat, eller kys paa din Finger!
— Ja, det er den;
kom lad os vende og styre derhen!
Fæst nu til Seilene Ømhedens Vinger!

Ser Du din Skat med den sorte Mantille?
— Hold ei for nær!
Ak, i den lurende, stive Familie
sidder hun der.
Mødes og skilles! — det passer jo her
just til en Dands over Havfruens Tilje.

Nu er det stille. Paa Øer og Strande
Taagen er lagt.
Aftenens Glands paa de rolige Vande
spreder sin Pragt.
Flaget i Seilfligen hænger forsagt.
Ja, man kan se, det er Tid til at lande.

Hvor er din Dame? — I Skumringens Fjerne
blinker et Seil
hist, hvor den prægtige Aftenens Stjerne
ser sig i Speil.
Ak, da Seiladsen har slaaet os feil,
ankred Du der for et Øieblik gjerne.

Lad Barkarolen i Mol-Toner sige
hende Farvel.
Stil for din Tanke den lyttende Pige, —
drøm om dit Held!
Ja, lad den deilige, rødmende Kveld
kaste sit Gjenskin i Drømmenes Rige!

Veiviseren synger.

Tilfjelds over Bygden staar min Hu,
naar Gjøgen begynder at gale.
Kom med til Sætren iaften Du!
Thi Solen skinner paa Fjeld endnu,
mens der er mørkt i Dale.

Der er paa Veien en dunkel Lund,
hvor Alferne ere tilhuse.
Husk, der maa Du gaa med lukket Mund;
selv Nøkken derinde lader kun
sagte sin Harpe bruse.

Men oppe paa Fjeldet er der Klang,
som gjenlyder i det Fjerne.
Der klinger Bjelder og Lokkesang;
med Langeleg der paa Sætervang
sidder min fagre Terne.

Huldren.

Naar Løvet falder,
kan man høre Huldren sukke;
thi snart i Fjeldets Haller
maa hun sig indelukke.

Mens Somren varer,
hun bygger og bor bag Løvet;
ja, tit blandt Sangfugl-Skarer
sidder hun frydbedøvet.

Den første Svale
har hun baaret mildt paa Skuldren;
den fløi til dybe Dale
med Glædesbud fra Huldren.

Fra Fjeld-Altaner
udslaar hun, naar Jonsok kommer,
Tapeter og Høitids-Faner,
vævde af Løv og Blommer.

Mens Fuglen tier,
og Solen bag Aasen daler,
hun spiller i grønne Lier
de fuldeste Skov-Koraler.

Naar Glædens Dage
henvisne med Birkens Krone,
da lader hun Spillet klage
med sitrende, dæmpet Tone.

Naar Løvet falder,
hun flytter med tunge Sukke
til Fjeldets sorte Haller,
som Jettestenene lukke.

Mens Huldren flytter,
Du maa ei til Fjeldet vandre;
dvæler Du der og lytter,
kan hun dit Sind forandre.

Paa Folkets Munde
bor Sagnet om Spillemanden,
der kom fra visne Lunde
med Kummer-Sky paa Panden.

Han rørte siden
sit Spil over Blomsterenge;
men Suk fra Løvfaldstiden
bævede paa hans Strenge.

Det tornede Træ.

Ynder Du Træet, da maa Du ei hade
den hvasse Torn mellem Blomster og Blade.
Da Træet var ungt med den blødeste Hud,
blev den et standset, forkommet Skud;
en Torn er en Kvist, der har taget Skade.

Tænk, hvad et spirende Liv maa lide,
hvor Mørket ruger og Taagerne skride!
Ja, se Dig om paa den fattige Plet,
hvor Træet led og blev torneklædt,
og bar dog Blomster, duftende, blide.

Blandt al den Glæde, en Vaar udfolder,
er Tornen et Savn, som Planten beholder.
Den siger i Vexternes stumme Sprog:
„Jeg saarer, men ak, jeg gjemmer dog
en større Smerte end jeg forvolder“.

Vaar-Stemning.

Længe laa Markerne gule og gustne,
og Vinteren veg med langsomme Skridt.
Idag har Soløiet truffet os blidt,
idag er de første Knopper brustne.

Og derfor vil Alle, der kan være glade,
hilse det vaagnende Liv idag,
og stirre i Luften ved Lærkernes Slag,
og gribe en Duft af de unge Blade.

Men Den, der maatte i Vinterkulden
begrave Forhaabningens bedste Skat,
indflytter i Vaaren sit Hjertes Nat,
og hæver kun sent sit Blik over Mulden.

Det trofaste Sind kan ei skifte og glippe
med Aarets Vexel af Smil og Graad;
Erindringen spinder en Livsens Traad,
som Ingen i Haabet skal overklippe.

Ja, Sorgen vaagner med Vaarens Vinde,
og lig en Blomst, der bryder sin Knop,
springer den lønlige Vunde op,
fordi et Frø har svulmet derinde.

Men lad det spire og finde Pleie,
thi tænk, det gjemmer dog Hjertets Kraft;
det skal af sin egen bitreste Saft
bringe den lindrende Kalk tilveie.

Der sker et Under, naar du kan frede
den Sorgens Urt gjennem Livets Frist;
den bærer en fager Rose tilsidst,
naar Glædernes Flor er forbi hernede.

Den skal sin rødmende Kalk oplukke,
hvis Taaredug er Fornyelsens Daab,
hvis Duft er Jordens reneste Haab,
samlet og næret af tusind Sukke.

Birken.

Med sødest Tone lyder
Kildens og Fuglens Kvad,
naar Birkegrenen skyder
sit lysegrønne Blad.

Thi Birken er forlenet
med Ynde for alle Trær;
dens Krone er fint forgrenet,
dens Bark har et Liljeskjær.

Naar den har endt sin Dvale,
den sender en Duftstrøm ud,
der bringer til triste Dale
det gladeste Foraarsbud.

Men, medens den forkynder
Lysets og Glædens Bliv,
bæver den og begynder
sit vemod-aandende Liv.

Dens klare, luftige Krone
blev derfor saa let og smuk,
fordi den skal sitre og tone
ved Alfedronningens Suk.

Og har Du seet Birken
ved den ensomtglidende Aa,
ved Hytten eller ved Kirken,
da maa Du tænke derpaa.

Jeg ved et Sted i Dalen,
hvor Elven bag Hækken gaar;
der tømte jeg Frydspokalen
en Gang i de lyse Aar.

Der staar en Birk ved Elven,
med heldende Bladehang,
og lytter med sagte Skjelven
til ilende Bølgers Sang.

Den saa min fagre Glæde,
der nu er lagt i Støv;
over mit Blomstersæde
bæved dens unge Løv.

Nattetanker.

1.

Naar Nattens Fred vil sløre
mit sorg-indviede Blik,
da synes jeg at høre
Dandsemusik.

Da kan jeg dog ei slumre;
thi Mindets Lyst og Kval
bringer mig til den lumre
klangfyldte Sal.

Hvor Livet, rigt udfoldet,
sin Glædeskalk mig bød,
og hvor jeg førte i Skjoldet
Rosernes Glød.

Da ser jeg atter tindre
et Blik, der ømt og vist
kastede i mit Indre
Længselens Gnist.

Jeg ser min Sjels Gudinde
med det vingede Fjed,
og føler min Taare rinde,
og bæver derved.

Jeg hører hende hviske
i Dandsens Larm og Il,
jeg ser det rosenfriske
smeltende Smil.

Da kan ei Natten sløre
mit sorg-indviede Blik;
da synes jeg at høre
Dandsemusik.

2.

Fjernt bag mig ligger Glæden
som en blaalig-farvet Kyst;
jeg har annammet isteden
Vemodens Lyst.

Den maler, hvor jeg mødes
med Vaarens Alfehær,
en høstlig Aftenrødes
dæmpede Skjær.

Hvor Glædens Kilder spille
i den klangfyldte Sal,
indfletter den en stille
Sørge-Koral.

Ved Nat, naar Nuet tier,
dybt maner mig dens Kald,
da aabner den og indvier
Mindernes Hal.

Den dvæler der og bringer
sin bittersøde Drik,
mens i mit Indre klinger
Dandsemusik.

Sorg.

Naar Sorgens Klokker ringe,
med Sukkenes Gjenlyd fra dit Bryst,
da fører en iskold Vinge
din Sjel til en natlig Kyst.

Der er en bitter Kvide,
som holder det bævende Hjerte lukt;
selv Sukkene kan ei vide,
hvorhen de skal tage Flugt.

De ilte med Angstens Styrke
i Nattens Time mod Himlens Lys,
og atter i Hjertets Mørke
nedsank de med Tvivlens Gys.

Ak, da er Verden øde,
og høstlig skummel er Vaarens Dag;
den reneste Sjeleføde
er vammel og mat af Smag.

De fredede Minder smile
ei mere, som før i en rolig Stund;
de komme som hvasse Pile
tilbage, og saare kun.

En Tone fra bedre Dage,
ja, Duften blot af en yndet Blomst,
kan true dit Bryst og nage
med manende Atterkomst.

Og lig en bævende Fange,
som intet Øie vil kjendes ved,
vandrer Du sky og bange
i Menneskers Flok og Fjed.

Tilsidst maa Sukket friste
paa Ny den higende Himmelgang.
Naar Hjertet af Sorg vil briste,
da seirer din Sjeletrang.

Din Harme, imens du lider,
den bitre Trodsen af Støvets Mod,
maa slukkes for alle Tider
i Andagtens Taareflod.

Da er der Fred at finde,
da falder der Lys i Hjertets Vraa,
og Livet, som sank derinde,
skal lutret igjen opstaa.

Ved Kirkegaarden.

Et natligt Mørke ruger
paa denne vide Egn;
Marken ligger og suger
den golde September-Regn.

Skyerne drive lave
over den sorte Lund,
hvor gamle og nye Grave
blandt Stammerne skimtes kun.

Det dybeste Tungsinds Billed
er malet i dette Veir;
Glemsel er forestillet,
hvor Døden har slaaet Leir.

Men Ømheds klare Øie
søger dog ud sin Skat,
og finder, blandt alle Høie,
den rette, i Mulm og Nat.

Liljen paa Graven hæver
atter sit Blad fra Muld;
dens Kalk i Vinden bæver,
tindrende, taarefuld.

Fjeldplanten.

1.

Blandt Jettestene,
hvor Ørknens Aand var leiret,
skjød stolt og ene
en kraftig Vext i Veiret.

Fra Fjeldets Flade
steg frem, ved Bræens Side,
paa brede Blade
dens Blomsterpyramide.

Den ligned ingen
af Planterne i Dalen,
som Zefyrvingen
har tidlig vakt af Dvalen.

Den havde arvet
sin Kraft af Fjeldnaturen;
den syntes farvet
med Kobbermalm fra Uren.

En Kveld, paa Fjeldet,
den hilsed mig ved Stien,
mens Fossevældet
hendrøned hult fra Lien.

Den første Stjerne
stod over Bræens Bue,
et vidtstrakt Fjerne
laa for min Hviletue.

2.

I Dalens Have
jeg glemmer Blomst og Ranke;
men Ørknens Gave
staar stadigt for min Tanke.

Den er et Billed
paa Seiren, der er vunden,
naar Kval er stillet,
men ogsaa Fryd er svunden.

Der kan opstige
ved Nat, ved Stjerneskinnet,
af Mulmets Rige
ny Spirekraft i Sindet.

Det Liv, der vækkes,
den Blomst, der vil udspringe,
den skal ei knækkes
af nogen Veirets Vinge.

Hvor Jorden høines
og peger mod sin Himmel,
hvor Intet øines
af Dalens Blomstervrimmel, —

der er den Zone,
som denne Vext forlanger,
og hvor dens Krone
i Ensomheden pranger.

Stille Liv.

Den ene Dag er den anden lig,
det er ensformige, stille Dage;
men jeg kan hilse dem uden Klage,
min Livsens Kjæde skal dog være rig.

Den lignes ei ved en Perlesnor,
hvor hvert et Led er et kostbart Smykke;
der er af min rette, dybeste Lykke
kun lidet glimrende ydre Spor.

Men Traaden, den skjulte Traad, der gaar
igjennem de rolige, simple Dele,
den er min Skat, mit varige Hele,
hvorved mit Hjerte af Glæde slaar.

At lide og at lindres.

Der faldt et Sol-Lys i min Krog
og spilled i den aabne Bog
just paa en mørk Tirade.
En Fuglerøst i samme Nu
bar i den triste Gade,
saa fjernt fra Glæden blandt de grønne Blade,
sin Længsel til min Hu.

Mit Hjerte slog paa denne Dag
med tunge, kummerfulde Slag
af Savn og mørk Erindring.
Hvor Haabet søgte sig en Vei,
der var kun Mulm og Hindring.
I hver en Harpestreng jeg famled efter Lindring,
og ak, den var der ei.

Men Fuglens Røst og Solens Blink
gav mig tilsidst det rette Vink,
et Bud fra Skov og Enge.
Jeg havde glemt, at Vaarens Børn
forlængst var oven Senge,
at fulde Reder tyngede alt længe
den vilde Rosentjørn.

Der er en Høide, Byen nær,
beskygget tæt af Fyrretræer
med høit-opskudte Grene.
Der slynger sig en yndig Sti
blandt overgrode Stene,
og Egnen viser Dig paa denne Scene
sit hele Trylleri.

Did vandred jeg; thi der jeg ved
en Skygge og et Hvilested,
til Mindets Fest udkaaret.
En Engel har paa denne Plet
min Kummerbyrde baaret,
og lagt sin milde Haand paa Hjerte-Saaret,
og stille lindret det.

I Huset der, bag Skovens Krands,
var den Gang Strengeleg og Dands,
der brændte Kjerter klare;
men hun slog Shavlet om sin Hals,
og fra den muntre Skare
vi smutted bort, og vilde gjerne spare
den hede Længselsvals.

Ak, Foraars-Maanen skued ned
vemodigt til vor Ensomhed,
som om vor Sorg den vidste;
og sagte hvisked Nattens Røst
om Troskab til det Sidste,
og end en Gang, fra nys-udsprungne Kviste,
fløi Haabet til mit Bryst.

Men nu, da atter her jeg stod,
sank dybere mit sunkne Mod;
her var saa trist og øde.
Det var, som Dagen, før saa smuk,
med Et bag Skyen døde,
mens Vindens Røster gjennem Dalen løde
som idel tunge Suk.

Jeg fordred af den smukke Egn
et stille Vink, et Mildheds Tegn, —
det havde lægt og trøstet;
men, som en ængstet, raadløs Ven,
hvert Træ sin Krone rysted,
og Suset gik mig bittert gjennem Brystet,
som naar et Haab dør hen.

Da maatte jeg med tunge Trin,
og med et overskygget Sind,
min kjere Skov forlade.
Jeg vandred ved den stride Strøm,
der væder Birkens Blade,
hvor Elvens Harpe i en bred Kaskade
klang til min vaagne Drøm.

Og medens Fossens vilde Magt
blindt legede med Vaarens Pragt
og brused over Løvet,
jeg tænkte paa den lange Nød,
som Hjertets Vaar har prøvet,
hvor Blomstens Knop alt bøier sig bedøvet
mod Dybets kolde Skjød.

Men, som jeg nu tilbage saa
did, hvor ved Skoven Huset laa,
var Egnen huldt forklaret.
Hvad Længslen nylig spurgte om
blev nu saa sødt besvaret;
af Lysets Engle signet og bevaret
laa Mindets Helligdom.

En Flok af Duer daled ned
som Sendebud om Trøst og Fred,
hvor Smerten nylig dvæled,
og Solen var ved Blik og Kys
med Vaaren der formælet.
Ja, Dagen laa forsonet og besjelet
just hvor den sørged nys.

Da løstes atter i min Barm
det strenge Aag af Kval og Harm,
der vilde Hjertet tynge.
Hvert bittert Nag, i Sjelen gjemt,
langt bort jeg kunde slynge;
jeg hørte Elvens Risletoner synge:
„O, lad det være glemt!“

Ja, glemt! — Det falder ei saa svært;
min Vandring har mig atter lært
at se med Lyst tilbage.
Det søde Minde svigter ei,
selv fulgt af Savn og Klage;
det spaar til Slutning dog om klare Dage,
og lyser paa min Vei.

Ensomt Sommerliv.

Naar de første sommerklare Dage
har gydt Straaler paa min Yndlingsdal,
og naar Alfers Brudefølger drage
gjennem Skovens duftende Portal, —
o, da vil jeg ensom vandre did,
og, af Løvet skjult, en stakket Tid
glemme al min Klage.

Langt fra Livets Tummel er jeg fjernet,
mens jeg hviler der bag Klippers Værn.
Af Nymfæer rigeligt bestjernet
blinker der det himmelklare Kjern;
høie Lunde dufte paa dets Bred,
medens tusind Krandse hænge ned
over Klippeværnet.

Her har Freias Falkevinge dalet
og hun glemte her sin Længselsflugt;
her den Fagre saa sit Billed malet
i den stille, skyggefulde Bugt.
Paa det lave Næs stod hendes Lund;
der har Drømmen i en Morgenblund
hendes Sind husvalet.

Hvor hun vandred, har hun allevegne
strøet rige Blomster i sit Spor;
Sagnet ved, at hun i Godheims Egne
samled Spirerne til Dalens Flor.
Trindt paa Eng og under Lundens Tag
vil de fagre Klynger end idag
hendes Fjed betegne.

En Gang stod jeg med et sorgfuldt Indre
der, hvor Dalen aabned mig sin Favn,
og den kunde dog livsaligt lindre
med sin rene Sommerfryd mit Savn.
Drosler hilsed mig fra Lund og Krat,
og paa Engen lod en Blomsterskat
sine Smykker tindre.

Og min Sjel har kunnet grant fornemme
mellem Løvet der en sagte Røst:
„Du vil dog ei med dit Suk forstemme
disse Lundes fredelige Lyst?“
Ved den mildeste Naturens Magt
blev min Smerte der til Slummer bragt
i sit dunkle Gjemme.

Derfor vinkes jeg saa tit tilbage
til mit Eden, til min Yndlingsdal.
Som en Pilgrim vil min Længsel drage
gjennem Skovens duftende Portal.
O, hvor sødt at vandre ensom did,
og, af Løvet skjult, en stakket Tid
glemme al sin Klage!

Nær og fjern.

Min Dame, vil Du vugges
hvor sagte Bølger gaa,
mens Rosenbusken dugges
og mens Droslerne slaa?

Jeg lader Baaden glide
i den løvrige Bugt,
og sidder ved din Side,
og kan holde Hjertet lukt.

Hver Alf, der kjækt vil hæve
dit Slør som Glædesflag,
skal mellem os svæve
med et kjøligt Vingeslag.

Hver Alf, der ømt vil røre
din liljehvide Kind,
skal hviske i mit Øre
om Undinens haarde Sind.

Den deilige Undine,
der bringer Glemsels Drik,
hun har din kolde Mine
og dit tindrende Blik.

Huldrens Løfte.

Stranden er steil, og Fjorden er trang,
dens Bølger gaa for en sagte Vind;
Bonden synger en gudelig Sang,
og styrer sin fattige Baad derind.

Da vaagner Huldren i Klippens Vraa,
og nynner for Bonden et andet Kvad:
„O, havde Du Skatten, jeg sidder paa,
din Stakkel, da blev Du vist meget glad!

Har Du vel hørt om den gamle Drot,
der sad heroppe i Gildehus?
Mjødhornet brugte han altfor godt;
de brændte ham inde under hans Rus.

Men Ringe og Plader af fagert Guld
faldt glødende ned paa min Kjelderbund.
Det skinner saa lyst i den sorte Muld;
læg hid til Stranden, og tag det kun!“

Og Bonden holder mod Stranden hen,
og stirrer paa Uren saa stivt han kan;
da gaar der et hvinende Kast fra den,
da hvirvler Søen som Støv og Sand.

Da er han i Vinden, da krænger hans Baad,
han bjerger Seilet med megen Nød;
hans lappede Kofte er drivende vaad,
hans Davrepose er lagt i Bløđ.

Da siger han alle de Bønner, han ved,
og synger paa Ny én gudelig Sang;
men Huldren raaber fra Fjeldet ned:
„Jeg driller Dig dog hver eneste Gang!“

Tantalos.

Med Guderne var Tantalos fortrolig.
Han hørte deres ætherlette Fjed;
han vinked dem, og til sin lave Bolig
han drog Olympen ned.

Til alt det Held, de Himmelske ham bragte,
Kroniden skjenked ham et Overmaal,
da Hebe krandsede hans Lok og rakte
ham Guders Nektar-Skaal.

Han tømte bævende det fulde Bæger,
og følte Himlens Flammer i sit Bryst;
men ak, — med Savn, som ingen Guddom læger,
han gjensaa Jordens Lyst.

Og derfor siger os den dunkle Mythe,
at Hebes Drik er bleven ham til Kval,
og at han bor, som Eumeniders Bytte,
i de Fortabtes Dal.

De søde Druer hænge tunge over
hans hede Pande i hans Marter-Stund,
og Elven hæver sine klare Vover
og spiller om hans Mund.

Men Elvens Vover og de søde Druer
bortvige atter i det samme Nu,
og Intet kjøler mer de Længsels-Luer,
der næres i hans Hu.

Thi hvo der en Gang Salighed har drukket
af Guders Bæger og af Hebes Blik,
hans Tørst kan aldrig siden vorde slukket
ved nogen anden Drik.

Orpheus.

Apoll indviede hans unge Bryst,
og gav hans Lyre underbare Strenge.
Saa dybt som Orpheus' Toner kunde trænge,
gik ingen anden Oldtids-Sangers Røst.
Han bragte Skovens Udyr til at lytte,
selv Løvens grumme Vildhed han betvang;
Trær og Stene har han kunnet flytte
blot ved sin Sølverlyres milde Klang.

Og da han fordrede, ved Charons Elv,
af Dybets Drot sin Elskede tilbage,
da har hans Spils vidunderlige Klage
smeltet og overvundet Døden selv.
Orpheus har seiret i det mørke Stevne,
hvis Rædsel standser Dødeliges Blod,
og derfor er guddommelig at nævne
hans Sanger-Daad, da han i Dybet stod.

Men, da det store Under var fuldbragt,
og Dagskjær glimted alt i dunkle Gange,
standsede Orpheus, bævende og bange,
og fatted selv ei sine Toners Magt.
I denne Prøve seirede han ikke;
thi skjønt den Elskte vandred i hans Fjed,
han saa sig om med Tvivl, — og for hans Blikke
hun sank igjen til Skygge-Riget ned.

Saa jammerbringende er Tvivlens Gru!
Ved den alene kan vi Alt forlise;
selv Tankens Liv gaar tabt, som Eurydice,
naar denne Dæmon raader i vor Hu.
En Gud i os har al vor Stordaad øvet,
en Gud maa bringe os vor bedste Skat;
men Tvivl er Afmagt og en Søn af Støvet,
der fører nedad i den gamle Nat.

Protesilaos.

Blandt græske Kæmper paa Troianer-Toget
fik ingen Helt saa bitter Lod, som han,
der først af Alle faldt paa fiendtlig Strand
og maatte sande der Orakelsproget, —

det strenge Sprog, der lød fra Delphis Hule,
og vandred varslende fra Mund til Mund:
„Den første Helt, der staar paa Troias Grund,
er og den Første, Erebos skal skjule.“

„Protesilaos“, raabte alle Munde,
„det sorte Varsel peger paa dit Navn!“
Men han stod freidig i sin Snekkes Stavn,
og vendte Blikket kjækt fra Hjemmets Lunde.

Og ingen Rædsel holdt hans Mod tilbage;
han drog fra Tempes underskjønne Dal,
og havde trodset i sin Afskeds-Kval
Laodamias elskovsfulde Klage.

Men da de hule Skibe kunde standse
den lange Reise ved Dardaners Kyst,
da vilde Ingen ile frem til Dyst,
hvor Hektor svingede den tunge Landse.

Kun han, som Guders Vilje havde kaaret
til Vei at bryde for Achæers Hær,
Protesilaos, voved Livet der,
og stred paa Stranden, og fik Banesaaret.

Mens Hær-Skrig gjalded og mens Vaaben funkled,
henstrakt i Støvet laa den ædle Helt.
Der bragtes intet Bytte til hans Telt;
i Tiaars-Kampen blev hans Ry fordunklet.

Men siden bares han til Ærens Tinde;
hans Navn blev regnet i Heroers Tal,
og Folket vandred til hans Tempelhal,
hvor Hymnens Røst bevarede hans Minde.

Og fra de straalende Heroers Alder
gjenlyder endnu denne dybe Røst:
„Hvo der gaar foran i en Alvors-Dyst,
han seirer ei, — han kæmper kun og falder“.

Kalchas.

Af Zeus med Seerkraft benaadet,
drog Kalchas med Hellenerfolket
paa Tog til Troias Undergang.
Blandt Konger var hans Plads i Raadet,
og Guders Vilje har han tolket;
hans Ry er stort i Mæonidens Sang.

I Aulis, hvor den græske Flaade
af Artemis blev lukket inde,
og fængsledes af Storm og Veir,
der har han gjettet Himlens Gaade,
og givet Toget blide Vinde,
og ført det did, hvor Heltene slog Leir.

Og da Apollons Pil i Vrede
fra Buen fløi med rædsom Tone,
og sendte Død til mangen Helt,
da var i Nøden Kalchas rede,
og kunde Gudens Harm forsone, —
og Pestens Parcer veg fra Skib og Telt.

Og i et sindrig tolket Billed
han spaaet har for Priams Rige
den jammerfulde Tiaars-Frist;
og med Odysseus har han stillet
paa Sletten den forfærdelige
sværdfyldte Hest, der seirede tilsidst.

Derpaa forlod han Kampens Scene,
og gik fra Flaaden, til Forandring,
og tog en Vandrestav i Haand.
O Kalchas, hvilke Anstødsstene
har Du dog truffet paa din Vandring!
Hvad vilde Seeren i Kolophon?

Der stod Apoll med Midas-Ører,
og Mønstret for den lærde Dumhed,
Mopsos, var Gudens Præst.
Did vandred Græker-Folkets Fører,
og der han slagen blev med Stumhed,
og kom tilkort ved Seer-Gudens Fest.

Thi da han stod i Tempel-Lunden,
kom Mopsos med sin Flok, og vilde
ransage først hans Lærebrev;
og Kalchas havde Smil om Munden,
og tænkte, det var altfor ilde,
om nogen Mopsos ham fra Templet drev.

Men Mopsos raabte høit: „Jeg venter,
at det skal hurtig vorde prøvet,
hvad dine Lige due til.
Svar mig i Visdoms Rudimenter!
Thi hvad for Resten Du har øvet,
blandt grove Kæmper, er kun Narrespil.

Der staar et Figentræ ved Templet;
hvor mange Frugter har dets Kviste,
som Løvet skjuler for vort Blik?“ —
Men Kalchas studsed ved Exemplet;
thi det var Mere end han vidste.
Da nævnte Mopsos Summen paa en Prik.

Der gik en So, som just var drægtig,
og Mopsos sagde: „Den har Grise;
hvor megen Yngel bærer den?“ —
Men Kalchas var ei Svaret mægtig.
Da triumferede den Vise,
og nævnte kneisende et Tal igjen.

Og Kalchas stod fortabt, beskjæmmet;
thi Mængden kaldte ham en Blære,
og deres Skrig tog Overhaand.
Men Mopsos blev end mer forfremmet
til alskens Værdighed og Ære,
og der blev megen Fryd i Kolophon.

O Kalchas, endog nu for Tiden
maa man vel spotte Dig en Smule.
Hvi gik du til Apollons Lund?
Hvi drog Du ei med Laertiden?
Selv fængslet i Kyklopers Hule
Du havde aagret bedre med dit Pund.

Vent kun!

(Motivet af en tydsk Folkevise).

Barnet raabte i Hungersnød:
„Ak, kjereste Moder, giv mig Brød!“

Og Moderen sagde: „Giv Tid, min Skat!
Nu voxer Kornet ved Dag og Nat“.

Og atter den samme Klage lød:
„Ak, kjereste Moder, giv mig Brød!“

Men Moderen sagde igjen: „Giv Tid!
Nu høste vi Kornet med megen Flid“.

Og da nu Kornet var kommet i Ly,
skreg Barnet af Sult efter Brød paa Ny.

Og Moderen sagde: „Ja, vent et Gran!
Nu skal der tærskes, det Bedste vi kan“.

Og da der var tærsket en dygtig Stund,
skreg Barnet igjen med sin hungrige Mund.

Og Moderen sagde: „Nu skal Du faa;
imorgen lade vi Møllen gaa“.

Og da nu Karret var malet fuldt,
skreg Barnet paa Brød i den yderste Sult.

Og Moderen sagde: „Det har ei Nød;
nu skal der æltes og bages Brød“.

Tilsidst blev Intet raabt eller sagt;
thi Barnet var dødt, da Brødet var bagt.

Riddere og Drager.

Fast i hvert andet Krønik-Skrift
om Riddertidens gyldne Dage
gaar der en Helt imod en Drage,
og øver da en svær Bedrift.

Der er i Fjeldets Vraa en Skat,
hvorpaa den grimme Drage ruger;
for Resten røver den og sluger
alt Levende, som den faar fat.

Da pleies Raad af kloge Mænd,
og gjennem Angst og Nød man finder:
„Den fagreste blandt Landets Kvinder
i Dyrets Vold skal gives hen.“

Den arme Lilje staar fortabt —
og over Lyng og vilden Hede
betragter Dragen fra sin Rede
det Skjønneste, som Gud har skabt.

Da kommer just til rette Tid,
mens Dragen gjennem Lyngen vader,
en Riddersmand, i stærke Plader
og med et dygtigt Værge, did.

Han hugger Dragens Hals itu,
og kaarer Damen til sin Frue.
Hun sidder paa hans Sadelbue,
og har forvundet al sin Gru.

I vort moderne Sværmeri
saa mangen Dames Suk beklager,
at Tiden, da der fandtes Drager
og Riddersmænd, er længst forbi.

Og meget mindre byrdefuld
er Heltens Daad i vore Dage, —
naar selve Damen er en Drage,
der sidder over meget Guld.

Amateurer.

Sommerfugle, vevre, fagre,
o, hvor saligt kan I flagre
gjennem Vaarens søde Duft!
Man har sagt, at I er Blommer,
som fra Himlens rene Sommer
strøes i vor tunge Luft.

Hvor I flagre, hvor I dvæle,
samle sig de ømme Sjele,
nærme sig med bøiet Ryg.
Snart de komme ganske stille,
snart de løbe frem som Vilde;
Eders Flugt er aldrig tryg.

Hvor I allerfriest svinge
med den overgivne Vinge,
hænger tit et Net parat.
Ak, man ved, hvortil det fører.
Vogter Jer for Amateurer!
Dette er en lumsk Etat.

Om de sende saare mange
ømme Blik til deres Fange,
ak, hvor længe varer det? —
Siden maa I Meget taale;
siden sidder I paa Naale
i et traurigt Kabinet.

Epilog

ved Holsts og Phisters Afskeds-Forestilling paa Kristianias Theater.

Fremsagt af Holst.

(1839).

Vort Spil af digtet Sorg og Glæde
er endt med denne Kveld;
vort Hjertes Trang vil nu fremtræde
med Tak og med Farvel.
Vor Skuffekunst har sanddru Mund
i denne Afskedsstund.

Et Skinliv paa en Scenes Bræder
kan hule Hjertet ud;
vi favne der i vore Glæder
en Dunst, en Skyggebrud.
Der vifter Kulde om vor Barm
fra hyklet Fryd og Harm.

Ak, mangen Brod, der dybest saarer,
er gjemt i denne Leg;
den fordrer Smil af vore Taarer
og af et Haab, der veg;
en Parodi til Tidsfordriv
den fordrer af vort Liv.

Der er en Trøst i denne Pine,
et Held for Scenens Søn:
En Engel med elysisk Mine
snor Krandsen til vor Løn;
hvor Folket sidder Rad ved Rad,
den samler Blomst og Blad.

Naar Mængden ved vor Stemme hviler,
saa taus som i en Grav,
og naar dens Ros mod Scenen iler
med Røst som Storm paa Hav,
da hæves Livet i vort Bryst
til alle Himles Lyst.

Da har vi grebet dybe Strenge,
der nys var uden Klang,
og lindret Hjerterne, der trænge
en Kveld til Vuggesang.
Fra løste Vinger Jublen brød;
dens Tak er dobbelt sød.

Da er vort Liv blandt malte Rammer
et blodfuldt, virkeligt,
saa varmt som under Elskovs Flammer,
og klangfuldt som et Digt;
da er der Vaar i Lampers Glands
og i vor Tornekrands.

Til Afsked hæver jeg min Stemme,
og den er Hjertets Tolk,
med Tak, som Hjemmet skal fornemme,
til dette ædle Folk.
I bød os her, med Mund og Blik,
vor Vandrings Lædskedrik.

Vi tage til de elskte Sletter
en sød Erindring med;
blandt Bøge i de lyse Nætter
den vinker Drømme ned,
og tryller os med Klippens Luft
og Graneskovens Duft.

Mellemspil til Kellermanns Koncerter.

(1840).

1.

Om Tonernes Kunst er der megen Tale,
med kritisk Glæde og Kummer;
den hænger sig fast, som en slæbende Hale,
ved hvert et klingende Nummer.

En læg Person er meget at ynke
ved Tonernes Aftentaffel;
der føres en Strid ved hver Ret, han skal synke,
om Valget af Ske eller Gaffel.

Hvor En bemærker en vild Passage,
mens Buen springer og kradser,
der finder en Anden, med større Courage,
kun jevne, kantable Satser.

Man mærker i Salen, hvor lidet man veier,
naar Øret er uopdraget;
man bliver af dem, der kan spille en Feier,
saa meget i Skole taget.

Det giver en Angst, — man sidder paa Naale,
og tænker, mens Manden spiller:
„Med hvad Slags Alen skal man da maale
de selsomme Løb og Triller?“

Man skotter til grundige Connaisseurer,
til hver en Notits man lytter, —
og endelig voxer der Æsels-Ører
paa alle de svage Gemytter.

2.

Men Tonernes Kunst er et dunkelt Rige,
af Følelsens Bølger steget;
derind har mangen En ondt for at kige,
som dog har paa Strengene legte.

Af Fingerlegen, af Nodesproget,
af Ørets dresserede Dele,
kan hentes et Skjøn paa Façon'en af Skroget,
men ei paa det indre Hele.

Din Tanke maa kunne vugges og svømme
paa hine Gemyttets Bølger;
da fatter Du først de kvægende Drømme,
som Tonernes Verden dølger.

Og bærer Du ei dine ypperste Tanker
som bævende Klang i Aanden,
da kjender Du lidt, hvad Glæde der vanker
ved Spillet af Kunstnerhaanden.

Et Eventyr blandt de skabende Kunster
er dog de harmoniske Toner;
de danne en Verden af sitrende Dunster,
hvor Feen Morgana troner.

Den speiler ei af, hvad der lever og virker
forneden i Lys og Skygge;
den viser de kneisende Slotte og Kirker,
som ingen Forstand kan bygge.

Der bruges ei Bro, og der hænger ei Stige,
en Nøgle er ei at finde.
Din Barm maa hæves, dit Hjerte maa hige;
da er Du med Et derinde.

Og kjender Du ei, paa den grundige Maade,
den svævende Bygnings Love,
da lad det hvile, — det er Dig en Gaade;
Du har intet Fald at vove.

3.

Vort Øre fyldes, vort Indre klares
ved Kellermanns Melodier;
en Gjenklang føles, og kan bevares,
naar Strengen hviler og tier.

Og dette er dog ved hans Spillemetode
den bedste Gehalt i Grunden;
den laaner sit Guld til den herskende Mode
at Tonen er broget spunden.

Han spænder ei Følelsens enkelte Strenge
kromatisk og vildt-bevæget;
han rører dem alle saa blidt og saa længe,
til Sindet er gjennemkvæget.

Den stærkere Flugt med den yndige Svæven
er ømt i hans Strøg formælet;
den fuldeste Klang og den sagteste Bæven
er ligeligt der besjelet.

Der flagrer en Alf gjennem Foredraget
og kvæder en Foraars-Vise;
da sidder man stille og sødt betaget,
og har en fuldkommen Lise.

4.

Hvor ofte søges paa krogede Baner
det rige Talents Beviser!
Man skatter, blandt andre forvirrede Vaner,
saa høit de barokke Kapricer.

Man vender sit Sind, som ved himmelske Gaver,
til Stumper af vilde Sange;
man lader sig trylle, man falder i Staver,
ved rasende Overgange.

Men gjennem det larmende Allehaande
sædvanlig kun Afmagt raller;
det sundere Liv vil drage sin Aande
i smeltende Intervaller.

Den raaeste Sort af melodiske Stoffer
er Kunstnerens Spleen og Griller.
Det er ham et let og tarveligt Offer
at byde os det Slags Piller.

Han skal i Motiver af Nykker og Luner
dog komme til Ro i Spillet;
da mærker man, gjennem de klingende Runer,
en klarere Stemnings Billed.

Den modne Kunst beseirer og dølger
med svulmende Liv Konturen;
den er som Sæden, der gylden bølger
og skjuler Dig Agerfuren.

I Toner er denne besjelede Lære
paa Violoncellen tolket;
den førte et Sprog, der vil holdes i Ære
blandt Vrimlen af Kunstnerfolket.

Skuespiller C. N. Rosenkildes Skaal.

(1842).

Her sender Sommeren til vor Fest
de glade Alfer fra Dalen;
herude smager nok Vinen bedst,
mens Solen skinner i Pokalen.
Den røde Drue og den grønne Lund!
Se, denne Aften har jo Guld i Mund.
O Sommerdag,
med sligt et Lag
er Du dog deiligst i Finalen!

Der er en Mester i Skjelmeri,
som lokker Fugle af Lunden;
han skifter Ham, mens han gaar forbi
med Trylle-Runer i Munden.
Han tog os fangne, — vi gik i Bur,
og længtes ei engang til Guds Natur.
Ja, ved hans Spil
for Livets Ild
i mangen Vinge, der var bunden.

Men her regjerer en anden Magt, —
ikveld er han igjen vor Fange.
Vort Glædesbæger skal staa paa Vagt
i disse skyggefulde Gange.
Og hvis han truer med at komme hid
igjen ad Aare ved Sommertid,
da er det godt, —
hør, fang os blot!
Vi er paa ingen Maade bange.

Ludvig Holberg.

I dette Navn er der et mægtigt Kald,
der vinker Tanken hen blandt svundne Slægter.
Hans Navn er som et magisk Ord, der mægter
at lukke op en eventyrlig Hal.
Med Et vi staa betragtende derinde;
bag Seklets Mulm oprinder Dagens Skjær,
og hver Gestalt imøde gaar os der
fortrolig, næsten som et Barndomsminde.

Og dog, hvor selsomt var det fjerne Old,
som dette Navn kan mane frem i Nuet!
Hver Tankens Form var stivnet og forskruet,
og gik i tusind Daarligheders Sold.
I Folkets Liv, der var saa sært forpuppet,
var ingen Hjertets Puls, der kunde slaa,
og af det stive Svøb, hvori det laa,
var endnu intet Vingehylle sluppet.

Men hver Gang Sjelens Blikke ledes hen
til dette Old, han har i Dagen stillet,
vi dvæle atter ved hans eget Billed;
paa denne Scene gaar han selv igjen.
Han er blandt Mængden, med sit kloge Øie,
og Smilet leger om hans fine Mund;
bag Pandens Fold har han det rige Fund,
som Seklet arved og bevared nøie.

Til Selvbetragtning vakte han sit Folk;
i Tidens Strøm det saa sit Billed atter,
og Skuelysten og den sunde Latter
blev denne frelsende Bevidstheds Tolk.
Den aabne Sands og Viddet i hans Snille
han gav den skjeve Skik til Kommentar,
og sendte dem, som et fortroligt Par,
fra Hus til Hus i Henrik og Pernille.

Ja, hvad der aldrig tabe kan sin Kraft
for danske Sletter og for Klippelandet,
er dette Salt, som han har dybt indblandet
i Folkets aandelige Næringssaft.
I Stammens Indre laa dets Kraft forborgen,
men han, der nedsteg i den mørke Skakt,
og hæved Skatten der ved Aandens Magt,
hans Navn har Glandsen af en gjenvakt Morgen.

Og derfor som et dyrebart Klenod
hans Verk skal hævdes i den gamle Ære.
Hans ædle Billed skal vort Norden bære
paa ømme Hænder over Glemsels Flod.
Og naar engang, i Fremtids dybe Fjerne,
et Mulm er sunket over Nuets Liv,
skal dog i Slægtens lange Perspektiv
hans Minde lyse som en evig Stjerne.

Høst-Betragtning.

Ak, hvor kvægende og stille
er dog denne Høstens Dag!
Endnu hviler Somrens milde
Efterglands paa Skovens Tag.
Endnu, selv i Vaarens Dragt,
kan sig Markens Spirer klæde;
endnu til en stakket Glæde
Sommerfuglens Liv er vakt.
Alt er dog saa selsomt tyst;
thi med fred-indviet Bryst
hviler Jorden nu i ømme,
tankefulde, vaagne Drømme
om de svundne Dages Lyst.

Mellem disse lyse Lunde
har jeg mangt et Mindested.
Tanker selv, der dybest blunde,
vækkes her ved hvert et Fjed.

Ofte har jeg vandret her,
og mit Livs Forlis beregnet,
medens dog, bag Rosenhegnet,
Fuglens Glæde var mig nær.
Men i denne tause Stund
favnes jeg af Freden kun.
Mangt et Gjenfærd ser jeg drage
mig forbi, — men uden Klage
vandrer jeg fra Lund til Lund.

Thi en Trøst er klar oprunden
af Naturens milde Ro,
og en Talisman er funden
her, hvor mine Alfer bo.
Hver en Fryd maa trylles om
til et Savn, som Sjelen freder;
Mindet kun et Held bereder,
der er Livets Eiendom.
Derfor gaar jeg stille, glad,
i de lune Straalers Bad,
mens en glandsfuld Eftersommer
snor paa Ny af fagre Blommer
Krandsen, der er splittet ad.

Paa Ballet.

Mens Orkestret Galopaden spiller,
og mens Dandsen hvirvler mig forbi,
staar jeg ensom, og min Tanke skiller
mig fra Tumlen, som jeg færdes i.
Andre Skikkelser end disse svæve,
mens jeg dvæler her, for Aandens Blik;
andre Toner gjennem Sindet bæve
fra en Glædestid, der brat forgik.

Se, da fæstes atter mine Blikke
ved et Billed i den lyse Hal;
Ballets bedste Blomme dandser ikke,
røres ei ved denne Jubels Kald.
Ved en Pille sidder hun alene,
og det tankefulde Øie ser
fremad nu, som paa en øde Scene,
hvor der Intet er at søge mer.

Rolig sidder hun, og dog bevæget
af en Kamp, som Verden ei skal se;
paa den tause Rosenmund er præget
Tungsinds Rune af den skjulte Ve.
Stærke Minder af en svunden Lykke
fængsles nu i hendes Marmorbarm.
Taus og rolig, uden Krands og Smykke,
sidder hun i denne Glædeslarm.

Hendes Indre gjemmer en Novelle,
der er tom paa Handling, mat af Klang, —
den har ingen Rædsel at fortælle;
Angstens Uro fulgte dog dens Gang.
Kvindesjelens hemmelige Smerte,
der kan slukkes i en Vaardags Graad,
har dog truffet hendes varme Hjerte
allerdybest med en giftig Brod.

Og fordi hun har en Hverdags-Kummer,
skal den dølges, drog man hende hid.
Al den Mislyd, som en Festsal rummer,
blandes her i hendes indre Strid.
Hendes Lykkes-Drøm tilbagevender,
sært forvandlet nu i Fjas og Skrømt,
mens hun holder taus i sine Hænder
denne Glædes-Kalk, som hun har tømt.

Ingen rystes ved det tunge Offer,
som en husbagt Skjebne kalder frem;
Ingen gransker disse bitre Stoffer
til Romaner i det snevre Hjem.
Saar, der blødе under sløve Knive,
Sjele-Smerter i den gængse Stil, —
hvo vil adle eder, hvo vil give
jer et Skjold mod Ironiens Pil?

Lad nu Dandsen bruse over Tilje,
og lad Glæden aabne vidt sin Favn! —
Jeg maa dvæle ved den brudte Lilje,
og kan glemme her mit eget Savn.
Jeg har læst paa disse hvide Kinder,
og paa denne smil-forladte Mund,
Alt hvad Taaren tolker, naar den rinder
over dem, mens Verden er i Blund.

Taus jeg løfter denne Kummers Dække,
og betragter stille, hvad hun led.
Intet Ord skal hendes Drømme vække,
intet Vink skal røbe, hvad jeg ved.
Mindets Tungsind have vi tilfælles, —
men dets Billeder i Tid og Rum,
al den Bitterhed, som ei fortælles,
skiller os, og gjør min Læbe stum.

Soirée-Billeder.

1.

En Soirée er nu for Tiden
lagt an i meget høie Sving;
med Kunst, Talenter, og med Viden
man virker der enorme Ting.
Selv Episoden af en Vals
maa vige for den nye Mode;
man bruger nu især sit Ho'de,
sin Fingerstyrke og sin Hals.

Man ved ei ret, hvor man er kommet
til en saa høist forfinet Sands;
der ytres stundom, skjønt forblommet,
en Angst for denne ferske Glands.

Kulturen var her i en Ruf,
og trued os fra alle Kanter
med Spil, med Stads, med Gouvernanter,
med Smag, der tages maa paa Puf.

Men inden man er rigtig hjemme
i denne nye Herlighed,
man sidder ofte nok i Klemme,
med hvad man ved og ikke ved.
Hvor høit skal nu vor Finhed gaa?
Er Luften her maaske til Hinder?
Hvad fordres der af Mænd og Kvinder
i denne stille Verdens-Vraa?

Lad kun en ret moderne Aften
paa denne Tvivlen give Svar!
Der mærkes Sødmen godt og Kraften
af Frugt, som ingen Jordbund har.
Den Vext, der blot vil spire fri,
af Livets egne Kilder ammet,
er der en duftløs, tungt annammet
og halvt forstaaet Theori.

Der spilles, synges og parleres. —
man har det just som i Paris;
blot at i Alt hvad der præsteres
vi dumpe paa vor egen Is.

Hvor er vort Selv, — hvor blunder det,
mens vi paa disse Høider vandre,
og spille Farcer for hverandre,
og give alskens Roller slet?

Ak, mens vi disse Tilspring gjøre
til altfor Meget fra for Lidt,
vi standse i saa mangt et Røre,
der koster os Tilbageskridt.
Her taber Kvinden Yndets Duft
og disse fine Hjerteblade,
der alt i Spiren tage Skade
ved vor forcerte Drivhus-Luft.

Og Herrerne, — hvad vil man vente
paa deres Vei, der falder trang?
Hvorfra skal de Dressuren hente
i deres norske Skolegang?
De tænke vist: Det kommer nok!
Og halvt brutale, halvt generte,
halvt raa endnu, og halvt blaserte,
de danne her en selsom Flok.

En Dame i de Fyrretyve
blev nylig greben i et Suk;
hun lod sin Sjel tilbage flyve
til Fordumstid, da hun var smuk.

Hun sagde: „Ak, jeg sidder ei
med Lyst i dette nye Mylder!
Hvor finder jeg de smaa Idyller,
der vinked paa min Ungdoms Vei?“

2.

Der kom en Stands i Soiréen,
da Præstens Datter traadte ind,
og Sladren, der gik om til Theen,
blev stum ved hendes lette Trin.
Den fine Alf paa sexten Aar
var fostret i de grønne Dale,
og i vor vinterlige Dvale
vi studsede ved hendes Vaar.

Det nytter lidt, paa Prent at tegne
den Yndets Form, vi dvæled ved;
den træffes ei, om allevegne
man henter Ord for Deilighed.
Af Epitheters Overflod
jeg vælger kun hvad snart er givet:
Hun var saa rank og let som Sivet,
og hvid og rød som Melk og Blod.

Hvor strengt blev hendes Skjønhed prøvet
i vore Connaisseurers Kreds!
Der var dog intet Blik saa øvet,
at det jo her fandt sig tilfreds.
Skjønt overalt blot Ros kom ud,
man var dog ivrigst i at hylde
de mørkebrune Lokkers Fylde,
der bølged paa Blondinens Hud.

Men hvad der klarest laa for Øie,
og hvorpaa mindst blev givet Agt,
var hendes hele Væsens høie
og dog naive Tryllemagt.
Hun stod med en usynlig Krands
i denne festlig-smykte Skare;
thi kun om hende laa den klare
og milde Kvindeligheds Glands.

Med Undren hendes søde Blikke
paa Salens Herligheder faldt;
men hun alene mærked ikke
det Blik, hun mødte overalt.
Hvor hun tog Plads, hun kaldte frem,
som til sin Vagt, en Dameklynge;
man maatte tro, hun kunde slynge
et magisk Baand om alle dem.

I hendes Ords og Blikkes Adel
laa der en Sjel af renest Art;
fager og fin og uden Dadel,
hun blev Salon'ens Dronning snart.
Man bar med Lyst det lette Aag,
og tænk — hvad allermindst man venter —
der spurgtes ei: „Har hun Talenter,
og er hun flink i sine Sprog?"

Et manglede endnu den Hulde, —
og det var Elskovs søde Drøm.
Ja, Blikkets Sjel, den straalefulde,
hang end ved Alle lige øm;
man vidste om den røde Mund,
at ei den kjendte Længsels-Sukket, —
man saa, at dette Bryst var lukket
og bankede af Glæde kun.

3.

Dog, Amor kom, — men den moderne,
den matte, vingeløse Gud,
der træffer Manden i hans Hjerne,
og ridser neppe Kvindens Hud.

I Soiréen er hans Hjem;
der vrider han sig halvt beleven,
og stundom, næsten tver og treven,
han ta'r de sløve Pile frem.

Han rammed denne Gang en Herre
af den bekjendte Prima-Sort,
hvis Liv betegnes med „Desværre!",
hvis Krop er lang, hvis Sjel er kort.
Hvor denne Herre gjorde Cour,
var Damen ganske vist i Mode.
Tre Ting ved ham blev kaldet gode:
hans Arv, hans Hest, og hans Figur.

Da Dalens Rose gjorde Lykke,
erklæred han sig skudt med Et.
Hans Venner kaldte det en Nykke,
og mente, her kom han ei vidt.
Han bad dem, blot at give Taal,
og sagde: „Lad det være vovet:
før vi har Jul, er jeg forlovet", —
og gjorde derom Væddemaal.

Og Væddemaalet har han vundet,
skjønt Ingen rigtig ved, hvordan;

og hun — har kæmpet, og har fundet
sin Vaar-Sol slukt ved Ørknens Rand.
Uagtet Intet er saa raat
som dette Ran i Vaarens Eden,
vi holde Sværdet dog i Skeden:
„Partiet", heder det, „er godt".

Thi vi har glemt de gamle Lexer
for Lykkens nye ABC.
Hvad er et Lykke-Kast med Sexer?
Ak, det er stadig Soirée!
I Nordens tarvelige Krog
vi sværme for en Pragt-Etage,
for Jæger, Groom og Ekvipage,
og tage Resten som et Aag.

Skal jeg Romanen her begynde
med Spillen paa den gamle Streng,
om Uskylds værgeløse Ynde,
og om Familiens Overhæng?
Skal saa en Elsker trækkes hid,
der sætter Fruens Barm i Flammer,
mens Ægteskabets øde Jammer
fordobler hendes Angst og Strid?

Jeg tier heller her, og dølger
den tit-beskrevne Sjelenød.
Man kjender disse bitre Følger;
det er den gamle, sene Død.
Dog, — for et stille, kjerligt Sind
er der et Syn, som dybt vil saare,
naar Sorgens eller Angrens Taare
har furet Rosenblommens Kind.

Bækken.

Dybt i Lunden tindred Bækken,
paa dens Bred stod Rosenhækken;
Vaarens Vinde gav den Vover,
Alfer seilede derover.

Paa dens skyggedunkle Flade
strøde Somren Rosenblade.
Bækken lod dem roligt svømme;
thi den laa i lunkne Drømme.

Men af Høsten blev den vækket
og med Lindeblade dækket,
og den vilde dem forjage;
men de kom der alle Dage.

Nu har Vintren, streng og rolig,
lukket til dens aabne Bolig.
Nu den tæller sine Sukke
i det snevre Indelukke.

Vandringen.

Min Vei blev tung, min Horisont blev mørk;
jeg drog tungsindig gjennem Livets Ørk;
men under al den Kval, jeg maatte lide,
usynlig gik en Fører ved min Side.
Jeg vidste selv ei mer i Mulm og Nat,
hvor Veien faldt, og hvor mit Maal var sat.

Med Et blev Banen steil og haard og trang;
jeg maatte tro, det var min værste Gang.
Jeg følte Grunden løse sig og vige
ved hvert et Trin, jeg vilde opad stige,
og Stormen kom, og stemmed sig imod
min tunge Opgang og min Rest af Mod.

Men da den steile Klippegang var endt,
var ogsaa Morgnens Gyldenlue tændt,
og for min Sjel der lød en stille Tale:
„Sku nedad nu i disse grønne Dale!
Dernede vinker et forjettet Land;
der er dit Hvilested, dit Kanaan.“

Og se, det var mit Barndoms-Hjem der laa,
og der faldt Lys i hver en Mindets Vraa,
og rigt udfoldet blussed allevegne
det dybe Liv i disse fagre Egne;
det kaldte mig, det drog mig kjerligt ned.
Nu er jeg der, — og glemmer, hvad jeg led.

Jeg staar i Dalen ved det Livsens Træ,
der gav min Vaardags Drømme Ly og Læ;
for hver en Blomst, som siden sank i Støvet,
et Iduns-Æble gløder under Løvet.
Fra Træets Krone gaa med sagte Klang
de smeltende Akkorder til min Sang.

Digtets Aand.

Hvad ei med Ord kan nævnes
i det rigeste Sprog,
det Uudsigelige,
skal Digtet røbe dog.

Af Sprogets strenge Bygning,
af Tankeformers Baand,
stiger en frigjort Tanke,
og den er Digtets Aand.

Den boede i Sjelen,
før Strofens Liv blev til,
og Sprogets Malm er blevet
flydende ved dens Ild.

Den gjennemtrænger Ordet
lig Duft, der stiger op
af Rosentræets Indre
i den aabnede Knop.

Og skjønt den ei kan præges
i Digtets Tankerad,
den er dog der tilstede
som Duft i Rosenblad.

Glem da den gamle Klage,
at ingen Kunst formaar
at male Tankefunken,
hvoraf et Digt fremstaar.

Thi hvis den kunde bindes,
og sløres af paa Prent,
da var i denne Skranke
dens Liv og Virken endt.

Den vil med Aandens Frihed
svæve paa Ordets Klang;
den har i Digtets Rytmer
en stakket Gjennemgang, —

en Gjennemgang til Livet
i Læserens Bryst;
der vil den vaagne atter
i Sorrig eller Lyst,

og næres og bevæges,
og blive lig den Ild,
der laa i Digter-Sjelen,
før Strofens Liv blev til.

Kun da bevarer Digtet
sin rette Tryllemagt;
det Uudsigelige
er da i Ordet lagt.

Betragt den stille Lykke,
der gjør en Digter varm,
mens Aanden i hans Sange
svæver fra Barm til Barm.

Lad kun hans Rygte hæves
mod Sky af Døgnets Vind, —
det er dog ei den sande
Kvægelse for hans Sind.

Men naar hans Tankebilled,
med eller uden Ry,
finder et lutret Indre,
og fødes der paa Ny, —

o, bring ham da et Budskab
om dette Aandens Bliv;
thi dermed er der lovet
hans Verk et evigt Liv.

II.

Store Minder træde her
frem i deres egen Pragt.
For de smaa, mod Glemsels Magt,
virker Digtets milde Skjær.

Ved Grundstenens Nedlæggelse til de nye Universitets-Bygninger.

(2den September 1841).

1.

Her, hvor milde Engle bære
Gaver til en lys Natur,
her er gode Varsler nære,
mens vi lukke denne Mur.
Markens Blommer
har i Sommer
krandset den med Haabets Pragt;
Haabet svinger
stærke Vinger,
hvor den dybe Grund er lagt.

Denne Sten, som nu skal signes,
er at skatte mer end Guld;
med et Frøkorn kan den lignes,
som med Haab er gjemt i Muld.

Verket stiger,
Muren higer
kraftig mod sit høie Med;
fra dens Tinde
skal oprinde
Sol, som ei af Nedgang ved.

Ja, fra Dale og fra Fjelde
Folkets Bønner hid vil naa;
her skal Mimers Vande vælde,
her skal Norges Hjerte slaa.
Lad de hvide
Vintre skride
gjennem Skov og Urtegaard, —
her skal trygge
Alfer bygge
Hegnet om en evig Vaar.

2.

Der lød en Jubel Landet om,
— den lange Nat var svunden, —
da Videnskabens Helligdom
stod reist i Granelunden.
Paa dette høie Tag
faldt Morgnens første Skjær;
ja, inden det blev Dag,
sad Trøstens Due der
med Olieblad i Munden.

En Kraft af Folkets Hjerterod
omfatted Lysets Lykke,
og kjøbte løs fra Glemsels Flod
det sunkne Rune-Smykke.
Den stærke Hellig-Aand
tog Skat af Klippens Søn;
da ofred mangen Haand,
der hævedes til Bøn,
et vegtigt Arvestykke.

Idag er dette Mindes Lyst
med Haabets Fest forenet;
den Vaar, der steg af Landets Bryst,
er nu saa vidt forgrenet.
I Mindets Fryd og Glands
bor Smykket for vort Haab,
og under denne Krands
det stiger af sin Daab,
med tifold Kraft forlenet.

Hvor er det sødt at stirre ud
i Aandens fagre Rige,
og hilse Lysets Sendebud
blandt Skyerne, der vige!
Fra steilest Klippetop
de vinke Dalens Slægt,
og her gaar Veien op,
hvor Blikket frit og kjækt
skal hæve sig og hige.

Velsignet vorde denne Grund
med Frugt for alle Dale,
med gyldent Sagn for Sagas Mund
til Kvad og Mindetale!

Vort Haab gaar tankefuldt
til Gud i Bønnens Fjed,
og hvisker: Han vil huldt
beskjerme med sin Fred
de lyse Læresale!

Ved Kong Carl Johans Regjerings-Jubilæum.

(1843).

I. Universitets-Fest.

1.

Naar en Stridslarm skulde standse,
Hellas til Athene bad, —
og af hendes stærke Landse
skjød det milde Olieblad.

Af den vilde Kampens Fure
tog hun Frugter tusindfold,
og for Visdoms Tempelmure
stod hun med sit Trylleskjold.

Lad, o Drot, den høie Mythe
strø sin Glands i dine Spor!
Der er Pris fra Hal og Hytte
i Athenes Høitids-Chor.

Thi af alle Skytsgudinder
staar hun nu din Trone næst;
Heltens og Regentens Minder
samler hun i denne Fest.

Til de rige Laurbærgrene
om dit gyldne Diadem
bringer Dig idag Athene
Fredens fagreste Emblem.

2.

Den bedste Pragt ved Tronens Side,
det bedste Værn for Fyrstens Barm,
det er den hellige Ægide,
der hviler paa Gudindens Arm.

Hun hæver den, mens fryd-bevæget
det kongelige Hjerte slaar.
Hun har alt dybt i Skjoldet præget
de gyldne fem-og-tyve Aar.

Ja, som hun fordum drog Alciden
fra Jordens Mulm til Guders Favn,
saa skal hun hæve gjennem Tiden
i Lys og Glorie dit Navn.

Derfor har her Athenes Præster
fornyet deres Troskabs-Pagt,
og som et Bud om Folkets Fester
den første Krands ved Tronen lagt.

II. Kirke-Fest.

1.

Ved Herrens Alter i Fryd og Fred
skal Takkesangene lyde
om Sæden, der faldt i Aarenes Fjed,
og kunde saa rigt opskyde.
  Den Sædemand, Gud har kaaret,
nedknæler idag med unævnelig Lyst,
og priser Himlen, der kroned hans Høst
  med Glæden af Jubel-Aaret.

Hans Navn har levet paa Folkets Mund
i Haabets og Bønnens Timer;
hans Daad har vakt af vinterlig Blund
de dybeste Kraftens Kimer.
  Gud Herren, der gav os Grøde,
har nedsendt Engle paa Kongevagt,
og har paa sin Salvedes Isse lagt
  den blideste Aftenrøde.

Vi prise Dig, Herre, med Harpers Klang,
mens Mindernes Stemme kalder;
Du aabned idag for vor Kirkegang
Erindringens høie Haller.
Der er Du i Glands tilstede;
der mødes Kongens og Folkets Hu, —
der knytter Du dem, i det hellige Nu,
tilsammen i Høitids-Glæde.

2.

I Folkets Stemme Herren taler,
dets Haab er Herrens Finger;
Velsignelse fra oven daler
paa Krandsen, Folket bringer.
Der er i Festens Takkebøn
Forjettelser og himmelsk Løn.

Hans Hu til Landets Haab var bundet,
dets Vaar hans Krands har flettet;
hans Ros den Levekraft har vundet,
som er et Folk forjettet.
Hans Navn skal bo i Norges Bryst,
og klinge sødt som Vaarens Røst.

Den Hjertets Ild, som Himlen tænder,
mod Herrens Trone stiger:
Beskjerm, o Gud, med milde Hænder,
vor Konge og hans Riger!
Bevar hans Slægt i Fryd og Flor,
og før den i hans lyse Spor!

I Sorgen for Kong Carl Johan.

(1844).

I. Universitetets Sørgehøitid.

1.

Den Helt, der gjennem Mulm og Torden
skred ud paa Lysets Bane,
den Guds Gesandt, der kom til Norden
med Fredens hvide Fane,
den Friheds Søn med Kongemagt,
han hviler nu, — hans Gjerning er fuldbragt.

Men nu kan Sorgens Tanker male
hans kongelige Billed;
til Folketrøst i alle Dale
han er for Sagnet stillet
saa rank som han til Thinge gik,
med Krafts og Mildheds Flammer i sit Blik.

Fordi hans Ild har kunnet vække
og vogte Norges Ære,
vi nævne ham i Drotters Række:
Kong Carl den Folkekjere.
Vi vidne med tungsindig Lyst,
at Landets Haab fik Vinger ved hans Bryst.

Ja, Savnets Blikke se tilbage,
og Mindet sig oplader.
Han var i alle Fredens Dage
sit Riges hulde Fader.
Han kasted Hjelm og Sværd til Jord,
og strøde Guld og Roser i sit Spor.

Hans Skjold, med Hjertesprogets Runer,
skal løftes høit paa Landse,
og skinne over Freds-Pauluner,
og aldrig mangle Krandse.
Hans Folk skal stolt, paa Farens Dag,
i Aanden samles om hans Sarkofag.

2.

I Mnemosynes Haller,
hvor store Minder gjemmes,
hvor Lys paa Skjolde falder,
hvor Skaldeharper stemmes,
hvor Døden kun er Morgengry, —
der skal en Krone rækkes ham paa Ny.

Hans Hylding der begynder
med disse Tonestrømme,
og denne Fest forkynder
hans nye Kongedømme.
Der er hans Scepter vidt udstrakt;
Rummet og Tiden er ham underlagt.

Den Folkets Søn, der skrider
i baarne Kongers Skare,
skal der for fjerne Tider
sin Høihed aabenbare.
Da er vor Sorg en straalefuld
Demant, der tindrer i hans Krones Guld.

II. Theatrets Mindefest.

I. Kantate.

Chor.

Folket var i Andagt bøiet,
Natten sank paa Kongeøiet;
for hans Banner, for hans Vaaben
Ærens Mindehal stod aaben.
Did vil Sorgens Kvad sig svinge,
der vil Savnets Tanker dvæle.
Lad da Tonestrømmen klinge
gjennem Drottens Eftermæle!

Recitativ.

Hans Vaabenfæller laa paa deres Skjolde,
og Saga stirred paa den store Scene;
men han stod rank endnu, og han alene
var seiersæl paa de bestegne Volde.

Den Hædersglands, som Verdenskampen tændte,
gjenstraaled lutret fra hans Tvillingkrone;
mod Norden var Nationers Blikke vendte,
mod Glandsen fra den vinterlige Zone,
hvori det store Drama sig fuldendte.
I denne høie, sølverhvide Helt
har Verden skuet Kampenes Forsoning;
thi Friheds Aand, der gød ham Ild i Barmen,
den Folkets Genius i Vaabenlarmen,
har delt med ham hans Purpur og hans Kroning,
og vaaget med ham i hans Kongetelt.

Duet.

Men nu har Verden hørt vor Klagerøst,
og nu er over Kongegubbens Bryst
af ømme Hænder Sarkofagen lukket.
Hans Navn gik bævende fra Mund til Mund,
og klang forherliget i Folkesukket.
Det lød for Verden, fra vor Klippegrund,
som om der raabtes i en natlig Stund:
„Stjernen, der vinkede mod Nord, er slukket!"

Chor.

Den Hæder, Verden ham kan bringe
som tankefuld Beundrings Tolk,
er dog forkrænkelig og ringe
mod Hjertets Offer fra hans Folk.

Hans Navn med alle stolte Tanker
klang sammen i vort Glædesraab, —
og viet nu med Smertens Daab,
varmt gjennem Norges Bryst det banker,
indslynget i vort Minde og vort Haab.

Recitativ.

Da Taagens Alf var vegen,
og Dagskjær faldt i Dale, —
da Norges Aand var stegen
af lange Seklers Dvale,
da stirred Folket atter hen
paa mangen Høi, hvor Sagnet bygger,
og drømte sig til Drot igjen
en af de store Helteskygger.
Men ingen Oldtids-Helte,
i Haralds-Ætten baarne,
fik bedre Styrkebelte
end han, den Kongekaarne.
Og da han stod for Folkets Blik,
da hørte han dets Jubler stige,
og hvert et Drømmesyn forgik,
og ungt blev Norges gamle Rige.
Han knyttede sin Lykke
og Glandsen af sin Bane
til Olafs Konge-Smykke,

til Landets reiste Fane.
Han blev i By og Bygdelag
af Folket med en Fader lignet,
og han blev ømt, paa Sorgens Dag,
erindret, savnet og velsignet.

Kvartet.

Fagrest Blomst i Folkevaaren,
Kjerlighedens Rose, sank,
sorg-indviet, taareblank,
fra vort Bryst, paa Kongebaaren.
I hans Laurbærkrone flettet,
skal den frisk for Sekler tindre;
thi ved den er ham forjettet
evigt Liv i Folkets Indre.

Choral.

Den gyldne Krone er kun Støv,
den synker som et høstligt Løv,
der smuldrer og forsvinder;
men Lyset, som fra den gik ud,
er Glands og Herlighed i Gud,
der gjennem Tiden skinner.

Den Aand, der klar og flammefuld
har virket under Kronens Guld,
og kæmpet ufortrøden,
har i de store Tankers Pragt
et Smykke og en Kroningsdragt,
der straaler over Døden.

Vor Drot, der lagde Sceptret ned,
har i sin Himmels Fryd og Fred
hørt Folkesorgens Tone;
han er vort Nordens Engel der,
hvor Herren i Serafers Hær
har rakt ham Livets Krone.

II. Hyldings-Sang til Kong Oskar.

Det Folk, der under Sorgens Magt
beseglede sin Troskabs-Pagt,
har nedkaldt Himlens Varetægt
for Landet og dets Kongeslægt
i samme dybe Bøn.
Mens Mindet helliger vort Savn,
og freder om den Tabtes Navn,
vi aabne Kjerlighedens Favn
for Heltekongens Søn.

Bevinget gjennem Landet for
hans første kongelige Ord.
Mens Vintren veg fra Dal og Strand,
det slog de dybe Strenge an
i Norges frie Bryst.
Dets Gjenlyd skal fra Fjeldet gaa,
og, tusindfoldigt, Tronen naa,
og Oskars Barm skal henrykt slaa
ved vore Jublers Røst.

Hil Dig, vor Drot! Thi Olafs Stol
har atter Lys af Haabets Sol.
Du planted i dit Sørgeaar,
da Landet øinede sin Vaar,
en Spire til din Krands.
Saa stolt er ingen Løn som den,
der bringes dig af frie Mænd,
mens Norges Banner bølger hen
i Kongebanens Glands.

†

Grev Wedel-Jarlsberg,

Norges Statholder.

(1840).

Den stærke Drage med de sorte Sider
er lagt for Anker i den dybe Fjord;
et Sagn er født, der til de fjerne Tider
skal nævne Skatten, som var der ombord.
Mens Bølgen hulked under nøgne Strande,
med Høstens visne Krandse i sin Favn,
har Norges Engel, med en sorgfuld Pande,
henstirret ømt mod ham, der skulde lande,
og knyttet Fjeldets Gjenlyd til hans Navn.

Hans Navn skal lyde gjennem alle Dale,
hvor Røgen stiger af en Hyttes Tag;
dets Røst skal hæves over Gravens Dvale,
som Livets Budskab paa en Foraarsdag.

Hvo mindes ei, mens Sørgeklokken ringer,
at han for Norge var en Vaars Herold,
en Vaar, som nu sit Takkeoffer bringer
og krandser Liget, hvor hans Hæder klinger,
i Anehallen, mod hans blanke Skjold.

Thi som et samlet, gjennemaandet Billed
stod Landets Lys og Skygger for hans Blik;
det første Lyn, som Klippetaagen skilled,
fra dette tankeklare Øie gik.
Til dette Hjerte knyttedes med Vælde
hvert Livets Kildevæld fra Dal og Kyst;
som Malmets Kjerne fra de rige Fjelde,
hans Daad slog ud, hvor Manddom skulde gjelde,
klar og gedigen, af hans gjæve Bryst.

O, bolde Ridder uden Frygt og Dadel! —
for Norge ofred Du din Løvemarv,
og af de bedste Straaler om din Adel
Du gav dit Land en Glorie til Arv.
Der falder mildt paa dine brudte Kræfter
en lys Velsignelse af Landets Flor;
dit Norge høiere sin Palme hefter,
fordi dets Moderhjerte higer efter
at kalde Sønner i dit steile Spor.

Ja, fra din Høide skues allevegne
den fagre Glands om dine tunge Skridt;
thi Du har strøet i de dybe Egne
de gyldne Gaver rigeligt og vidt.
Hvor Skov og Ager dine Frugter bære,
hvor travle Elve gjennem Dalen gaa,
skal Barnets Mund din Jarle-Saga lære,
skal alle Livets Toner til din Ære
som tusind Mindeharper sammenslaa.

†

Sognepræst Ulrik Bøyesen.

(1841).

Mens Jorden hviler paa hans Bryst,
der var saa tonefuldt engang,
et Nyn jeg hører af hans Røst,
der vækker denne Mindesang.
Ja, fromme Gamle, jeg vil gaa
med Harpen til din Slummervraa.

Igjennem Kampen, han har stridt,
han gik med barnligt Smil og Blik.
Hans Billed er saa klart og blidt,
skjønt han har tømt en bitter Drik;
det skinner over Dybets Nat,
og det er Sorgens bedste Skat.

Han havde gjemt til Høstens Stund
sin Vaardags fine Hjerteblad;
hans Liv var nys en visnet Lund,
hvori endnu en Sangfugl sad.
Hans Flugt fra Jordens Efteraar
har været let til Himlens Vaar.

Det bedste Smykke paa hans Grav,
i Kirkeskyggens Ly og Fred,
er denne grønne Arons-Stav,
der vaarlig spired for hans Fjed;
hver sildig Blomst, som der slog ud,
var Løn og Æretegn fra Gud.

Den stille Sorg tør uden Gru
i Tanken løfte Svøbets Flig
og se, hvor mildt hans Aasyn nu
til Englens Træk har formet sig, —
og gjemme dette Billed ømt,
naar Savnets dybe Kalk er tømt.

†

Augusta Kjerulf.

(1843).

Hun præged sit Liv med Fromhedens Magt
dybt i sine Elsktes Sjele.
O, stirrer ei did, hvor Liget er lagt,
med Muld over Kistefjæle!
Hun vil forklaret og evig ung
for Ømhedens Tanker dvæle.

Hun lader fra Dødens hellige Kyst
sit Billede lyst oprinde,
og vil i det arme, sørgende Bryst
indfredes og lukkes inde,
og sprede paa Ny sin Mildhed der,
mens Længselens Timer svinde.

Som Rosernes Liv fra visnede Blad
kan dufte som Vaar i Enge,
saa skal hendes Aand i Taarernes Bad
de Elskede gjennemtrænge,
og smykke det kummerslørede Hjem,
hvor Mindernes Krandse hænge.

Da kommer der vist en kvægende Stund,
naar Kummerens Vegt er lettet,
og Freden spirer af Sjelens Grund,
og Tvivlen er der udslettet;
da griber Hjertet sit Gjensyns-Haab
og Glæden, der er forjettet.

Lad Graven lukkes, — hun er der ei;
hun aander i Savnets Klage,
og følger med paa den tornede Vei,
som Længselen har tilbage,
og vil i den sidste Livets Strid
de Elskedes Suk modtage.

Festsang til Professor Dahl.

(1839).

Alvorligt skuer Norges Fjeld
ned paa de dybe Egne;
det fylder Skov og Kildevæld
med Tungsind allevegne.
Paa Bølgens Klarhed, Løvets Pragt,
paa blomsterrige Strande,
er en vemodig Tanke lagt,
der sank fra Fjeldets Pande.

Den hvisker tyst til Nordens Æt,
i alle grønne Dale,
om Vintrens skarpe Aandedræt
og Vaarens tunge Dvale;
dens Røst vil, dyb og underfuld,
et lønligt Savn forkynde,
mens Somren spreder over Muld
sin sværmeriske Ynde.

Ak, længe var det stille Sprog
forglemt, som blandt Ruiner;
som i en lukket Billedbog
laa Fjeldnaturens Miner.
Da sank de store Syner ned
i denne Ædlings Indre,
og Huldren vogtede hans Fjed,
og lod sit Smykke tindre.

Nu har han støbt i Farvers Skjær
det hele rige Billed,
og Nordens Vemod hvisker der
forklaret og formildet.
I Tanker vugges Folkets Bryst
ved disse Trylleverker;
vi hilse dem med Haab og Lyst
som Vaarens første Lærker.

Han har i Kæmpers Fødeland
først fattet Nordens Mening;
han saa i Fjeld og Skov og Strand
en dybere Forening.
Hans Genius har Norges Aand
omviftet med sin Vinge; —
vi række ham vor Broderhaand,
og lade Bægret klinge.

Nationalflag og Unionsmærke.

1. Deklamation paa Theatret.

(4de Juli 1844).

I Norges Indre bor der Ungdoms-Ild,
og dybt, hvor Folkets Livsens-Kilde banker,
bevæges uafbrudt de stærke Tanker,
hvorved de nye Former blive til.
Mens Folket skuer i det Virkelige
de klare Mærker af sin egen Aand,
det stiger, lutret, af sit Drømmerige,
og har sin Skjebnes Traade i sin Haand.

Betydningsfuld mod alle Døgnets Raab
er denne Jubel, som idag har tonet.
En Seir er vunden, og et Haab er kronet, —
og Norges Hjerte slog i dette Haab.
I Seiren er et Varsel at fornemme,
der taler stille til det glade Folk:
„Præg nu i Sjelen Klangen af en Stemme,
der er den sande Folkeviljes Tolk!“

Fra hver en Dal gik dette dybe Krav,
fra hver en Barm, der skatter Friheds Gave:
„Et pletfrit Banner over Heltes Grave,
et Flag for norske Mænd paa Land og Hav!“
Og uforandret, uden Stands og Hvile,
steg dette Løsen frem af Landets Bryst,
saa hvast som Klangen i Sankt Olafs Bile,
saa dybt i Mælet som en Nornes Røst.

Og derfor kunde det i Døgnets Larm
bevare Styrken af sin Alvorstone,
og hilse Oskar paa hans Tvillingtrone,
og hæve Hjertet i hans Kongebarm.
Med Somrens Pragt udfoldes nu vor Lykke,
og Oskars Dag har nu fordoblet Glands;
thi Norge skylder ham sit bedste Smykke,
og Folkets Hjerte banker nu mod hans.

Ja, Norges bedste Smykke har idag
vist sine Farver under Sommerhimlen,
og som en Aanderøst blandt Folkevrimlen
gik Luftens Bølger fra det heiste Flag.
Da maatte Hjertets Harpestrenge klinge,
og Tanken steg ved dette Banners Vift,
som paa en frigjort, aldrig prøvet Vinge,
til Anelser om Hæder og Bedrift.

Se, overalt, hvor Mindet har et Hjem,
og Folket samles om en arvet Fane,
der træde Skjebnerne, paa Slægters Bane,
med Tryllemagt af Bannerfligen frem.
Ved mangen Fest, som Mindet der kan feire,
staar dog et Billed, som er kummersvøbt,
og mellem glade, straalefulde Seire
saa mangen Vinding, der var dyrekjøbt.

Men Norges Flag er som en Vaarens Blomst,
saa uberørt, saa farveskjært at skue.
Det lover kun, mens vore Hjerter lue,
en nordisk Gyldenalders Atterkomst.
Det fordrer strengt af Hjerter og af Arme
en Saga-Tavle, der kan hædret staa,
saa længe norske Mænd, med frie Barme,
i Dale færdes og paa Bølger blaa.

Og naar engang det vilde Vaabengny
henrunger over Dale, over Strande,
skal Norges Kriger, med en freidig Pande,
se op til Flaget over Kampens Sky.
Ha, hvilke Modets Flammer vil det vække,
naar det skal bæres i den første Strid, —
naar det skal stilles i den stolte Række
af Mindetegn fra Heltekraftens Tid!

Thi Nordens Broderfolk skal træde kjækt
som Dioskurer ved hinandens Side,
og over Val og over Bølger ride,
og føre Staalet med en dobbelt Vegt.
Og Flagets Mærker skal som Tvillingstjerne
henfunkle over deres Æresgang,
og deres Daad skal nævnes i det Fjerne,
hvor før Normannens Brynjekløver klang.

II. Sveriges Skaal ved en Borgerfest.

(7de Juli 1844).

Den mørke Sky fra Fjeldet viger
for Straalen af en kraftig Sol,
og over Nordens Broderriger
staar Pagtens skjønneste Symbol.
Lig Regnbu-Glandsen, der forsoner
en dunkel Tvist ved Lysets Magt,
udfoldes over tvende Kroner
det farverige Banners Pragt.

Ved dette Banner Nor vil dvæle,
og der fornye Pagtens Ed;
og nu faar Løftet Klang og Mæle, —
thi nu har Kæmpen Skjoldet med.
Se, fremfor alle reiste Volde
er Klippeborgen fast og tryg,
hvor mellem tvende stærke Skjolde
et Helte-Par staar Ryg mod Ryg.

Hil Dig, Du Carlers stolte Rige,
med Glandsen af din Mindehal!
Med Dig skal Norge gjenfødt hige
mod Ærens Krands ved Nornens Kald.
Thi end en Gang vil over Jorden
en Lysning og en Tone gaa,
der har sit dybe Væld i Norden,
hvor Balder skal igjen opstaa.

Afskedssang ved Naturforsker-Mødet i Kristiania.

(1844).

Til Asers Æt er atter bragt
et Bud fra Mimers Vande:
at Nordens Aand har høiest Magt
i disse sondrede Lande.
Det Tonevæld, der skiltes vidt,
mens Aandens Liv var bundet,
er samlet nu, og strømmer frit,
og har sin Treklang fundet.

Den samme Aand, der bandt sin Røst
til Brages Harpestrenge,
har ladet fra Naturens Bryst
det dybe Varsel trænge.
Det samled her, fra hver en Egn,
hvad Hav og Fjeld har skillet,
og knytted alle Livets Tegn
til Et i Nordens Billed.

Vort Norges bedste Glædes-Stund
har hilset Mimers Præster;
i Glands og Duft fra Eng og Lund
vi feired Lysets Fester.
  I Graneholt, i Klippevraa,
  opspired Haabets Ranke,
  og i dens Blomsterbæger laa
  Trefoldighedens Tanke.

Trefoldighed for Nordens Liv,
hvis Kraft i Rod og Stamme
er vakt paa Ny ved Aandens Bliv
og døbt med Hjertets Flamme!
  Med dette Løsen tømme vi
  til Afsked Festpokalen;
  et vinget Frø er lagt deri
  for Sletten og for Dalen.

III.

Sagn, der steg af Urdas Væld,
nordisk Præg i Daad og Tale,
vinked mig, som Guld i Fjeld,
og som deiligst Blomst i Dale.

Tomme Kæmpehøie.

(1839).

Den trange Fjord, med mørkegrønne Vover,
med Pragt af Løv og Elve paa sin Bred, —
den djerve Alp, som hæver sig derover,
og skuer dybt i Bølgespeilet ned, —
de danne sammen Fæstningsgrav og Borg
for Nordens Aand, der flygted hid fra Valen.
Han griber Hornet der i Klippesalen,
og sender Toner fra sin lange Sorg
i mangen stille Aften gjennem Dalen.

Da bøies Birken over Kæmpens Grav,
og Fjorden skummer som et oprørt Hav,
og Fyrreskoven bruser med en Lyd
som Hagl af Pile og af Kastespyd;
der høres Svar, mens Gjallarhornet kalder,
fra alle Fjeldets aftendunkle Haller.

Det er et Nu, — da er der atter tyst;
kun Elvens dumpe Harpetoner klinge,
og Ravnen slaar i Fjeldet med sin Vinge,
og Sukke hæve sig fra Bølgens Bryst.

Det er et Nu, hvori den dybe Egn
med dæmpet Aande hviler, for at lytte,
om ingen Gude-Skare did vil flytte,
om ingen Skald, om ingen Bueskytte
vil vaagne atter, paa det givne Tegn.

O, staar Du ensom i en saadan Stund,
hvor Kæmpehøien speiler sig i Fjorden,
da stige Drømme op fra Kæmpens Blund
og gaa med Bæven til dit Hjertes Grund,
med dybe Tanker fra det stærke Norden.
Da føler Du, at Hedenolds Bedrift
er voxet ud af disse mørke Lier,
som Fyrren voxer af sin Klipperift, —
at hine Lyn i Vaabendaad og Skrift
er Fjeldnaturens egne Fantasier.

Derfor tog Helten sine Vaaben med
i Høiens sommerlune Sovekammer.
Kun her, hvor Fossens Jette styrter ned
i dette Dyb, hvor Drage-Skibet gled,
begribes Værdet af en nordisk Hammer;

kun her, hvor Kæmpen over Uren gik,
og hørte tankefuld Lavinen brage,
kan Høiens Klinge svinges for dit Blik
og faa sin underbare Glands tilbage.

Dog, — Kæmpens Gods skal ranes, graves frem,
der komme Forskere med Stang og Spade;
ak, hvilken Rigdom i en Herses Hjem:
en Stump af Sværdet og af Skjoldets Plade,
en søndret Krukke, nogle møre Ben,
en Haandfuld Pile og en Hvæssesten!

O, kunde I, med denne Hoben Rust,
fremmane Glimt kun af det store Svundne!
Se, blot ved Klippeluftens friske Pust
hensmuldrer mer end Hælvten af det Fundne.
Hvad har I lært af dette brudte Sværd,
saa tomt for Pragt, saa drabeligt i Færd?
Kun Helten lærte af de kloge Dverge
dets længst fortabte, hemmelige Værd:
at blot i Kamp stod Runer paa hans Værge.

Men det skal flytte fra de gamle Bjerge,
og det skal bramme blandt det løse Kram,
som Samler-Iver stiller Dig til Skue,
fra Pavens Tøffel til Nomadens Bue,
fra Mumien til Flaggermusens Ham.

Ak, da har Egnen tabt sin bedste Skat,
og Kæmpens Skygge har sit Hjem forladt,
og intet Sagn om hans Bedrifter melder;
thi mellem Fjorden og den vilde Ur
staar Kæmpens Gravhøi nu med Brædeskur,
og der har Bonden sin Kartoffelkjelder.

Jeg stod en Aften ved en Klippebugt,
og følte Viftet fra et Snefjelds Tinde,
og Egnen var af Bjerge sluttet inde, —
til alle Sider syntes Fjorden lukt.
Da faldt med Et en Lysning paa dens Strand,
hvor nys den dybe Klippeskygge hvilte;
jeg saa en Høi, hvor Hængebirke smilte
og kjøled Grenen i det klare Vand.
Og medens Lyset efterhaanden veg,
og Mørket atter sløred Birkens Grene,
gik der en Hvisken mellem Strandens Stene,
og Dalens Sagn i min Erindring steg:

Naar Duggen falder over Høiens Kammer,
da lyser Vaabnet der med sære Flammer,
da vækkes Alfefolkets lette Skare
i deres Reder af den lune Vind.
De skue Glimtet, frygte ingen Fare,
og drage dandsende i Høien ind.

De vaage der i Gammen og i Mag,
med fagre Sange og med Harpeslag;
og Droslen sidder under Birkens Blad,
og hører Tonerne i Høien klinge,
og tør ei lette paa den vevre Vinge,
og nemmer taus det underbare Kvad.

Men er der gravet efter Sværd og Spær,
da vil ei Alfefolket være der,
og Birkens Dug er nu en Taareflod,
fordi den dør med sønderreven Rod;
og Droslen flygter til de vide Sletter,
og søger Graneskovens sorte Hal,
og mindes Alfesangens Tonefald,
og klager der i taagefulde Nætter.

En Vise om Hellig Olaf.

(1841).

Hellig Olaf stod ved Fjorden med sin Hær,
Pintsefesten var forhaanden;
alskens Løv og Blomster artede sig der
fagert under Folgefonden.
Kongens Drage laa og speiled sig ved Strand,
Bispen stod med Korset paa den hvide Sand,
Kongens Kæmperad
laa paa Knæ og bad,
og der gik dem Lyn i Aanden.

Hellig Olafs Aasyn skinned som en Sol,
klar sad Kronen ham om Panden;
mens han knæled, laa hans rige Purpurkjol
som et Teppe over Sanden.
Her han vilde atter i en stakket Frist
bygge Kirke til den stærke Herre Krist;
alt paa Pintsedag
skulde fra dens Tag
Korset lyse over Stranden.

Og da Verket nu var helliget med Bøn,
mured hver en Kæmpe trolig.
Men i Fjeldet lød der underlige Drøn;
Dvergeslægten blev urolig.
Høit fra Uren rulled Grus og Kampesten,
og fra Lien kom der Rod og Bul og Gren;
ilde saa det ud
for Kong Olafs Gud, —
ilde freded man hans Bolig.

Hellig Olaf med sit luerøde Skjæg
kyssed Hjaltet paa sin Klinge,
og han holdt det høit mod Dvergehallens Væg,
og han korsede sin Bringe.
Se, da rulled alle Stene ned i Mag,
og de føied sig til Muren, Lag ved Lag,
og hver Stok, der sprang,
blev en Bjelke lang;
Øxebruget var kun ringe.

O, hvor gram blev da den travle Dvergeflok, —
Fjorden skjalv ved deres Mæle;
og de stødte til en vældig Klippeblok
med de kobberskode Hæle.

Hellig Olaf mæled da et lystigt Ord:
„Se der kommer Dvergen med vort Alterbord".
Stenen dumped ned
just paa rette Sted,
der, hvor Kongen pleied knæle.

Snart var Kirken med sit Skiferdække takt, —
klar den stod paa Pintsedagen;
og i Choret var paa Alterstenen lagt
Gyldenstykke og Skarlagen.
Bispen stod i Bønnen bøiet over den,
Kongen gik til Offers did med sine Mænd;
Altervinen klar,
Guld og farvet Glar
bragte han i Land fra Dragen.

Kirken stod ved Strand i mange hundred Aar, —
nu er dog dens Mur forsvunden;
men til Olafs Ros endnu blandt Løvet staar
Alterbordet over Grunden.
Moseteppet hviler nu paa Stenen graa,
Abildtræet strør sin hvide Blomst derpaa,
og fra Birkens Top
stemmer Fuglen op
Pintsepsalmerne i Lunden.

Mangen Sommerkveld, naar i den dunkle Fjord
triller Dug fra grønne Blade,
vies dog Kong Olafs faste Alterbord
atter til et helligt Stade;
Dalens Søn har der et Stevne med sin Brud,
og de vexle Ringe der for Olafs Gud,
og de knæle ned
trygt, med Haab og Fred,
og i Sommerdrømme glade.

Derfor kan Kong Olafs minderige Ry
ingensinde gaa tilgrunde;
med hver Dalens Slægt det hæver sig paa Ny
fagert fra de friske Munde.
Hellig Olaf med sit hjerterøde Skjold
dækker Klippen, hvor den kneiser mørk og gold,
og hans Saga gaar
gjennem Norges Vaar
sødt som Fuglesang i Lunde.

Jutulsbjerget.

Herr Havard Staur, en Ridder bold,
lod Støvet falde paa sit Skjold,
og gik i Elskovsgriller;
han var ei med, hvor Hornet klang,
han valgte helst en ensom Gang,
blandt blide Fugletriller.

Han var et Skud af Gjæslings Æt,
og paa hans Skjold var ingen Plet,
hans Hjelm var altid aaben;
han ligned fast en Liljevand,
men Ingen kunde dog som han
haandtere sine Vaaben.

Han eied nok af Gods og Grund,
han havde paa sin Kistebund
Klenoder mangelunde;
hans Fadebur, hans Høilofts-Sal
kom i den ganske Gudbrandsdal
med Pris paa Alles Munde.

Til Oldtids-Kvad og Saga-Skrift
han droges af en aandig Drift,
og lærte selv at sjunge;
han æsked mangen dygtig Skald
til Kapstrid i sin Bjelkehal
med Strengeleg og Tunge.

Fordi han var saa gjæv og smuk,
han vakte mangt et Hjertesuk,
der faldt i Nattens Øre;
men ingen Kvinde kunde dog
med Ømheds hemmelige Sprog
hans unge Hjerte røre.

Alligevel gik Rygtet vidt,
at Havards Hjerte ei var frit,
men laa i Elskovs Snare;
i Nattesang, i Harpespil,
han lod saa tit sin Længsels Ild
slaa ud i Flammer klare.

Hans Venner sade om hans Bord,
og vilde der med Daad og Ord
for Havards Lykke raade;
men under Talens Overflod
var ingen Tanke, som forstod
hans Hjertes dybe Gaade.

Og da hans Hal blev tom tilsidst,
han vandred uden Ro og Rist
i grønne Fjeldelier.
Naar Droslen sang, og Sol gik ned,
han søgte helst med sagte Fjed
de løvbedække Stier.

Men pludselig, og som ved Magt,
blev Havard af sin Drømmen vakt,
og var saa sært forandret;
skjønt Fuglen sang ved Sommertid,
den lokkede ham dog ei did,
hvor nys han havde vandret.

Og travl han virked i sit Hjem,
og tog de glemte Vaaben frem,
og spændte Staal ved Belte;
han længtes nu til Herrefærd,
det var hans Hu at blotte Sværd
blandt andre gjæve Helte.

Han drog af Landet samme Høst,
og med hans Daad gik Rygtets Røst
til Frender og til Grander.
I Skotland paa en blodig Dag
han stred, og faldt i vundet Slag
ved Robert Bruces Banner.

Der er fortalt af gode Mænd
et Sagn, som her skal gaa igjen,
om Havard Staur hin Rige;
hvad han i Hjertet lønligt bar,
det længe søgte Gaade-Svar,
har Sagnet kunnet sige.

I Vaage viser man et Fjeld,
som lignes ved et lukt Kastel,
der er af Trolddom værget.
Dets Fod er skjult af Skov og Krat,
dets Væg er graalig, steil og glat;
det kaldes Jutulsbjerget.

Og over Skov og grønklædt Li,
hvor Borgens Mur er jevn og fri,
dens Dobbeltport man skuer.
Der skyder Birken kraftigt op
og hæver sig med glandsfuld Top
mod Portens høie Buer.

Sankt Olaf har i dette Slot
fastmanet Jettefolkets Drot
med Nisser og med Dverge;
men Olaf huskede dog ei
i Fjeldets Dyb den dunkle Vei,
der naar til fjerne Bjerge.

Og derfor kan den fule Aand
i Dybet løse sine Baand
og færdes vidt i Mørket;
han maa kun standse paa sin Gang,
hvor Lyset falder over Vang
og Bakkeheld er dyrket.

Han lægger listig over Muld,
i Klippens Vraaer, præget Guld
og kunstigt smeddet Spange.
Han sidder skjult og lurer der,
og hvo der kommer Skatten nær
er Jettedrottens Fange.

Og mangen Mø og mangen Svend
maa fængslet sukke Livet hen,
hvor ingen Sol oprinder.
De fangne Mænd ved Essen staa,
de fangne Terner Væven slaa
for grimme Jettekvinder.

De slippes ud i Birkelund
hver Jonsoks-Nat en stakket Stund,
naar Glædesbauner flamme;
thi medens Bjerget staar i Glød,
betager Dødsens Angst og Nød
den ganske Jettestamme.

Men Aaret rundt er Porten stængt,
og Hellig Olaf holder strengt
det Ban, han har besværget.
Saa underbart er dette Fjeld,
som lignes ved et lukt Kastel
og kaldes Jutulsbjerget.

Hver Vandringsmand i Vaages Dal
henstirrer paa det graa Portal,
hvorunder Birken bæver.
Den dunkle Trylleverdens Gru
neddaler over Folkets Hu,
hvor dette Fjeld sig hæver.

Om Havard Staur har Sagnet sagt,
at da han kom fra Bjørnejagt
en Jonsoks-Kveld, alene,
sank han i Blund paa Blomster smaa,
hvor Jutulsbjergets Lunde staa,
blandt mørke Jettestene.

De rige Birkekroners Duft
blev baaren da i lummer Luft
vidt over Krat og Enge,
og Otta-Elvens Nøkke drog
i Sommernatten hen og slog
de dybe Sølverstrenge.

Men om den trætte Sovers Ly
hendøde Vindens sidste Gny,
og hvert et Blad blev stille;
kun i de mørke Lundes Skjød
fra Fuglens Drømmerige lød
en enkelt, dæmpet Trille.

Og da den korte Slummer veg,
laa endnu Himlen natlig bleg
om Skov og Fjeldetinde.
Herr Havard strøg sig over Bryn, —
i Dæmrelyset for hans Syn
stod der en fager Kvinde.

Hun nærmed sig saa rolig blidt,
med sagte, alfelette Skridt,
med stille Sorg i Øiet;
et Suk fra hendes Indre gik,
mens hun et flygtigt Øieblik
stod over Havard bøiet.

Men da han reiste sig fra Jord,
han skimted ene hendes Spor
paa dugget Mos i Lunden.
En Sky af Taage trak sig hen
mod Bjergets Væg, — og var igjen
bag Krat og Sten forsvunden.

Da sneg der sig en Uro ind
for første Gang i Havards Sind;
han grubled og han længtes.
Hun blev hans Drøm, tungsindig, smuk, —
om hendes Blik, om hendes Suk,
hans Tanker sammentrængtes.

Hvert Eventyr, han havde hørt
om Jetters Magt, blev overført
paa dette Sjelens Billed, —
hvert fagert Ord i Sagn og Digt,
om Minne-Sold og Ridder-Pligt,
blev nu for Tanken stillet.

Med Alt hvad skjønt der nævnes kan
til Pris for nogen Liljevand,
hans Dame blev forlenet.
O, hvilke fine Træk blev her
med Rosenblommens Farveskjær
livsaligen forenet!

Han speided mangen Sommernat,
og standsed tit i Lund og Krat, —
men ak, hun var der ikke;
snart var det Birkens hvide Bark,
snart Taagen paa 'en dugfuld Mark,
der daarede hans Blikke.

Han ønsked mest at trænge frem
til Jetten i hans sorte Hjem,
ja, lige til hans Esse, —
og slaa ham sønder i sin Harm,
og løfte paa sin stærke Arm
den fængslede Prindsesse.

Men overalt var Borgen lukt,
og mod dens Port med liden Frugt
han stemmede sin Landse;
ved faste Vægge overalt,
i Klippevraa, i Klippespalt,
hans Iver maatte standse.

Men Sagnet melder, at han saa
til Slutning, i en Hules Vraa,
en Dverg, der steg af Grube.
Herr Havard passede sit Snit,
og greb den Lille lidet blidt,
og pressede hans Strube.

Med Løfter var ei Dvergen sen, —
han loved Guld og Ædelsten
og dyrebare Vaaben;
men Havard raabte: „Vis mig Vei
til Fjeldets Drot! Du slipper ei,
før Hallens Dør er aaben.“

Det kosted Dvergen blot et Ord,
og se, med Et i Hulen for
en Klippeblok tilside;
og med sit Mod og med sin Gru
saa Havard, at han kunde nu
i Jettehallen skride.

Den aabnede sig hvælvet, høi,
og overalt i Rummet fløi
et Blus af kolde Luer;
lig Nordlys vexlede dets Glands,
og knitrede i selsom Dands
fra Klippeloftets Buer.

Herr Havard saa ved dette Skjær
sit Hjertes Herskerinde der,
og priste høit sin Lykke.
Nu var hun pyntet som en Brud,
og paa det rige Silkeskrud
var fæstet mangt et Smykke.

Hun stod ved Hallens Marmorvæg
og redede en Gubbes Skjæg
med gylden Kam og Børste.
Den Gamle var saa grim og graa;
han sad med Sølverkronen paa,
thi han var Jetters Fyrste.

Og pludselig sprang Havard til,
greb Staal og Sten, og slog saa Ild
over den Fagres Isse.
Da skoggerlo den Gamle grovt,
saa Hallen skjalv og fra dens Loft
nedtumled Dverg og Nisse.

Han svingede den Skjønne rundt,
og brummed vildt: „Hun er Dig undt
til Løn for al din Møie!“
Da sank Herr Havards raske Mod,
mens han fra Pande og til Fod
betragted hende nøie.

Han saa et Ansigt, bredt og plat,
et Blik, der stirred tomt og mat,
og Læber lidet røde.
Hvert Træk dog syntes ham bekjendt,
men sært forskruet og forvendt,
og væmmeligt og øde.

Det var Herr Havards største Nød
at se, hvor øm og vammel-sød
hun nærmed sig og neied.
Han svingede sin Landsestang,
og gjorde flux et vældigt Sprang
med al den Kraft, han eied.

Men just, hvor Hulen aabned sig,
hun hang sig ved hans Kjortelflig
med Trusel og med Klage.
Da faldt et Glimt af Morgnens Sol
i Hulens Dyb, og Hanen gol, —
da maatte hun tilbage.

Saa slap Herr Havard fra sin Fangst,
og korsed sig, og stod med Angst
og Gru i Dagen atter;
men bag sig hørte han et Gjald
af tunge Klippeblokkes Fald
og Dverges vilde Latter.

Herr Havard axlede sit Sværd,
og laved sig til Vaabenfærd,
og red af Land og Rige.
Han red i mangt et Ridder-Tog;
saa tit han kæmped blev han dog
de bedste Heltes Lige.

Men, skjønt hans Ry har Kraft og Fynd,
der høres dog et traurigt Nyn
i Ridder Havards Vise;
han kunde ei, med al sin Ild,
ved Sværdslag eller Strengespil
sit Hjertes Dame prise.

Hver Gang en Ridder, kjæk og øm,
blev jaget af sin Elskovsdrøm
til Dyst i aaben Skranke,
trak sig en Spot om Havards Mund,
og Jutulsbjergets Birkelund
stod atter for hans Tanke.

Om Ridder Audun til Aalhus.

Hvor blev hans rige Mindetavle gjemt,
mens Norge bortsov sine Trængselsdage, —
hvor er en Haand, der kan for Lyset drage
den mørke Daad, som Saga selv har glemt?
Lig Dvergemaalets sidste, matte Drøn
er Sagnets Røst om Audun Hugleikssøn.

Det Lys, der falder nu paa hans Gestalt,
er som en Høstkvelds Efterglands, der skinner
paa dunkle Skove og paa Klippetinder,
hvorover Uveirsnatten ruger alt.
I dette Lys han staar ved Aalhus Borg,
alene med sin Brøde og sin Sorg.

I Magnus Lagabøters gyldne Aar
han stifted Lov med denne Landets Fader.
I Høilofts-Sal hos Erik Præstehader
stod Ingen over ham i stolte Kaar;
som Eriks Frende og hans første Mand
han gik med Rigets Segl til fremmed Land.

Vi stirre nu paa disse svage Spor,
der glemtes fast, da Tiderne blev onde; —
thi om den ridderlige Odelsbonde
stod Norges Fortid sidste Gang i Flor.
Ja, Landets Dag-Glands synes at gaa ned
i dette Gjenfærds natlig-dunkle Fjed.

Hvad var hans Brøde, — hvi blev han forskudt,
og fik en Strikke om sin stolte Nakke?
Spørg nu hans Vaabenplads, hans Galgebakke,
hvad Gru der hørtes, da hans Skjold blev brudt!
Maaske selv da ei nogen Stemme lød,
der vidste, hvad han soned med sin Død.

En dunkel Gjetning kun er ruget ud
og knyttet til hvad Saga kan fortælle
om Auduns Frankrigs-Fart, da Isabelle
drog hjem med ham som Hertug Haakons Brud:
Har Audun krænket her sin Troskab frækt,
mens Frøknen hviled i hans Varetægt?

Dog, skilt fra denne bløde Romantik,
der giver Farver til et broget Billed,
har Sagnets flygtige Betegning stillet
ham dobbelt mørk og selsom for vort Blik;
vi se ham her, da Sendebudet kom,
der bød ham stande for Kong Eriks Dom.

Et Glimt af Hedenold slaar ud paa Ny
af Auduns Færd og af hans Vredesflamme;
han er ei Ridder mer, og ei den samme,
der stod paa Folkething i Fredens Ly.
I Sagnets Billed kjende vi igjen
et arvet Præg fra Kæmpeoldets Mænd.

Han gaar af Borgen med sin Sølverskat,
og skjuler først en Del deraf paa Fjeldet,
og slynger saa, af Harme overvældet,
den hele Rest i Jølster-Vandets Nat.
Hans Blik er rædsomt her, hans Hu er gram, —
nu har han anet, hvad der venter ham.

Han sidder siden i en skummel Dal
og tager Hvile paa sin sidste Reise,
hvor sorte Klippespir ved Siden kneise,
mens Elvens Hvirvler synge om hans Kval.
Her, hvor han hviler som i Jetters Vold,
slaa Ravne ned og flagre om hans Skjold.

Han farer op og lytter, pint af Frygt,
til Ravneskrigets gruelige Klager,
og siger derpaa til sin Vaabendrager:
„Du kjender Fuglevarsler, — vis Din Kløgt!
Sig mig, hvad Bud har Ravneskriget bragt?“
Og Svenden svarer: „Det er hurtigt sagt.

Det siger: Aldrig naar Du hjem igjen.“ —
Da drager Audun Buesnor til Øiet,
og raaber vildt: „Det skal Du have løiet“,
og skyder ned den altfor kloge Svend.
Da fik Herr Auduns Skjold en hæslig Plet, —
den grimme Ravneflok har hevnet det.

Thi end en Gang, just paa hans Rettersted,
paa Nordnæs Bakke under golde Fjelde,
kom Varslet over ham med tifold Vælde;
fra vilde Lier flagred Ravne ned,
og fyldte Luften først med Klynk og Skrig,
drog saa i Flok og hakkede hans Lig.

Af Auduns Borg man viser Grus og Sten,
og af hans Idræt nogle brustne Traade,
og Ingen løser mer hans Levnets Gaade,
og Auduns Æt er skrinlagt med hans Ben;
thi aldrig spired mer for Borg og Telt
den bolde Rose i hans Vaabenfelt.

Men mellem Gruset paa hans Odelsjord
er Sagnets gruelige Røst at høre, —
den falder bævende i Folkets Øre,
og vogter Stedet, hvor hans Gjenfærd bor;
den lyder dybest der en taaget Kveld,
mens Ravnen klynker paa det nære Fjeld.

Buesnoren.

Thorarin Bueskytte
skulde i Leding gaa.
Han tænkte med sit Bytte
at smykke sin Jægerhytte,
hvor Bjørnehuden laa.

Men først han gik til Vangen,
hvor Birke stode tæt;
thi der blev Skytten fangen,
en Vaar under Fuglesangen,
i Freias skjulte Net.

Og Jarlens Datter bragte
ham der et ømt Farvel;
Skovskyggen langt sig strakte,
Elvene glede saa sagte
gjennem den lune Kveld.

Hun havde om sin Isse
Roser og Kløverblad;
han sagde: „Giv mig disse
at bære, naar Sværdets Spidse
dyppes i Birtings-Bad“.

Hun sagde: „Vaarens Smykke
er spildt i Kampens Spor.
Til Varsel for Din Lykke
tag heller et Vaabenstykke:
en sikker Buesnor“.

Hun satte sig paa Tue,
og skar sin rige Lok, —
den var som Guld at skue.
Hun fletted den til hans Bue,
og kvad: „Den holder nok.

Lad kun din Bue øves
i hvasse Pileskud!
Min Snor skal dog ei sløves, —
den holder, imens den prøves,
som Hjertets Troskab ud“.

Thorarin Bueskytte
gik frem i Kæmpegang;
det var ham sødt at lytte,
mens Pilene fløi paa Bytte,
til Buesnorens Klang.

Kyst-Billede.

Fjeldene trække sig her tilbage,
Havet staar vidt i Fjordbrynet ind;
Aftnen er rolig, der bæres kun svage
Luftninger hid fra den døende Vind.
Soløiet synker mod Himmelranden,
Smaabølger nynne endnu, og gaa
i gyngende Leg under Klippestranden.
Men længere ude er Søen et Teppe
af rosenrød Silke, saa glat, at der neppe
øines en Fold eller Rynke derpaa.

Den klareste Kveld omgiver mig her.
Kun hist, hvor Havet med Himlen mødes
paa det fjerne Dyb, hvor Taagerne fødes,
maler sig mattere Aftenens Skjær.

Øer og Holme med sortladne Sider
er samlede her, lig sovende Hvaler;
over de hævede Ryg-Linjer glider
en flygtig Glands, medens Solen daler.
Ørnen, der søger sit natlige Hjem,
seiler et Øieblik hen over dem,
og vender sig atter mod Landet, og svinger
i sagte Flugt de mødige Vinger.

Hvor frisk er Luften, hvor let og sval!
Havets Aande sig mildt bevæger,
og svæver mod Stranden, og vederkvæger
den lumre, slummer-betyngede Dal.
Den ensomme Fyr paa den steile Kyst
ser drømmende ned over tangdækte Stene;
thi gjennem dens let bevægede Grene
gaar Aandedraget fra Havets Bryst.

Og dybt i Sjelen, til Tankernes Rige,
gaar Havets Aande, og veirer hen
Rummets og Tidens hemmende Skranker.
Og derfor de blegnede Minder stige
af Aftenens Skjød, og faa Liv igjen,
og forme sig klart for de dvælende Tanker.

Jeg staar paa Næsset, hvor Bautastenen
hæver sig rank over mosede Tuer.

Det kneisende Gjenfærd paa Heltescenen
sit Billed i Bølgernes Leg beskuer.
Bølgerne nynne den samme Sang
som dengang Vikingen vilde lande
og søgte mod Stranden, mens Luren klang,
og sank ved Næsset med kløvet Pande.

Se, denne Scene er uforandret, —
her kjendes kun Vexel af Ebbe og Flod.
Det er, som om intet Fjed havde vandret
paa Kysten her, siden Slaget stod.

Med Kæmpen er Egnens Daad begravet;
og søger Du Tegn efter syslende Hænder,
da ser Du kun et, — og din Tanke vender
tilbage til Bautastenen ved Havet.
Ved Havet er Vikingen lagt i Jorden;
thi her kan Bølgerne vække hans Aand,
og dysse den atter i dyben Dvale, —
her stiger han op med Øxen i Haand,
naar Nætterne falde klare og svale, —
her skuer han vidt over Stranden og Fjorden.

Kjender Du Kveldulf? — Han staar for mit Blik,
mens Dag-Stjernen slukkes og Havet sover;
han var en Viking, hvis Rygte gik
til fjerne Strande paa blodige Vover.

Paa det gyngende Hav og i Holmgangs-Dyst
han prøved sit Mod og sin arvede Klinge;
den stærke Higen, der laa i hans Bryst,
rugedes ud under Dragens Vinge.

Tilsidst, da Rigdom og Seir var vunden
og Hjemveen hvisked om Dalenes Ro,
da steg han af Dragen, og fæstede Bo
ved Klippestranden paa Odelsgrunden.
Der virked han trolig den ganske Dag,
og pleiede Raad med Grander og Gjester.
I Tale og Daad var han Alles Mester,
og Lykken smilede til hans Tag.
Men naar det blev Aften, — ved Solnedgangen,
naar Havtaagen steg under Himlens Guld,
og Dybets Aande strøg hen over Vangen, —
da blev han tungsindig og tankefuld.
Da vandred han ensom og folkegram, —
da hed det, at Kveldulf skiftede Ham;
da stod han ved Strand med en drømmende Pande,
og stirrede ud paa de hvilende Vande.

Nøkken i Kværnen.

Der staar en Kværn ved et Elvedrag,
hvor Fossen mod Dybet haster;
Smaabirke dugges paa Kværnens Tag
af Skummet, som Elven kaster.

Ingen tør vandre med Kornet did, —
det drages Enhver til Minde,
at Nøkken sidder fra gammel Tid
og stemmer sin Streng derinde.

Den lange Vinter dvæler han der,
mens Is-Taget Elven dækker;
i Mørket staar der et Maaneskjær
af Kværnens Glugger og Sprækker.

Om Vaaren, naar alle Vande gaa
fra Søer og Jøkelfjelde,
da styrter han ud af sin Vintervraa
og rører sit Spil med Vælde.

Om Somren høres et mildere Sus
fra Dybet, hvor Nøkken spiller;
thi Fuglen sætter sig paa hans Hus
og bringer ham sine Triller.

Der er i Dalen en gammel Tro,
som Folket har lagt paa Hjerte:
at Nøkkens Spil kan dysse i Ro
hver Kummer og Sjelesmerte.

Han lærer i Kværnen Enhver, som vil,
den lifligt-susende Stemme
for Langeleg og for Gigespil,
der bringer en Sorg i Glemme.

Men altid har Nøkken først begjært
en Skjenk for den Kunst, han vidste;
han fordrer Noget, som Du har kjert,
og som Du vil nødig miste.

Og kaster Du Gaven i striden Elv,
da dæmper sig Fosselarmen,
da ser Du i Kværnen den Gamle selv,
der favner om Harpekarmen.

Den fattigste Bonde har bragt sit Lam
til Offer for Kværnens Nøkke;
den fattigste Terne har givet ham
sit eneste Sølversmykke.

Og trindt i Dalen er der en Klang
af Langeleger og Giger,
der aabner for Tankerne mangen Gang
de fagreste Drømmeriger.

Der gaar et Sagn om en Ungersvend,
som havde saa vidt omvandret;
i Hjemmet kjendtes han knap igjen,
saa meget var han forandret.

Han gik til Elven med sene Fjed, —
han havde saa svar en Kummer;
han stod ved Kværnen, og stirred ned
hvor Fossen i Dybet skummer.

Da slyngedes Fraaden mod hans Barm,
paa Læberne døde Sukket;
der var ingen Stands i Vandenes Larm,
og Kværnen blev ei oplukket.

Af Tonerne fik han Intet lært, —
thi Nøkken i Dybet vidste,
der var ei Noget, han havde kjert,
og som han ei vilde miste.

Man fandt hans Lig mellem Grus og Sten,
henbaaret af vilde Vande,
hvor Rosentjørnen strakte sin Gren
ned over den blege Pande.

Eivind Bolt.

1.

En skyfuld Aften gik min Vei
fra Dalen til en øde Hei,
hvor hvert et Spor af Somrens Pragt
var sluppet og tilbagelagt.
Der var ei Løv, der var ei Straa,
som Øiet kunde hvile paa;
der kom ei Fugl fra Fjeldeli,
der kom ei Kildevæld forbi.
Der var saa tyst, — selv Aftnens Vind
paa Klippens Bryst var slumret ind.

Hvor vid og vældig og hvor mørk
udstrakte her sig Fjeldets Ørk!
Med Grus og Lyng laa Vang ved Vang,
brunladen, vild og milelang.

Paa denne Ødemarks Plateau
de løse Klippemasser laa
og raged over Lyng og Grus,
som Rester af en Jettes Hus.
Fra sorte Svælg med Elvebund,
fra Dyb, som Øiet aned kun,
kom hvidlig Dunst og svæved hen
hvor Fjeldet blaaned gjennem den,
og hvor den lette Taageduft
laa samlet mellem Jord og Luft.

Mod Norden, over Taagens Brem,
steg Horisontens Skranke frem.
O, hvilken mægtig Klippemur,
med Kam af vildeste Kontur!
Fjernt mellem Skyer var at se
dens Kuppel-Tag af Is og Sne,
og over Kuplen spids og let
stod Klippens sorte Minaret.

Med Længsel søgte Blikket her
et venligt Billed fjernt og nær;
men overalt laa Ørknen gold,
som et uhyre, søndret Skjold
til Minde om den Urtids-Dyst,
da Fjelde tørned Bryst mod Bryst.

Mod Syd, bag mine steile Fjed,
var Dalens Ynde sunket ned;
et blaaligt Dyb gav hist kun Tegn
om denne sommerblide Egn,
hvor Veien falder jevn og lun
i mangt et fagert Skov-Paulun,
og hvor det klare Drossel-Slag
har hilset mig fra Hyttens Tag.

Alene paa det øde Fjeld,
jeg drømte hen min Sommerkveld.
Mangt Livets Billed kom og gik
i vaagen Drøm forbi mit Blik,
og bragte stille Tungsind med
fra Fjeldnaturens Ensomhed.
Den blide Egn, der var forladt,
laa gjemt, som min Erindrings Skat,
og Ørknen trindt omkring min Gang,
hvorover mørke Skyer hang,
var lig det stille Sorgens Land,
hvori jeg nu er Vandringsmand,
og hvor min Sjel, beklemt og træt,
har sukket om en Hvileplet.

Mens jeg i disse Drømme sad,
blev Skyens Teppe splittet ad,

og Solens sidste Straale gled
fjernt paa en Klippeskraaning ned,
og skinned med sin fulde Pragt
hvor før et graaligt Mulm var lagt.
Her, hvor jeg nylig øined kun
et Taageslør og Klippegrund,
fremglimted nu af Ørknens Skjød
en Sætervang i Aftnens Glød,
og vakte smilende min Aand,
der hildet laa i Tungsinds Baand.

Den grønne Vang i Aftnens Skjær
var just det Punkt, jeg søgte her.
Jeg havde hørt ved Arnens Ild
et Sagn, som Dalen lytter til,
om Huldrens Magt og Elskovs-List
i Fordumstid paa Sætren hist,
og om den gjæve Eivind Bolt,
som hun i Fjeldet fangen holdt.

Jeg speided fra den øde Hei,
og tænkte mig paa uret Vei;
men Straalen brød af Skyen frem,
og gød sit Lys paa Huldrens Hjem, —
og klart med Et stod for min Hu
det Sagn, jeg vil fortælle nu.

2.

Der kom en rædsom Folkenød
til Norge med den sorte Død.
Til Slutning var der kun igjen
en Trediepart af Landets Mænd,
og tomt blev mangt et Bygdelag,
der ligger øde end idag.

Der er ei Ord for al den Kval,
som rammed da den blide Dal.
I alle Gaarde laa der Lig
blandt Døende, der vaanded sig;
i Elven var hver Draabe Vand
hentørret under Solens Brand,
og Luften ruged lummer, kvalm,
paa de Fortabtes Bænkehalm.

Da Bygden fast var meiet af,
og Dalen lignede en Grav,
kom der, ved Æblehøstens Tid,
fra Fjordene en Vandrer did.
Det var den gjæve Eivind Bolt,
en Ungersvend saa strunk og stolt,

at Ingen var hans Ligemand
fra Trysild-Elv til Sogne-Strand.
Han hørte til i Dalen her,
og vendte hjem fra Kjøbmandsfærd.
Han havde solgt i Kongens Gaard
mangt prægtigt Skind af Bjørn og Maar,
og tænkte, mens han vandred, paa
at lade snart sit Bryllup staa.

Men, hvor han vendte Øiet nu,
saa han et Spor af Pestens Gru, —
og Angsten isnede hans Blod,
da han ved Hjemmets Tærskel stod.
Hans Fader, vaklende og svag,
sad ene under dette Tag;
han havde jordet Børn og Viv,
og var igjen med halvslukt Liv.
Den Gamles Hu blev atter glad,
da Sønnen karsk ved Arnen sad;
han sagde mildt: „Din Ingeborg
var ikke her i denne Sorg;
hun er paa Sætren. Ingen tror,
at Sotten kommen er der nord.“

Det vared kun et Døgn, — da laa
den trætte Gamle bleg paa Straa,

og Sønnen jordede hans Støv
bag Huset, under Birkens Løv;
og ved det første Morgengry
han vandrede afsted paa Ny.
Den steile Sti, saa kjer, saa kjendt,
betraadte Eivind angst-bespændt.
Fjernt under mørke Fjeldes Rad
laa Sætren, lig et frodigt Blad,
som Stormens Ryk har revet af
og kastet paa et oprørt Hav.
Hver Gang han ned i Dybet steg,
det fagre Syn bag Klippen veg, —
og naar han over Heien gik,
da laa det atter for hans Blik.
Med Haab og Frygt i Bølgegang
hans Sjel ved dette Billed hang;
det drev, det maned ham afsted,
og knytted Vinger til hans Fjed.

Men da den tunge Gang var endt,
og han besteg den sidste Skrænt, —
hvor frydfuldt løste sig da ei
hans Kval paa denne øde Vei!
Med Et han var den Elskte nær;
hun sad ved Hytten, frisk og skjær.
Som spundet Guld gled Haaret ud
paa hendes Skuldres Liljehud,

det sorte Belte, sølv-indlagt,
omslutted hendes Høitidsdragt;
de fulde Middagsstraaler faldt
paa hendes deilige Gestalt.
Han skjalv, — og mellem Liv og Død
han segned ned i hendes Skjød.

3.

Men Eivind Bolt, den gjæve Svend,
kom snart til Kraft og Sands igjen.
Han hviled Hovedet med Lyst
ved hendes fulde Svanebryst, —
hans Øie speided hendes Træk.
Men ak, — da bæved han af Skræk.
Den Elsktes Blik, saa fromt og mildt,
var her som Høgens dybt og vildt;
den røde Mund han atter saa, —
men intet Smil om Læben laa.
Da for han op af hendes Favn
og raabte: „Huldre er dit Navn!
Med al din Kunst og Tryllesvig
Du blev dog aldrig hende lig!“
Men Huldren strakte ud sin Haand,
og rørte med en Birkevaand

hans aabne Bryst, hans vrede Mund, —
og flux han laa som i en Blund,
og tryllet, rolig som et Lam,
han hørte, hvad hun sagde ham:

„Din fagre Bygd er søvnet ind;
der ligger Lig bag Birk og Lind.
Men Huldren drikker Livets Væld,
der risler gjennem Sølv i Fjeld;
hun visner ei, som Dalens Mø, —
hun kan ei sygne, kan ei dø.
Ak, men i Fjeldets dybe Sal
maa Huldren lide Savnets Kval.
Til Dalens Folk hun drages ned,
og gaar blandt dem med lydløst Fjed.
Der gives ingen Læskedrik
saa sød som deres milde Blik;
ved sagtest Klang af deres Røst
vemodigt banker Huldrens Bryst.
Din Brud, den fagreste blandt dem,
sad her, i Skyggen af mit Hjem.
I Lurens Gjald, i Suk, i Sang,
dit Navn jeg hørte mangen Gang.
Men ak, den kom, den sorte Pest,
og der kom Sorg for Sommerfest.
Jeg redte hendes sidste Seng
bag Marmelsten i Kløvereng.

Der gror den tætte Fjeldmor-Busk
og sørger med sin Sølverdusk, —
der falder Dug hver Sommernat
fra Mari-Sko, fra Fingerhat.
Den brune Heilo, Fuglen min,
har flagret der med Klynk og Hvin,
og i det blege Aftenskjær
har Huldrens Sukke bævet der.“

Og ydermere sagde hun:
„Husk, Du er min fra denne Stund!
Husk, at Du sank i Huldrens Arm
og kom til Liv ved hendes Barm!
Du fik mit friske Aandedrag,
og jeg dit Hjertes varme Slag.
Saa længe Bygd er folketom,
har Huldren Magt og Herredom;
men hvad jeg eier, milevidt,
skal ogsaa, Eivind, være dit!“

Hun greb sin klare Langeleg,
og Eivinds Trylledvale veg.
Han blev til Is, han blev til Ild,
ved dette sære Strengespil;
det sitred mildt, det sused mat,
som Høstens Suk i bladløst Krat, —

det rev ham atter hen med Magt
i vilde Hvirveldandses Takt;
det sletted Hjertets Kummer ud, —
og Huldren var paa Ny hans Brud.

Og se, da kom med Et af Bjerg
i parvis Skare Dverg ved Dverg.
I Spidsen skred en snehvid Ren
med broget Krands om Hornets Gren,
og, ført af Dverge, gik dernæst
en sølverskoet, kulsort Hest;
paa den sprang Eivind let og tryg, —
men Huldren steg paa Renens Ryg.
Da flagred Ørn fra Klippens Ly
ved Dverges Spil og Glædesgny;
ved Klang af Gige og af Lur
sprang Fjeldets Dyr af Lyng og Ur.

4.

Han fulgte med i Fjeldets Gang,
hvor Sølvet gror som Træ paa Vang.
Der bryde Dverge Gren og Blad,
og hamre dem til Kalk og Fad.

Der er en Lyr i Fjeldets Tag,
hvor Lys gaar ned af Sol og Dag;
derunder skinner Huldrens Hal
med klare Stjerner af Krystal.
Sølvskjolde hænge der i Krands,
med allerdeiligst Maaneglands.
Der er det godt at søge Ly,
naar Fjeld er svøbt i Vintersky.

Han fulgte til den fede Hjord,
der gaar i Huldrens Sommergaard.
Den gaar i Kløver og i Korn,
med brandet Skind og uden Horn;
den hviler i den grønne Lund
paa frodig, blomsterstrøet Grund, —
den drikker af den klare Aa,
som Lindeskyggen falder paa.
Til Vogter for den fagre Egn
er sat de steile Klippers Hegn,
hvorover friske Rankers Net
nedfalder duftende og let.
Der sidder Gjøg og Rødving bag,
og standse deres Tungeslag,
og lytte, under Løvets Hang,
til Huldrens Lur og Lokkesang.

Han fulgte did, hvor blaalig Bræ
nedstyrter over Klippens Knæ.

Der ligger dybt, med øde Strand,
den rige Huldres Fiskevand;
der spiler Ørnen sine Fjær,
men ser dog ingen Svømmer her;
der meder Bonden Stranden om,
og Krogen er dog altid tom.
Men Huldren staar paa Klippeblok,
og samler Fisk i talløs Flok;
som Funker af den røde Ild
de springe høit ved hendes Spil;
de dukke til den dybe Bund,
og skyde op med Guld i Mund, —
de snappe fra den steile Kyst
Karfunkelsten til Huldrens Bryst.

5.

Han blev hos Huldren Aar for Aar,
og Aldren blegede hans Haar;
hans Bygd laa tom i al den Tid,
og ingen Vandrer søgte did.
Paa Vei og Sti, der var forladt,
henstrakte sig det tætte Krat;
den rædde Hare slog sig ned
i det forglemte Arnested,

og Bjørnen slæbede sit Rov
til Kirken i den vilde Skov.

Men endelig, en kjølig Høst,
da Sukke steg fra Huldrens Bryst,
fornam paa Fjeldet Eivind Bolt,
at Øxen klang i Graneholt, —
og atter, paa en stille Dag,
han skimted Røg fra Hyttetag.

Til Slutning svæved over Vang
de klare Kirkeklokkers Klang,
og Sølvet skjalv i Huldrens Sal
ved dette Bud fra Eivinds Dal.

Med Klokkeklangen trængte ind
en mægtig Længsel i hans Sind,
og glemte Minder kom med den
og aabned Sjelens Dyb igjen.
Hans Sjel var længst en Fjelddal lig,
hvis Vaar i Sneen glemmer sig;
men kommer først et Straalevæld
med Glød til Eng og Bakkeheld,
da smelter Sne i Birketop,
og Blomsten slaar sit Øie op,

og i et Nu, med Ild, med Magt,
staar frem af Mulmet Vaarens Pragt.

Ved Kirkens Røst var Huldrens Kunst
fortabt og veiret hen i Dunst.
Den golde Glimmersten var vaad
den lange Dag af Huldrens Graad.
Hun havde fra sin Klippevraa
det gule Løv at stirre paa;
hun sad for Eivind som et Lig
med stivnet Bryst, bag Taagens Flig.

Han maatte bort, — han maatte ned,
hvor Hjemmet laa ved Elvebred;
han maatte svale Hjertets Nag
i Hytten med det sunkne Tag.

6.

Han kom til Dalen, stor og rank,
med Lokker, som til Beltet sank.
Han gik fra Hals til Fod i Skrud,
der skaaret var af Renens Hud.

Til Sølvergjorden om hans Liv
var hegtet Hvæssesten og Kniv.
Med Strengeleg i Skulderbaand,
med askeskaftet Spyd i Haand,
hans Billed ligned lige godt
Brage og Tyr i Asheims Slot.

En fremmed Slægt var naaet frem,
i Krat og Skov, til Eivinds Hjem, —
og intet Øie kjendtes ved
den Kæmpe, som i Dalen skred.
Ved kjendte Hytter mødte ham
kun rædde Blik og Hundeglam;
der flygted Børn fra Vei og Sti,
mens Eivind vandred taus forbi.

Man viser end en Bjelkehal,
der skued Snese Slægters Fald;
den staar i Ly af Kæmpetrær,
med stenhaard Væg og kulsort Spær.
Der var det, Eivind søgte hen
og fandt sit Fædrehus igjen, —
der sad han længe mørk og stum
og stirred i det øde Rum.

Men efterhaanden Rygtet gik
med Ord om Eivinds Færd og Skik:

Han gjorde Greb med tolv Mænds Kraft
i Buesnor og Bileskaft, —
han for afsted paa Ski som Vind
og hented Ren og Elgsdyr ind, —
han tæmmede den arge Ulv,
og slap den løs paa Hallens Gulv, —
han lokked med sin Strengeleg
den vilde Fugl fra Fyr og Eg,
og strøg dens Fjær, og gav den Mad
paa Sneen af sit eget Fad.

Og slog han Strengen i sit Hus,
da klang den vild som Elvesus,
og dertil dog saa klar og øm,
at Sjelen vuggedes i Drøm
og hviled, snart blandt Rosers Flor
og snart i Dyb, hvor Draugen bor.
Men Dalens Ældste vidste godt,
det var den søde Huldre-Slaat,
hvori en sort, usalig Magt
har sine skjulte Snarer lagt.

Og Eivind var blandt Dalens Folk
lig fremmed Gjest, der mangler Tolk
og vandrer arm med Hjertets Skat,
og er i Tumlen dog forladt.

De fatted og de fulgte ei
hans Tankers hemmelige Vei;
den bedste Tone af hans Bryst
fornam de som en koglet Røst, —
de korsed hvert et Arnested,
som Eivind havde dvælet ved.

Og derfor paa det kolde Fjeld
henskred han mangen Vinterkveld;
der stod han tit i Maaneglands
som i en Blund, med lukket Sands.

7.

Med Blomsterduft og Fuglesang
drog atter Vaaren over Vang,
og slog de tusind Strenge an
paa Fjeld, i Skov, i Rislevand, —
og lod de søde Toner gaa
til mangen sorgfuld Hjertevraa.
De gik til Eivinds stærke Bryst,
men løste dog ei Sjelens Dyst.
De kaldte ham fra Hjemmets Favn,
der knuged ham med Kval og Savn;

men atter lød der i hans Sjel
en Røst, der raabte: „Bliv og dvæl,
hvor Birken sænker dybt sin Gren
med Skygge til din Faders Ben,
og hvor fra Kirken hellig Fred
nedsvæver over Folkets Fjed!“

Det var en stille, solklar Dag
med skyfri Luft og Lærkeslag;
da kimed det til Pintsefest,
og Templet bød Enhver til Gjest.
I Høitidsdragt, paa Kirkesti,
drog Folket Eivinds Dør forbi;
med sænket Blik og lukket Mund
gik Toget gjennem Eng og Lund.
Da slog hans Hjerte atter blidt,
og fromt han fulgte deres Skridt,
og med et smeltet Bryst han kom
til sine Fædres Helligdom.

Men Eivinds Trin i Kirkens Ly
blev fulgt af Rædsel og af Gny.
Ved Altret stod en isgraa Klerk,
med Stola og med Messeserk;
han slukked Altrets Kjerter ud,
og sønderrev sit Høitidsskrud,

han kasted Crucifixet ned
paa Menighedens Knælested, —
han skred med helligt Vredesmod
i Kirkens Gang, hvor Eivind stod, —
og raabte: „Ve! Til evig Tid
forbandet Du, der vandred hid!“
Og Folket sank med Skrig til Jord,
og gjentog lydt de bitre Ord;
lig Ulv, der hyler paa sit Rov,
laa Kirken i den stille Skov.

Men han, der var saa dybt forskudt,
stod endnu der et kort Minut; —
han greb i Harm om Spydets Skaft,
men tæmmed dog sin vrede Kraft,
og drev sit Spær med Od og Eg
i Kirkeskibets Bjelkevæg.
Der staar til sene Slægters Gru
den stærke Askestang endnu.
Men Eivind gik, mens Folket gøs,
af Kirken taus og værgeløs.

8.

Han stod paa Klippens steile Brink
med udstrakt Arm som til et Vink,

og Fjeldnaturens vide Ørk
laa for hans Fødder stum og mørk,
som om den lytted og gav Agt
paa Tegnet fra hans Herskermagt.
Da klang hans Lur malmfuld og klar,
og fjernt fra Fjeld kom dybe Svar.
Fra Huldrens Hal lød Dvergemaal
som Gny af Kobber og af Staal,
en selsom Sølvglands glimred op
fra Sætervold til Fjeldets Top,
og mørke Klippers lange Rad
laa dirrende i Straalebad.

Som blendede af nære Lyn
stod Dalens Mænd med Haand for Bryn,
og Eivind svandt for deres Blik,
mens Klangen over Dalen gik.
Hans Fædres Hus stod tomt, som før,
med sunket Tag og lukket Dør.
Men Sagnet har dog vaaget der,
og hvisket i de gamle Trær,
og holdt hans Navn i Varetægt,
og baaret det fra Slægt til Slægt.

Det omvendte Bæger.

Maanen ser ned i de mørke Skove,
og speiler sin Mildhed i Elvens Vove,
mens Fjeldet skygger den gamle Borg.
Herren derinde er pint af Sorg;
han vaager, — han kan ei sove.

Hans Hustru er under Kistelaaget,
og derfor har han grublet og vaaget
og sørger endnu den lange Nat.
Sit brændende Hoved helder han mat;
hans Blik er af Kummer taaget.

Hans Hest og Hunde har glemt hans Stemme,
hans Vaaben er i et dunkelt Gjemme,
hans raske Svende har nu Forlov.
Det er Herr Gilbert af Billingskov,
som ei kunde Sorgen glemme.

Først sad han længe i navnløs Pine
ved Hustruens Lig, med forstenet Mine,
og stirred i Skyen, der gled forbi,
og holdt, under Munkenes Litani,
den Dødes Hænder i sine.

Saa fik man ham ud i de grønne Lunde
til larmende Jagt med Falk og med Hunde.
Men Sorgen fulgte i Vildtets Spor
og lagde i Horn og i Buesnor
et Suk, der aabned hans Vunde.

Saa hørte han atter Bønner og Psalmer
om Gravens Fred og om Himlens Palmer;
men Ordet bævede, uden Trøst,
som sunket Løv i den sene Høst,
naar Himlen med Jorden falmer.

Han sad i sin Hal som et Marmorbilled,
mens Maanens Straale paa Elven spilled
og Fjeldet skygged den gamle Borg.
Han sad i den dybe, rugende Sorg,
som Taaren ei har formildet.

Da hørte han Toner derude spille,
saa stærke og klare, og dog saa milde.
Til Strengene lød der liflig Sang:
„Min bolde Ridder! Din Nat er lang, —
jeg vil dine Smerter stille.

Gak ud, mens Duggen fra Lindegrenen
falder, som Perler, paa Runestenen.
Der skal jeg aabne Dig Alfers Lund,
og hæve den Traad fra blommet Grund,
som spindes af Trylletenen.

Du skal mit funklende Bæger tømme,
og som de lette, svindende Drømme
skal Mindernes blege Hær forgaa, —
og Glædernes Væld, som følger derpaa,
skal gjennem dit Hjerte strømme.“

Saa lød det i Natten til Harpestrenge.
Men Ridderen grundede dybt og længe
paa Sangens Løfter og Tonefald,
og fulgte tilsidst det lokkende Kald,
der vilde hans Sorg fortrænge.

Han vandred en Nat fra sin Borg, alene, —
kun Maanen fulgte bag Lundens Grene, —
han vandred i Duft af vaarligt Løv;
der tindrede Dug, som Perlestøv,
paa Græs og mosede Stene.

Da saa han Kredsen paa Blomstergrunden,
og da var Alfernes Bolig funden.
Som Elven i Dalen gik hans Blod,
og med sit bankende Bryst han stod
ved Runestenen i Lunden.

Hvad hæver sig her fra Kildevover, —
hvad kalder ham her, hvor Vaaren sover?
Det er den deilige Kildens Fe,
med Kinder og Barm, der ligne Sne,
som Daggryet skinner over.

Sin blendende Arm hun mildt bevæger,
og hæver det funklende, fulde Bæger,
og siger med lifligt klingende Røst:
„Paa Glemselen følger nyskabt Lyst,
som ganske din Smerte læger.“

Han stod under duftende, sorte Linde
og stirrede taus paa den fagre Kvinde.
Da klang i hans Sjel et elsket Navn, —
ak, skulde da nu hans Sorrig og Savn
falde ham flux af Minde?

Han greb om Bægret, og ufortøvet
han slynged det høit over Lindeløvet
og over den skummende Elvebred, —
da stod han med Et ved Borgeled,
og havde sin Troskab prøvet.

Og Taaren, der kom i Sukkenes Følge,
erstatted den døvende Glemselsbølge,
og Minderne foldede ud sin Skat,
og virked et Slør ved Dag og ved Nat,
der kunde hans Afgrund dølge.

Han knæled i Bøn ved den viede Kjerte, —
han red sig i Lund med formildet Smerte,
kan sprængte til Dyst med nytændt Mod;
thi Pandsrets glimrende Bue stod
over et trofast Hjerte.

Han førte et Skjold mellem Herrer bolde,
der kjendtes blandt hundrede andre Skjolde:
et omvendt Bæger var malt derpaa.
Det bar Herr Gilbert, — en Helt som Faa, —
og vilde sin Sorg beholde.

Den sunkne Stad.

Der gaar Sagn fra gamle Dage
om en sunken Kongestad,
hvor, med stolte Kuppeltage,
hundred Slotte staa i Rad.
I de høie Haller gjemmes
hundred Kongers rige Skat;
Pragt og Glands, som ei kan glemmes,
ligger tabt i Dybets Nat.

Thi en mægtig Fe har rammet
Staden med sin Vredes Ban,
og hvor før dens Mure brammed
ruller Bølgen nu mod Strand.
Slot og Taarn i lange Gader,
Tempelhal i Rosenlund,
Marmorblok og Jaspis-Kvader, —
Alt er skjult paa Havsens Bund.

Mere selsomt dog det lyder,
at der er et Tankesprog,
som i Tidens Fylde bryder
Kogleriets tunge Aag.
Hvo det rette Ord kan sige
ved den skumbedækte Bred,
han har vundet al den rige,
dybt fortabte Herlighed.

Thi da stiger flux af Havet
Staden i sin fordums Pragt;
Slot og Taarn, der laa begravet,
skinner atter guldbelagt.
Intet Syn kan sættes over
det, som Sagnet lover Dig,
naar engang af vilde Vover
Dybets Under hæver sig.

Sekler komme og forsvinde,
Frelsens Time nøler dog.
Over Kongeborgens Tinde
gaar de stumme Fiskes Tog.
Gjennem Storm og Søgang høres
dæmpet Klang fra Dybets Skjød,
hvor de gamle Klokker røres
og forkynde Stadens Nød.

Mangen Vandrer kom tilbage
fra den underbare Kyst
med en Drøm, som Dybets Klage
havde baaret til hans Bryst.
Mangen Aand med Forsker-Evne
søgte Lys i Sagnets Spor, —
Ingen har dog kunnet nævne
over Dybet Frelsens Ord.

I Nærødalen.

I Nærødalen er Veien trang
og skummel og vild at vandre.
Med Trusel over den dybe Vang
staa Fjeldene mod hverandre;
i Dybet ved Elven er Natten lang.

Men Jordalsnuten, den glatte Koll,
har her den høieste Vælde;
den ligner et Taarn, — den huser en Trold,
som raader for disse Fjelde
og hviler i Kollen paa Kobberskjold.

Der er saa øde, der er saa tyst
paa Vangen i Fjeldets Skygge,
og ingen Fugl med tonende Bryst
tør der i Lundene bygge;
der høres kun Løvets hviskende Røst.

Thi Trolden sover i Fjeldet nu,
og Ingen har kunnet sige,
naar den vil vaagne med arrig Hu
og vise sig for sit Rige,
og fylde Dalen med uhørt Gru.

Naar Skredet slynger i Elvebund
de drønende Klippeblokke, —
da dvæle med Angst i Krat og i Lund
de lyttende Alfeflokke, —
da skjelve de alle for Troldens Blund.

Ja, hver en Vette, der fæster Bo
paa Vang og i Klippehaller,
hver liden Urt, der vover at gro
hvor Skyggen af Kollen falder,
maa skjelve og bæve og har ei Ro.

En Vandrer standser paa stenet Vei,
og drager saa tungt sin Aande;
han hører Sukke fra Vang og Hei,
og gribes af Dalens Vaande, —
den fylder hans Hu, og den glemmes ei.

Asgaardsreien.

Lydt gjennem Luften i Natten farer
et Tog paa skummende sorte Heste.
I Stormgang drage de vilde Skarer;
de have kun Skyer til Fodefæste.
Det gaar over Dal, over Vang og Hei,
gjennem Mulm og Veir, — de endse det ei.
Vandreren kaster sig ræd paa Veien.
Hør, hvilket Gny! — Det er Asgaardsreien.

Thor, den stærke, med løftet Hammer,
staar høit i sin Karm, — er forrest i Laget;
han slaar paa Skjoldet, og røde Flammer
belyse det natlige Tog ved Slaget.
Da klinge Lurer, da er der en Støi
af Bjelder og ringlende Ridetøi,
da hyler Sværmen, og Folket lytter
med stigende Angst i de dirrende Hytter.

Asgaardsreien i Fylking rider
ved Høst og Vinter i barske Nætter;
men helst den færdes ved Juletider, —
da holder den Fest hos Trolde og Jetter,
da stryger den lavt over Eng og Sti,
og farer den larmende Bygd forbi, —
da vogt Dig, Bonde, hold Skik og Orden!
thi Asgaardsreien er snart ved Gaarden.

Naar Øllet virker i Bjelkestuen,
og vækker de hedenske Juleskikke,
og Ilden kaster sit Skin fra Gruen
paa svingede Knive og vilde Blikke,
da gaar der et Gys gjennem Tumlen tit;
da høres de natlige Skarers Ridt,
da knager Væggen, da dandser Kruset, —
thi Asgaardsreien slaar Kreds om Huset.

Der holdtes et Bryllup paa Øvre-Flage
tre hellige Juledage til Ende.
Blandt Terner fandtes ei Brudens Mage,
og Brudgommens ei mellem Ungersvende.
Der stod en Glands i den bonede Hal
af dækkede Borde og dyrt Metal;
der fandtes en Skat, som er kommet for Orde,
af Kobber paa Væg og af Sølv paa Borde.

Og lystigt durede Trommer og Giger,
og Brudgommen traadte sin Dands mandhaftigt,
han førte sin Brud mellem Svende og Piger, —
da gik vel Hallingen let og kraftigt!
Til Dandserens vældige Kast og Hop
fløi Ternen om som en surrende Top.
Da strømmede Larmen og Spillet sammen,
da drønede Hallen af Liv og Gammen.

Den tredie Kveld, da Øllet var drukket
gjennem al den Helg, af Gamle og Unge,
da var vel Tørsten i Laget slukket,
men Karlene vare drukne og tunge.
Vor Brud havde atter sin Krone paa;
thi nu skulde Skaalen om Bordet gaa, —
og nu tog Kjøgemesteren Ordet,
og krævede Stilhed med Slag i Bordet.

Da styrtede ind i det bænkede Gilde
de vidt berygtede Seims-Berserker, —
Øinene rullede mørke og vilde,
paa Panderne havde de Slagsmaals-Mærker.
De gjorde et Sprang over Hallens Gulv, —
ja, det var Brødrene Grim og Ulv!
Grim, der nys var forskudt af Bruden,
kom nu selv-anden, og var ei buden.

De døsige Gjester for op med Bæven,
og havde kun liden Hu til at stride.
Hver ravende Mand, der knyttede Næven,
blev greben i Bringen og kastet tilside.
Brudgommen satte sit Bæger ned,
steg op paa Bænken, og bad om Fred.
Men Brødrene reve alt Kniv af Belte, —
det var just Brudgommens Liv det gjeldte.

Da stimlede Kvinderne sammen i Klynge
og danned en Vagt om den haardt Betrængte;
bag Borde og Bænke, der laa i en Dynge,
de stode ved Høisædet indestængte.
Den ældste Kvinde i deres Flok
blottede nu sin graanede Lok,
og gav saa Brudgommen Sønnenavnet,
og tog ham paa Skjødet og holdt ham favnet.

Men Brødrene endsed ei Kvindemildhed,
de stormede frem over Borde og Bænke
og splittede Kvindernes Flok med Vildhed, —
da var der ei længer paa Fred at tænke.
De greb deres Offer, og slæbte ham hen
til Hallens Dør og ud gjennem den.
Da blev der en rasende Kamp i Gaarden,
og Gjesterne fulgte i vild Uorden.

De styrtede ud med Blus og med Brande;
thi over Egnen rugede Mørket.
Da saa de Brudgommen opreist stande;
nu var han af Vinterens Luftning styrket.
Han brugte sin Kniv til Snit og til Stød, —
saa gav han igjen hvad de Andre bød.
De Trende danned et rædsomt Knippe,
og Ingen af dem vilde Taget slippe.

Da tumlede Grim med Et overende,
og Blodet strømmed ham bredt af Brystet.
Des haardere brødes de andre Tvende
og holdt hinanden i Rygtag krystet.
Tilsidst blev Brudgommen sat mod Jord,
og Kniven alt mod hans Strube for, —
men Ulv holdt inde, og stod bedøvet,
og skjelved og bæved som Aspeløvet.

Thi gjennem Luften i Mulmet sused
et hujende Tog paa fnysende Heste;
det for over Skoven mod Brudehuset,
og vilde det blodige Gilde gjeste.
Da klang der Lurer, da blev der en Støi
af Bjelder og ringlende Ridetøi.
Nu var det nær, — det kom over Heien, —
der hørtes et Skrig: Det er Asgaardsreien!

Da blev der et Veir mellem Jord og Himmel,
der kastede Rædsel i alle Barme, —
det hvirvled afsted i voxende Stimmel,
det slog med Vinger, det greb med Arme.
Da var det Ulv blev dragen i Haar
og slynget i Luften og ført af Gaard,
ja ført over Skov, over Fjeldetinde;
han spurgtes ei mer, — han var ei at finde.

Da Larmen stilned om Rædselsstedet,
laa Grim af Dødskampen sammenkrummet, —
men Brudgommen blev over Sneen ledet
og sattes paa Hyndet i Gjesterummet.
Hans Hoved vakled, hans Blodstrøm fløď, —
han svæved en Tid mellem Liv og Død;
men han blev pleiet og vel forbundet.
Om Vaaren havde han Alt forvundet.

Nu sidder han bøiet og høit bedaget,
og kan sin Æt omkring Arnen samle;
nu sidder han ofte med Sagn i Laget
og korter Tiden for Unge og Gamle.
Saa var det seneste Julekveld,
da Ungdommen raabte: „Fortæl, fortæl!"
Da flammed hans Blik, da saa han tilbage, —
da maned han frem sine Bryllupsdage.

Paa Skibshøien.

Paa Thingvolden vinker
saa mangt et Mindetegn,
og blotter Oldtids Miner
for den studsende Egn;
men lig en Saga-Tavle
med halvt udslettet Skrift,
gjemmer den vide Slette
en gaadefuld Bedrift.

Med spredte Bautastene,
med mangen vældig Ring,
hvor Sten ved Sten har hegnet
om Kamp eller Thing,
med grønne Kæmpehøie
paa Eng og i Lund,
er Sletten nu for Sagnet
en frodig Spiregrund.

Hist, hvor en Hob er levnet
af aabnede Høies Grus,
laa fordum mange Fylkers
ypperste Offerhus;
hvor høit paa Sletten raged
dets mørke Bjelkevæg,
gror nu i sluttet Række
duftende Lind og Hæg.

Men i det dunkle Indre,
hvor Gudekredsen stod,
hvor Lautbollen gjemte
det varme Offerblod, —
der suser Birkelunden,
hvidstammet, frisk og tæt,
og sænker sine Grene
mod den hellige Plet.

Der vandrer mangen Forsker
paa Sletten hid og did,
og sysler om dens Minder,
og gransker dem med Flid;
men uden Præg og Rune
staar Stenen, gold og bar,
og til den travle Spørger
har Høien intet Svar.

Blandt disse spredte Rester
er Brages Aand mig nær,
og den alene røber,
hvad Glands der gjemtes her.
Jeg spørger helst ved Høien
det levende Nu,
hvad Efterskin der falder
i nye Slægters Hu.

Hvor Skibshøien hæver
sig under Løvets Telt,
jeg dvæler og betragter
det minderige Felt.
En nordisk Sommers Ynde
og Oldtids Kæmpeskik
er i et samlet Billed
udfoldet for mit Blik.

Her kom mig imøde
den raske Gjætergut,
brunlokket, svær af Lemmer,
kraftig og rank opskudt.
Nu peger han med Luren
mod de dybe Fortids-Spor,
og paa hans røde Læber
staar Sagnet i Flor:

„Bag Lind og Hæg hist nede
paa den hellige Plet,
hvor Birkelunden suser,
hvidstammet, frisk og tæt,
der staar i Sommernatten
en Flamme over Muld
og skinner, lys og fager
som jordgravet Guld.

Der dandser Alfefærden
om den rolige Ild,
mens Birkekronen bæver
lig et sagte Strengespil.
Som hvide Abild-Blomster,
der hvirvles om af Blæst,
saa myldrer det i Lunden
ved Alfernes Fest.

Og Spillemanden Thorer,
den underlige Svend,
der gaar med stive Blikke
og drømmer Dagen hen,
han kjender Alfefærden
og alt dens travle Stel, —
thi han var med i Dandsen
en hellig Pintsekveld.

Han vandrer om i Bygden
og spiller lige godt
den skrattende Halling
og den fine Huldre-Slaat.
Men bedst som han spiller,
da tier Gigen stil,
skjønt Strengene gribes
og Buen løber vild.

Skjønt Fingrene lege
og Buen gjør Sprang,
der er dog ei at høre
den ringeste Klang.
Men Thorers Øre lytter,
hans Blik faar Liv og Glands, —
han hvisker, mens han leger:
„Det er Alfernes Dands."

Thi Alferne trylle
din Tunge og din Haand,
naar ei Du kjender Runen,
der lægger dem i Baand;
de stænke Natteduggen
paa din Pande og din Mund,
og dysse Dig i Slummer
i den hellige Lund.

Men bruger Du derinde
det rette Galdremaal,
da bringer Alfers Dronning
Dig gammelt Guld og Staal, —
da ser Du, at Flammen,
som brænder der ved Nat,
er Afglands, der stiger
fra en indviet Skat.

Ved Høisædet hjemme
i Røgstuen vor
den gamle Kæmpe-Bile
har hængt i hundred Aar;
en mægtig Odelsbonde
har hentet den der,
hvor Alferne dandse
under duftende Trær.

Naar Ufred er paafærde,
da klinger den hvast,
og hugger dybe Mærker
i den haarde Fyrreknast.
Da vil den vel prøve,
om Bonden har Kraft
at svinge over Valen
det vældige Skaft.“

Her standser Gjætergutten,
og støder i sin Lur,
og faar de lange Gjensvar
fra Høi og fra Ur.
Han staar ved Sol-Nedgangen
i Glands og i Klang,
mens Bautastenen kaster
sin Skygge over Vang.

Det fredede Træ.

Ved Sognefjorden paa Gaarden Slinde,
der er den stolteste Birk at finde;
paa Hydnes-Houg, over Kæmpens Ben,
strækker den vidt sin kraftige Gren,
og holdes i Ære,
og kan sin Alder mod Skyen bære.

Mens Træer og Lunde tyndes og ældes,
den holder sig frisk, og skal aldrig fældes;
thi Bonden siger, den har i Arv
sin frodige Vext af en Kæmpes Marv,
og i dens Skygge
er godt at vandre og godt at bygge.

Dens Bark tør Ingen rive og riste,
og Ingen tør bryde dens Løv eller Kviste;
hvert spirende Straa, hver Urt, der gror
i Birkens Ly paa den hellige Jord,
vil Bonden spare,
skjønt Leen skal gjennem Engen fare.

Naar Birkens skinnende Løv er borte,
og Engen er hvid, og Skyerne sorte, —
naar Bonden har bragt sin Skat under Tag,
og sidder ved Kveld i det bænkede Lag
med Mad og Drikke, —
han glemmer det fredede Træ dog ikke.

Han fylder med Mjød den vældige Kande,
og sender et Ord fra Grande til Grande;
de svare ham alle med Smil og med Nik,
og følge ham ud med den kraftige Drik
til Hydnes-Hougen, —
da bringe de Skjenk til Birken og Draugen.

Saa danne de Kreds, og slutte sig sammen,
mens Mjøden gydes om Birkestammen;
da smelter Sneen ved Kraftens Daab,
da samle sig alle de glade Raab
i dette ene:
„Saa stande Du karsk i Rod og Grene!"

Med dybe Træk er i dette Billed
vort Nordens Liv for Tankerne stillet;
det maa ei ældes og sygne hen, —
det skal fra sin Rod besjeles igjen,
og holdes i Ære,
og kjækt sin Krone mod Himlen bære.

I Kivledal.

I Kivledal, under Bjergeli,
var jevnet en Vei til Kirke,
men oppe i Lien smutted en Sti
ind under de tætte Birke.
Paa Veien drog Folket til Sang og Bøn,
paa Stien gik Bjergets Møer i Løn, —
og Solen spilled i Morgenstunden
paa Kirkens Tag og paa Birkelunden.

Mens Sangen hørtes i Kirke-Chor,
bag Løvet Møerne sade,
indtil Herr Peder i Sillejord
steg frem paa sit Talerstade.
Da vandred de op i den frie Ur
og blæste en Slaat paa Horn og paa Lur;
det klang saa fuldt gjennem Lundesalen,
det klang saa sødt gjennem Kirken i Dalen.

Hver Bjergehal og hver Li der var
gav bævende Klang tilbage,
den hele Dal laa tindrende klar
i Toner af Lyst og Klage.
Da sprang der Blommer af Krat og Tjørn,
da hviled i Luften den stærke Ørn,
og Vinden turde ei Løvet røre,
og hvert et Blad var et lyttende Øre.

Det var Herr Peder, den lærde Præst,
han havde saa stam en Tunge, —
han hæved sin Røst som han kunde bedst,
da Tonerne hørtes runge;
men Ingen saa op, og Ingen gav Agt,
men Alle grebes af Tonernes Magt, —
og Alle gik ud, som i Kirken vare,
Herr Peder tilsidst bag sin Sogneskare.

Saa standsed Folket i Solens Glands,
og stirred fortabt mod Fjeldet;
med Smil og Taarer, med Sind og Sands,
de lytted til Tonevældet.
Og Blommerne spredte saa stærk en Duft,
og Ørnen svam i den klare Luft·
Hvert Blik var spændt og hver Læbe bunden,
til Tonernes sidste Klang var svunden.

Da meldte Herr Peder sin Kirkeflok,
der stod med duggede Kinder:
„Nu har jeg manet i Sten og Stok
de koglende Jettekvinder."
Men Tonerne baned sig selv en Vei,
og Folket i Dalen glemte dem ei;
fra Bjelkehus og fra Lundesalen
de høres endnu gjennem Kirkedalen.

Dyre Vaa.

Den gjæveste Bonde i Vinje Gjeld
var Dyre fra Vaa at nævne;
han var saa sikker og stø som et Fjeld,
og eiede tolv Mands Evne.
Hans Grander sagde saa stort et Ord:
„Du turde vel prøve en Leg, som Thor,
med Trold og med Bjerg-Uhyre?“
„Ja, om det var mørkt,“ sagde Dyre.

Saa skulde det hende, at Dyre Vaa
sad lunt i Julekvelds-Gilde;
mens Øllet gik rundt og Natten faldt paa,
de drukke saa meget de vilde.
Med Et blev der tyst i det lystige Lag;
der hørtes fra Fjeldet et grueligt Brag
og et Brøl som af hundrede Tyre.
„Nu er det vel mørkt,“ sagde Dyre.

Og Dyre gik flux til Totak-Vand
og løste sin Baad behændigt;
men da han kom nær til den anden Strand,
det raabte ham an ubændigt:
„Hvem er det, som pusler i Kjernet nu?“ —
„Det er nok Dyre fra Vaa; — end Du,
der rusler i Urer og Myre,
saa mørkt som det er?“ — spurgte Dyre.

„Jeg er fra Aashoug, og skal afsted
til Glomshougs-Møerne mine;
læg hid til Stranden og tag mig med,
og brug saa Kræfterne dine!“
„Ja, let dig først,“ gav Dyre til Svar,
„for Prammen er klein, og jeg tænker, Du har
en Krop som de sværeste Fyre, —
og husk, det er mørkt,“ sagde Dyre.

Saa skrumpede Trolden sig dygtigt ind,
og sad som en Dverg paa Tilje;
men da fik Dyre et andet Sind,
og meldte paa Stand sin Vilje:
„Aa, syn mig nu, hvad Rise Du er!“
Men Trolden brummede studs og tver:
„Nei stop, den Lyst faar Du styre.“
„Ja, mørkt er det og,“ sagde Dyre.

Men Trolden gjorde sig blid om lidt,
og sagde ved Fartens Ende:
„Jeg lægger et Mærke i Truget dit,
hvoraf Du mit Maal kan kjende.
Se vel under Toften, naar det er Dag,
og tag, hvad Du finder, for din Umag;
det er din Færgemandshyre.“
„For nu er det mørkt,“ sagde Dyre.

Det var en Vantefinger af Uld,
der laa under Dyres Tofte;
med fire Skjepper den maaltes fuld, —
og Dyre har maalt den ofte.
Da blev det for Alvor et stadigt Ord,
at Dyre var Karl for at gaa, som Thor,
mod Trold og mod Bjerg-Uhyre.
„Helst naar det er mørkt,“ tænkte Dyre.

Gjætergut og Bamse.

I Skovens Dyb, langt inde,
der er en græsrig Plet,
som høit opskudte Linde
omhegne lunt og tæt.
Der sætter Drengen
en Kurv med Jordbær ned, —
og den skal Budals-Bamsen have
af fattig Smaagut til Skjenk og Gave,
fordi han lader Kvæget i Fred.

I Skoven er der stille
ved Bamsens Davretid,
og ei den mindste Trille
tør Fuglen sende hid.
Kom, kom, Brune!
Dit Bord alt dækket staar.

Selv Granesangeren sidder og tier;
han ved om alle de skjulte Stier,
hvor Budals-Bamsen i Skyggen gaar.

I Bamsens Ham er tryllet
en gammel hedensk Drot;
men koglet og indhyllet
han gaar om Dagen blot.
Hamløber, Gamle,
hvad har Du om din Lænd?
Du gjemmer vel der endnu, kan hende,
din guldstukne Gjord med Plader og Spænde,
og Tollekniven hænger i den.

I Kveld, naar Spoven piber
og Rugden trækker her,
og Himlens røde Striber
har faaet falmet Skjær, —
da er det, Bamsen
i Kongekaaben staar;
men da er han bøiet og graa af Alder,
da sukker han tungt, mens Duggen falder
og fugter hans lange Sølverhaar.

Staalet.

Paa Hedals-Fjeldet Fiskere laa
ved Kjernet en stille Nat;
da hørte de Suk fra en Klippevraa, —
der var det ei rigtigt fat.
De havde Garn, og de havde Krog,
de havde Prammen, det gamle Skrog;
    til Værn eller Værge
    mod Riser og Dverge
det kunde saa ganske lidt forslaa.

Da lød fra Fjeldet over til dem
en klagende Kvinde-Røst:
„Imorgen fører mig Trolden hjem, —
saa sætte vi Bo i Høst.
Ak, husk det, Grande! Imorgen Kveld
gaar Brudefærden til Raanaas-Fjeld,

og da maa jeg ride
ved Troldgubbens Side,
med Sølverkjeder om Hals og Bryst.

Den gamle Trold er kroget og styg,
hans Næse er alenlang,
mod Sadlen luder hans Pukkelryg,
han sidder med Hammer og Tang.
Pas paa, naar vi ride her forbi!
Kast over mig Staal, — da er jeg fri,
og da kan jeg drage
fra Fjeldet tilbage
til Frenderne mine paa Hedals Vang."

Og Fiskerne stode den næste Kveld
paa Stranden ved Troldens Vei;
og Færden kom, — de kjendte den vel,
den stevned mod Raanaas-Hei.
De havde Garn, og de havde Krog,
de havde Prammen, det gamle Skrog;
de spurgte ved Maalet
hverandre om Staalet, —
da kom det ud, at de havde det ei.

Den spildte Drik.

Da Mindets Horn med liflig Mjød
ei mer blandt Normænd hørte hjemme,
da hvert et Kvad, som fordum lød
til denne Drik, var bragt i Glemme, —
da blev der tyst i alle Dale,
da maatte mangen Kæmpes Draug
i Mulden bryde selv sin Dvale,
fordi hans Eftermæle taug.

Der gaar et Sagn i Gudbrandsdal
om Liahougens glemte Kæmpe,
som Faldet paa den røde Val
ei havde lært at bruge Lempe.
Han blæste i sit Dødningkammer
en taaget Nat paa Lur saa fast,
og slog saa lydt paa Skjold med Hammer,
at Hougens Tag og Vægge brast.

En Bonde samlede sit Mod
og red ved dette Gny til Hougen,
og se, — som til et Stevne, stod
i Hougens Aabning Kæmpe-Draugen.
Et bredfyldt Drikkehorn han lagde
i Bondens Haand, med hvasse Blik,
og slog paa Skjold igjen, og sagde:
„Du tør vel tømme Kæmpers Drik?"

Men da var Bondens Mod forbi, —
han slynged Mjøden ud i Taagen,
og ilsomt over Eng og Sti
han søgte hjem til Arnekrogen.
Som Vidne om sin gode Lykke
han bragte Hornet med til Hus,
og satte det, til Brug og Smykke,
paa Hylden blandt de andre Krus.

Og ofte lod han Hornet gaa
blandt Grander om i bænket Gilde,
men mellem dem faldt Ingen paa,
hvad Drik der gaaet var til Spilde.
Som den var Alt, hvad Saga meldte,
forspildt og tabt, — forgjettet Alt, —
og i det gamle Horn de heldte
den ferske Drik af fremmed Malt.

Koll med Bilen.

En Hal med Mos paa Vægge
staar høit paa Gyrisvold, —
derinde sidder Kæmpen,
den alderstegne Koll;
og trindtom hviler Egnen
saa stille, saa forladt,
som under Falkens Rede
det lydløse Krat.

Thi Gamlingen i Hallen
er en Ildgjerningsmand, —
fra Koll den Grumme spredes
en Rædsel vidt om Land;
ja, selv den røde Kløver,
der paa hans Tune gror,
er vendt til Gru i Sagnet
om hans blodsvangre Jord.

I sine unge Dage
han laa i Østenskov,
og lurede i Skyggen,
som et Udyr paa Rov.
Det rige Kræmmerfølge
gav Skat med Gods og Liv,
hvor Koll med sine Svende
svingede Spyd og Kniv.

Og siden, da han fæsted
sit Bo paa Gyrisvold,
han bar mod alle Grander
sit haarde Avindskjold.
Til Thinge og til Gilde,
i Kamp og Nidingsverk,
han var blandt vilde Kæmper
den grummeste Berserk.

Hans Vaaben var en Bile
med blodbegjærlig Eg;
naar Manddrab skulde øves,
da klang den paa hans Væg, —
og efter stakket Hvile
den kræved Blod igjen,
og skilte mange Fylker
ved de gjæveste Mænd.

Men nu er Kæmpen gammel
og hans Kamptid forbi;
nu hviler han som Bjørnen,
der er i Vinter-Hi.
Med skummel, furet Pande,
ludrygget, herdebred,
paa Kubbestolen sidder
han i sin Ensomhed.

Hans Hal er reist paa Bakken
med brede Bjelkelag,
med Arnested paa Gulvet
og med Røghul i Tag.
To hundred lange Vintre
paa Bakken alt den stod,
og nu er Spærreloftet
skinnende sort af Sod.

Hvor Bjelkevæggen støder
til dette sorte Loft,
en graalig Bord om Hallen
er malet bredt og grovt.
Der slynger Midgards-Ormen
i Bugt og Ring sin Krop,
og af dens Knuder strækker
sig Fenris-Ulven op.

Ved Høisædet hænger
det tunge Vaabenskrud,
paa Langbænken ligger
den sorte Bjørnehud, —
og over dette Leie
er stillet, som paa Vagt,
den brede Kæmpebile,
med Rust og Støv belagt.

Et skummelt Øde ruger
i denne Bjelkehal,
hvori Berserken ældes
og luder mod sit Fald.
Som Gubben selv staar Hallen
paa Bakken aldersgraa,
og Koll den Grummes Indre
er mørkt som Hallens Vraa.

Thi med hans vilde Styrke
er Modet veget nu,
og fra hans Kamptid stiger
en Rædsel i hans Hu.
Han tæller alle Kæmper,
som Bilen hugged ned,
og dvæler længst ved Ølver,
der søgte Ly og Fred.

Han mindes Birkeskoven,
hvor Thingkredsen staar,
og hvor den gamle Ølver
ved Nat fik Banesaar;
han mindes Kæmpens Varsel,
da han i Kredsen faldt:
„Min Hevner kommer sikkert,
i Storm fra Vestersalt.“

Og derfor Koll maa bæve,
naar Blæst gaar over Vang,
og lytte efter Bilen,
om den vil give Klang.
Da skotter han til Staalet,
og gruer for dets Kraft,
og vover ei at lægge
sin Haand paa Bilens Skaft.

Ved Nat, naar Væggen knager,
da vaagner han paa Stand,
og holder op mod Bilen
den røde Tyribrand,
og griber saa til Hornet,
og drikker Øl og Mjød,
og støder vildt med Spydet
i Arnens dunkle Glød.

Og i sin Rus han stirrer,
med Blikket tomt og slukt,
paa Fenris-Ulvens Kjæve
og paa Midgards-Ormens Bugt,
indtil han atter synker,
mens Arnens Ild gaar ud,
i fæle Morgendrømme
paa den sorte Bjørnehud.

Saa sidder Koll den Grumme
fastmanet i sin Hal,
og ældes og fortæres,
og luder mod sit Fald.
Ved Dag og Nat paa Bilen
med Angst han giver Agt;
men Bilen hænger stille,
med Rust og Støv belagt.

Nu er det Høst, og Stormen
gaar i den dunkle Kveld
henover Gyrisvolden,
med Kast fra Skov og Fjeld.
I Hallen sidder Kæmpen
og lytter, frygt-bespændt, —
og atter er hans Øie
mod Bilebladet vendt.

Og hør, — da klinger Staalet
igjen paa gammel Vis,
og hugger løs fra Væggen
den brune Fyrreflis.
Da farer gjennem Kæmpen
en Gnist af fordums Mod, —
han griber atter Bilen,
der tørster efter Blod.

Da buldrer det paa Døren,
men ei med Stormens Drøn;
en Viking staar derude, —
det er Alf Ølverssøn.
Han bryder ind i Hallen,
en vældig, mørk Gestalt, —
den sene Hevn er kommen
i Storm fra Vestersalt.

Før Koll kan løfte Bilen
har Hevnen grebet den,
og susende den svinges
af Alf til Hug igjen;
mod Gubbens Nakke prøves
hans eget haarde Staal, —
hans vilde Hoved ruller
i Arnestedets Baal.

Saa stiller Alf ved Væggen
Brande og Blus i Rad,
og snart er Alt i Lue,
hvor Kæmpegubben sad.
Vidt over Bygden falder
et Skjær fra Gyrisvold, —
og som det sidste Gjenskin
er Dalens Sagn om Koll.

Fristelsen.

I Hallen med Lyst og med Kval
sad ensom den fagre Regise;
hun saa paa den slumrende Dal,
og nynned sin halvglemte Vise:
„For hvem vil Du aabne din Favn?
Ja, ved Du, hvo Snaren har lagt?
Mit Barn, kan Du nævne hans Navn,
saa har han jo mistet sin Magt.“

Den slumrende Dal var et Hjem
for Alfer og tryllende Vetter,
og Droslerne lærte af dem
en Sang i de lysdunkle Nætter.
I Triller, som Droslerne sang,
Regise blev kaldet ved Navn;
i Kvadet fra Løvet det klang:
„For hvem vil Du aabne din Favn?“

Det lokked, det drog hende ned
til Dalen, til duggede Grunde,
hvor Elven i Maaneskin gled
bag Hegnet af sitrende Lunde.
  Der bæved den Deiliges Sind, —
  det løb med en underlig Magt
  som Suk gjennem Høstnattens Vind:
  „Ak, ved Du, hvo Snaren har lagt?"

Hun gik under Lundenes Hvælv,
og hørte, hvor Bølgerne trilled;
da stod ved den glimrende Elv
et vinkende ridderligt Billed.
  Det hvisked: „O, kom i min Favn!
  Du ved jo, min Længsel er vakt;
  ak, blot ved at nævne dit Navn
  jeg føler din Deiligheds Magt."

Hun kom alt med villige Fjed, —
han greb alt den fagre Regise;
men da, ved den skumdække Bred,
hun husked sin halvglemte Vise:
  „For hvem vil Du aabne din Favn?
  Ja, ved Du, hvo Snaren har lagt?
  Mit Barn, kan Du nævne hans Navn,
  saa har han jo mistet sin Magt."

Hun vakled, — hun følte hans Ryk, —
da hæved hun Stemmen med Skjelven:
„Du er jo den fristende Nøk,
der lurer bag Løvet i Elven!“
  Et Nu blot hans Arm var udrakt,
  da havde hun nævnt ham ved Navn, —
  da saa hun hans bristende Magt,
  da sank han i Bølgernes Favn.

Harald fra Reine.

Harald fra Reine, den flinke Svend,
der færdes saa vidt om Land,
har lagt sin Randsel, er kommen igjen
til Frender paa Tyristrand.
Der samle sig Bygdens Terner og Drenge
fra Kveld og til Hanegal;
Harald fra Reine raster ei længe, —
han maa vandre fra Dal til Dal.

I otte Kunster er Harald flink,
og øver dem alle smukt:
Han staar paa Ski fra den farligste Brink,
han skyder en Spurv i Flugt,
han gjør sit Kast i Halling og Springer
med vinget og sikkert Fjed,
i Fyr og Fjeld han klatrer, og bringer
Ørnens arrige Yngel ned.

Han hærmer efter al Verdens Dyr,
og gjør det bestandig ligt,
han kaldes en Mester i Eventyr,
i Sagn og i alskens Digt;
der gjetter Ingen i Norges Rige
alle de Gaader, han kan, —
og hver Mand ved, at Ingen paa Gige
spiller saa deiligt og fint som han.

Harald fra Reine er høi og bleg,
men sikker og muskelfast,
hans Hoved er som skaaret i Eg,
hvert Træk er bestemt og hvast.
Se, hvor han stemmer de fine Strenge
og lytter med lette Nik;
paa alle de glade Terner og Drenge
hviler hans dybe, stirrende Blik.

Han sidder ved Arnen, og hæver nu
sin Røst i hurtige Ord,
og Sagn udfolde sig af hans Hu
som Blommer af dyrket Jord.
Til Nøk og Alf i de grønne Dale,
til Dvergen i Klippeblok,
til Trold og Jetter i Klippesale
fører hans Røst den lyttende Flok.

Saa standser han Ordet af og til,
og fletter i Sagnet ind
det lifligt klingende Strengespil,
der raader for Sands og Sind;
det lyder med Røst fra hviskende Lunde
og syngende Kildevæld,
og atter høres det, som det kunde
have sin Klang fra det dybe Fjeld.

Da kaldes igjen ved Haralds Streng
det selsomme Minde frem,
at Harald blev som en ti-aars Dreng
indtagen i Huldrens Hjem.
Til Fjeldet flyttedes Kirkens Klokke,
og rørtes paa sjette Nat,
og Bygdens Folk i spredede Flokke
søgte den Tabte i Ur og Krat.

Til Slutning blev mod en Klippehal
en søgende Skare ført, —
thi der lød Spil med et Tonefald,
hvis Mage var aldrig hørt;
paa mosdækt Sten sad Harald den lille,
med Gigen til Kinden lagt,
og traadte Takt, og vedblev at spille,
til Mængden førte ham bort med Magt.

Og siden har han vandret omkring
i alle de lange Aar,
og øvet de mange kunstige Ting
paa Fjeld og i Bondens Gaard.
Der siges i Dalene allevegne,
hvor Harald ved Arnen sad:
„Huldren har tryllet Harald fra Reine, —
Harald fra Reine er aldrig glad.“

Til Kirkestevne møder han ei,
og gaar ei i Folkets Fjed,
men over den vildeste Klippevei
han kommer til Bygden ned.
Hans Gods er lidet og let at flytte, —
han følges med Elg og Ren;
til Herberg har han en snever Hytte,
muret af Urens vældige Sten.

Men kommer han end fra Fjeldenes Ørk,
han samler dog Folk i Flok, —
og er hans Hu tungsindig og mørk,
han vækker dog Glæde nok.
Som Fyrrens Krone i haarde Vinde,
som Løv i den sene Høst,
saa bæver Stuen, hvor han er inde,
af Dands og Latter og alskens Lyst.

Og derfor samles paa Tyristrand
de jublende Skarer nu,
og holder denne Gang Gulvet Stand,
det brister ei let itu.
Paa Gaarden der gaar Ingen til Senge
fra Kveld og til Hanegal;
Harald fra Reine raster ei længe, —
han maa vandre fra Dal til Dal.

Sankt Olafs Mildhed.

Med sin Hær, den seiersæle,
drog Sankt Olaf over Heien;
da bød Aanden ham at dvæle,
hvor et Kors stod høit ved Veien.
Op til Korset gik en Sti, —
der han standsede sin Ganger,
mens hans Hær, med Klerk og Sanger,
drog i sluttet Tog forbi.

Over Korset laa den rene
Sommerhimmels Aftenrøde;
Olaf bad sin Gud forlene
Mark og Helligdom med Grøde.
Fromt han sukked: „Kron mit Haab!
Hold din Kirke trygt omgjerdet,
og lad saa min Daab med Sværdet
skiftes om til Fredens Daab!“

End var Himlen uformørket,
tyst og stille Egnen blunded,
da Sankt Olaf, glad og styrket,
atter til sin Skare stunded;
kun den lette Taage gled
over Myr og Elveleie,
medens han paa øde Veie
kom til Hærens Hvilested.

Der var Freden slet bevaret,
der var herjet Eng og Ager;
ingen dyrket Plet var sparet, —
og til Spot var Bondens Klager.
Gjennem Kløverengens Pragt
havde Olafs Kæmper vadet, —
Sæd og Urt, af Duggen badet,
under Hestens Hov var lagt.

Olaf rev sit Sværd af Skede,
for den brudte Fred at hevne, —
men med Et han tvang sin Vrede
med sin Fromheds milde Evne.
I de vilde Kæmpers Spor
vandred han i Bønnen længe, —
over Agre, over Enge,
strøde han de stille Ord.

Og da Morgnens svale Vinde
aanded sagte over Vangen,
kunde intet Øie finde
Sporet af Berserkergangen.
Mellem Kveld og Morgengry
havde Olafs Sukke svævet
i den stille Dal og hævet
hvert et knækket Straa paa Ny.

Denne Daad har Sagnet kaaret
til en hellig Sommergave;
derfor er dens Mærke skaaret
i de gamle Runestave:
Til et Tegn for Olafs Liv
er hos Kæmpebilen stillet,
som det rette Fredens Billed,
Høst-Bedriftens krumme Kniv.

Hellig Olaf takket være
for de fromme Sommer-Bønner!
Nu er Vangen, til hans Ære,
hegnet ind af Norges Sønner;
nu skal onde Tiders Spor,
hvorved Dalen er lagt øde,
dækkes til af Fredens Grøde,
vorde skjult i Landets Flor.

Alfernes Lind.

Der stod en Lind paa Fagertun
med vidt udgrenet Krone;
den gjemte i sit Løvpaulun
en Alfedronnings Trone.
I fredet Ly, paa Busk og Urt,
saa langt som Linden skygged,
stod hver en Blomst saa friskt og purt,
ved Alfers Magt betrygget.

Med Blomsterfunker ved Sankt-Hans
laa Tunet rigt indvævet,
men rigest dog, hvor Alfers Dands
om Lindestammen svæved.
Ja, sent ved Høst, i Maaneglands,
har Alfe-Ringen tegnet
paa Lindens Grund en Blomsterkrands,
mens Egnen trindt laa blegnet.

Naar Duggen efter Sol-Nedgang
stod glimmerhvid paa Tue,
og Droslen stemte op sin Sang
i Fyrrelundens Bue,
naar Alfer kom fra Krat og Skov
og fløi i Aftenvinden,
da havde ingen Vandrer Lov
at nærme sig til Linden.

En Sommer-Aften sad der dog
en Kvinde under Løvet,
forladt og arm, af Smertens Aag
nedbøiet og bedøvet;
et Pigebarn paa hendes Skjød
laa tæt indsvøbt og stille.
Om Morgnen fandt man hende død,
med Armen om den Lille.

I Bondens Gaard, ved Arnens Fred,
fandt Barnet Hjem og Pleie.
Selv Alfeflokken, af hvis Fjed
staar Frygt paa alle Veie,
har dog, mens Vift af Lindens Blad
holdt Pigen sødt inddysset,
sin Rosendug, sit Skjønhedsbad
paa hendes Pande drysset.

Det Skyggely, den Blomstergrund,
hvor Ingen turde træde,
blev aabnet fra den samme Stund
for hendes Barneglæde.
Den lette, overgivne Slægt,
der ved af ingen Smerte,
tog for bestandig Savnets Vegt
fra Pigebarnets Hjerte.

Og da hun fik det sikre Trin,
og kunde Stien kjende,
hun vandred tit til Alfers Lind,
naar Dagen gik til Ende.
Og sad hun under Løvets Hvælv,
man fristedes at sige,
at det var Alfers Dronning selv
i Glandsen af sit Rige.

Ja hun var fin og alfe-let,
den spæde Rosenblomme;
hver Hyttevraa, hver fattig Plet
fik Lys ved hendes Komme.
Gik Bønden end i arme Kaar
og bar sit Dagverks Møie,
han strøg dog hendes gyldne Haar
og saa i hendes Øie.

Sin Lyst og Leg i Skov og Eng,
og i de bratte Lier,
hun delte med en vever Dreng,
der baned hendes Stier.
Han vaded i den stride Bæk
og bar den Lille over,
han gjorde Vei i Krat og Hæk
til Lundenes Alkover.

Saa flink og kjæk, han turde dog
ei følge med til Linden,
naar sagte Sus af Alfers Tog
blev hørt i Aftenvinden.
Ved Tunets Hegn, i stille Frygt,
han voved kun at standse,
mens hun gik smilende og trygt
til Alfeflokkens Dandse.

Men skjønt han aldrig skue fik
et Glimt af Alfefærden,
ved hendes Lege dog opgik
for ham en Trylleverden.
I Rosenly, i Birkelund,
hun hvisked i hans Øre
det Eventyr, som han og hun
alene maatte høre.

Og som en Streng, hvis Liv er vakt,
maa sitre under Klangen,
blev af det Underbares Magt
hans Hu med Bæven fangen;
men hun, der greb saa dybt hans Sind,
og lod det sitre længe,
var selv som Aftnens svale Vind,
der rører Harpens Strenge.

Naar Bonden saa i Leg de To
ved lyse Sommernætter,
han mindedes den sunkne Tro
paa Nordens hulde Vetter;
ja, mangt et Alfe-Sagn, der laa
hos gamle Folk i Dvale,
gik frem paa Ny af Arnens Vraa
i disse stille Dale.

Thi Linden, der paa Tunet stod
og skygged Blomstergrunden, —
den Lille, som ved Træets Rod
i Morgengry blev funden,
og Barnets Magt og Skjønhedsglands,
som Alle maatte hylde, —
det Hele stod for Folkets Sands
i eventyrlig Fylde.

Men alt som Pigens Barndom veg,
blev klarere at kjende
det Sind, som Alfer under Leg
i Drømme skjenked hende.
Hun fik ei Rankens ømme Liv,
som sig til Fjeldet klynger, —
hun ligned mer det lette Siv,
hvor Sommerfuglen gynger.

Og han, der ømt ved Barnet hang,
og baned hendes Stier,
gik nu alene mangen Gang
i Lunde og i Lier.
Hun brød saa ofte deres Pagt
med overgivne Luner, —
hun bandt den atter, som ved Magt
af hemmelige Runer.

En Gang, da hun var sexten Aar
og dobbelt skjøn at skue,
kom ridende til Bondens Gaard
en Herre med sin Frue.
I Dalen hviskede man om,
at det var Pigens Frender;
nu, hed det, Hittebarnet kom
først i de rette Hænder.

Og inden kort hun drog med dem
til fjerne, fjerne Egne.
Da stod just hendes Barndomshjem
i Blomstring allevegne;
paa Veien, ved hver Hyttedør
hun mødte vaade Blikke, —
men glad og smilende, som før,
hun mærkede det ikke.

Og som et lukket Land, hvorind
ei Verdens Larm kan trænge,
laa Dalen snart bag hendes Trin
med sine tause Enge;
og intet Ry fra hendes Gang
blev baaret did tilbage, —
der hørtes kun en Efterklang
af hendes Barndoms-Sage.

Den vevre Dreng, hvis Sjel blev stemt
og rørt af hendes Ynde,
har dybest hendes Billed gjemt,
og kan dets Magt forkynde.
Og i hans Manddom næres nu,
halvt klar og halvt forborgen,
den Trylleverdens Lyst og Gru,
der omgav Barnets Morgen.

Sin Fædrebygd har han forladt,
hans Hjem er alle Steder.
Der er ei Klev saa vild og brat,
som han ei let betræder;
han viser Vei, han bringer Bud
paa Fjelde og i Dale, —
Det er den gjæve Sanger-Knud,
om hvem der vidt gaar Tale.

Som Dvergemaal, der høres tit
fra Fjeldets dunkle Haller,
hvor Stilhed ruger milevidt,
hvor ingen Stemme kalder, —
saa stiger ofte fra hans Bryst,
mens Arnens Klynge lytter,
en Klang af svundne Tiders Røst
i Dalens tause Hytter.

Thi mangt et Sagn og mangt et Kvad,
som Fjeldets Aand har dannet
og var igjennem Slægters Rad
i Folkets Liv indblandet,
det stilner der, hvor Sindet kun
til Nutids Kløgt er bundet,
og har paa denne Sangers Mund
sin sidste Tone fundet.

Tænk paa de dybe Egnes Fred,
som Jøkler vaage over,
hvor Liens Lunde stimle ned
til Fjordens milde Vover, —
hvor Stien, under Dverges Hjem,
til Sæterhytten leder, —
hvor Elven gaar blandt Roser frem
af Skovens Dunkelheder.

Det skjulte Liv, der svulmer rigt
og aander friskt derinde,
og blev til Toner og til Digt,
der kom i Folkeminde,
det kan ei ganske slettes ud
af Slægtens Hu og Tanker,
saa længe det hos Sanger-Knud
i hver en Aare banker.

Og dog i mangen fager Dal
han gaar med lukket Indre,
som den, der har en lønlig Kval
at bære og erindre.
Og vilde Nogen fritte da,
og faa ham til at synge,
man lokked før en Tone fra
de stille Blomsters Klynge.

Kun den, der fik en Sangers Sind,
kan se med ham tilbage,
og høre, hvor han fletter ind
i Sagn og Digt sin Klage:
„I Dalen vil ei Vetter bo, —
hver Alf og Dverg maa flytte,
fordi den gamle Folketro
er slukt i Hegn og Hytte.“

Og tyst og stille er der alt
i mange dunkle Lunde,
hvor engang Knud i Drømme faldt
ved Nyn af Alfers Munde.
Han standser i det grønne Ly,
og lader Stemmen klinge, —
men ingen Alf vil der paa Ny
slaa ud sin klare Vinge.

Han har et Kvad, der sjelden kun
er kommet paa hans Læber, —
thi dybest ved hans Hjertes Grund
dets Ord og Tone klæber.
Dog stundom, naar en Børneflok
omkring hans Knæ sig klynger,
da, siger man, det hender nok,
at dette Kvad han synger:

„Paa Fagertun der stod en Lind
og lod sin Krone suse,
og Alfer fløi i Skyggen ind
og vare der tilhuse.
De flagred og de dandsed der,
saa lette og saa fine,
omkring min lille Hjertens-kjer,
den fagre Lindeline.

'Hun hersked over alle dem
og over alle Blommer;
men nu har Alfen intet Hjem,
og Tunet ingen Sommer.
Hun var saa smuk, saa skjær af Hud,
men flygtig kun af Tanke, —
og derfor maa nu Sanger-Knud
paa vilde Veie vanke.

Hun hviler nu saa blødt paa Dun,
og slider Fløil og Silke, —
og derfor staar paa Fagertun
hver Urt med visne Stilke.
Nu flagrer hendes fagre Lok
i klare Dandsesale, —
men derfor har dog Alfers Flok
forladt de grønne Dale.

Da sidst hun sad, mens Dagen led,
i Ly af Lindens Krone,
den rysted sine Blomster ned
med sagte Klagetone;
paa hendes gyldenblanke Haar
den dryssede de sidste, —
og Træet stod den næste Vaar
med idel tørre Kviste.

Da Øxen ved dets Rødder klang,
da Alfers Lind blev fældet,
begyndte Knud sin travle Gang
i Dalen og paa Fjeldet.
Han klapper Barn og Mø paa Kind,
og plukker Roser røde, —
hans Hu er hos den faldne Lind,
hvor Tunet ligger øde."

Fornyelsens Haab.

Af Høien graves det lyse Guld
og Vaabnet, som Rusten tærer, —
men Livet, der selv skal stige af Muld,
er dybere gjemt, og skimtes af Skuld
i Haabet, som Mindet nærer.
Thi skjønt det blev skjult som et rindende Blod,
der blandes paa Valen med Jorden,
det ligner dog Sæd, der om Høsten slaar Rod
og trodser en Vinter i Norden.

Den Slægt, der løftede Skjold og Skaft
i stormende, blodig Handling,
har dog under Brynjen, der brødes, havt
en dybere Sands, en aandelig Kraft,
der taaler en Forms Forvandling.

En Funke hæver sig i vor Hu
af Livet, der laa bedøvet;
dets nye Form vil danne sig nu,
og stiger tilsidst af Støvet.

Vi stode paa Valen med festlig Lyst,
og kaldte dens Gny tilbage,
og glemte, at Natten er lang og tyst,
der skiller Kæmpernes sidste Dyst
fra Gryet af vore Dage.
Vor Røst til det gamle Bjarkemaal
lød mat over Land og Vover, —
vi følte, med Haand paa Fædrenes Staal,
at Rusten er lagt derover.

Og er nu atter med Sang og Klang
de Høilagtes Gravøl drukket,
da lad det sandes paa Fjeld og Vang,
at Høiens Kammer er anden Gang
om Kæmpernes Hvile lukket.
Den Folkets Aand, der skal gjenopstaa,
vil selv sine Klæder skjære,
og vier Svøbet, hvori den laa,
alene til Mindets Ære.

Som Vaaren føles i Sands og Sind,
før Løvet slaar ud i Dale,
saa trænge Fornyelsens Varsler ind
til Folkets Arner, trods Slud og Vind,
der fulgte paa Slægters Dvale.
Mens dette Haab i Klippernes Hegn
udfolder sin Glands for Aanden,
det er i Tidens brogede Tegn
som spirende Kraft forhaanden.

Og tænkte jeg ei paa de gyldne Aar,
som Haabet tør gaa imøde,
da vilde Naturens fagreste Vaar,
der nu om mit Hjem sine Krandse slaar,
dog vise mig Landet øde.
Da dvæled jeg vel ved Blomst og ved Blad,
og gik under Lundens Kroner,
men havde ei Fryd og havde ei Kvad
at blande med Vaarens Toner.

Freys Elskov.

1.

Fra Valhals høie Sale,
hvor Brage Harpen slaar,
til Nordens dybe Dale
en Strøm af Toner naar.
De underfulde Sange
har mangen Skald besjelet, —
ved een dog af de mange
mit Øre længst har dvælet.

Den Sang, som Hjertet rørte
med dybest Efterklang,
til Alfheims Lunde førte
min Tanke mangen Gang.
Den eviggrønne Have,
som renest Vaardug bader,
fik Frey i Vuggegave
til Bolig af Alfader.

Hvor lyse Alfer flagre
om unge Rosers Bed,
opvaagned Frey, den fagre,
til Asers Herlighed;
hvor friske Bække strømme
i Skjul af Blomsterranker,
fandt Frey i vaagne Drømme
de første Livets Tanker.

I Alfheims Lunde vandred
med Haab og Higen Frey
en altid uforandret
og sødt omduftet Vei;
dybt, hvor hans Kræfter svulmed
til Daad blandt Asgaards Helte,
de ømme Længsler ulmed,
som vilde Hjertet smelte.

Naar Thor med blodig Hammer
kom hjem fra Daad og Dyst,
steg Heltemodets Flammer
i Frey den unges Bryst;
da funklede hans Blikke,
det var ham haardt at tøve,
til Odin vilde skikke
ham ud paa Manddoms-Prøve.

Men naar blandt Vaarens Glæder
han skued Freyas Lod,
hvor ømt hun alle Steder
forgjæves søgte Od,
da, ved den Huldes Smerte
og gyldne Taarefloder,
han følte i sit Hjerte,
at han var Freyas Broder.

Saa dybt bevæget vandred
i Alfers Have Frey, —
men rolig, uforandret
laa Vaaren om hans Vei;
omsonst i dens Pauluner,
paa Rose og paa Lilje,
han søgte Fremtids Runer
og forsked Odins Vilje.

Hvor tankefuld betragted
han da sit gode Sværd,
der var blandt Aser agtet
som Mjølner fast af Værd.
Hos Frey i Skjul bag Løvet
det dulgte kun sin Evne,
og det var aldrig prøvet
i noget Heltestevne.

Men dog i Alfheims Have
sit Ry det tabte ei, —
thi Sværdet var en Gave
af Nornerne til Frey.
I Urde-Brønd blev viet
den underbare Klinge;
men Skuld har der fortiet,
hvad Daad den vilde bringe.

Og kun naar Frey beskued
i Haabet sin Bedrift,
det var, som Sværdet lued
med flygtig Runeskrift;
men som et Luftsyns Flamme,
der er forbi med Glimtet,
saa sluktes i det Samme
de Luetræk, han skimted.

Det Sværd, som Norner hæved
af Urde-Brøndens Daab,
den bratte Daad ei kræved,
og lued kun af Haab.
Det funkled blandt Klenoder
i Asers Pagt med Vaner,
og loved Freyas Broder
de stolte Fremtids-Baner.

Og mens i sine Lunde
han vandred rank og prud,
han hed paa Alles Munde
den haabefulde Gud.
Det Haab, der klarer Mørket,
hvori vort Nord er hildet,
blev i hans Templer dyrket,
og skuet i hans Billed.

Ja, ved Alfaders Gilde
i faldne Kæmpers Hjem,
blev Asers Blikke milde,
naar Frey tog Plads blandt dem.
Han bragte Asgaards Helte
en Drøm om Haabets Lykke, —
thi han kun i sit Belte
bar Sværdet som et Smykke.

Men Frey, der maatte hige
og vandre Længslens Vei,
og var dog Asers Lige, —
han skatted Haabet ei.
Der laa i Odins Tanker
ufattelige Planer;
fra dem steg høie Skranker
for Frey paa Kraftens Baner.

Og da nu som et Fængsel
ham Vaaren blev tilsidst,
han satte for sin Længsel
med Et en stakket Frist.
Han vilde brat forlade
sit Ly i Løvets Bue, —
fra Odins eget Stade
han vilde fremad skue.

2.

I Guders Hjem sig hæver
en Borg med Sølvertag,
hvorover Luften bæver
i Glands af renest Dag;
thi hvor dens Mure rage,
hver Sky, hver Taage viger, —
blandt Asgaards Borgetage
dens Tinde høiest stiger.

Hvor fjernt mod Verdens Egne
end Øiet stirrer der,
det ser dog allevegne
hvert Billed ganske nær;
det kan trods Skjul og Skygge
betragte Dvergens Grotte,
og gjennem Bjergerygge
se ind i Jetters Slotte.

Der er det Odin sender
vidt over Jord sit Blik,
og skuer klart og kjender
al Verdens Færd og Skik.
Lidskjalf man kalder Stedet
paa Borgens Sølvertinde,
hvor Odin selv har Sædet
og ser i alle Vinde.

Men kun for Odins Øie,
der samler Alt i Et,
er Blikket fra det Høie
saa trygt som det er frit.
Hvert Syn med Skin er blandet
for den, der hid er steget,
naar Blikket er et andet
end Seer-Gudens eget.

Til dette høie Sæde
opvandrede i Løn,
med uroblandet Glæde,
den fagre Vanesøn.
Da Odin just var draget
paa Eventyr formummet,
steg Frey paa Sølvertaget,
og stirred ud i Rummet.

Med Blikket vendt mod Norden
han skued Jøtunland,
det yderste paa Jorden,
med øde Klippestrand.
I selsom Glands sig hæved
dets Grund til alle Kanter,
fast som den var indvævet
med Perler og Demanter.

Thi over disse Kyster,
paa Vintrens Rugested,
Rimfaxe altid ryster
den kolde Glimmer ned;
evindelig den hviler
paa Tuer og paa Tinder
her, hvor ei Solen smiler
og aldrig Vaar oprinder.

Men Jøtunriget brammer
med Nattens største Pragt, —
i Skin af Nordlysflammer
er hele Landet lagt.
Der kastes Glands tilbage
fra Jøtunfolkets Haller
med staalbelagte Tage,
med Taarne af Krystaller.

Forlystet og tillige
forbauset Frey saa hid;
thi Alt i dette Rige
med Alfheim staar i Strid.
Hans Blik rak aldrig over
til hine kolde Strande,
som Ifing-Dybets Vover
har skilt fra andre Lande.

Til Værn mod Jøtunlandet,
hvis Glands han nu først saa,
ved Asers Kraft er dannet
den brede Ifing-Aa.
Der er ei Bro at finde,
og heller ingen Snekke,
og Is maa ingensinde
de mørke Vande dække.

Thi Jøtun-Ætten truer
bestandigt Guders Hjem
med Had, der snart i Luer,
snart lønligt bryder frem.
Selv Odins Hu forfærdes
ved Kæmpefolkets Evne,
der i det Skjulte hærdes
til Vigrid-Slettens Stevne.

Den Magt, der Ufred stifter
og øver Rænkespil,
bor i de dunkle Drifter,
der høre Jorden til;
de styre Jetters Stamme
i hvad den higer efter, —
hos den har Lysets Flamme
ei lutret Dybets Kræfter.

Og derfor snart den viser
sin Magt i rædsom Form,
i Trolde, Utgards-Riser
og skjællet Midgards-Orm, —
snart al sin List den hyller
i Skjønhed, der forblinder,
naar Asgaard selv den tryller
med sine fagre Kvinder.

Og derfor over Heder,
blandt Sne og Taagedunst,
den lumske Æt udbreder
sin rige Skuffekunst.
Med Luftsyns Glimt og Gnister,
med Blus fra Fjeldets Indre,
med Prunk, som Øiet frister,
den lader Vangen tindre.

Og selsomt er at sige,
hvad dog al Verden ved,
at mange Hjerter hige
mod Jetters Herlighed.
Med Gru maa Aser sande
at Glæsis-Vold, hin blanke,
har over Ifings Vande
henlokket mangen Tanke.

Hvor maatte Frey da blendes
ved dette gyldne Skjær,
hvis Fjernhed kunde kjendes
paa Odins Plads som nær.
Her fandt han intet Mørke
og intet Havdybs Øde, —
her slog ham Jetters Styrke
som idel Pragt imøde.

Men som Juvelen straaler
i Gyldensmykkets Krands,
hvor Guldets Gløø ei taaler
at lignes ved dens Glands, —
saa stod paa Glimmervangen
med Et en fager Kvinde,
og da blev Guden fangen
paa Asaborgens Tinde.

Det var ei let at hærde
sit Bryst mod hendes Magt, —
thi denne Mø var Gerde,
om hvem et Kvad har sagt,
at Alt i Gjenskin bæver,
og Nat til Dag sig vender,
naar hun mod Himlen hæver
de liljehvide Hænder.

Den Pragt, som Frey beskued
kom nu fra hende blot, —
kun hendes Afglands lued
for ham paa Vang og Slot;
og ringe kun han agted
sit lyse Alfe-Rige,
mens henrykt han betragted
den fagre Jettepige.

Og med en Drømmers Mine,
der blot har indre Dag,
med ukjendt Lyst og Pine
gik Frey fra Borgens Tag.
Hans Higen havde fundet
den første Elskovs Fare,
og om hans Fod var bundet
dens hemmelige Snare.

Ved Elskov Alt kan vindes,
ved den kan mistes Alt, —
og selv i Asgaard mindes,
at den har Kval fremkaldt.
Men Bragesangen priser
for alle Asasønner
den Ømhed, som hos Diser
en Beilers Elskov lønner.

Saa mindes Freyas Smerte
og hendes Vandrings Maal, —
saa prises Nannas Hjerte,
der brast ved Balders Baal, —
saa skildrer Sang og Sage
en Elskov uden Anger,
som giver ømt tilbage
langt Mer end den forlanger.

Den første Elskovs Flamme
steg nu med Magt hos Frey;
han vilde hurtigt ramme
et Maal, han kjendte ei.
Den Skat, han vilde vinde,
var kun en tvivlsom Lykke, —
det var en Jettekvinde,
der skulde Alfheim smykke.

Lig en Berserk, der river
med Blindhed Sværd af Balg,
er Hjertets Glød, der driver
til overilet Valg.
Ve den, der kan forblande
en Attraa, som bedøver,
med Elskovs Liv, det sande,
som taaler alle Prøver!

3.

De lyse Alfer skued
med Undren deres Drot,
hvis Blik ei længer lued,
men saa mod Jorden blot;
for Glædens Røst var lukket
hans nylig aabne Øre,
og paa hans Mund var Sukket
alene fast at høre.

Ja, uden Maal og Maade
han tog sin Elskovskval,
og Frey blev snart en Gaade
i Asers Høilofts-Sal.
De sad om Gildebordet
og frittede og gjetted;
men Ingen fandt dog Sporet,
og Ingen Sløret letted.

Kun Odin Gaaden kjendte,
men røbed ei sin Kløgt;
Alt hvad der var i Vente
han saa med stille Frygt.
I Freys beklemte Længsel
han saa en Magt tillige,
der atter fra sit Fængsel
greb over i hans Rige.

Men skjønt hans klare Blikke
betragted Skjebnens Vei,
han mægtede dog ikke
paa den at standse Frey;
om end det skulde kjendes,
at hver en As blev daaret,
frit maatte dog fuldendes
hvad frit var valgt og kaaret.

Men Frey, der maatte lide
foruden Ro og Rist,
fandt denne skjulte Kvide
utaalelig tilsidst, —
og for sin Svend, den bolde
Skirner, der tro ham fulgte,
han voved at udfolde
hvad han for Andre dulgte.

Og da nu Skirner hørte
den Kval, hans Herre led,
hans Inderste sig rørte
og ynkedes derved.
Han sagde: „Jeg vil tage
en trofast Del i Sorgen;
lad mig som Beiler drage
for Dig til Jøtunborgen.

Men husk, i Jetters Stamme
bor der ei Guders Sind;
for Hjertets rene Flamme
er hele Slægten blind.
Hvo Pagt med den vil knytte
maa sine Skatte vove,
og give dem i Bytte
for Jetters Tro og Love.

Og vil Du, jeg skal hente
din Brud fra Jetters Nat,
Du maa ei længe vente
med Valg af Brudeskat.
Al Verden ved, Du eier
det ypperste blandt Sværde;
lad se, hvor tungt det veier
mod Gymers Datter Gerde.

Laan mig din Gyldenbørste,
ræk mig dit gode Sværd, —
da, selv til Utgards Fyrste,
jeg vover denne Færd.
I Gymers Borg skal prøves
dit Sværd af kloge Dverge,
og skulde det behøves,
jeg bruger det som Værge.

Som Vandreren, der kommer
med Et en Afgrund nær,
naar idel Løv og Blommer
har skjult ham Dybet der,
saa maatte Frey forfærdes
ved det, han skulde miste,
skjønt Intet rigt som Gerdes
Huldsalighed han vidste.

Og se, paa Sværdet skimted
han atter Runer nu, —
hvert flygtigt Tegn, der glimted,
forøgede hans Gru;
og atter løb forvirret
den Glands, han saa fremskyde, —
men ufravendt han stirred
og vilde Varslet tyde.

Var det en Hær, der vrimled,
som paa en Regnbu-Sti, —
en Kæmpehær, der stimled
ham lueklædt forbi?
Var det en Gud, der hæved
sit Staal, det straaleblanke?
Tvivlsomt det Hele bæved,
som Drøm for vaagen Tanke.

Men hurtigt det fremkaldte
hos Frey en Modets Aand,
og om sit Sværdehjalte
han greb med kraftfuld Haand;
en stakket Stund han tænkte
som Thor i Dyst at drage, —
en stakket Stund han trængte
sin Elskovs-Ve tilbage.

Men da just saa han tindre
en anden, større Glands,
og Længslen i hans Indre
betog ham Sind og Sands;
det var ei Glimt, der blinked
og sluktes i det Samme, —
det var en Glands, der vinked
med mægtig, stadig Flamme.

Klart for hans Sjel blev stillet,
i al sin Skjønhedspragt,
den fagre Gerdes Billed,
hvis Vink har Tryllemagt;
thi Alt i Gjenskin bæver,
og Nattens Mulm sig vender
til Dag, naar Gerde hæver
de liljehvide Hænder.

Beruset og bedøvet
stod Frey med Stirrer-Blik;
den sidste Kamp var prøvet, —
hans sidste Tvivl forgik,
og bævende han sagde:
„Jeg giver Alt for Gerde!"
I Skirners Haand han lagde
det ypperste blandt Sværde.

Med Gyldenbørste hasted
den bolde Svend afsted,
og Galten Funker kasted
ved hvert af sine Fjed.
Saa lod han Farten stande
høit over Klippetinde;
den mørke Ifings Vande
han saa i Dybet rinde.

Med Sværdet i sit Belte
han kom til Jøtunland;
i Gymers Borg han meldte
sit Ærinde paa Stand.
Det blanke Staal han viste,
og lod sig ei forfærde;
sin Herre høit han priste
for Gymer og for Gerde.

Da Gymer nu sit Minde
til Gerdes Reise gav,
hun sagde: „Dennesinde
den bliver dog ei af.
Ni Nætter Frey maa vente;
naar denne Frist er runden,
kan Vanesønnen hente
sin Brud i Barrelunden.

Men did han og maa bringe
det Sværd, Du viser her;
den kostelige Klinge,
skal skifte Herre der, —
af Frey til evig Eie
skal Gymer den modtage.
Bring nu paa snare Veie
din Herre Svar tilbage!“

Og flux fra Nat og Kulde
tog Skirner Veien hjem;
før Frey, den længselsfulde,
han bar sit Budskab frem.
Men Længslen blev ei slukket
ved Skirners bratte Komme, —
der blev ei Stands med Sukket,
før Gerdes Frist var omme.

Den tiende Dags Morgen
for Frey saa lys oprandt,
og i hans Hjerte Sorgen
som Dug for Solen svandt.
Da var ei Tid at vente
for Alfheims fagre Herre;
i Skyen Galten rendte
og trak hans gyldne Kjærre.

Og Gymer var paa Færde
ved samme Morgengry, —
og snart stod Frey hos Gerde
i Barrelundens Ly.
Af hendes Glands omstraalet,
og revet hen i Skuet,
han rakte Gymer Staalet,
og glemte Alt i Nuet.

4.

Der er af Skalde sunget
om Gerdes Deilighed,
og Sagnet tusindtunget
om den har vidst Besked.
Saa melder Sagn og Vise,
hvor høit, med Liv og Lue,
selv Aser maatte prise
den skjønne Alfheims Frue.

Men gjennem Sangen lyder
et sagte Omkvæds Røst,
som dog langt mer betyder
end Asers Øienslyst.
Den vise Oldtids-Sanger
har ikke villet dølge,
at her var Harm og Anger
i Fryds og Elskovs Følge.

Thi Vanesønnen fatted
ved Gerdes kolde Barm,
at Intet ham erstatted
hans værgeløse Arm.
Han saa sin Elskov blegne
i øde, stille Dage,
og hørte allevegne
kun Gjenlyd af sin Klage.

Han skulde krone Aaret
og signe Folkets Raab,
og var dog selv bedaaret
og rammet i sit Haab.
Han hørte Bønnen stige
ved Offergildets Aabning,
og var i Odins Rige
den skuffede Forhaabning.

Derfor i Nordens Dale
fortvivled mangt et Sind, —
derfor i Asgaards Sale
drog mangen Mislyd ind.
Saa bitter at fortryde
var denne Elskovsglæde,
der mægtede at bryde
et Led af Asers Kjæde.

Og tættere omspændte
nu Jetters Lumskhed Frey;
til Spot og Trusel sendte
de Belje paa hans Vei.
Belje, den onde Rise,
fandt ham i Skovens Mørke,
og bad ham der at vise
den Vaabenløses Styrke.

Men Frey til Værge brugte
et Hjortehorn der laa,
og kunde Risen tugte
og plat til Jorden slaa.
Men skjønt sin Harm han kjølte,
og kæmped uforfærdet,
dog dybest nu han følte,
at han var skilt ved Sværdet.

Og overalt han vakte
det mørke Fremtids-Blik,
og allesteds man rakte
ham Angrens bitre Drik.
Naar tunge Varsler løde
om Guders sidste Stevne,
sit Letsind og sin Brøde
med Gru han hørte nævne.

Som Ild hans Nag sig rørte
ved Øgers Gildebord,
da han af Loke hørte
forsmædelige Ord;
den onde Tunge kunde
hver Gjest i Hallen snerte, —
men traf med dybest Vunde
dog Vanesønnens Hjerte:

„Ved Du, hvad Tiden lider,
og hvor din Tilflugt er,
naar over Morkved rider
den vrede Muspells Hær?
Da maa Du frygte saare,
Du, der for Gymers Gerde
gav, som den værste Daare,
det ypperste blandt Sværde.“

5.

Naar Muspells vrede Stamme
i Fylking rider frem,
staar der en Rædselsflamme
foran og efter dem.
Til Kamp, til Verdensdommen,
maa alle Magter stevne, —
den sidste Stund er kommen,
og Himlens Buer revne.

I Luren Heimdal støder,
og ved de stærke Drøn
hver As med Odin møder
til Things ved Mimers Brønd.
Men skummende og vilde
de dybe Vande rinde, —
Kløgt kommer nu for silde,
og ved ei Raad at finde.

Paa Sleipner Odin stiger,
med Guldhjelm og med Spyd;
vidt gjennem Verdens Riger
gaar Valhals Vaabenlyd.
Ved Odins Side farer
i Tordensky Hlorride,
og bag dem Valhals Skarer,
Aser og Kæmper, ride.

Paa Vigrids aabne Slette
staar Surt med Muspells Hær,
og skiller Trold og Jette
fra sine Kæmper der.
Hver Afgrundsmagt maa vige,
hvor Surt, den høie, raader;
han ender Asers Rige,
og løser Verdens Gaader.

Kun Een gaar uden Vaaben
til denne vilde Dyst,
med Hjelm og Brynje aaben,
med Døden i sit Bryst.
Se, det er Frey, den fagre,
som her sin Bane finder, —
hans gyldne Lokker flagre,
hans Galt i Vrimlen skinner.

Han kan ei Hug afbøde,
han fældes som en Vaand, —
thi Surt gaar ham imøde
med Flammesværd i Haand.
Vældigt i Vigrid-Stevne
værge sig Aser alle, —
der er kun Een at nævne,
som værgeløs maa falde.

Efterklang.

Over Kjernet Maanen svæver
paa det rene Himmelblaa,
og paa Dybet Glandsen bæver,
hvor de lette Bølger gaa.
Alt er stille, — allevegne
høie Klippemure hegne
denne Somrens Drømmevraa.
Her i Strandens Birkelunde
svæver sagte Alfedands,
halvt i Skygge, halvt i Glands,
mellem Hytterne, der blunde.

O, men hør, — en Tone bryder
Sommernattens dybe Fred;
svagt og bævende det lyder
fra de fjerne Lier ned.

Som om Maanens Straaler vare
spændte Strenge, sølverklare,
toner det fra Bred til Bred.
Men som Suk af Aftenvinde
svinder atter Klangen hen, —
Stilhed breder sig igjen
over Strand og Klippetinde.

Denne Klang blandt Bjergehaller
er den sidste Gjenlyd kun
af en Lur, hvis Stemme gjalder
fjernt i Dalens dunkle Bund.
Tonen ligner Digt og Sage,
Efterklang fra Oldtids-Dage,
med sit Nyn paa Folkets Mund.
Endnu, før dets Lyd forsvinder,
vandrer jeg med aaben Sands,
halvt i Skygge, halvt i Glands
der, hvor Mindets Maane skinner.

